

ОСНОВНА ШКОЛА „КАРАЂОРЂЕ“

ТОПОЛА

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ ЦИКЛУС
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

(За први, други, трећи и четврти разред)

За период од 2018. до 2022. године.

Топола, јун 2018. године

Садржај :

- 1. Лична карта школе**
 - 1.1. Историјат школе**
 - 1.2. Специфичности наше школе**
 - 1.3. Наставни кадар наше школе**
- 2. Полазне основе за израду Школског програма**
- 3. Сврха, циљеви и задаци Школског програма**
- 4. Садржаји обавезних и изборних наставних предмета и начини остваривања Школског програма по разредима**
 - 4.1. Први разред**
 - 4.1.1. Обавезни наставни предмети**
 - 4.1.2. Изборни програми**
 - 4.1.3. Допунска настава**
 - 4.1.4. Остали облици образовно – васпитног рада (ЧОС, екскурзије, настава у природи, ваннаставне активности)**
 - 4.2. Други разред**
 - 4.2.1. Обавезни наставни предмети**
 - 4.2.2. Изборни наставни предмети**
 - 4.2.3. Допунска настава**
 - 4.2.4. Остали облици образовно – васпитног рада (ЧОС, екскурзије, настава у природи, друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)**
 - 4.3. Трећи разред**
 - 4.3.1. Обавезни наставни предмети**
 - 4.3.2. Изборни наставни предмети**
 - 4.3.3. Допунска настава**
 - 4.3.4. Остали облици образовно – васпитног рада (ЧОС, екскурзије, настава у природи, друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)**
 - 4.4. Четврти разред**
 - 4.4.1. Обавезни наставни предмети**
 - 4.4.2. Изборни наставни предмети**
 - 4.4.3. Допунска и додатна настава**
 - 4.4.4. Остали облици образовно – васпитног рада (ЧОС, екскурзије, настава у природи, друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)**
- 5. НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА РАДА, УСЛОВА, ЦИЉЕВА, ИСХОДА И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКЕ**
- 6. Посебни програми**
 - 6.1. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања**
 - 6.2. Програм здравствене заштите**
 - 6.3. Програм социјалне заштите**
 - 6.4. Програм заштите животне средине**
 - 6.5. Програм сарадње са локалном самоуправом**
 - 6.6. Програм сарадње са породицом**
 - 6.7. Програм културних активности школе**
 - 6.8. Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности**
 - 6.9. Програм рада школске библиотеке**
 - 6.10. Програм безбедности и заштите на раду**
- 7. Праћење остварености Школског програма.**
- 8. Начин остваривања других области Развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад**

1. Лична карта школе

Назив школе : **Основна школа „Карађорђе“**

Место : **Топола**

Адреса : **Мије Тодоровића 8**

Тел./Факс : **034 / 6811 - 003**

Е-mail : **os.karadjordje@mts.rs**

Web : **www. oskaradjordjetopola.edu.rs**

Општина : **Топола**

Округ : **Шумадијски**

Матични број : **7123370**

ПИБ : **101223989**

Директор : **Ивица Миливојевић**

1.1. Историјат и традиција школе

КОЛЕКУДА СРБИЈА МИ СВУДА

Одраст'о сам у краљевском гнезду,
у Тополи , небескоме рају,
верујући да је ту заувек
Георгије убио аждају.

У срцу ми круна и шајкача,
још ме жуљи опанак и гуња,
када буде Србији најтеже,
над Опленцом јавиће се муња.

КОЛЕКУДА, СРБИЈА МИ СВУДА!
КОЛЕКУДА, МЕНИ СРЦЕ ЈЕЦА!
ЗАСТАНИТЕ, КО БОГА ВАС МОЛИМ,
ЧУЈЕМ ЗВОНА ЦРКВЕ СА ОПЛЕНЦА.

Волим своје винограде родне,
знојем топим њиве благородне,
чувам стада поред Јасенице,
љубим кришом младе чобанице.

Волим наше бербе и вашаре,
чувам наше обичаје старе,
и сад једем и купус и проју,
душом љубим Шумадију моју.

ТРИ МИ ПРСТА
И ЧАСНОГА КРСТА,
ШУМАДИЈА,
НЕБЕСКА СРБИЈА!

Бранко Радованов Говедарица, професор српског језика

Основна школа „Карађорђе" Топола

Куће су уточишта и скровишта, оне су наша слика и у њима препознајемо своје навике, особине, жеље и хтења. Основна школа „Карађорђе" је кућа многољудна, она има душу велику и богату. У тој кући живи и ради скоро хиљаду душа, а свака је различита и своја. Када се оне споје и уједине чине огромну духовну снагу, ризницу знања и богатство живота. Наше највеће богатство су наша деца, наши ученици. Наша школа је једина градска основна школа у Тополи, а уједно и централна школа у општини. Ради и пет издвојених одељења до четвртог разреда у Крћевцу, Жабарима, Липовцу, Божурњи и Овсишту. Има велики углед и богату традицију. Име носи по великом војводи Карађорђу Петровићу. Војвода је заслужан и за отварање прве школске зграде коју је саградио у порти цркве 1813. године. Топола је 1930. године добила још једну школску зграду. Названа је Народна основна школа села Тополе „Карађорђе". Школске 1956/57. године добила је садашње име „Карађорђе". Нова зграда је саграђена 1986. године, а 1990. године реновирана и прилагођена захтевима савремене наставе и броју ученика. Основна школа „Карађорђе" може се похвалити бројним успесима својих ученика на разним такмичењима највишег ранга, али понос представљају и радници који доприносе својим радом да словимо за једну од најбољих у Шумадијском округу. Добитници смо Светосавске награде за 2007. годину. Прошли смо многе пројекте, постали смо угледна образовно-васпитна установа и поносни смо што смо становници овог дома.

1.2. Специфичности наше школе

Посебан квалитет је стручно, колегијално и педагошко јединство колектива што доприноси повољној општој, радној и педагошкој атмосфери у школи. Од 1996. године десет година смо били центар активног учења. Међу првим школама ушли у пројекат „Моја школа, школа без насиља". У пројекту смо „Оснаживање школа за инклузивно образовање", од 2011. године, а од 2013. године у пројекту „OpenDiscoverySpace" чији је циљ креативно и иновативно образовање.

Специфичност наше школе је прилив ученика који територијално не припадају школи. Томе доприноси и добра материјално-техничка опремљеност. Школа има педагога, психолога, помоћника директора, библиотекара, медијатекара и два дефектолога који раде у одељењима за школовање ученика са посебним потребама. Све то указује на континуиран и осмишљен рад школе са дубоким коренима традиције. Задужбина краља Петра I Карађорђевића и Оплепац су симболи традиције, а наша школа је део тога.

У периоду од 2018. до 2022. године основни циљ рада школе биће усмерен на остварење стандарда квалитета рада :

1. Настава и учење
2. Образовна постигнућа ученика

3. Подршка ученицима
4. Етос
5. Организација рада школе и руковођење
6. Ресурси
7. Школски програм и Годишњи план рада

Радиће се на остваривању следећих кључних стандарда:

- Праћење различитих потреба и интересовања ученика и њихово задовољење кроз различите активности
- Прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика
- Умеравање ученика да стичу знања на часу
- Коришћење поступака вредновања који су у функцији даљег учења
- Усмереност на повећање успешности ученика
- Пружање подршке ученицима
- Јачање безбедности ученика у школском окружењу
- Школа је усмерена на развој сарадње на свим нивоима
- У школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада
- Људски ресурси су у функцији квалитета рада школе

1.3. Наставни кадар наше школе

Директор школе: Ивица Миливојевић

Помоћници директора: Сузана Јовановић, Милош Радосављевић

Психолог школе: Милијана Глишић Радосављевић

Педагог школе: Сандра Чинчурак

Библиотекар: Весна Васиљевић

Редни број	Име и презиме	Предмет који наставник предаје
1.	Зорка Станојевић-Антић	Српски језик
2.	Верица Симић	Српски језик
3.	Бојана Стојановић	Српски језик
4.	Јелена Грујић	Српски језик
5.	Весна Васиљевић	Енглески језик
6.	Марина Пауновић	Енглески језик
7.	Сузана Јовановић	Енглески језик
8.	Сања Николић	Енглески језик
9.	Милош Радосављевић	Енглески језик
10.	Вера Јабланчић	Енглески језик
11.	Драгана Бошковић	Енглески језик
12.	Нада Стевановић	Ликовна култура
13.	Милица Арсић	Музичка култура
14.	Олга Маринковић	Музичка култура
15.	Љиљана Петровић	Географија
16.	Снежана Вуловић	Географија
17.	Катарина Пантић	Историја

18.	Дејан Ђурић	Историја
19.	Милан Недељковић	Физика
20.	Јасна Бараћ	Физика
21.	Светлана Радосављевић	Хемија
22.	Анка Цветковић	Математика
23.	Мирко Јевтић	Математика
24.	Виолета Ђорђевић-Рadoшевић	Математика
25.	Јасмина Арсенијевић	Математика
26.	Ана Крстић	Биологија
27.	Весела Марковић	Биологија
28.	Милан Драговић	ТИО, ТИТ
29.	Јован Павловић	ТИО, ТИТ, Информатика и рачунарство
30.	Марко Ђурђевић	Информатика и рачунарство
31.	Петар Ристић	Физичко васпитање и физичко и здравствено васпитање
32.	Драган Милановић	Физичко васпитање и физичко и здравствено васпитање
33.	Славица Којић	Физичко васпитање и физичко и здравствено васпитање
34.	Марија М. Сремчевић	Италијански језик
35.	Иван Павловић	Шпански језик
36.	Александар Танасијевић	Шпански језик
37.	Снежана Ристић	Немачки језик
38.	Александар Алексић	Верска настава

1.	Биљана Марковић	Наставници разредне наставе
2.	Марија Стоилов	Наставници разредне наставе
3.	Смиљана Радовановић	Наставници разредне наставе
4.	Јасмина Павлићевић	Наставници разредне наставе
5.	Сузана Јаковљевић	Наставници разредне наставе
6.	Александар Божовић	Наставници разредне наставе
7.	Слађана Делић	Наставници разредне наставе
8.	Весна Стевановић	Наставници разредне наставе
9.	Јасна Вуковић	Наставници разредне наставе
10.	Снежана Маринковић	Наставници разредне наставе
11.	Звонко Глишић	Наставници разредне наставе
12.	Славица Лукић	Наставници разредне наставе
13.	Славица Миловановић– Липовац	Наставници разредне наставе
14.	Смиљана Николић – Липовац	Наставници разредне наставе
15.	Биљана Миленковић – Божурња	Наставници разредне наставе
16.	Гордана Алексић – Жабаре	Наставници разредне наставе
17.	Милијана Какашић – Жабаре	Наставници разредне наставе
18.	Тања Тубић– Крћевац	Наставници разредне наставе
19.	Наташа Манојловић – Крћевац	Наставнициразредне наставе
20.	Светлана Грујић – Овсиште	Наставници разредне наставе
21.	Драган Грујић– Овсиште	Наставници разредне наставе
22.	Наташа Стевановић - специјално одељење	Наставник дефектолог
23.	Јелена Кундовић – специјално одељење	Наставник дефектолог

Полазне основе за израду Школског програма за први и други циклус основног образовања и васпитања за период од 2018. до 2022. године

1. Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл.гласник РС", бр.88/17).
2. Закон о основном образовању и васпитању ("Сл.гласник РС", бр.55/13 и 101/17).
3. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС- Просветни гласник", бр. 1/05, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14 и 11/16)
4. Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [3/06](#), [15/06](#), [2/08](#), [3/11](#), [7/11](#), [7/11](#), [1/13](#), [11/14](#)).
5. Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. [6/07](#), [2/10](#), [7/10](#), [3/11](#), [1/13](#), [4/13](#), [11/16](#), [6/17](#), [8/17](#) и 9/17).
6. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. [10/04](#), [20/04](#), [1/05](#), [3/06](#), [15/06](#), [2/08](#), [2/10](#), [7/10](#), [3/11](#), [7/11](#), [7/11](#), [1/13](#), [4/13](#), [14/13](#), [5/14](#), [11/14](#), [11/16](#) и [6/17](#)).
7. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. [2/10](#), [3/11](#), [8/13](#), [5/14](#), [11/16](#) и [7/17](#)).
8. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 10/17).
9. Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. [5/08](#), [3/11](#), [1/13](#), [5/14](#), [5/14](#), [11/16](#), [11/16](#) и [3/2018](#)).
10. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. [6/09](#), [3/11](#), [8/13](#), [11/16](#)).
11. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Сл.гласник РС", бр.67/13).
12. Правилник о наставном плану и програму основног образовања и васпитања ("Сл.гласник РС – Просветни гласник“, бр.4/90...7/10).

13. Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи ("Сл.гласник РС – Просветни гласник", бр. 11/12, 15/13, 2/16, 10/16, 11/16, 2/17 и 3/17).
14. Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно - васпитни рад из изборних предмета у основној школи ("Сл.гласник РС – Просветни гласник", бр. 11/12, 15/13, 10/16, 11/16,2/17 и 11/17).
15. Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр .7/10).
- 16.Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику ("Сл. гласник РС", бр. 63/10).
17. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање ("Сл. гласник РС", бр. 76/10).
18. Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Сл. гласник РС, бр. 7/11).
19. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр. 5/12)
20. Анализа реализације Школског програма, Годишњег плана рада и Развојног плана школе у школској 2017/2018. години
21. Извештај о спољашњем вредновању квалитета рада од 26.05.2014.
22. Статут Основне школе "Карађорђе" од 29.03.2018. године.
23. Извештај о спроведеном процесу Самовредновања у школској 2017/2018.

.

3.Сврха, циљеви и задаци Школског програма

Школски програм Основне школе „Карађорђе“ у Тополи за први циклус (за први, други, трећи и четврти разред) основног образовања и васпитања покрива период од 2018. до 2022. године.

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

4.Садржаји обавезних и изборних наставних предмета за први циклус образовања и васпитања и начини остваривања Школског програма по разредима

1.2. Први разред

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
	УКУПНО А:	19	684

Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе*	2*	72*
	УКУПНО Б:	1 (3*)	36 (108*)
	УКУПНО А + Б:	20 (22*)	720 (792*)

*Уколико буде постојала заинтересованост родитеља и ученика програми ће бити накнадо израђени.

У складу са прописима којима се уређују планови и програми наставе и учења у основној школи, ученици на основу писаног изјашњавања родитеља односно другог законског старатеља, а у складу са ресурсима којим школа располаже и одлуком школе, поред обавезног изборног предмета/програма (Верска настава или Грађанско васпитање), додатно може изабрати један од предвиђених предмета који се односе на Матерњи језик/говор са елементима националне културе.

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756
2.	Пројектна настава	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана годишње	

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36 - 72
4.	Екскурзија	1 дан	

1.3. Други разред

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
	УКУПНО А:	20	720

Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Народна традиција	1	36
3.	Чувари природе	1	36
4.	Од играчке до рачунара	1	36
	УКУПНО Б:	2	72
	УКУПНО А + Б:	22	792

Ученик бира један од понуђених обавезних изборних предмета. Школа је дужна да са листе изборних наставних предмета, поред обавезних изборних наставних предмета, понуди још три изборна од којих ученик бира један према својим склоностима.

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Редовна настава	22	792
2.	Допунска настава	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 - 72
4.	Екскурзија		1 дан
5.	Излети		1-3
6.	Настава у природи		7-10 дана

1.4. Трећи разред

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
	УКУПНО А:	20	720

Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Народна традиција	1	36
3.	Чувари природе	1	36
4.	Од играчке до рачунара	1	36
	УКУПНО Б:	2	72
	УКУПНО А + Б:	22	792

Ученик бира један од понуђених обавезних изборних предмета. Школа је дужна да са листе изборних наставних предмета, поред обавезних изборних наставних предмета, понуди још три изборна од којих ученик бира један према својим склоностима.

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Редовна настава	22	792
2.	Допунска настава	1-2	36-72

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 - 72
4.	Екскурзија		1 дан
5.	Излети		1-3
6.	Настава у природи		7-10 дана

1.5. Четврти разред

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
	УКУПНО А:	20	720

Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд	год. фонд
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Народна традиција	1	36
3.	Чувари природе	1	36
4.	Од играчке до рачунара	1	36
	УКУПНО Б:	2	72
	УКУПНО А + Б:	22	792

Ученик бира један од понуђених обавезних изборних предмета. Школа је дужна да са листе изборних наставних предмета, поред обавезних изборних наставних предмета, понуди још три изборна од којих ученик бира један према својим склоностима.

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Редовна настава	22	792
2.	Допунска настава	1-2	36-72
3.	Додатни рад	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 - 72
4.	Екскурзија		1 дан
5.	Излети		1-3
6.	Настава у природи		7-10 дана

4.1. Први разред

4.1.1. Обавезни наставни предмети

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД:ПРВИ

ЦИЉ: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Пише елементе слова. Уочава позицију гласова у речи која је изговорена и позицију слова у речи која је написана. Раставља речи на гласове. Речи које су растављене на гласове слива у целину. Влада основном техником писања штампаног и писаног ћириличног текста. Пише читко и уредно.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују / текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; ц, ч; ј, љ).	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: -разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; -влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -разуме оно што прочита; -разликује слово, реч и реченицу;	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама икарактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Сар адња • Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. • Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Лексичка и семантичка вежбања, богаћење речника. Вежбе артикулације. Моторичке вежбе: вежбање покрета руке, шаке и прстију, писање различитих црта и линија као основних елемената слова. Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. - дијалогска монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава	слуша, посматра, прича, практично комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи дечју штампу и непознате текстове, саставља причу, пише честитку и писмо, решава ребусе, пише по диктату, аутодик тат	Разговором изграђује навике за правилно понашање - Оспособљава за правилну артикулацију гласова - Даје упутства да посматрају, запажају, развијају осећај дужности и обавеза -уводи и навикава ученике да поштују графичке захтеве писања слова - Интерпретира читање - Упућује и помаже у савлађивању читања - Припрема текстове - Прати, записује, евидентира рад ученика -усмено излаже; приказује презентације, моделе, шеме, скице; демонстрира припрема, организује, посматра, прати, објашњава, помаже, показује, подстиче, проверава, вреднује, саопштава, иницира, слуша, прати, процењује	формативно исумативно оцењивање Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања). Примена instrumenata прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима. -редовно проверавање постигнућа

-Уочавати врсте књижевног дела - разликовати позитивне и негативне јунаке - разликовати стварно од имагинарног - издвајати главне актере, време и место радње - изражавати сопствени утисак и став о прочитаном	КЊИЖЕВНОСТ ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Проза Драмски текстови Популарни и информативни текстови ДОМАЋА ЛЕКТИРА Књижевни појмови: - песма; - прича; - догађај; место и време збивања; -књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; - драмски текст за децу; - шаљива песма; - басна; - загонетка.. Правилно и течно читање; читање дијалошког текста – индивидуално и по улогама ; активно слушање уметничког читања текста, тумачење текста - Уочавање просторних и временских односа, главних ликова, њихових особина и поступака, усвајање књижевних појмова	- Активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмскитекст; - одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; -уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; -изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -препозна загонетку и разуме њено значење; -препозна баснуи разуме њено значење;	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Сар адња • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама икарактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Дигитална компетенција • Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи на ефикасан начин могућности ИКТ средства. Естетичка компетенција • Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су:уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културнабаштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовимакомуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.	Препричавање, причање, описивање, усмена и писмена вежбања - дијалошка монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава	Чита текстове; увежбава логичко читање; препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике; доживљава и разумева садржај књижевних текстова	Интерпретира читање текста - Уводи ученике у доживљавање и разумевање књижевног текста - организује посету библиотеци - Упућује на значај читања дечије штампе, књига - Прати, записује, евидентира рад ученика чита; усмено излаже; описује; образлаже; објашњава; приказује презентације, моделе, шеме, скице, филмове; демонстрира	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

Правилно употребљавати велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена и имена једночланих назива - правилно употребљавати тачку, упитник и узвичник	ЈЕЗИК Граматика, Правописи ортоепија Реченица;реч; слово. Улогагласа/слова у разликовањузначања изговоренеодноснописа неречи. Реченицекао обавештење, Питањееи заповест. Великословона почетку реченице,у писањуличних именаи презимена,имена насеља(једночланих) и називаместаи улице у којојученикживи,као и назившколекојупохађа. Правилнопотписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	– примењујеосновна правописнаправила; – пишечиткои уредно; – писменоодговара на постављенапитања; – спајавишереченица у краћуцелину; – пишереченицепо диктатупримењујући основнаправописна правила;	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине инамене. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	- систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; - што ефикасније превазилажење нивоа препознавања језичких појава; - неговање примењеног знања и умења; континуирано повезивање знања о језику са непосредном говорном праксом; - коришћењеприкладнихилустрацијаодређенихјезичкихпојава -коришћење различитих метода:вербално-текстуална,демонстративна решавање проблема учење путем открића, илустративна метода коришћење различитих облика рада: излагање садржаја теме, колективни, индивидуални , праћење рада ученика, рад у пару,групни	започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку,упитник и узвичник - пише по диктату препознаје слова, речи, реченице; игра се мењајући гласове у речима; вежба у изговарању обавештења, питања и заповести; вежба у изговору и писању гласова ч,ћ,ђ,х,р	Објашњава граматичке и правописне садржаје - Припрема текст за дате садржаје - Упућује на самосталну примену стечених знања - Прати, записује, евидентира рад ученика	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.
Слободно и усмерено препричавати догађаје и доживљаје - слободно и усмерено препричавати једноствне текстове - слободно и подстицајно описивати предмете и појаве	ЈЕЗИЧКАКУЛТУРА Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценскоизвођењетекста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре	Усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; -усмено описује ствари из непосредног окружења; -бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору напамет говори краће књижевне текстове; -учествује у сценском извођењу текста; -пажљиво и културно слуша саговорнике; -слуша, разуме и парафразира поруку;	•Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине инамене. • Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу• Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност усвим уметничким и неуметничким пољима свог деловања	-описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица - реализује једноставније говорне улоге - прави самостални речник - решава ребусе	Слуша,прича, препричава комуницира, активно учествује у причању, саставља причу,саставља и пише реченице, пише честитку и писмо, пише по диктату,аудодиктат - рецитује -описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица - реализује једноставније говорне улоге - прави самостални речник - решава ребусе	Подстиче ученике на уочавање битног у препричавању, причању и описивању - Указује на правилност и општу уредност рукописа - Помаже и упућује на правилно писање реченица (јасност и повезаност) - Прати, записује, евидентира рад ученика	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

-Слободно и усмерено описивати догађаје, дођивље и предмете - писати кратке текстове са различитим наменама - правилно писати по диктату	Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слухне пажње. Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице / кратак текст погодан за диктирање Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, <i>Буквар</i>; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивног понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.	-слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;	Сарадња • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. • Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.				

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
КЊИЖЕВНОСТ Поезија Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна	у току школске године	СВЕТ ОКО НАС НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ Породичним, школа	знају своја права и обавезе у школи и упознати су са школским просторијама, запосленима и начином организовања живота у школи
Проза Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i>	у току школске године	СВЕТ ОКО НАС НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ Празници: породични, школски МУЗИЧКАКУЛТУРА СЛУШАЊЕМУЗИКЕ	Усвајање знања о празницима и обичајима током празника (Свети Сава). Уочавање начина њиховог организовања и прослављања кроз обред везане за празнике. Усвајање појмова: празници и обичаји Светосавскахимна
КЊИЖЕВНОСТ Поезија Ђуро Дамјановић, <i>Дан кад је јутро било слово</i>	у току школске године	СВЕТ ОКО НАС НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ Оријентацијау простору и времену	Сналажење у времену у односунавременскеодреднице: деловидана
ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ Штампана и писана слова ћириличног писма.	у току школске године	СПОРАЗУМЕВАЊЕ Лепописање.Украсаслова.	Украшавање слова
КЊИЖЕВНОСТ Књижевни текстови	у току школске године	Програм професионалне оријентације, програм сарадње са породицом, програм рада школске библиотеке, програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања,програм културних активности школе	Имплементација посебних програма кроз обраду књижевних текстова
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД		КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Језик Велико слово на почетку реченице	први		Великословоу писањуличнихименаи презимена,имена насеља(једночланих)и називаместаи улице у којојученикживи,као и назившколекојупохађа.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА**РАЗРЕД:ПРВИ**

ЦИЉ:Циљ учења предмета математике је да ученик,овладавајући математичким концептима знањима и вештинама развија основе апстрактног и критичког мишљења,позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота као и да формира основ за даљи развој математичких појмова

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180			
Циљеви	Садржај	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника	Праћење и вредновање
Оспособљавање ученика за: -упоређивање предмета по положају у односу на себе, друга бића и тло -овладавање употребом речи којима се изражавају релацијски односи између предмета, односно бића Посматрање и описивање предмета на сликовном приказу	<u>ГЕОМЕТРИЈА</u> А)-Положај,величина и облик предмета Просторне релације Величина предмета и бића Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:. -уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине;-упореди предмете и бића по величини-именује геометријска тела и фигуре -одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло -групише предмете и бића са заједничким својствима, сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Сарадња • Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.	посматрање различитих предмета у простору, манипулисање објектима, игролике активности -поређење „одока“, упоређивањем реалних предмета -описивање положаја објеката у односу на више других објеката -описивање редоследа објеката у датом низу издвајање предмета са одређеним својством Прављење модела	Слуша, посматра, уочава, препознаје,, посматра, именује, манипулише, игра се, црта користећи шаблоне, црта слободном руком, описује, одређује, моделује, раставља, саставља, допуњује, издваја, прекрива, открива	Наставник : организује, подстиче, усмерава, мотивише, прати, посматра, вреднује Објашњава, уводи ученике у нове термине, изазива интелектуалну радозналост формулишући проблемске задатке, храбри, мотивише, приближава ученицима математику кроз игру, експеримент, реалне ситуације из свакодневице	- формативно и сумативно оцењивање Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, , тематске провере знања, Примена instrumenата прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима. -редовно проверавање постигнућа

..... ' разликовање и цртање криве, праве, изломљене, затворене и отворене линије -уочавање унутрашње и спољашње области ограничене затвореном линијом 	 <u>ГЕОМЕТРИЈА</u> Б) Линије Права, крива и изломљена линија Затворена и отворена линија Тачка и линија Дуж 	' По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:. -разликује криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију -црта праву линију и дуж помоћу лењира ' 	• Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе. Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Сарадња • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Дигитална компетенција	геометријске фигуре сламчица, штапића -састављање одређене фигуре моделовање положаја тачке у односу на линију помоћу траке и предмета -цртање слике према реалној ситуацији -цртање или доцртавање започете слике у квадратној или тачкастој мрежи према датом упутству	 посматра, именује, моделује, црта, доцртава	 организује, подстиче, усмерава, мотивише, прати, посматра, вреднује 	 Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, , тематске провере знања, годишња провера знања.). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

'-формирање појма бројевног низа и место броја у бројевном низу Бројање, читање, писање, упоређивање бројева прве стотине - формирање појма бројевног низа и место броја у бројевном низу - развијање способности посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења. - стицање навика и истицање позитивних особина као што су : упорност, уредност, систематичност и смисао за самостални рад - усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима ; - усвајање и овладавање правилним писањем и читањем бројева прве стотине; - савладавање основних операција с природним, целим, рационалним и целим бројевима као и основним законима тих операција. -оспособљавање ученика за извођење операција сабирања и одузимања 	БРОЈЕВИ Бројање , писање и читање бројева Приказивање бројева на бројевној правој Упорјеђивање бројева Редни бројеви Динар , кованице и новчаница од 100 динара Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десет и приказивање на бројевној правој Откривање Непознатогброја у	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:. -броји унапред и уназад и са прескоком; -прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој -користи редне бројеве; -разликује новчане апоене од 100 динара и упореди њихову вредност сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак -сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; -разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; -уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; -користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; -прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; -реши текстуални задатак	• Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи на ефикасан начин могућности ИКТ средства. ' Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Дигитална компетенција • Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи на ефикасан начин могућностиИКТсредства.	 пребројавање предмета исте врсте и приказивање дијаграмом или табелом- уписивањем цртица у табелу, односно бројева повезивање редних бројева и просторних прилога- први одоздо, трећи одозго упоређивање и размена новца, рачунање са новцем, приказивање датог новчаног износа најмањим могућим бројем новчаница -одређивање следећег члана у задатом бројевном низу -представљање бројева на бројевној правој	 броји, чита, пише, упоређује, приказује на бројевној правој, повезује упоређује, размењује, рачуна, приказује, одређује Добројава, одбројава, Сабира, Одузима, открива, ,решава проблеме, комбинује могућности, проверава претпоставке, примењује стечена знања, уопштава, анализира, објашњава решења Уочава правило, Разлаже, мења	' организује, подстиче, усмерава, мотивише, прати, посматра, вреднује Објашњава, уводи ученике у нове термине, изазива интелектуалну радозналост формулишући проблемске задатке, храбри, мотивише, приближава ученицима математику кроз игру, експеримент, реалне ситуације из свакодневице Објашњава ,демонстрира, мотивише ,подстиче, подржава, помаже, повезује математичке садржаје са свакодневним животом. 	' Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, тематске провере знања, годишња провера знања,). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

-уознавање ученика са концептом мерења без увођења стандардних јединица мере	једнакостима са једном операцијом Својства сабирања Мерење и мере Мерење дужине нестандартним јединицама мере	са једном операцијом -растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања , ... По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:. измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере -преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства	Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу • Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност	(добројавање односно одбројавање) -решавање задатака са теразијама -читање података из једноставнијих стубичних и сликовних дијаграма и табела -читање, -разумевање, -постављање израза, -рачунање, -разлагање, -замена места, -здруживање' ,	места сабирака, здружује сабирке, чита, користи мери, надовезује, пребројава, приказује , пореди, помера, ротира, пресликава	подстиче, мотивише, прати, помаже, посматра, вреднује	Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

				-мерење различитих предмета истом јединицом мере (сламком, спајалицом, корацима, мерење једног предмета различитим јединицама мере померање тачака или дужи у одређеном смеру, ротирање фигуре -			

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
ГЕОМЕТРИЈА а)положај величина и облик предмета	Током године	Српски језик -први	Причање –описивање/ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
ГЕОМЕТРИЈА а)положај величина и облик предмета	Током године	Свет око нас-први	Кретање и сналажење у простору(напред-назад,лево-десно,горе-доле)/ОРЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ
ГЕОМЕТРИЈА а)положај величина и облик предмета	- Током године	Ликовна култура-први	Облици,положај облика у простору и равни, материјал и прибор/ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ
ГЕОМЕТРИЈА а)положај величина и облик предмета	Током године	Физичко васпитање-први	Помицања у лево и у десно/ПУЗАЊЕ,ВИЧЕЊА,УПОРИ И ПЕЊАЊА
ГЕОМЕТРИЈА б) линије	Током године	Српски језик –први	Штампана и писана слова ћириличног писма/ ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ
ГЕОМЕТРИЈА б) линије	Током године	Свет око нас-први	Изглед земљишта–равница,планина/РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ
ГЕОМЕТРИЈА б) линије	Током године	Ликовна култура	Простор-отворени и затворени простор, Обликовање простора –врсте линија/ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ
ГЕОМЕТРИЈА б) линије	Током године	Физичко васпитање-први	Ходање по линији/ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ
БРОЈЕВИ	Током године	Свет око нас-први	Празници-породични,школскиПОРОДИЦА,ДОМ,ШКОЛА Сналажење у времену –седмицаОРЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ
БРОЈЕВИ	Током године	Ликовна култура-први	Знак (цифре)/ОБЛИКОВАЊЕ СПОРАЗУМЕВАЊЕ
БРОЈЕВИ	Током године	Народна традиција-први	Празници РАДОВИ И ПРАЗНИЦИ
БРОЈЕВИ	Током године	Музичка култура-први	Музички дијалог (два гласа,два инструмента један свирач)/СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Свирање на дечијим музичким инструментимаМУЗИЧКО СТВАРАЛАЧТВО
БРОЈЕВИ	Током године	Физичко васпитање-први	Ходање/ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ Прескакање вијаче/СКАКАЊЕ-ПРЕСКАКАЊЕ Додавање лопте/БАЦАЊЕ-ХВАТАЊЕ
БРОЈЕВИ	Током године	Српски језик-први	Читање и писање/ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Током године	Физичко васпитање-први	Скок у даљ/СКАКАЊЕ ПРЕСКАКАЊЕ
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Током године	Свет око нас-први	Производ људског рада /ЧОВЕК СТВАРА Човеково тело/РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ Изглед земљишта/РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ

У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА		
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
ГЕОМЕТРИЈА б) линије	ПРВИ	МЕРЕЊЕ И МОРЕ -мерење дужине
БРОЈЕВИ –прва десетица	ПРВИ	БРОЈЕВИ друга десетица ,бројеви до 100
БРОЈЕВИ- читање,писање и упоређивање бројева до 100	ПРВИ	БРОЈЕВИ-Сабирање и одузимање бројева прве стотине
БРОЈЕВИ-бројеви прве стотине	ПРВИ	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ-новац и мерење дужине

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**РАЗРЕД: ПРВИ**

ЦИЉ: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике да се представе и да користе поздраве; да именују ликове из уџбеника; да користе изразе за основну друштвену комуникацију приликом сусрета. Оспособити ученике да се представе и да представе друге; да разговарају о својој породици; да препознају бројеве од 1-10; да именују предмете из учioniце и повежу бројеве са предметима на које се односе; да питају и кажу колико нечега има и колико имају година.	Поздрављање Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости. Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима;личне заменице у функцији субјекта- I, you присвојни придеви- my, your показне заменице- this, that; глагол to be- simple present tense;питања са Who/How(old);основни бројеви 1-10	Поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства. Представи себе и другог и да разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих.	Комуникација -Познаје различите облике комуникације и њихове одлике. Комуникација -Познаје различите облике комуникације и њихове одлике. -Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица.	Место извођења наставе је учioniца, кабинет за стране језике, медијатека, дигитална учioniца. Облици рада су фронтални, индивидуални, у пару, рад у групи. Методе рада су вербалне, демонстративне, илустративне. Технике и активности -слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа(слушај, пиши, повежи, одреди; цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску); -вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе,	Слуша, повезује, попуњава, реагује на команду наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: устани, седи, ходај, скочи, играј, али и активности у вези са радом у учioniци: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску), игра по улогама, ради у пару(мини дијалози) упоређује, пева, преводи. Реагује на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницира упознавање; успоставља контакт. Иницира упознавање, посредује у упознавању и представљању других особа, присутних и одсутних; слуша кратке и једноставне текстове којим се неко представља. Реагује на упутства, сарађује са другима. Поставља	Дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, користи позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика, планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, поставља питања, одговара на питања, подстиче самостални рад, прати и вреднује, оцењује, пушта аудио или видео снимке, показује. Планира, припрема, подучава, пружа подршку, евалуација и само-евалуација.	Формативно оцењивање: језички портфолио, пројектни задаци, дијагностички тестови, самоевалуација. Елементи који се вреднују: -језичке вештине и способности разумевање слушањем и говором -усвојеност лексичких садржаја и језичких структура - ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега - примена социолингвистичких норми. Разумевање слушањем -невербално реаговање на упутства и наредбе на страном језику -повезивање аудитивног језичког садржаја са визуелним - разумевање краћих једноставних реченица и питања -навикавање на изговор и интонацију изворних

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике да упуте позив за заједничку активност;подстицати их да се играју користећи научене изразе и речи.,	Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности Императив;прикладно прихватање и одбијање позива;прослава рођендана, игре, забава и разонода.	Разуме позив и реагује на њега и да упуту позив на заједничку активност.	Комуникација -Познаје различите облике комуникације и њихове одлике. Сарадња -активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	утврдити хронологију, цртање по диктату); -повезивање звучног материјала са илустрацијом. -одговарање на једноставна питања у вези са текстом (тачно/нетачно, вишеструки избор); -извршавање прочитаних упутстава и наредби; -класирање и упоређивање (по количини, облику,волим/не волим)	једноставна питања и одговара на њих. Слуша кратке једноставне позиве на заједничку активност и реагује на њих, (позив на рођендан, журку, на игру); упућује и прихвата/одбија позив на заједничку активност, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.	Дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, користи позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика, планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, поставља питања, одговара на питања, подстиче самостални рад, прати и вреднује, оцењује, пушта аудио или видео снимке, показује. Планира, припрема, подучава, пружа подршку, евалуација и само-евалуација.	говорника -памћење сликовних приказа речи и реченица на основу претходно усвојеног усменог градива - хорско и индивидуално понављање научених речи и изрази Говорно изражавање -способност распознавања, разумевања и понављања фонолошких, ритмичких, наглашених и интонацијских особина енглеског језика према звучном узорку -репродуковање једноставних бројалица, песмица -учествовање у кратким драматизацијама -вербално реаговање на одређена упутства -одговарање на једноставна питања у оквиру познатих језичких структура и тематских садржаја
Подстицати ученике да учтиво траже услугу; да искажу и прихвате захвалност и извињење.	Исказивање молбе, захвалности и извињења Правила учтивне комуникације. Модални глаголи за изражавање молбе- can, may.	Разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; упуту кратке и једноставне молбе и захтеве; искаже и прихвати захвалност на једноставан начин.	Комуникација -Прилагођава начин и средства комуникације карактеристикама ситуације.				
Оспособити ученике да честитају празнике(Божић, Нова година, Ускрс).	Честитање Најзначајнији празници и начин обележавања/прославе и честитања;пригодне дечје песме и игре.	Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих и да упуту једноставне честитке.	Комуникација -Прилагођава начин и средства комуникације карактеристикама ситуације. Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност		Слуша кратке и једноставне устаљене изразе којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реагује на упућену честитку у усменом облику; упућује кратке пригодне честитке у усменом облику, израђује украсе од папира.		

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике да препознају предмете из учioniце, школски прибор; речи којима се именују боје и облици; домаће животиње; оснажити их да постављају да/не питања и да одговарају на њих.	Описивање живих бића, предмета, места и појава Дечје песме и приче одговарајућег садржаја; глаголи have got, to be за давање описа; правилна множина именица; модални глагол can уз глагол see	Препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења; разуме једноставне описе живих бића, предмета и места; опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.	Комуникација Уме јасно да се изрази усмено, у складу са потребама и карактеристикама ситуације.	-рад у паровима, малим и великим групама; (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, рецитоване стихова); -игре примерене узрасту; -певање у групи; -решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; -"превођење" исказа у гест и геста у исказ	Слуша краће једноставне описе живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; даје кратке усмене описе живих бића, предмета, места и појава. Реагује на упутства, сарађује са другима.	Дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, користи позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика, планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, поставља питања, одговара на питања, подстиче самостални рад, прати и вреднује, оцењује, пушта аудио или видео снимке, показује. Планира, припрема, подучава, пружа подршку, евалуација и само-евалуација.	- хорско и индивидуално понављање научених речи и израза Формативно оцењивање: језички портфолио, пројектни задаци, дијагностички тестови, самоевалуација. Елементи који се вреднују: -језичке вештине и способности разумевање слушањем и говором -усвојеност лексичких садржаја и језичких структура -ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега - примена социolingвистичких норми.
Оспособити ученике да саопште своје потребе, осете и осећања.	Исказивање потреба, осета и осећања Правила учтиве комуникације. The present simple tense(be, want); модални глагол can за изражавање предлога	Разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих. Изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима.	Комуникација -у комуникацији уме да изрази мишљење, осећања и ставове и да представи своје циљеве на позитиван, конструктиван и аргументован начин; -уме да саслуша саговорника до краја и без упадица.		Слуша исказе у вези са потребама, осетима осећањима; саопштава потребе и осете и предлаже решења у вези с њима; усмено исказује своја осећања и (емпатично) реагује на туђа.		

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике да разумеју обавештења о простору и да траже и дају информације о положају у простору.	Исказивање положаја у простору Култура становања-село, град. Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа- here, there, in , on; питања са Where	Разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих. Тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору.	Комуникација -уме јасно да се изрази усмено, у складу са потребама и карактеристикама ситуације.		Слуша и реагује на краће исказе у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору.	Дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, користи позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика, планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, поставља питања, одговара на питања, подстиче самостални рад, прати и вреднује, оцењује, пушта аудио или видео снимке, показује. Планира, припрема, подучава, пружа подршку, евалуација и само-евалуација.	Разумевање слушањем -neverбално реаговање на упутства и наредбе на страном језику -повезивање аудитивног језичког садржаја са визуелним - разумевање краћих једноставних реченица и питања -навикавање на изговор и интонацију изворних говорника -памћење сликовних приказа речи и реченица на основу претходно усвојеног усменог градива - хорско и индивидуално понављање научених речи и израза
Оспособити ученике да изразе припадање / неприпадање и поседовање / непоседовање.	Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања Породица, пријатељи, кућни љубимци, одећа, играчке, делови тела. Присвојни придеви ту, your. Have got за изражавање припадања/поседовања	Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих. Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање.	Комуникација -познаје различите облике комуникације и њихове одлике.	-замењивање речи цртежом или сликом; -проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза") -цртање честитки и разгледница;	Слуша краће исказе с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реагује на њих; усмено исказује припадање/неприпадање и поседовање/непоседовање.		

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике да кажу шта воле/не воле; да препознају и именују храну и пиће.	Изражавање допадања/недопадања The presentsimple tense глагола like; храна и пиће.	Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих. Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима.	Комуникација -у комуникацији уме да изрази мишљење и да представи своје циљеве на позитиван, конструктиван и аргументован начин поштујући и уважавајући другог. Одговоран однос према здрављу -познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране и зна последице неправилне исхране.	-заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, израда панона, постера)	Слуша краће исказе с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; усмено исказује слагање/неслагање, допадање/недопадање.	Дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, користи позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика, планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, поставља питања, одговара на питања, подстиче самостални рад, прати и вреднује, оцењује, пушта аудио или видео снимке, показује. Планира, припрема, подучава, пружа подршку, евалуација и само-евалуација.	Говорно изражавање -способност распознавања, разумевања и понављања фонолошких, ритмичких, наглашених и интонацијских особина енглеског језика према звучном узорку -репродуковање једноставних бројалица, песмица -учествовање у кратким драматизацијама -вербално реаговање на одређена упутства -одговарање на једноставна питања у оквиру познатих језичких структура и тематских садржаја - хорско и индивидуално понављање научених речи и изрази

Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета и посебних програма

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Представљање себе и других (Бројеви до десет)	током године	Математика/ први разред	Бројеви/бројање, писање и читање бројева
Описивање живих бића,предмета, места и појава:облици и боје	током године	Математика/ први разред	Геометрија/положај, величина и облик предмета: круг, правоугаоник, квадрат и троугао
Исказивање положаја упростору/изражавање положаја и просторних односа	током године	Математика/ први разред	Геометрија/положај,величина и облик предмета:просторне релације
Исказивање потреба, осета и осећања/правила учтиве комуникације	током године	Свет око нас /први разред	Ја и други/основна осећања(радост, страх, туга и бес)
Исказивање положаја у простору/ изражавање положаја и просторних односа	током године	Свет око нас /први разред	Оријентација у простору и времену/кретање и сналажење у простору
Честитање/ најзначајнији празници и њихово обележавање	током године	Свет око нас /први разред	Породични дом, школа/ празници - породични, школски
Честитање/прављење честитки	током године	Ликовна култура/ први разред	Односи у видном пољу/облици из природе, својства облика(велико, мало, високо, ниско, обојено).
Честитање/ прављење честитки, бојење, цртање, лепљење	током године	Ликовна култура/ први разред	Обликовање/ материјал и прибор
Све теме/Пригодне дечје песме различитог садржаја	током године	Музичка култура/ први разред	Слушање музике/композиције које илуструју различита осећања
Честитање,најзначајнији празници и начин обележавања/ празници	током године	Народна традиција /први разред	Припрема и прослава породичних празника
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД		КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Описивање живих бића,предмета,места и појава/боје и облици	први		Описивање живих бића, предмета, места и појава/Описивање одеће према боји
Изражавање припадања одн. неприпадања/ школски прибор, играчке	први		Изражавање припадања одн.неприпадања/делови тела
Описивање живих бића, предмета, места и појава/ предмети у учионици	први		Описивање живих бића, предмета, места и појава/ предмети у соби
Описивање живих бића, предмета, места и појава/школски прибор;множина именица	први		Изражавање припадања одн. неприпадања/ делови тела

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД:ПРВИ

ЦИЉ: Циљ наставе и учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
-стицање искуства о различитим облицима у простору -стицање искуства о оријентацији у простору -стицање искуства о филму, стрипу - стицање искуства о дејству светлости на карактер облика -стицање искуства о промени материјала -стицање искуства о опажању визуелних знакова, дизајнирање и украшавање предмета -схватање ликовног рада као израза индивидуалног осећања , доживљаја и стваралачке имажинације -стицање искуства о преобликовању постојећих материјала и стварању нових облика - Стварати интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чувања културних добара	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и продукти. Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.	-опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; -повеже одабрану установу културе са њеном наменом; -пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; -одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; црта на различитим	ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хмано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, демонстративна метода, игра улога, коришћење фото апарата и других ИКТ средстава, презентовање	Ученик: Претражује, анализира, естетски обликује, развија стваралачке интересе, истражује, користи ИКТ алате, презентује, процењује и вреднује, развија позитиван однос према средини, сарађује, прикупља информације, развија критичко мишљење	Наставник: планира, мотивише, прати, усмерава, даје информације, организује, креира	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, фото албум и изложба радова, посматрање, анализа.

	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност усаобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења	-познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; -поштује договоре и правила понашања и облачења –приликом посете установама културе утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;	ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА користи ИКТ алате, презентује ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену;КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењу је свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, демонстративна метода, игра улога, коришћење фото апарата и других ИКТ средстава, презентовање	Ученик: Претражује, анализира, естетски обликује, развија стваралачке интересе, истражује, користи ИКТ алате, презентује, процењује и вреднује, развија позитиван однос према средини, сарађује, прикупља информације, развија критичко мишљење	Наставник: планира, мотивише, прати, усмерава, даје информације, организује, креира	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, фото албум и изложба радова, посматрање, анализа.

	ОБЛИКОВАЊЕ Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, непрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...	-подлогама и форматима папира; -користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; -обликује једноставне фигуре од меког материјала; -одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; -преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; -изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - изрази и преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;	ЕСТЕТИЧА КОМПЕТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколског учења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, демонстративна метода, игра улога, коришћење фото апарата и других ИКТ средстава, презентовање	Ученик: Претражује, анализира, естетски обликује, развија стваралачке интересе, истражује, користи ИКТ алате, презентује, процењује и вреднује, развија позитиван однос према средини, сарађује, прикупља информације, развија критичко мишљење	Наставник: планира, мотивише, прати, усмерава, даје информације, организује, креира	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, фото албум и изложба радова, посматрање, анализа.

	СПО Читање визуелних информација. Илустрација у дејим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс. РАЗУМЕВАЊЕ	- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;	ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА користи ИКТ алате, презентује ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, демонстративна метода, игра улога, коришћење фото апарата и других ИКТ средстава, презентовање	Ученик: Претражује, анализира, естетски обликује, развија стваралачке интересе, истражује, користи ИКТ алате, процењује и вреднује, развија позитиван однос према средини, сарађује, прикупља информације, развија критичко мишљење	Наставник: планира, мотивише, прати, усмерава, даје информације, организује, креира	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, фото албум и изложба радова, посматрање, анализа.

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

ЛИКОВНА КУЛТУРА ПРВИ РАЗРЕД			
МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ (уметничка занимања и продукти)	У току године	МУЗИЧКА КУЛТУРА – ПРВИ РАЗРЕД	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Уметничка музика у цртаном и анимираном филму)
ОБЛИКОВАЊЕ (ПРЕОБЛИКОВАЊЕ-предмети и материјали погодни за преобликовање)	У току године	Музичка култура-први разред	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (Израда дечјих ритмичких инструмената)
СПОРАЗУМЕВАЊЕ (ЗНАК. ЧИТАЊЕ ВИЗУЕЛНИХ ИНФОРМАЦИЈА)	У току године	МУЗИЧКА КУЛТУРА – ПРВИ РАЗРЕД	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Тишина и одсуство звука које илуструју различите боје људског гласа)
СПОРАЗУМЕВАЊЕ (Читање визуелних информација. Знак .Невербално изражавање.	У току године	СРПСКИ ЈЕЗИК –ПРВИ РАЗРЕД	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (Аналитичко синтетичка вежбања,) КЊИЖЕВНОСТ (поезија, проза, драмски текстови). ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (Говорење, слушање, писање).
ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ (ОБЛИЦИ.. ПОЛОЖАЈ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ И У РАВНИ. КРЕТАЊЕ.	У току године	МАТЕМАТИКА – ПРВИ РАЗРЕД	ГЕОМЕТРИЈА (Положај, величина и облик предмета) ЛИНИЈЕ (Права, крива линија, изломљена линија.Тачка и линија.. Дуж).
СПОРАЗУМЕВАЊЕ (ЗНАК..) (Графички знак. Лепо писање. Украсна слова.)	У току године	СРПСКИ ЈЕЗИК -ПРВИ РАЗРЕД	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ(Писање, преписивање)
СПОРАЗУМЕВАЊЕ(ЧИТАЊЕ ВИЗУЕЛНИХ ИНФОРМАЦИЈА. ЗНАК)	У току године	МАТЕМАТИКА- ПРВИ РАЗРЕД	БРОЈЕВИ(Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој, редни бројеви).
ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	У току године	ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ- ПРВИ РАЗРЕД	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ(Ходање и трчање, скакања и прескакања, бацања и хватања, пењања, полигони)
ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ . ПРОСТОР. УМЕТНИЧКА ЗАНИМАЊАИ ПРОДУКТИ. УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ.	У току године	СВЕТ ОКО НАС – ПРВИ РАЗРЕД	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ (Ја и други, породични дом, школа)
ОБЛИКОВАЊЕ . МАТЕРИЈАЛИ И ПРИБОР. ПРЕОБЛИКОВАЊЕ.	У току године	СВЕТ ОКО НАС-ПРВИ РАЗРЕД	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ (ЧОВЕК СТВАРА) Човек ради и ствара, Материјали за израду предмета.
ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ . (К	У току годи	СВЕТ ОКО НАС- ПРВИ РАЗРЕД	ЧОВЕК СТВАРА(Разноврсност природе)
СПОРАЗУМЕВАЊЕ.ТРАДИЦИЈА(Празници и украшавање)	У току године	СВЕТ ОКО НАС- ПРВИ РАЗРЕД	НЕПОСРЕДНО ОКРЕУЖЕЊЕ (ПОРОДИЧНИ ДОМ , ШКОЛА)

СПОРАЗУМЕВАЊЕ. НЕВЕРБАЛНО ИЗРАЖАВАЊЕ.(Пантомима, игре, перформанс)	У току године	ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ- ПРВИ РАЗРЕД	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (Култура вежбања и играња, здравствено васпитање)
ЛИКОВНА КУЛТУРА			
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД		КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ. ПРОСТОР.(Отворени и затворени простор. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора)	ПРВИ		ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ. Облици. Положај облика у простору и у равни).
ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ. Светлост и сенка.	ПРВИ		ОБЛИКОВАЊЕ. Обликовање цртежа. Обликовање слике.
ОБЛИКОВАЊЕ .Обликовање цртежа. Обликовање слике. Преобликовање. Различите информације као мотивација за стваралачки рад.	ПРВИ		СПОРАЗУМЕВАЊЕ .Читање визуелних информација. Знак.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА**РАЗРЕД:ПРВИ**

ЦИЉ:наставе и учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Слушање вокално-инструменталних композиција за децу различитог садржаја и расположења, као и музичких игара. Слушање народних песама и игара. Разликовање тонске боје, темпа, динамичке разлике, расположења.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).	– објасни својим речимаутиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на телои зашто је тишина важна; – разликује одабране звукове и тонове, певање / свирање; хор / један певач / група певача; оркестар / један свирач / група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; – поштује договорена правила понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;	ЕСТЕТИЧКА КОМПЕНТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕНТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност изваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. САРА ДЊА Критички процењу је свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, метода решавања проблема, игра улога, коришћење ИКТ средстава, презентовање, експериментисање, драматизација и илустрација.	Ученик: Слуша, посматра, препознаје и разликује инструменте, користи ИКТ средства – рукује ЦД плејером, анализира стварачки рад, развија критичко мишљење, разликује тонове, илуструје, развија здраве стиове живота, познаје безбедно и превентивно понашање.	Наставник:Даје упутства, запажа, пева, интерпретира, мотивише, прати рад ученика, приказује, усмерава, подстиче, припрема	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, изложба илустрација, посматрање, анализа.

а) певање Певање песама Певање и извођење музичких игара. б) свирање Свирање пратње за бројалице, песме и игре. Препознавање темпа, динамичке разлике , различитог расположења	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пукетање прстима, корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу.Звучне ономатопеје и илустрације.Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментама – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментама и на алтернативним изворима звука.Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон. Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пукетање прстима, корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху	– – изговара у ритму уз покрет бројалице;пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;	ДИГИТАЛНА КОМПЕНТЕНЦИЈА користи ИКТ алате, презентује ЕСТЕТИЧКА КОМПЕНТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењу је свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, метода решавања проблема, игра улога, коришћење ИКТ средстава, презентовање, експериментисање, драматизација и илустрација.	Ученик: Слуша, посматра, препознаје и разликује инструменте, користи ИКТ средства – рукује ЦД плејером, анализира стварачки рад, развија критичко мишљење, разликује тонове, илуструје, развија здраве стиове живота, познаје безбедно и превентивно понашање.	Наставник:Даје упутства, запажа, пева, интерпретира, мотивише, прати рад ученика, приказује, усмерава, подстиче, припрема	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, изложба илустрација, посматрање, анализа.

	различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.	користи ИКТ алате, презентује Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. Критички процењу је свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, метода решавања проблема, игра улога, коришћење ИКТ средстава, презентовање, драматизација и илустрација.	Ученик: Слуша, посматра, препознаје и разликује инструменте, користи ИКТ средства – рукује ЦД плејером, анализира стварачки рад, развија критичко мишљење, разликује тонове, илуструје, развија здраве стиове живота, познаје безбедно и превентивно понашање.	Наставник: Даје упутства, запажа, пева, интерпретира, мотивише, прати рад ученика, приказује, усмерава, подстиче, припрема	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, изложба илустрација, посматрање, анализа.	користи ИКТ алате, презентује Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. Критички процењу је свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву

	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Израда децих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и децим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на децим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних омотапеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.	– објашњава својим речима доживљај својих чулних искустава; – учествује у школским пројектима и манифестацијама; – направи децих ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; -изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколског учења; негује и развија лична интересовања. САРАДЊА Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, метода решавања проблема, игра улога, коришћење ИКТ средстава, презентовање, експериментисање, драматизација и илустрација.	Ученик: Слуша, посматра, препознаје и разликује инструменте, користи ИКТ средства – рукује ЦД плејером, анализира стварачки рад, развија критичко мишљење, разликује тонове, илуструје, развија здраве стилове живота, познаје безбедно и превентивно понашање.	Наставник: Даје упутства, запажа, пева, интерпретира, мотивише, прати рад ученика, приказује, усмерава, подстиче, припрема	Начин прећена и евалуација остварених исхода: ученички радови и продукти ученичких радова, чек листе самопроцене и евалуације, изложба илустрација, посматрање, анализа.

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МУЗИЧКА КУЛТУРА ПРВИ РАЗРЕД			
МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Звук и тон. Звуци и тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).)	у току школске године	СРПСКИ ЈЕЗИК/ПРВИ РАЗРЕД	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (Глас и слово, реч и реченице као говорне и писане целине. Језичке игре. Аналитичко синтетичка вежбања)
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Музичка прича)	У току школске године	СПРСКИ ЈЕЗИК/ПРВИ РАЗРЕД	КЊИЖЕВНОСТ/ШКОЛСКА ЛЕКТИРА (Поезја и проза)
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (Стварање једноставне мелодије на кратак текст)	У току године	СПРСКИ ЈЕЗИК/ПРВИ РАЗРЕД	КЊИЖЕВНОСТ/ШКОЛСКА ЛЕКТИРА (Поезја и проза)
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (Изговор бројалице, у ритму уз покрет – плјесканје, пуцкетанје прстима, дланом о надланицу, ударом у клупу)	У току школске године	МАТЕМАТИКА/ПРВИ РАЗРЕД	БРОЈЕВИ (Бројање, читање и писање бројева)
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Музички бонтон. Музика и здравље.)	У току год	СВЕТ ОКО НАС/ПРВИ РАЗРЕД	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ – ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ (Здрав начин живота, безбедно понашање у саобраћају, на путу од куће до школе)
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (Израда дечијих ритмичкох инструмената од различитих материјала)	У току школске године	СВЕТ ОКО НАС/ПРВИ РАЗРЕД	ЧОВЕК СТВАРА (Материјали за израду предмета – дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина)
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (Композиције које илуструју различита осећања)	У току школске године	СВЕТ ОКО НАС/ПРВИ РАЗРЕД	ЈА И ДРУГИ – ОСНОВНА ОСЕЋАЊА (Радост, страх, туга и бес)
СЛУШАЊЕ МУЗКЕ (Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима)	У току школске године	ЛИКОВНА КУЛТУРА/ПРВИ РАЗРЕД	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ – УМЕТНИЧКА ЗАНИМАЊА И ПРОДУКТИ (Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф -фотографија.)
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица)	У току школске године	СРПСКИ ЈЕЗИК/ПРВИ РАЗРЕД	КЊИЖЕВНОСТ – ШКОЛСКА ЛЕКТИРА (Поезија и проза)
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	У току	ЛИКОВНА КУЛТУРА/ПРВИ РАЗРЕД	ОБЛИКОВАЊЕ – ПРЕОБЛИКОВАЊЕ (Предмети и материјали погодни за

(Израда деђијих ритмичких школске инструмената од различитих године материјала)		преобликовање)
МУЗИЧКА КУЛТУРА		
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА		
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ(Композиције које илуструју различита осећања).	ПРВИ	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО(Креирање сопствених покретауз музику која се изводи и слуша)
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО(Израда деђијих ритмичких инструмената од различитих материјала)	ПРВИ	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (Свирање инструменталних аранжмана на деђијим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука)
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера)	ПРВИ	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ(Композиције које илуструјуразличите боје људског гласа и инструмента. Музички дијалог)
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ(Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике. Мзичка прича)	ПРВИ	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО(Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја)

ПРЕДМЕТ: Физичко васпитање

РАЗРЕД: Први

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета Физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108				НЕДЕЊНИ ФОНД ЧАСОВА; 3			
Циљ	Садржај	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин остваривања програма	Активности ученика	Активности Наставника	Праћење и вредновање
-Мотивисање уч. за бављење физичким активностима ; -Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;	Физичке способности Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације	<u>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u> - примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања);	Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Стиче вештине и овладава знањима и културним вредно стима телесног вежбања, примењу	Континуирано се реализује у припремном делу часа. Методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;	-Вежба -игра се -трчи -хода	Планира, организује, демо нстрира, прати разгова ра, посматра указује и испра вља грешке похваљу је	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнуто

			је их у свакодне вном животу, новим и вандредним живо тним ситуацијама Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама				предвиђених исхода
-Развијање и усавршавање моторичких способности; -Стицање моторичких умења и теоријских знања неопходних за њихово усвајање; -Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васп.	-МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ Ходање и трчање Ходање: - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање са реквизитом, - ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја, - игре са коришћењем ходања и трчања	. Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - поштује правила игре	Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и	Усвајање моторичких вештина, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко- методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода: метода вербалне комуникације;- демонстративна ;-	-Вежба -игра се -трчи -хода	Планира, организује, демо нстрира, прати разгова ра, посматра указује и испра вља грешке похваљу је	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу

			вештине у новим ситуацијама	метода практичног вежбања: синтетичка, аналитичка;-игра као метод;- такмичарска метода			достигнутости предвиђених исхода
Развијање и усавршавање моторичких способности; -Мотивисање уч. за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања; -Развијање и усавршавање моторичких способности; -стицање знања, вештина, ставова и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи.. -стицање знања, вештина, ставова и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи..	ВЕШТИНЕ Скакање и прескакање Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. ВЕШТИНЕ Бацање и хватање Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и	.	Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Разуме значај	Усвајање моторичких вештина, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода : - метода вербална; -демонстративна ; - метода практичног вежбања: синтетичка, аналитичка -игра као метод - такмичарска метода -У раду са ученицима примењивати диференциране облике рада, дозирати вежбања у складу са њиховим могућностима и	Вежба -игра се -трчи -хода -скаче -прескаче -баца -хвата пузи провлачи се -пење се	Планира, организује, демо нстрира, прати разговара, посматра указује и исправља грешке похваљује Планира, организује, демо нстрира, прати разговара, посматра указује и исправља грешке похваљује -	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнућности предвиђених исхода наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и

	гађањем у циљ. Вештине Пузања, вишења, упори и пењања Пузања на тлу. Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Вежбе на тлу Основни садржаји Основни ставови и положаји. Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом	и реквизитима у просторима за вежбање; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;	континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота	примењивати одговарајућу терминологију вежби. Усвајање моторичких вештина, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода: Усвајање моторичких вештина, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених			хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутог предвиђених исхода

	комбинацијом вежби			исхода: метода вербалне комуникације -демонстративна метода - метода практичног вежбања: синтетичка, аналитичка -игра као метод - такмичарска метода			наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутости предвиђених исхода
-Формирање правилног односа према физичком вежбању и здрављу; - развијање и неговање другарства; - препознавање негативних облика понашања у игри и др. -Неговање патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирање правилног односа према различитостима, чувању личне и школске имовине, неговању друштвених	Вежбе равнотеже -Вежбе са Реквизитима -Плес и ритмика -Полигони -Формирање правилног односа према физичком вежбању и здрављу; - развијање и неговање другарства; - препознавање негативних облика понашања у игри и др. -Неговање патриотских	- користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;	Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопоштовања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље	-Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди. - Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење	Хода -вежба -трчи -скаче -игра се	-Планира припрема осмишљава објашњава мотивише -прати	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа,

вредности итд.	вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирање правилног односа према различитостима, чувању личне и школске имовине, неговању друштвених вредности итд.	- поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес;	и социјално понашање. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама	реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. - Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору. - Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).		анализи ра процењу је -	на основу достигнућности предвиђених исхода
-Стварање знања за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - оспособљава ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња -Стварање знања за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - оспособљава ученика да стечена умења, знања и навике користе	<u>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u> - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује	Одговоран однос према здрављу Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице	Ова наставна област реализује се кроз све организационе облике рада, наставне области и теме уз практичан рад.	Хода -вежба -трчи -скаче -игра се	-Планира припре ма осмишљава објашњава мотиви ше	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према

	у свакодневним условима живота и рада;	здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.	неправилне исхране. □□Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама			-прати -	раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутоги предвиђених исхода
-Стицање и развијање свести о потреби здравља и заштити природе и човекове средине...	Здравствено васпитање -Стицање и развијање свести о потреби здравља и заштити природе и човекове средине...	<u>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u> - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну	Одговоран однос према здрављу Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране. □□Познаје основне карактеристике неких	Основне информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу.	Хода -вежба -трчи скаче -игра се	-Планира припре ма осмишљава објашњава мотиви ше -прати -	наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: - стање физичких способности; - стање здравља и хигијенских навика; - достигнути ниво савладаности моторичких вештина; - однос према раду Оцењивање се врши описно, на три нивоа,

		хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.	болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама			-	на основу достигнутоги предвиђених исхода

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Моторичке вештине/ходање по линији	Током године	Математика-први	Линије- ГЕОМЕТРИЈА
Моторичке вештине/Ходање, прескакање вијаче, додавање лопте	Током године	Математика-први	Бројеви
Вештине/скакање и прескакање	Током године	Математика-први	Мерење и мере
Моторичке вештине/ Помицање у лево и десно	Током године	Математика-први	Положај величина и облик предмета/ Геометрија
Култура вежбања и играња -Стварање знања за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;	Током године	Свет око нас први	Човеково тело
ВЕШТИНЕ Скакање и прескакање Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис.	Током године	Свет око нас први	Кретање и сналажење у простору(напред-назад,лево-десно,горе-доле)

Програм „Покренимо нашу децу“ ће се спроводити у оквиру часова редовне наставе, ваннаставних активности, спортских активности, на одморима, пре и после часова у шк.дворишту, у учионици, настави у природи.

Спортска недеља

Спортска недеља обухвата:

- физичке активности прилагођене узрасту и могућностима ученика;
- културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице...);
- ђачке радионице (о здрављу, физичком вежбању, спорту и др.).

Сви ученици су укључени у реализацију ових активности.

Ред.б р.	Назив спортске активности	Место реализације	Време	Реализатори
1.	Крос „Трка за срећније детињство“	Школско двориште	X	Одељењске старешине и наставници физичког васп.
2.	Спортске активности у оквиру Дечје недеље	Спортски терени	X	Одељењске старешине; Стручни сарадници
3.	Заједничко вежбање по програму „Покренимо нашу децу“	Школско двориште или спорт.терени, учионица	IX - VI	Одељењске старешине
4.	Забавни полигони	Настава у природи, школско двориште	III - V	Одељењске старешине
5.	Истрајно пешачење	Настава у природи, излети	X - VI	Одељењске старешине
6.	Плес, лимбо денс и сл.	Настава у природи, излети, школско двориште и ходник	IX - VI	Одељењске старешине
7.	Радионице о здрављу	Школа, ...	IX - VI	Одељењске старешине

План и програм Спортске недеље биће употпуњен и активностима планираним од стране других Стручних већа(ликовне културе, музичке културе, физичког васп., информатике...) и стручних сарадника у школи.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СВЕТ ОКО НАС**РАЗРЕД: ПРВИ**

ЦИЉ: Циљ учења предмета *свет око нас* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, именовање, упоређивање...	Непосредно окружење 1. Ја и други Основна осећања (радост, страх, туга, бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерно ситуацији исказе своје животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Одговорно учешће у демократском друштву - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према здрављу - Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране.	- разговарањем, цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, неки и читањем, разумевањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истраживањем, анализирањем - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење, екскурзија, настава у природи, излети	- Слуша, - гледа, - посматра, - истражује, - испољава, - препознаје, - разуме, - закључује, - именује, усваја нова знања, комуницира, репродукује, илуструје учествује, сарађује,	- планира - припрема - организује - објашњава - показује - подучава, учествује, - едукује, руководи, - мотивише, - води евиденцију постигнућа ученика, - црта, помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	- разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - домаћи задаци

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				
			КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ОСТВАРИВАЊА	УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	ВРЕДНОВАЊЕ
Именовање групације људи које окружују ученика и односи међу њима; Развијање одговорног односа према себи, окружењу као и уважавање других	2. Породични дом, школа Описати своје непосредно окружење. Препознати и важити сличности и разлике међу појединцима. Препознати групе људи које живе у окружењу (породица, вршњаци, су-грађани). Описати своју породицу, обичаје и празнике. Бити информисан о деčјим правима.	- се понаша тако да уважава различито-сти својих вршњака и других људи -се придржава договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; -сарађује са вршњацима у заједничким активностима;	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Одговорно учешће у демократском друштву - Има позитиван став према поштовању људских права и слобода Комуникација - Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.	- разговарањем, цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, неки и читањем, разумевањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истражи-вањем, анализирањем, приказивањем обичаја, попуњавањем табеле - примерима блиским ученицима указивати на права и обавезе ученика - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица,	слуша гледа посматра истражује испољава препознаје разуме закључује именује усваја нова знања комуницира репродукује илуструје учествује сарађује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, -руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , - црта, -помаже, - подстиче -напредак ученика - повезује градиво различитих предмета	-разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - међусобни однос ученика - поштовање правила и обавеза у школи -домаћи задаци

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Развијање свести о здравом начину живота; Упознавање са опасним ситуацијама по живот, здравље и околину - превенција опасним ситуацијама; упознавање и примена основних правила која важе у саобраћају	3. Здравље и безбедност Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације поживот, здравље, околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).	- одржава личну хигијену и активно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише примере неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - Примењује правила безбедности понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Решавање проблема - Самостално или консултујући друге особе (вршњаке, наставнике, родитеље) преиспитује начин решавања проблема, алтернативне начине решавања, тачност и прецизност решења. - Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама. Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	- разговарањем, цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истраживањем, анализирањем, решавањем проблемских ситуација - Упознавањем амбијента у коме живимо. - Упознавањем са саобраћајем и правилима безбедног понашања у саобраћају. - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење	- слуша, гледа, посматра, испољава, препознаје, разуме, закључује, именује, усваја нова знања, комуницира, репродукује, илуструје, учествује, сарађује, истражује, пише	Планира, Припрема, Организује, Објашњава, Показује, Подучава, - руководи, - мотивише, - води евиденцију постигнућа ученика - црта - помаже, - подстиче напредак ученика, - осмишљава - реализује	- разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - међусобни однос ученика - поштовање правила понашања у саобраћају - познавање превенција и поштовање правила током природних непогода -- домаћи задаци - тест

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2			
Уочавање, разликовање и именовање временских и просторних одредница; Подстицање и развијање умења сналажења у простору и времену	4. Оrijентација у простору и времену Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице:напред,назад, лево-десно,горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице:дело ви дана,обданица и ноћ,дани у недељи, пре,сада, после,јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.	- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче,прекосутра;	-Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе. -Критичкипроцењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивањурада групе и уме да представи резултате рада Решавање проблема Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања у оквируразличитих предмета и ваншколског искуства.	цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истраживањем, анализирањем, решавањем проблемских ситуација, -попуњавањем табеле - примерима блиским ученицима презенто-товати делове дана и дане у седмици - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење	Посматрање, Описивање, Процењивање, Груписање, Праћење, Бележење, Практиковање, Истраживање, Играње, Креативна продукција (стварање)	планира припрема организује објашњава показује подучава руководи мотивише води евиденцију постигнућа ученика црта помаже подстиче напредак ученика	-разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - међусобни однос ученика - решавање проблемских задатака - сналажење у простору и времену -домаћи задаци -тест

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Упознавање основних својстава различитих; Уочавање везе између својства материјала и његове употребе	5. Човек ствара Човек ради и ствара(материјали и средства за рад, производи људског рада). Материјали за израду предмета (дрво,камен, метал стакло,гума, пластелин, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко	- посматрањем и опиписивањем предмета, одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;	Компетенција за учење □-Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Одговоран однос према околини -Практикује активно-сти које подстичу одрживост, на пример штедња воде и енергије, разврставање отпада, рециклажа; повезује значај тих активности са својом будућом животом, животом заједнице, као и животом будућих генерација. Решавање проблема - Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења, планира редослед активности, избор извора информација, средстава/опreme коју ће користити, са ким ће сарађивати, са ким ће се консултовати). Рад с подацима и информацијама Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника.	разговарањем, цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истраживањем, анализирањем, решавањем проблемских ситуација, -попуњавањем табеле - примерима блиским ученицима презентовати различите врсте материјала - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење	Препознавање именовање, Упоредивање, Описивање, Посматрање, Описивање, Процењивање, Груписање, Праћење, Бележење, Практиковање, Истраживање,	планира припрема организује објашњава показује подучава руководи мотивише води евиденцију постигнућа ученика црта помаже подстиче напредак ученика	-разговор, -цртеж, - описивање, -повезивање, - упоређивање, - дискусија, - међусобни однос ученика, - решавање проблемских задатака -тест -процена активности ученика у раду у групи -креативност у изради рециклираног предмета

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Упознавање основних својстава живе и неживе природе; Схватање значаја и повезаности живе и неживе природе	6. Разноврсност природе Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха:- провидност,ми-рис,кретање. Облици појављивање воде:потоци, реке,баре,језера, киша,снег Облици појављивања воде у непосредном окружењу Основи својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материје Изглед земљишта:равница,брдо,планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта:боја, растреситост, влажност.	- разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - одреди значај сунчеве светлости и топлоте; - одреди основна својства ваздуха - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу:потоци,реке,баре,језера; -препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу:равница, брдо,планина; -идентификује биљкеи животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - препознаје главу,труп,руке и ноге као делови тела и њихову улогу у његовом свакодне-вном животу;	Одговоран однос према околини -Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животнесредине у широј околини свакодневном животу; - Активно се укључује у друштвене акције у школи и заједници које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и ка одрживом развоју. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Прилагођава се друштвеним и економским променама, усмерен је на развојнових вештина, које примењује у практичном раду; суочава санеизвесностима на иницијативан и предузимљив начин. Сарадња Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Дигитална компетенција - Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи наефикасан начин могућности ИКТ средства.	разговарањем, цртањем, играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, описивањем, упоређивањем, самосталним истраживањем, анализирањем, решавањем проблемских ситуација, лабораторијске - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима место извођења: учioniца, организоване посете, излети, шетње, екскурзија, настава у природи	Препознавање Именовање, Упоредивање, Сакупљање биљака Посматрање, Описивање Процењивање, Груписање Закључивање Праћење Бележење Истраживање Фотографисање Презентовање	Препознавање Именовање, Упоредивање, Сакупљање биљака Посматрање, Описивање Процењивање, Груписање Закључивање Праћење Бележење Истраживање Фотографисање Презентовање	-разговор, -цртеж, - описивање, -повезивање, - упоређивање, - дискусија, - међусобни однос ученика, -решавање проблемских задатака -успешност презентације - процена активност ученика у раду у групи --домаћи задаци -тест

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
	Карактеристи-чне биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара,птица, риба,инсеката. Човеково тело-делови тела (глава, труп,руке и ноге) и чула (вида, слуха, укусамириса и додира). Значај воде,ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња, човекаодговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагањеотпада на предвиђена места, брига о биљкамаи животињама	- препознаје улогу чула вида,слуха,- мириса,укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом;					

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Ја и други/ основна осећања;сличности и разлике по полу, способностима и интересовањима	током године	Грађанско васпитање	Ја и други у одељењу, Наше сличности и разлике, основна осећања и како се препознају / Људска права
Породични дом, школа/ групе људи, њихова права и обавезе, правила понашања у групи, празници	током године	Грађанско васпитање	Одељење – група као заједница, вредности одељења – групе, уважавање различитости, одговорност деце за функционисање заједнице/ Демократско друштво
Човек ствара/ човек ради и ствара, материјали и њихова својства	током године	Ликовна култура	Материјал и прибор, преобликовање и спајање/ Обликовање
Здравље и безбедност/ безбедно понашање у саобраћају ма путу од куће до школе	током године	Ликовна култура	Безбедност у саобраћају-удаљеност разних објеката од посматрача/ Односи у видном пољу
Разноврсност природе/ облици појављивања воде:киша, снег; сунчева светлост и топлота, разноврсност биљака и животиња	током године	Српски језик	Текстови са садржајима о годишњим добима, биљкама и животињама/ Књижевност
Разноврсност природе/ облици појављивања воде:киша, снег; сунчева светлост и топлота, разноврсност биљака и животиња	током године	Српски језик	Описивање карактеристика годишњих доба, изгледа биљака и животиња/ Језичка култура
Породични дом, школа/ празници: породични, школски	током године	Народна традиција	Чување традиције кроз обичаје који су се сачували до данашњих дана/ Питај своју баку
Оријентација у простору и времену/ сналажење у времену-дани у недељи	током године	Математика	Редни бројеви/ Бројеви
Оријентација у простору и времену/ сналажење у времену-дани у недељи	током године	Енглески језик	Усмено тражење и давање информација о положају у простору:дани у недељи/ Исказивање положаја у простору
Ја и други/ основна осећања	током године	Енглески језик	Слушање исказа у вези са потребама и осећањима, саопштавање истих и реаговање на туђе/ Исказивање потреба, осета и осећања
Здравље и безбедност/ безбедно понашање у саобраћају; опасне ситуације по живот, здравље и околину	током године	Физичко васпитање	Вежбамо безбедно, моје здравље, ко се брине о мом здрављу/ Здравствено васпитање
Породични дом, школа/ празници - породични	током године	Музичка култура	Песме о другарству, рођендану, о Новој години и Божићу/ Извођење музике
Породични дом, школа/ празници - школски	током године	Музичка култура	Песме –Школска химна, Другарство/ Слушање музике
Породични дом, школа/ групе људи, њихова права и обавезе, правила понашања у групи	током године	Пројектна настава	Ликовно прикази-вање и примењивање правилног понашања у школи:учионици, холу, дворишту, кухињи/ Правила понашања у нашој школи

Човек ствара/ Материјали за израду предмета (дрво,камен, метал стакло, гума, пластелин, папир, тканина) и њи-хова својства	током године	Пројектна настава	Израда нових и употребних предмета/ Сачувајмо природу - рециклажа није бламажа/
Здравље и безбедност/ Здрав начин живота:становање,одевање,исхрана,лична хигијена, рад, одмор.	током године	Пројектна настава	Откривање смисла здравог начина живота/ Расти здраво
Породични дом, школа/ Описати своју породицу,обичаје и празнике.	током године	Пројектна настава	Украшавање Ускршњих јаја/ Ускрс је – подели осмех
Човек ствара/ Материјали за израду предмета (дрво,камен, метал стакло,гума, пласте-лин, папир, тканина) и њи-хова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко	током године	Пројектна настава	Прављење кућица за птице/ Хотел за птице
Човек ствара/ човек ради и ствара, материјали и њихова својства	током године	Програм заштите животне средине	Спровођење акција у заштити и очувању животне средине /Положај и улога човека у природи
Ја и други/ основна осећања;сличности и разлике по полу, способностима и интересовањима	током године	Програм здравствене заштите	Сазнавање о себи, изграђивање селф-концепта, правилно вредновање понашања, препознавање осећања /Изграђивање самопоштовања
Здравље и безбедност/ Здрав начин живота:становање,одевање,исхрана,лична хигијена, рад, одмор.	током године	Програм здравствене заштите	Разноврсна исхрана,време за јело, оброци, формирање навика у вези са правилном исхраном/ Здрава храна
Здравље и безбедност/ Здрав начин живота:становање,одевање,исхрана,лична хигијена, рад, одмор.	током године	Програм здравствене заштите	Стицање основних хигијенских навика: прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одевања и хигијена становања/ Брига о телу
Породични дом, школа/ групе људи, њихова права и обавезе, правила понашања у групи	током године	Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања	Развијање толеранције, неговање различитости и културе понашања/ Толеранција и култура дијалога
Орјентација у простору и времену/ Кретање и сналажење у простору (напред-назад,лево-десно,горе-доле	током године	Математика	Положај величина и облик предмета/ Геометрија
Разноврсност природе/ Изглед земљишта–равница,планина	током године	Математика	Права, крива и изломљена линија/ Геометрија

У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА		
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Непосредно окружење / Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом).	први	Основи својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материје
Породични дом, школа / Описати своју породицу и обичаје	први	Правилно понашање у дому
Здравље и безбедност / Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру).	први	Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред, назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте.
Здравље и безбедност /Превенција и правилно понашање у дому и школској средини, током природних непогода	први	Одговоран однос човека према животној средини

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Пројектна настава

РАЗРЕД: први

ЦИЉ: Циљ учења предмета Пројектна настава јер развијање опште међупредметне компетенције уз употребу информационо комуникационих технологија.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Препознати и уважити различита правила понашања у школи	1.Правила понашања у нашој школи - Описивање, ликовно приказивање и примењивање правилног понашања у школи: учioniци, холу, дворишту, кухињи	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - ликовно представи правила понашања у школи - ученик добијене продукте учини видљивим и представи их другима - својим понашањем примењује постављена правила понашања	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; - укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе - школа	- слуша, - гледа, - посматра, - истражује, - испољава, - препознаје, - разуме, - закључује, - именује, усваја нова знања, - комуницира, репродукује, - илуструје - учествује, - сарађује, - излаже радове - процењује	- планира - припрема - организује - објашњава - показује - подучава, - учествује, - едукује, - руководи, - мотивише, - води евиденцију постигнућа ученика, - пише - помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	- ангажованост ученика у раду - сарадња ученика у групи - самосталност у раду - креативност ученика - развијање ликовних вештина - задовољавање интересовања ученика - успешност изложбе - усвајање постављених правила понашања

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Израда и продаја сувенира за Опленачку бербу	2. Мале руке – велика дела -израда и продаја сувенира од различитих материјала за Опленачку бербу	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - осмисли идеје за облик сувенира -изради сувенир уз помоћ друга и наставника -презентује готове радове	Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информацију електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима; способан је да развије идеју, представи је, образложи и преговара у тиму о њеној реализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимске улоге.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, активности ван учионице; облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, штанд ДУТ-а у центру града	- Слуша, -гледа, -посматра, --користи различите изворе информација -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, репродукује, -прави, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -продаје -украшава	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина -задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе и продаје

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Развијање свести да сакупљањем искоришћених предмета и њиховом дорадом добијамо ново-употребне предмете	3. Сачувајмо природу - реци-клажа није бламажа -Сакупљање употребљених предмета -Израда нових и употребних предмета -Презентација нових предмета	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - осмисли идеје за израду нових предмета - изради нове употребне предмете од искоришћених - презентација готових предмета	Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини Процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада, и одређује какав утицај оне имају на животну средину, квалитет живота и здравља и одрживи развој.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика и радника Комуналне службе, заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, школско двориште	- Слуша, -гледа, --користи различите изворе информација -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, репродукује, -прави, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -украшава	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, - учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију пости-гнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина -задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Схватање значаја здравља као једне од најважнијих вредности човековог живота	4. Расти здраво -Откривање смисла здравог начина живота -подстицање сазнајног интереса ученика -формирање здравствено-хигијенских схватања	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -открије смисао здравог начина живота - самостално разради и ликовно представи прилог о здравом начину живота - ученик добијене продукте учини видљивим и представи их другима -зна да кроз радове презентује како се здраво расте	Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према здрављу Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност засвој избор.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика, наставника биологије и физичког васпитања заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, физкултурна сала, школско двориште	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, -анализира, -расправља, -систематизује -репродукује, -илуструје -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију пости-гнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -стваралачке спосо- бности ученика -развијање ликовних вештина -задовољавање интересовања ученика - здравих навика (физичка активност, исхрана, време за одмор)

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособити ученике за израду и продају украса за Нову годину од разноврсног материјала	5.Израда украса за Нову годину -Сакупљање разноврсног материјала -Израда Новогодишњих украса -Презентација нових предмета	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - осмисли идеје за израду нових предмета - изради украсе - презентује украсе	Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе - школа	-Слуша, -гледа, -посматра, -користи различите изворе информација -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, репродукује, -прави, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -украшава	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију пости-гнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина -украшавање -задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења; Стицање искуства о изради лутака Подстицање ученика на самостално језичко и сценско стваралаштво	6. Луткарска представа -Одабир драмског текста -Сакупљање разноврсног материјала -Израда лутака -Израда сцене -Извођење луткарске представе	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - осмисли идеје за израду лутака - спајањем различитих материјала добија нову целину; - правилно изговара текст, - се оспособи за сценски покрет - се ослободи на сцени -активно учествује у презентовању драмског текста	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност усвим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, ученика, наставника ликовне културе - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења - дискусије, облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, хол школе	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -прави - препознаје, -глуми -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, репродукује, -учествује, -сарађује, -процењује -украшава сцену	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију пости-гнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина -стваралачке способности ученика -задовољавање интересовања ученика - успешност израде лутака за представу -успешност извођења представе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Развијање другарства; Упознавање нове школске средине; Развијање позитивног односа према другима	7. Посета сеоској/градској школи -упознавање школског простора -дружење са вршњацима - посета сеоском домаћинству/ посета музеју	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - сарађује са вршњацима у заједничким активностима - Упозна нову школску средину -Стекне знања о извођењу наставе у комбинованом/чистом одељењу -Упозна живот и рад у сеоском домаћинству/знаме-нитости музеја	Одговорно учешће у демократском друштву - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини Спознаје везу између квалитета животне средине и квалитета свог живота иразуме да се његова огледа и добробит и добробит заједнице и друштва уквалитету и одрживости његове околине. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља и ученика - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – сеоска школа, сеоско домаћинство/градска школа, музеј	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, усваја нова знања, -комуницира, репродукује, -илуструје -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	- ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи - самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина - задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе -усвајање постављених правила понашања

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Упознавање, разумевање, учествовање и поштовање обичаја нашег народа	9. Обичаји нашег краја -обичаји везани за: славе, свадбе, крштења, верске празнике -народна ношња -сценски наступ	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -пренесе основна знања усвојена од старијих људи -ликовно прикаже обичаје -ликовно прикаже народне ношње нашег краја - лева песме везане за обичаје - активно учествује у сценском приказу обичаја нашег краја	Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује изразија лична интересовања. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а.	- Коришћење искуства старијих људи, фотографија, песама; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, ученика, бака, дека - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, хол школе	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -комуницира, репродукује, -украшава -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -глуми -игра -пева	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-количина и квалитет прикупљених информација -ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина -задовољавање интересовања ученика -успешност извођења сценског наступа

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Оспособит и ученика за украшавање јаја и развијање свести о значају хуманитарне продаје	8. Ускрс је – подели осмех -Украшавање Ускршњих јаја -Хуманитарна продаја украшених јаја	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - осмисли идеје за украшавање јаја - украси различитим материјалима јаја -презентује украшена јаја -прода Ускршња јаја	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима; способан је даразвије идеју, представи је, образложи и преговара у тиму о њенојреализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимскеулоге. Комуникација -Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизујеинформације уелектронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а.	- Коришћење ваншколских знања, вештина и искустава ученика; -укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, удружење „Загрљај,, ученика и родитеља, - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални место извођења наставе – учионица, хол школе	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -комуницира, репродукује, -украшава -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -продаје	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију пости-гнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	- ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи - самосталност у раду -креативност ученика -развијање ликовних вештина - задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе и продаје

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Упознавање различитих лековитих биљака; схватање значаја леко-витости биљака; употреба леко-витих биљака у здравој исхрани	10. Лековито биље -разврставање делова биљака који се користе у лековите сврхе -сушење лековитих биљака -прављење хербаријума -прикупљање и записивање мудрих мисли о лековитим биљкама -прикупљање и записивање песама о лековитим биљкама	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - проналази информације од старијих - разврстава делове биљака уз помоћ наставника и старијих -напише краћи текст (значај) лековитих биљака -направи хербаријум -да употреби лековите биљке -презентација уз помоћ наставника	Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује изразија лична интересовања. Одговоран однос према здрављу Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.	-укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, ученика и родитеља, старијих особа, интернета - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални, у пару место извођења наставе – учионица, школско двориште, хол школе	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -бере, -разврстава, -суши -записује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -комуницира, -репродукује, -учествује, -сарађује, -прави -излаже радове -процењује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, -учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика, - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика - умешности сушења биљака -педантност у раду -задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Стицање знања о животу птица; Развијање креативности; Развијање хуманитости код ученика	12. Хотел за птице - прављење кућица за птице -украшавање кућица за птице -прављење појилица за птице -прављење украса од разноврсног или коришћеног материјала	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - донесе разноврстан материјал -прави кућице за птице -украшава кућице за птице -прави појилице за птице -прави од разноврсног или коришћеног материјала украсе за птице -поставља кућице, појилице и украсе на дрво уз помоћ	Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговоран однос према околини Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе	-укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учи-теља, ученика и родитеља, наставника биологије, интернета - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални, у пару место извођења наставе – учионица, школско двориште	- Слуша, -гледа, - посматра, -истражује, -разврстава, -прави -украшава -поставља -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -одговара -комуницира, репродукује, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, - помаже -учествује, - едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -креативност ученика -педантност у раду -задовољавање интересовања ученика -успешност изложбе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Укључивањем у разноврсне ваннаставне активности ученика у школи, допринети развијање и поштовање дечијих права и задовољство припадања групи	11. Дечија недеља - прављење фигура од јесењих пло-дова - одељењска/разредна такмичења у физичким способностима - покажи шта знаш: рецитоване, певање, играње - квиз знања	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - користи интернет за проналажење информација уз помоћ наставника - сакупи разноврсне јесење плодове - спајањем плодова и других материјала добије нову фигуру - усвоји правила игара - поштује правила игара на такмичењу - презентује своја интересовања - одговара на питања	Дигитална компетенција - Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује изразија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	- укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад више учитеља, ученика и родитеља, наставника физичког васпитања, ликовне културе, интернета - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални, у пару место извођења наставе – учионица, спортски терен, хол школе	- Слуша, - гледа, - посматра, - истражује, - бере, - разврстава, - прави - испољава, - препознаје, - разуме, - закључује, - именује, - трчи, - скаче, - носи, - рецитије, - пева, - игра - одговара - комуницира, - репродукује, - учествује, - сарађује, - излаже радове - процењује	- планира - припрема - организује - објашњава - показује - подучава, - учествује, - едукује, - руководи, - мотивише, - води евиденцију постигнућа ученика, - пише - помаже, - подстиче - напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	- ангажованост ученика у раду - сарадња ученика у групи - самосталност у раду - креативност ученика - педантност у раду - брзина у раду - спретност - изражајност - знање - задовољавање интересовања ученика - успешност изложбе

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Упознавање ученика са де-чијим правима, врстама насиља, превенцијом и последицама насиља; Оспособљавање за реаговање на насиље; Развијање све-сти о пружању помоћи жртвама насиља	13. Реци не насиљу -препознавање насиља -ликовно представљање разних ситуација -усмено описивање вршњачког насиља -сценски приказ насиља -приказивање краћег филма	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -препозна врсте насиља -превентивно делује у одређеним ситуацијама -разуме последице настале као резултат насиља -развије свест о пружању помоћи особи која трпи насиље	Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учење у демократском друштву Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (борба против насиља и дискриминације по било ком основу)	-укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, ученика сручне службе, интернета - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални, у пару место извођења наставе – учионица, хол школе, кабинет за информатику	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -одговара -комуницира, -репродукује, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -глуми -анализира	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, - помаже -учествује, -едукује, -руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика, - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -задовољавање интересовања ученика -успешност ликовног приказа -успешност играња улога

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36				НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1			
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Стицање знања о различитим занимањима људи; оспособљавање ученика да ликовно и сценски представе различита занимања људи	14. Кад порастем бићу ... -информисање о различитим занимањима људи -ликовно представљање занимања – прављење сликовнице занимања -сценски приказ различитих занимања -текстови -краћи филмови	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -именује и препозна различита занимања људи -усмено описује омиљено занимање -ликовно прикаже занимање којим бисе бавио - сценски прикаже одређено занимање	Дигитална компетенција -Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања	-укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости; - заједнички рад учитеља, ученика сручне службе, интернета - заснован на кооперативним, активним, искуственим и партиципативним методама наставе и учења облици рада: групни, индивидуални, у пару место извођења наставе – учионица, хол школе, кабинет за информатику	- Слуша, -гледа, -посматра, -истражује, -испољава, -препознаје, -разуме, -закључује, -именује, -одговара -комуницира, -репродукује, -учествује, -сарађује, -излаже радове -процењује -глууми -анализира	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, - помаже - учествује, -едукује, - руководи, - мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика, - пише -помаже, - подстиче напредак ученика - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета, - врши надзор над практичним радом ученика	-ангажованост ученика у раду -сарадња ученика у групи -самосталност у раду -задовољавање интересовања ученика -успешност ликовног приказа -успешност играња улога

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Правила понашања у нашој школи/ Ликовно приказивање и примењивање правилног понашања у школи:учионици, холу, дворишту, кухињи	током године	Свет око нас	Групе људи, њихова права и обавезе, правила понашања у групи/ Породични дом, школа
Сачувајмо природу - рециклажа није благаја/ Израда нових и употребних предмета	током године	Свет око нас	Материјали за израду предмета (дрво,камен, метал стакло, гума, пластелин, папир, тканина) и њихова својства/ Човек ствара
Расти здраво/ Откривање смисла здравог начина живота	током године	Свет око нас	Здрав начин живота:становање,одевање,исхрана,лична хигијена, рад, одмор/ Здравље и безбедност
Ускрс је – подели осмех/ Украшавање Ускршњих јаја	током године	Свет око нас	Описати своју породицу,обичаје и празнике/ Породични дом, школа
Хотел за птице/ Прављење кућица за птице	током године	Свет око нас	Материјали за израду предмета (дрво,камен, метал стакло,гума, пластелин, папир, тканина) и њи-хова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко/ Човек ствара
Израда украса за Нову годину/ Израда Новогодишњих украса	током године	Народна традиција	Израда предмета према постојећем моделу/ Радови и празници
Обичаји нашег краја/ Обичаји везани за: славе, свадбе, крштења, верске празнике народна ношња	током године	Народна традиција	Описују обичаје и празнике и поштују их/ Радови и празници
Лековито биље/ Разврставање делова биљака који се користе у лековите сврхе; сушење лековитих биљака; прављење хербаријума	током године	Народна традиција	Биљке у народној традицији/ Зимски хлебови и пролећно биље
Правила понашања у нашој школи/ Ликовно приказивање и примењивање правилног понашања у школи:учионици, холу, дворишту, кухињи	током године	Грађанско васпитање	Препознавање кршења праведетета./ Људска права
Мале руке – велика дела/ израда и продаја сувенира од различитих материјала за Опленачку бербу	током године	Ликовна култура	Предмети и материјали погодни за преобликовавање/ Обликовање

Расти здраво/ Откривање смисла здравог начина живота	током године	Физичко васпитање	Упознај своје тело;растемо;моје здравље:животне намирнице и правилна исхрана/ Здравствено васпитање
Луткарска представа/ Извођење луткарске представе	током године	Српски језик	Сценска импровизација, драмски текстови/ Језичка култура (Говорење)
Луткарска представа/ Израда лутака од разноврсног материјала	током године	Ликовна култура	Непосредно окружење, машта, приче, песме и текстови/ Обликовање
Дечија недеља/ поштовање дечијих права и задовољство припадања групи	током године	Програм здравствене заштите	Правилно вредновање понашања/Израђивање самопоштовања
-Реци не насиљу/ Препознавање насиља, превенција и пружање подршке у одређеним ситуацијама	током године	Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања	Развијање толеранције, неговање различитости и културе понашања у оквиру образовно-васпитног рада - кроз наставне и ваннаставне активности/ Превентивне активности
Кад порастем бићу/ информисање о различитим занимањима људи	током године	Програм професионалне оријентације	Припрема различитих информација о разноврсним занимањима људи/ Информисање о занимањима

У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА		
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Мале руке – велика дела/ израда и продаја сувенира од различитих материјала	први	Израда Новогодишњих украса
Сачувајмо природу - рециклажа није бламажа/ Израда нових и употребних предмета	први	Прављење кућица за птице, појилица
Расти здраво/ Откривање смисла здравог начина живота	први	Одељењска/разредна такмичења у физичким способностима
Луткарска представа/ Извођење луткарске представе	први	- покажи шта знаш: рецитовање, певање, играње
Правила понашања у нашој школи/ Примењивање правилног понашања у школи:учионици, холу, дворишту	први	Упознавање школског простора; дружење са вршњацима
Правила понашања у нашој школи/ Примењивање правилног понашања у школи:учионици, холу, дворишт	први	Препознавање насиља, превенција и пружање подршке у одређеним ситуацијама
Луткарска представа/ Израда лутака од различитог материјала	први	Информисање о различитим занимањима људи

4.1.2. Изборни предмети

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ: Циљ учења програма грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1							
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Подстицање развоја свести о себи и личном идентитету; Развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавању других; Упознавање ученика са дечијим правима и подстицање за активну партиципацију у животу школе.	1.Људска права Ја и други у одељењу Идентитет -Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења прав детета. Ко се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих туђих права;	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Одговорно учешће у демократском друштву - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Сарадња - Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Кроз искуствено учење у процесу откривања и сазнавања о себи и другима кроз размену; Игровни контекст који пружа ослобађање и опуштање у изражавању и симболизацији унутрашњих искустава, истражујући разноврсна решења за проблеме са којима се суочавају; След активности подстиче и одржава интересовање, што се подстиче динамичном сменом игре улога, цртањем, пантомима, игре покрета и сменом игровних активности и размене; - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење, екскурзија, настава у природи, излети	- слуша - учи - говори - уочава - репродукује - игра улоге, - излаже своје мишљење - презентује цртеже - опушта се - уживљава се - поставља питања - конструктивно комуницира - износи своје мишљење - уважава туђе мишљење	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	- разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - рад у групи

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Прихватање постојања другачијег мишљења од свог; Схватање одговорности за функционисање групе;	2.ДЕМОКРАТ-СКО ДРУШТВО Одељење/ група као заједница Функционисање заједнице Одељење/група као заједница.Вредности одељења /групе равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости.Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у групи/заједници Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.	договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу сањима; својим речима образложи неопходностправила која регулишу живот узаједници; препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати;	Комуникација - Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. Одговорно учешће у демократском друштву Зна дејча и основна људска права и одговорности, уме да препозна њиховокршење и способан је да их аргументовано брани.	- примерима блиским ученицима указивати на права и обавезе ученика - кроз моралну дилему - сукоб потреба или вредности -кроз искуствено учење -играње улога -дискусије -мини истраживања - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, мања група, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица	-слуша -учи -говори -уочава -репродукује -игра улоге, -излаже своје мишљење - презентује цртеже -опушта се -уживљава се - поставља питања -конструктивно комуницира - износи своје мишљење -уважава туђе мишљење	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, -рад у групи

Оспособљавање ученика за уважавање саговорника и поштовање другачијег мишљења; Развијати свест о значају конструктивне комуникације	3. ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНО МСВЕТУ Комуникација и сарадња Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.	- разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разумје; - слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; - сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;	Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. - Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. - Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге каоравноправне чланове тима или групе. Комуникација - Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.	- примерима блиским ученицима указивати на поштовање саговорника; могућност да преиспита своје мишљење због његове тачке гледишта и тачке гледишта која је различита од његове - размене у групи - играње улога - дискусија - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, мања група, рад у паровима - место извођења наставе: учионица	- слуша - учи - говори - уочава - репродукује - игра улоге, - излаже своје мишљење - презентује цртеже - уживљава се - поставља питања - конструктивно комуницира - износи своје мишљење - уважава туђе мишљење - истражују разноврсна решења	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - подстиче самокритичност, самоодговорност - одржава пажњу	- разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, - рад у групи

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
Развијање слободе говора и изношења мишљења у одељењу; Оспособљавање ученика за планирање и извођење акције; оспособити за вредновање сопственог рада	4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе Планирање и извођење једноста-вне акције у одељењу/групи Кораци у плани-рању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу; Избор теме/ проблема/ активности којом ћемо се бавити, одређивање циља и израда плана акције-подела улога, договор о роковима, начину реализације; Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл.; промоција акције на нивоу школе-приказивање дру-гим одељењима, родитељима и сл. прављење poste-ра или паноа, објављивање при-лога у школском листу.вредновање акције - чиме смо задовољни,шта је могло бити боље	-заједно са вршњацима и наставникомучес-твује у решавању проблема уоде-љењу; -учествује у изради плана једноставнеакциј е; -са другим ученицима изводи идоку-ментује једноставнуакциј у; -доприноси промоцијиакције; -на једноставан начин вреднујеизведену акцију.	Рад с подацима и информацијама - Селекује, обрађује наводећи извор и аутора, чува и презентује податке уразличитим форматима, укључујући и ИКТ. Комуникација -Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану,невербалну, телефоном, путем интернета итд.). -Изражава своје, осећања ставове, мишљења, на позитиван, конструктиван иаргументован начин. Дигитална компетенција -Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи наефикасан начин могућности ИКТ средства. -Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.	-претходно стечена знања и вештине се интегришу и практикују -кроз мале и изводљиве акције -планирањем акције -кораци акције -анализом акције -размене у групи -презентовањем -вредновањем -дискусија - облици рада: фронтални, индиви-дуални, групни, мања група, рад у паровима - место извођења наставе: школа	-слуша -учи -говори -уочава -планира акцију -изводи акцију -игра улоге, -излаже своје мишљење - промовише акцију -уживљава се - поставља питања -конструктивно ко-муницира - износи своје мишљење -уважава туђе мишљење -истражују разноврсна решења -вреднује изведену акцију	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - подстиче самокри тичност, самоконтролу, самоодговорност -одржава пажњу -охрабрује -анализира	-разговор, - цртеж, - описивање, - повезивање, - дискусија, -рад у групи

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА

ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Људска права /Ја и други у одељењу, Наше сличности и разлике, основна осећања и како се препознају	током године	Свет око нас	Основна осећања;сличности и разлике по полу, способностима и интересовањима/ Ја и други
Демократско друштво / Одељење – група као заједница, вредности одељења – групе, уважавање различитости, одговорност деце у функционисању заједнице	током године	Свет око нас	Групе људи, њихова права и обавезе, правила понашања у групи, празници/ Породични дом, школа/
Демократско друштво /Правила у одељењу/групи и њихова функција	током године	Ликовна култура	Правила понашања, договорена правила понашања/ Ликовна култура и окружење
Демократско друштво /Правила у одељењу/групи и њихова функција	током године	Пројектна настава	Описивање, ликовно приказивање и примењивање правилног понашања у шко-ли:учионици, холу, дворишту, кухињи / Правила понашања у нашој школи
Демократско друштво /Правила у одељењу/групи и њихова функција	током године	Музичка култура	„Музички бонтон“/ Слушање музике
Демократско друштво /Правила у одељењу/групи и њихова функција	током године	Програм социјалне заштите	Укључи-вање ученика којима је потребна додатна подршка у ваннаставне активности и културно-забавни живот школе/ Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у редован о.в. рад, њихово осамостаљивање у вршњачком колективу.

У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА

ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Права детета Кршење и заштита права/ Препознавање кршења права детета. Ко ме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима	први	Равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење; Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.
Процеси у савременом свету / Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења.; Уважавање саговорника; Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.	први	Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи; Кораци у планирању и извођењу акције.

Назив предмета: Верска настава Годишњи фонд часова: 36				Разред: први Врста програма:изборни		
Циљ учења предмета: Општи циљ изучавања верске наставе у првом разреду: припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Опште предметне компетенције:Да ученикупознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности заодговоран живот у заједници, да активно учествује у богослужбеном животу цркве.						
Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
*упознавање ученика и вероучитеља; * упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; * мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.	УВОД: Упознавање са садржајем програма и начином рада.	По завршетку теме ученик ће: <i>Когнитивни аспект:</i> • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу;	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања	Упознаје предзнања ученика;Организуј е наставни процес; Демонстрира;Пру жа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествоју у комуникацији(дискутују,

• ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице; • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице.	II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА: * приче и слике које приказују породицу; * може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем); * садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, правила понашања; * Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...).	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици); • моћи да препозна да не можемо једни без других; • знати да нас љубав повезује са другима; • знати да се правилно осени крсним знаком; • знати да је Бог Света Тројица (Заједница); • знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве). <i>Афективни аспект:</i> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници; • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима.	Одговоран однос према околини: усвајаставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини, породици; разуме сопствену одговорност и оговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.	програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Настава се реализује кроз следеће облике наставе: теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час). Место реализације наставе : Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; - одлазак у природу	индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад	постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви; • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога; • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом; • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин; • ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство.	III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ: * приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо; * како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела; *садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света; * песмица: <i>Ал је леповај свет</i>, Ј.Ј. Змај; * Бог је цео свет створио из љубави .	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да заједница са Богом почива на слободи; • знати да је послушност израз љубави; • моћи да препозна да је даривање плод љубави; • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом; • моћи да усвоји текст молитве <i>Оче наш</i>; • знати да је Бог Отац створио свет из љубави; • моћи да препозна да је наш живот Божји дар; • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим. <i>Афективни аспект:</i> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин; • бити мотивисан да љубав према изражава молитвом.	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности , сарадње и солидарности	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање насазнајно и информативно.	Упознаје предзнања ученика;Организује наставни процес; Демонстрира;Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији(дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
* пружити ученицима неопходно знање о доласку Спаситеља у свет; * указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет; * пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави.	IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕРОДИ! *Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено) * Божићна песма: <i>Божић, Божић;</i> * Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава); * <i>Химна Светом Сави.</i>	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу; • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима); *моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави; • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (<i>Божић, Божић</i>); • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему. <i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења; • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу; Одговоран однос према околини: усвајаставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине ушколи, непосреднојоколини, породици; разуме сопствену одговорност и оговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.	У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: - процењивањем реакције ученика или прикупљањем	предзнања ученика;Организује наставни процес; Демонстрира;Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији(дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

				коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; - провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве	V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ Библијско казивање о стварању света * Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква * Човек не прихвата Божје дарове-непослушност и себичност * Прича <i>Где је љубав, ту је Бог</i>, Л.Н. Толстој * Прва Литургија (Христови ученици); <i>Православна читанка</i>, с. Нина Неранчић и Ана Савковић	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у литургији	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, сарадње и солидарности			

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
*указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету *пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу	VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ * Јевађељска прича Милостиви Самарјанин * Песмица: <i>Знаш ли ко те љуби силно</i> *Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) *Прича: <i>Добро дрво</i>, Ш. Силверстејн	<i>Когнитивни аспект:</i> • упознати Христово учење као учење о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича); • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме <i>Знаш ли ко те љуби силно</i>; • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу; • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима); • препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави; • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици; • знати обичаје у вези са Васкрсом. <i>Афективни аспект:</i> • развијати потребу да делима исказују љубав; • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу; Одговоран однос према околини: усвајаставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине ушколи, непосреднојоколини, породици; разуме сопствену одговорност и оговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.			

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
- омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку; - подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи; - установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса.	VII – НАША БРИГА О СВЕТУ - Разне приче о које говоре о служењу човека човеку; - Човекова брига за очување природе, биљака и животиња - Прича <i>Свети Герасим и лав Јордан</i> ; - Приче и слике о кућним љубимцима.	- моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку; - на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе; - препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу; - уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе. <i>Афективни аспект:</i> - развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи.	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, сарадње и солидарности			

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Добар;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- посматрање понашања ученика
- усмене и писмене провера постигнућа
- активности ученика и његових резултати рада
 - учешћа у различитим облицима групног рада
 - продуката ученичких активности

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији
Закључна оцена је описна и то:

Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета и посебних програма

[illegible]

4.1.3. Допунска настава

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: допунска настава Математика

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- евиденција ученика са потешкоћама у раду; - развијање способности изражавања математичким језиком у писменом и усменом облику; - усвајање основних чињеница о скуповима; - овладавање основним операцијама са природним бројевима; - решавање једноставнијих текстуалних задатака; - развијање способности посматрања, опажања и логичког мишљења и закључивања.	- Геометрија а) положај, облик и величина предмета - оријентисати се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно... - разликовати и именовати геометријска тела одређивати положај предмета - Геометрија б) Линије разликовати и именовати тачку, дуж и линију - умети да их нацрта - овладати руковањем геометријским прибором упоређивати по облику и дужини	УЧЕНИК ЋЕ БИТИ У СТАЊУ ДА: - оријентише се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно... - разликује и именује геометријска тела - одређује положај предмета разликује и именује тачку, дуж и линију - уме да нацрта тачку, дуж и линију	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине инамене. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	Посматрањем предмета и уочавањем положаја и величине предмета као и уочавањем релација између предмета: већи, мањи, лево, десно, иза, испред, горе, доле. Посматрањем уочити облике предмета. Цртањем правих, изломљених и кривих линија, отворених и затворених .	- посматра - уочава - именује - разликује - именује	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања - подстиче на логично мишљење - развија кооперативност

	Бројеви - користити математичке термине: скуп, елеменат - уочити једноставне правилности - читати, писати и упоређивати бројеве од 0 до 100 - употребљавати знаке једнакости и неједнакости - савладати сабирање и одузимање до 100 Мерења и мере - упознати метар, динар, пару - знати вредност новчаница и поступак плаћања мерити дужину: стопом, кораком...	- користити математичке термине: скуп, елеменат - уочава једноставне правилности - чита, пише и упоређује бројеве од 0 до 100 - сабира и одузима ројеве до 100 - препознаје метар,динар,пару - познаје вредност новчаница		Писањем и читањем бројева. Упоредивањем бројева. Усвајањем основних појмова везаних за рачунске операције: сабирци, збир, плус, умањеник, умањилац, разлика, минус Упознавањем јединица мере за дужину. Коришћењем новчаних јединица	- посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - упоређује - мери и процењује	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Допунска настава –Српски језик**РАЗРЕД: ПРВИ**

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Постиже напредак у развијању визуелног опажања и вештине слушања. Постиже напредак у развијању моторичких способности. Влада основном техником читања ћириличног текста. Пише штампана слова ћирилице.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ - вежбе у посматрању (визуелне вежбе), вежбе у слушању (акустичке вежбе), -графомоторичке вежбе Познавање слова, читање и писање	-разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; -влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -разуме оно што прочита; -разликује слово, реч и реченицу;	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Сарадња • Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. • Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	аналитичка, синтетичка и аналитичко - синтетичка вежбања; - лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, сатављање прича на основу слика, заједничко препричавање и први облици самосталног писаног изражавања	именује и чита слова, - прави речи од слова - прави од речи реченице, - чита текстове	Објашњава и помаже у правилном обликовању слова - Повезивање писаних слова - Помаже у формирању дужих речи и реченица помоћу словарице - Уводи у технику читања

-уочавати врсте књижевног дела - разликовати позитивне и негативне јунаке - разликовати стварно од имагинарног - издајати време и место радње	КЊИЖЕВНОСТ Појмови: текст (песма, прича); тумачење текстова (остваривање комуникације са текстом)	Активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмски текст; - одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Сар адња • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Комуникација • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Естетичка компетенција • Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.	- примена принципа индивидуализације на више нивоа(у зависности од предзнања ученика); - вежбање се изводи појединачно шчитавањем и логичким читањем; - читање хорски повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања);- гласно читање протумаченог текста, уз аналитичку и критичку процену; - флексибилно читање ванчитаначког текста.	чита текстове - увежбава логичко читање	Припрема материјал за анализу текста - Помаже у разумевању текста

Правилно употребљавати велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена и имена једночланих назива - правилно употребљавати тачку, упитник и узвичник	ЈЕЗИК Граматика, Правопис и ортоепија	примењује основна правописна правила; – пише читко и уредно; – писмено одговара на постављена питања; – спаја више реченица у краћу целину; – пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	коришћење погодног полазног текста; - коришћење исказа говорних ситуација; - систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; - стално повезивати знања о језику са непосредном говорном праксом; - непосредна дедукција и прво вежбање. систематска вежбања - чести, разноврсни и различити облици писмених вежби, упућивање на служење правописом и правописним речником	препознаје слова, речи, реченице - игра се мењајући гласове у речима - вежба у изговору и писање гласова ч, ђ, х, р - започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник	Помаже формирање и записивање кратких реченица и објашњава и помаже у примени граматичких и правописних правила

4.1.4.Остали облици образовно васпитног рада (ЧОС, екскурзије, ваннаставне активности)

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧОС

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИК А
- стварање безбедне и подстицајне средине за учење, рад -стицање и унапређивање знања о насиљу -врсте насиља и концепт реституције -оспособљавање ученика да знају правилно реаговати на насиље -развијање способности за тимски рад -неговање другарства и пријатељства -развијање способности комуницирања -стицање вештина (планирање акције, креативног одговора на насиље...) -неговање моралних вредност	ШКОЛА БЕЗ НАСИЉА - цртани филмови „ Уаа неправда“ -разговор о цртаним филмовима , писање порука и доношење закључака -превентивне радионице- 8 превентивних радионица према сценарију „Школа без насиља“ - активност Ти си фаца -припрема за фер плеј игре -фер-плеј игре	УЧЕНИК ЋЕ БИТИ У СТАЊУ ДА: -препозна насиље - правилно реагује на насиље - зна да реши проблем -зна коме да се обрати -зна да поправи грешку уколико је направи -активно учествује у играма -учествује у доношењу правила понашања -придржава се правила понашања -поштује различитости, туђа мишљења, ставове,склоности и интересовања	КомуникацијаУважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. ☐Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начинУме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица СарадњаАктивно и конструктивно учествује у раду групе или пара. ☐☐Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. ☐Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе	Гледњем цртаних филмова и разговором о њима Кроз превентивне радионице (препознавање насиља, решавање проблемских ситуација, састављање правила, реституција) Спровођењем активности ти си фаца и фер плеј игара	Ученик: гледа цртани филм, анализира, разговара, доноси закључке, упоређује, игра се, бира друга према задацима	планира, припрема, руководи, усмерава, прати, организује

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
понашања и говорних норми -формирање културе друштвено прихватљивог понашања и обраћања у разним ситуацијама -развијање критичности и самокритичности -усвајање правила и конвенције -развијање комуникативне, социјалне функције говора -стварање осећаја одговорности	Понашање на часу Понашање у школи Комуникација са вршњацима Комуникација са одраслима Бонтон приликом телефонирања Понашање за столом Понашање на путу од куће до школе	-примењује норме лепог понашања у школи и ван ње - културно се опходи према својим друговима -уважава туђа мишљења и уме да изрази захвалност -лепо се понаша у складу са ситуацијом и местом -препознаје непристојно понашање	оно што говори, а не на његову личност. □Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начинУме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица СарадњаАктивно и конструктивно учествује у раду групе или пара. □□Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. □Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе	правилима -кроз игровне активности -читањем прича и песама и разговором на задату тему -повезивањем са животним ситуацијама	са животним ситуацијама, усваја, примењује	правилима, прати их, разговара, усмерава, организује

РА
ЗРЕ
Д:П
рви

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Здравље -упознавање ученика са информацијама о здрављу (ко се брине о мом здрављу, шта се ради у Дому здравља и болници, када и од кога треба тражити помоћ) -упознавање ученика са основним принципима правилне исхране -практиковање здравог начина живота -разликовање здравог од болесног стања организма -развијање навике о бризи о простору у коме бораве -усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља	Моје здравље Ко све брине о мом здрављу Тражим помоћ Хигијена простора простора у коме живим Животне намирнице и правилна исхрана	Брине о свом здрављу -препозна болесно стање организма -зна коме да се обрати за помоћ -зна принципе правилне исхране - брине о простору у коме борави -промовише здравље -активно учествује у животу школе	Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране. □□Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора.	рад на материјалу ; -саветодавни рад са ученицима; -уређење ентеријера и екстеријера учионице/школе -израда цртежа, паноя -обележавањем значајних датума везаних за здравље -ученици износе своја животна искуства, праве постере животних намирница.	Сарадња Тражење одговора Дискутовање Игра Разговор	Здравље, информише, Умерава, организује

- развијање свести о сопственим потенцијалима и интересовањима - упознавање са потребом усклађивања времена за игру, рад и одмор -упознавање са одређеним пословима -формирање правилних ставова о друштвеној и индивидуалној вредности људског рада -развијање љубав према раду, радне навике, културу рада -унапређивање сарадње са родитељима -успостављање сарадње са институцијама и установама	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈАДневни ритам учења, одмора, спавања, физичке активности, игре, забаве. Упознавање одређених занимања : фризер, пекар, доктор... -сарадња са родитељима-родитељ гост и његово занимање -сарадња са институцијама и установама – посета -учење имитацијом , играњем улога	УЧЕНИК ЋЕ БИТИ У СТАЊУ ДА: -организује свој дан -препознаје, разликује разне врсте занимања -има радне навике -препознаје своје склоности и интересовања -активно учествује у животу школе	Компетенција за учењеИма позитиван и одговоран однос према учењу. ☐☐ Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. СарадњаПоштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару Предузимљивост и оријентација ка предузетништвуПрепознаје сопствене предности и своје могућности у односу на будуће образовање и професионалну оријентацију	Прављењем плана дневних активности учење кроз искуство - животне ситуације обавештење о занимањима родитељи говоре о својим занимањима посете разним установама у циљу упознавања занимања	Описивање Читање Сарадња Тражење одговора Дискутовање Игра Разговор	Прати интересовања ученика Организује, усмерава,

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА				разред: први разред		
ПЛАН НАСТАВЕ У ПРИРОДИ за период 2018-2022. год.*За ученике од првог до четвртог разреда, Настава у природи се одвија два пута на планини и два пута у некој од бања Србије (једном годишње – једна локација). Трајање: седам дана						
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Исходи	Међупредметна повезаност	фазе	Активности наставника	Активности ученика
Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава онепосредном природном и друштвеном окружењу; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз	Планирање садржаја овог облика рада врши се на основу наставних програма обавезних и изборних наставних предмета из којих се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У самим наставним програмима за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног рада	Ученици познају начине, на које могу чувати своје здравље и здраво се хранити. Развијене су им вештине организовања, рада и играња у групи. Имају осећај за туђе потребе и емотивна стања. Знају како да чувају своју околину и не загађују је, те да саветују вршњаке о превентивној заштити непосредног окружења. Разумеју важност чувања културног наслеђа и традиционалних вредности. Познају начине удруживања, приликом конструктивног рада у циљу колективног деловања на околину.	Свет око нас Природа и друштво, Физичко васпитање, Музичка култура. Ликовна култура, Српски језик, Математика. Народна традиција, Рађанско васпитање, Час одељенсе заједнице, Допунска настава, Додатни рад и остале слободне активности (секције)	Припрема и извођење школе у природи Путни правци, објекти, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Избор агенције врши директор школе и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељенским старешинама и стручном вођи.Након тога одељенски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и предвиђеним програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем, сагласност, за реализацију - школе у природи по предвиђеној маршрути. При организацији наставе у природи потребно је придржавити се стручних педагошко-психолошких, те дидактичко - методичких упутстава, како би се у што већој мери остварили постављени циљеви. Настава у природи организује се за ученике, од првог до четвртог разреда, у трајању од 7 дана. Пре поласка на наставу у природи, организује се лекарски преглед свих ученика. Ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. Ученицима треба пружити прилику да питају и добију одговор о свему што их занима, а наставник треба да чује и уважи, у мери у којој је то могуће, њихове потребе, жеље и интересовања. Посебну пажњу треба посветити делу припреме у коме се наставник са ученицима договора, око правила понашања током извођења наставе у природи – уз разумевање зашто је важно њихово поштовање	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања На основу прикупљених података и постављених циљева и задатака наставе у природи, наставник саставља програм који ће се реализовати (поред садржаја наставе програм поседује и спортско рекреати -вне и културне активности,друштвене игре, типске вечерње програме...), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад.	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној пколи у птироди и са родитељима по препоруци наставника припремају оно што им је потребно понети за недељу дана боравка ван породице

одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу.				Реализација наставних садржаја из наставних предмета(према наставном плану и програму) реализација ваннаставних активности - (музичке,спортске,ликовне, културне и друге активности и такмичења према потребама и афинитетима деце); Додатне активности: здравствено хигијенске активности, друштвено корисне активности (хигијенско и естетско уређење објеката и дворишта и одржавање зелених површина; израда икебаница и украса од разних природних материјала), обилазак историјских знаменитости; шетње и боравак у природи (проплацима, шумом, поред лековитих извора и потока,паркова...) , играње у природи и на спортским теренима у оквиру објекта. За време путовања и боравак ученика на настави у природи биће организовано дежурство наставника и ученика. Дежурство наставника је планирано као дневно и ноћно, а дежурство ученика ће се спроводити само у току дневних активности. Наставници и ученици ће дежурати и надгледати све планиране активности у циљу остваривања планираних васпитно-образовних циљева и задатака садржаја наставе у природи и безбедности све деце. Наставници ће у току ноћног дежурства бринути о здрављу и безбедности све деце.	садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о безбедности и понашању ученика.организује и реализује редовну наставу предвиђене активности, уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.	правила понашања приликом путовања,брину се о својим личним стварима. Ученици самостално брину о личној хигијени и хигијени своје собе и окружења. Посматрају, коментаришу,опи – сују писмено и усмено се изражавају питају дискутују,закључују.б ележе, уче,раде домаће задатке, фотографишу играју се, друже се са друговима из друге групе, такмиче се.

План екскурзије за први разред (предложене су две релације – једна се по одлуци комисије - изводи)

Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Исходи	Међупредметна повезаност	Фазе	Активности наставника	Активности ученика
- продубљивање, проширивање и богаћење знања и искуства ученика, - повезивање и примењивање знања и умења, - развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим културним, националним, етичким и естетским вредностима, - неговање солидарности, хуманизма, другарства и	(I) Проширивање искустава и богаћење знања ученика упознавањем објеката из ученикове околине. Обилазак природњачког музеја у Свилајнцу и проширивање знања о биљном и животињском свету као и упознавање са разним изумрлим врстама животиња.. Обилазак културно-историјских споменика: Манастира	Ученици су учврстили знања стечена на редовним часовима. Разумеју важност привржености националној култури и традицији. Свесни су потребе размене искустава људи из различитих крајева наше земље. Развили су позитиван однос према дружењу са вршњацима и заједници.	Свет око нас -релеф околине, биљни и животињски свет, занимања људи у окружењу; -занимања људи, саобраћај и типови насеља, оријентација у простору Народнатрадиција -упознавање са прошлошћу и културном баштином наших народа Српски језик -описивање природе, богаћење речника Верска настава -обилазак манастира	ПРИПРЕМА и извођење екскурзије Путни правци, објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Ако је екскурзија реализована у време наставних дана, настава се надокнађује за све ученике у складу са школским календаром и годишњим програмом рада. Избор агенције врши директор и чланови Савета родитеља. После одабира агенције, Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељењским старешинама и стручном вођи. Након тога одељењски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и програмским садржајима. Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију екскурзије по предвиђеној маршрути.	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања.	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној екскурзији.

осећања заједништва - успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно, -проучавање објеката и феномена у природи, - уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним друштвеним условима -упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева, -развој и	Манасија и Ресавске пећине као и природних богатстава Републике Србије- водопад Лисине. Богаћење знања ученика о биљном и животињском свету.Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и упознавање са природним лепотама окружења шетњом до водопада Л (II) Проширивање		Музичка култура Физичко васпитање	ЦЕНТРАЛНА У централној фази се реализује екскурзија на релацији: Топола-Свилајнац (Природњачки музеј, Манастир Манасија, Ресавска пећина, Водопад Лисине). Полазак ученика је у 8 часова испред школе. Обилазак града Свилајнца и Природњачког музеја као и проширивање знања о биљном и животињском свету. Обиласком културно-историјских споменика: Манастира Манасије - развијети љубав према отаџбини. Посетом Ресавској пећини, упозанвати природне облике рељефа и развијати љубав према природним богатствима и лепотама Републике Србије. Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и упознавање са природним лепотама окружења шетњом до водопада Лисине. Повратак до 20 часова испред школе.	Одељењски старешина координира остваривања садржаја и активности предвиђеним програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика.	Ученици: посматрају, коментаришу, питају, фотографишу, певају, играју се, закључују, записују, друже се са друговима из друге групе, дискутују, описују.

практиковање здравих стилова живота <u>Исто као код опције 1.</u>	искустава и богаћење знања ученика упознавањем објеката из ученикове околине. Обилазак извора минералне воде- "Књаз Милош" у Аранђеловцу, те проширивање знања о водама', обилазак парка (Буковичка бања); посета пећини – Рисовача и уочавање особености оваквог облика рељефа; обилазак Марићевића јаруге и места Орашац, као и Космаја са његовим природно-културно-историјским знаменитостима. Проширивање знања ученика о биљном и животињском свету.Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и упознавање са природним лепотама окружења.	<u>Исто као код опције 1.</u>	<u>Исто као код опције 1.</u>	ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о извођењу екскурзије сачиниће и предати директору сртучни вођа, у року од три дана по реализацији екскурзије уз прибављено мишљење ученика и одељењких старешина-реализатора екскурзије. <u>Приpremна и завршна фаза су исте као и код неке опције.</u> ЦЕНТРАЛНА У централној фази се реализује екскурзија на релацији: Топола- пећина Рисовача – Аранђеловац (извор природне минералне воде) – Парк (Буковичка бања) - Марићевића јаруга – Орашац – Космај – Топола. Полазак ученика је у 8 часова испред школе. Обилазак града Аранђеловца и ивора, те проширивање знања о водама Србије.Обиласком културно-историјских споменика и природних лепота Космај, развијети љубав према отаџбини. Посетом пећини Рисовачи, упозанвати природне облике рељефа и развијати љубав према природним богатствима и лепотама Републике Србије. Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и упознавање са природним лепотама окружења обиласком Марићевића јаруге и Орашца. Повратак до 20 часова испред школе.	Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку. <u>Исто као код опције 1 кроз све три фазе.</u>	Ученици: Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа) о утисцима и успешности реализоване кскурзије, дају своју оцену о истој. <u>Исто као код опције 1 кроз све три фазе.</u>

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАОНИЦА**РАЗРЕД:ПРВИ**

ЦИЉ: Циљ наставе и учења ваннаставне активности - *цртаоница* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
-стицање искуства о различитим облицима у простору -стицање искуства о оријентацији у простору -стицање искуства о филму, стрипу -стицање искуства о дејству светлости на карактер облика -стицање искуства о промени материјала -стицање искуства о опажању визуелних знакова, дизајнирање и украшавање предмета -схватање ликовног рада као израза индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имажинације -стицање искуства о преобликовању постојећих материјала и стварању нових облика -Стварати интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чувања културних добара -стицање искуства о преобликовању постојећих материјала и стварању нових облика	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и производи. Сликари – сликар, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања. ПРЕОБЛИКОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем. Израда макете куће из прошлости нашег краја Израда макета претећих објеката у дворишту СПОРАЗУМЕВАЊЕ Креирање плаката и разгледнице краја Креирање честитке за Нову годину и 8.март Креирање симбола одељења ЛИНИЈА И ОБЛИК Лепо писање – иницијали, поруке	-описује, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; -повеже одабрану установу културе са њеном наменом; -поређи своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; -одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; црта на различитим -стицање искуства о различитим облицима у простору	користи ИКТ алате, презентује Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућност иваншколскогучења; негује и развија лична интересовања. Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси у напређивању рада групе и уме да представи резултате рада; Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву	Вербално демонстративна метода, метода самосталног истраживачког рада, демонстративна метода, игра улога, коришћење фото апарата и других ИКТ средстава, презентовање	Ученик: Претражује, анализира, естетски обликује, развија стваралачке интересе, истражује, користи ИКТ алате, презентује, процењује и вреднује, развија позитиван однос према средини, сарађује, прикупља информације, развија критичко мишљење, црта,боји, изражава, моделује, процењује	Наставник: планира, мотивише, прати, усмерава, даје информације, организује, креира,,планер, информатор, демонстратор, партнер, стимулатор, аниматор, критичар, усмеривач, процењивач

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Чувари природе
РАЗРЕД: први

ЦИЉ: Развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				
ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
-развијати одговорност према очувању животне средине	ЖИВОТНА СРЕДИНА Вода, ваздух, земљиште (услови живота), биљке и животиње; - творевине људског рада	<i>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</i> -уочава карактеристике и елементе непосредне околине, описивање околине, -познаје биљни и животињски свет и творевине људског рада -уочава где све у природи могу да живе биљке и животиње, познаје услове у којима живе -поседује основна знања о важности воде, ваздуха, земље и Сунца за сва жива бића	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Сарадња • Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. • Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	- разна практична вежбања - праћење понашања ученика на часу и ван часа - рад ученика у слободним активностима - праћење уредности ученичких свезака и доношење прибора и другог материјала -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају). Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, решавају задатке, процењују, предвиђају...). Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...). Организују (свој рад, простор, време...). Процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима. Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим...)	-дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже наставне садржаје -организује и усмерава процес учења -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања

-посматрање, уочавање и описивање промена у природи кроз различита годишња доба -уочавање и описивање повезаности биљака и животиња кроз ланац исхране	ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ Сезонске промене на биљкама и животињама у току године (цветање, листање, опадање лишћа, сеоба птица,...); - односи исхране у животној средини - најближој околини (ко је коме храна); - најчешће угрожене биљне и животињске врсте.	<i>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</i> -познаје разноврсност живог света -откривање и посматрање биљака из непосредне околине, -познаје најчешће угрожене биљке и животиње - уочава ланац исхране	Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Естетичка компетенција Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе.	- разна практична вежбања - праћење понашања ученика на часу и ван часа - рад ученика у слободним активностима - праћење уредности ученикових свезака и доношење прибора и другог материјала	Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде,броје, сврставају у категорије, решавају задатке,процењују, предвиђају...).Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...).Организују (свој рад, простор, време...). Процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима. Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим...)	-дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, коришћење позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика....	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања

-посматрање, уочавање и описивање промена у природи кроз различита годишња доба -уочавање и описивање повезаности биљака и животиња кроз ланац исхране	ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ Сезонске промене на биљкама и животињама у току године (цветање, листање, опадање лишћа, сеоба птица,...); - односи исхране у животној средини - најближој околини (ко је коме храна); - најчешће угрожене биљне и животињске врсте.	<i>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</i> -познаје разноврсност живог света -откривање и посматрање биљака из непосредне околине, -познаје најчешће угрожене биљке и животиње - уочава ланац исхране	Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Естетичка компетенција Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе.	Усмено провера - разна практична вежбања - праћење понашања ученика на часу и ван часа - рад ученика у слободним активностима - праћење уредности ученикових свезака и доношење прибора и другог материјала	разговор -посете -уочавање и препознавање -запажање -праћење -уочавање -бележење -закључивање -експеримент -читање -илустровање -обиласци -илустровање -практична примена знања	организује и усмерава процес учења -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања

- развој свести о томе колико је ваздух важан за сва жива бића, уочавање последица загађивања ваздуха и земљишта	ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - загађивање ваздуха и последице; - загађивање земљишта и последице; - бука - штетне последице	<i>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</i> - уочи чиме и како се загађује околина -доприноси очувању животне околине -поседује одговоран односа према биљкама и животињама -уочава, сакупља и раздваја отпад -поседује критички става према заштити животне средине	Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Естетичка компетенција Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе.	- разна практична вежбања - праћење понашања ученика на часу и ван часа - рад ученика у слободним активностима - праћење уредности ученикових свезака и доношење прибора и другог материјала	-разговор -посете -уочавање и препознавање -запажање -праћење -уочавање -бележење -закључивање -експеримент -читање -илустровање -обиласци -илустровање -практична примена знања	-организује и усмерава процес учења -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања

-развијање афирмативног и одговорног односа према животињама -развијање навика за брижљиво и корисно употребљавање природног отпада	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА Брига о биљкама и животињама у непосредној околини; - најчешће угрожене биљне и животињске врсте у непосредној околини и њихова заштита; - рационално коришћење природних богатстава (раздвајање отпада за рециклажу); - разградиве и неразградиве материје; - правилан однос према себи (предност здраве хране за раст и развој, ризично понашање које може угрозити здравље).	<i>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</i> -разуме повезаност изгледа биљака и животиња са средином у којој опстају, да познаје начине на које се може помоћи угроженим биљкама и животињама -уочавање активности којима човек угрожава биљни и животињски свет -стекне навику правилног одлагања отпадака - развије свест о потреби исхране квалитетном храном, одевање тканинама природног порекла, коришћења исправне воде, борављења на свежем ваздуху	Естетичка компетенција Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе. Одговоран однос према здрављу Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране	- разна практична вежбања - праћење понашања ученика на часу и ван часа - рад ученика у слободним активностима - праћење уредности ученикових свезака и доношење прибора и другог материјала	-разговор -посете -уочавање и препознавање -запажање -праћење -уочавање -бележење -закључивање -експеримент -читање -илустровање -обиласци -илустровање -практична примена знања	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, коришћење позитивне повратне информације у циљу мотивисања ученика....	Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
ЖИВОТНА СРЕДИНА	у току школске године	СВЕТ ОКО НАС Разноврсност природе	Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД		КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Позориштанце

РАЗРЕД:први

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
развијање интересовања за драмско стваралаштво -продубљивање стваралачких и извођачких способности код ученика -развијање радозналости, креативног испољавања -препознавање својих осећања -поштовање правила комуникације са вршњацима и одраслима -развијање социјалних вештина, сарадње и уважавања других -развијање интересовања за хумор, шалу, вицеве -проширивање интересовања ученика -овладавање техником читања и рецитовања	Осећања – љубав , бес, радост.....- покрет, израз Комуникација и неспоразуми међу друговима-играње Хумор код ученика – вицеве и шале Драмски приказ разних текстова Гледање позоришне представе Изражајно рецитовање песама Изражајно читање Такмичење у рецитовању и изражајном читању	УЧЕНИК ЋЕ БИТИ У СТАЊУ ДА: -изрази осећања кроз покрет и мимику -говори по улогама -изводи драмске покрете самостално и са групом -опише речима одиграно и размени свој доживљај са групом -искаже шта је видео у игри изрази своје мишљење -наступа пред публиком -користи глас и тело да изрази свој доживљај -препознају разлику између реалних животних ситуација и ситуација које замишљају -чита текстове -рецитује песме	Компетенција за учење • Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. Решавање проблема Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	Радионице за упознавање себе и других -вођено играње ситуација или покрета -комуникацијом и решавањем неспоразума кроз драмски приказ -интерактивним учењем -слушањем изражајног рецитовања и читања -увежбавањем -активним учешћем на приредбама и активностима у школи -учешћем на такмичењима	чита -имитира -слуша -гледа -рецитује -глуми -изводи - вежба -уочава покрете, динамику кретања, мимичких активности и гестикулације -вреднује	- организује, - припрема, - прати, - усмерава, - проверава - показује, - помаже, - мотивише -координира - анимира - критикује - ствара проблем ситуације

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА
РАЗРЕД: ПРВИ

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Да ученик упозна материјалну духовну, традицијску културу свог народа и народа у ужем и ширем окружењу	1. Питај своју баку Чување традиције кроз обичаје који су се сачували до данашњих дана - препознати стваралаштва из народног фолклора, начина облачења и ручних радова	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - се укључи у истраживање материјалне и духовне традицијске културе свога народа - праве ручне радове - својим речима опише начин облачења и изглед ручних радова - сарађује са вршњацима у заједничким активностима;	Естетичка компетенција - Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Рад с подацима и информацијама Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника	Ученици истражују и сазнавају о: играма, песмама, причама и обичајима у коме су учествовале њихове баке; истражују и праве ручне радове које су баке некада радиле, истражују о одећи, обући, фризурама и украсима из њихове младости, ослањајући се и на фолклорне текстове - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, природно окружење, екскурзија, настава у природи, излети	- слуша - учи - памти - уочава - закључује - истражује, - прикупља, - игра, - пева, - сценски приказује, - упоређује, - ствара - разуме, - именује, - усваја нова знања, - комуницира, - репродукује, - илуструје - учествује, - сарађује,	- планира - припрема - организује - објашњава - показује - подучава, учествује, - едукује, руководи, - мотивише, - води евиденцију постигнућа ученика, - црта, помаже, - подстиче напредак ученика - реконструише локалне и опште обичаје, - истражује, - сарађује - тражи повратну информацију - повезује градиво различитих предмета - повезује нова знања са животним, ваншколским искуством детета,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Овладавање декоративним елементима главних фолклорних празника (верских и сезонских) везаних за годишњи циклус	2. Радови и празници Развијање моторичких вештина кроз израду предмета према постојећем моделу међу материјалним споменицима традицијске културе, описују обичаје и празнике и поштују их	ликовно прикаже верске и сезонске празнике -усмено описује верске и сезонске празнике - самостално и уз помоћ информише о обичајима свога краја -прави предмете према постојећем моделу -сценски прикаже – кроз игру -сарађује са вршња-цима у заједничким активностима;	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Естетичка компетенција - Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. Комуникација - Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.	- Израђују предмете према постојећем моделу међу материјалним споменицима везаним за верске и сезонске празнике, истражују и исценирају обичаје свога краја – адекватном игром, сценским и музичким приказом; - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима -место извођења: наставе: учионица, природно окружење, екскурзија, излет, настава у природи	-слуша - учи - памти - уочава - закључује - истражује, - прикупља, - игра, - пева, - сценски приказује, - упоређује, - ствара - разуме, - именује, - сарађује -израђује	-планира -припрема -организује -објашњава -показује -подучава, учествује, -едукује, руководи, -мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика , -црта, помаже, -подстиче напредак ученика -реконструише локалне и општеобичаје, -истражује,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима; разуме значај лековитих биљака; примена стечених знања у процесу прављења хлеба	3. Зимски хлебови и пролећно биље Упознаје: -процес мешања хлеба -врсте хлеба (хлеб у народној традицији) -елементи обреда који прате мешање хлеба -биљке у народној традицији (биљке у лечењу-рецептуре)	- ликовно прикаже прављење хлеба - ликовно прикаже биљке своје околине -усмено описује процес прављења хлеба - самостално и уз помоћ зна улогу и значај хлеба у традицији нашег народа -прави предмете према постојећем моделу -сценски прикаже – кроз игру - суши биљке - прави хербаријум	Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Естетичка компетенција Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара. Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	- Упознају процес мешања хлеба кроз фолклорне текстове, преношењем искустава од старијих, израђивање дела традицијских предмета према постојећем моделу, или упознавањем истих у аутентичном амбијенту; Брањем биљака сазнају о њиховој разноврсности, читањем текстова и из песама сазнају о њиховој лековитости и значају за живи свет - облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима - место извођења: наставе: учионица, школска кухиња, природно окружење, излет, настава у природи	- слуша, -гледа, -посматра, -испољава, -препознаје, -пише -чита -прави -украшава -бере -суши -пресује -разуме, -закључује, -именује, -усваја нова знања, -комуницира, -репродукује, -илуструје, -учествује, -сарађује, -истражује,	-планира, -припрема, -организује, -објашњава, -показује, -подучава, -пуководи, -мотивише, -води евиденцију постигнућа ученика -црта -помаже, -подстиче напредак ученика, -осмишљава и реализује

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Питај своју баку/ Чување традиције кроз обичаје који су се сачували до данашњих дана	током године	Свет око нас	Празници: породични, школски/ Породични дом, школа
Зимски хлебови и пролећно биље /Биљке у народној традицији	током године	Српски језик	Описивање карактеристика годишњих доба, изгледа биљака/ Језичка култура
Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Ликовна култура	Празници и украшавање/ Споразумевање
Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Српски језик	Текстови са садржајима о празницима/ Књижевност
Зимски хлебови и пролећно биље /Биљке у народној традицији	током године	Српски језик	Текстови са садржајима о биљкама/ Књижевност
Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Музичка култура	Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, рођендани, венчања,...)/ Слушање музике
Зимски хлебови и пролећно биље /Процес добијања хлеба и биљке у народној традицији	током године	Музичка култура	Песме „Ја посејох лан“, „Пекарчић“/ Извођење музике
Зимски хлебови и пролећно биље /Биљке у народној традицији	током године	Физичко васпитање	Народно коло по избору – садржаји везани за биљке/ Плес и ритмика
Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Енглески језик	Слушање кратких и једноставних израза којима се честита празник, рођендан, реаговање на упућену честитку/ Честитање
Радови и празници/ израда предмета према постојећем моделу	током године	Пројектна настава	Израда Новогодишњих украса / Израда украса за Нову годину
Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Пројектна настава	Обичаји везани за: славе, свадбе, крштења, верске празнике -народна ношња/ Обичаји нашег краја
Зимски хлебови и пролећно биље / Биљке у народној традицији	током године	Пројектна настава	Разврставање делова биљака који се користе у лековите сврхе; сушење лековитих биљака; прављење хербаријума/ Лековито биље
Зимски хлебови и пролећно биље /Биљке у народној традицији	током године	Програм заштите животне средине	Спровођење акција у заштити и очувању животне средине / Положај и улога човека у природи
Зимски хлебови и пролећно биље /Биљке у народној традицији	током године	Програм здравствене заштите	Формирање навика у вези са правилном исхраном/ Здрава храна

Радови и празници/ описују обичаје и празнике и поштују их	током године	Програм културних активности	Обележавање празника током школске године
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ	
ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ/ чување традиције кроз обичаје који су се сачували до данашњих дана	први	Описују обичаје и празнике и поштују их	
ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ / препознати стваралаштва из народног фолклора, начина облачења и ручних радова	први	развијање моторичких вештина кроз израду предмета према постојећем моделу	
ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ / препознати стваралаштва из народног фолклора,	први	Упознаје: процес мешења хлеба, врсте хлеба (хлеб у народној традицији)	

4.2. Други разред

4.2.1. Обавезни наставни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- мотивисање, подстицање и усмерење на читање лектире; - увежбавање читања наглас; - усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста; - уочавање и тумачење битних чинилаца текста према захтевима програма; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање засамостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;	Књижевност Лектира: - лирика, епика, драма; - популарни, информативни текстови; - избор из енциклопедија и часописа за децу Читање текста - увежбавање и усавршавање технике читања наглас и у себи с разумевањем прочитаног. - усклађивање интонације и темпа читања са природом текста (приповедање, опис, дијалог). - поступно и доследно увођење ученика у начин вођења дневника о прочитаним књигама; - повремено читање и коментарисање записа на посебним часовима. - читање дијалошког текста по улогама. - читање наглас и у себи са ограниченим временом и унапред постављеним захтевима (усмерено читање). - читање у себи као припрема за самостално читање и учење Тумачење текста - слободно (самостално) саопштавање утисака о прочитаном тексту.	- систематска вежбања читања: гласно читање текста из читанке, дејих часописа, лектире, енциклопедија - аналитичку и критичку процену читања - тихо читање текста и непосредно пре разговора о њему; - читање по улогама. - разговор – дијалог, - истраживачки задаци везани за текст - запажање, уочавање, посматрање - усмено изражавање кроз препричавање текстова, филмова, емисија за децу - усмено и писмено изражавање кроз описивање слика, писање приче по низу слика, причање на основу датог почетка - лексичка и семантичка вежбања - богаћење речника - диктати и аутодиктати - коришћење разноврсних извора информација - посете позоришним представама - излети и посете		86	- говори, излаже, објашњава - даје упутства - дефинише појмове, објашњава нове речи - активира пасиван речник ученика - богати речник - планира, организује и припрема разне активности везане за наставни процес - помаже, сугерише - прати и процењује индивидуални напредак сваког ученика - подстиче ученике на читање са разумевањем као и на функционално читање - усмерава ученике да повезују стечена знања - подстиче код ученика	- слуша, - прати - разговара - вербално писано се изражава - посматра, опажа - истражује и описује - упоређује, - анализира, - изводи закључке - дискутује - процењује и оцењује - записује важне чињенице - пише и преписује - допуњава - ствара - решава - ребусе, загонетке, питалице, укрштене речи - примерене узрасту, - поставља питања - брани свој став, мишљење - препознаје, - објашњава, - примењује,	- влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста - одговара на једноставна питања у вези текста, проналазећи информације експлицитно исказане у једном пасусу, табели - процењује садржај текста на основу задатог критеријума (да ли му се допада, да ли му је занимљив, постоји ли сличност између ликова) - препознаје и разликује књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме - препознаје учене књижевне врсте - одређује главне ликове и догађаје у књижевноуметничком тексту - одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту - чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха (уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента, који део текста треба прочитати брже акоји спорије) - изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста - одређује основни смисао

- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); - поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - симултано усвајање књижевних и функционалних појмова; - уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; - препознавање и разумевање главних реченичних делова; - упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма; - овладавање техником читања и писања латиницом; - основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;	- разумевање прочитаног текста. - уочавање хронологије и повезаности догађаја у приповедању. - запажање карактеристичних детаља у описивању лика и амбијента. - разумевање намера и осећања садржаних у тексту. - заузимање властитих ставова према поступцима ликова. - откривање и тумачење порука у тексту. - схватање важнијих целина у тексту (одељак) и одређивање поднаслови. - схватање одељка у целини и у његовим битним појединостима. - уочавање различитих значења речи у тексту и тумачење њихове изражајне функције. - систематично усвајање књижевних и функционалних појмова. Књижевни појмови Лирика Песма, осећања; стих, строфа - на нивоу препознавања и именовања. Епика Фабула - редослед догађаја (препознавање). Главни и споредни ликови, њихове особине и поступци. Поруке. Епска песма, бајка, басна - препознавање. Драма Драмски јунак, драмска радња, драмски сукоб, дијалог; позорница, глумац -				радозналост и логичко закључивање - тумачи, - анализира, - дефинише - оспособљава ученике да посматрају и уочавају - осмишљено, критички и добронамерно вреднује рад и труд ученика - прати рад и напредак ученика, - похваљује и вреднује - оспособљава ученике да повезују стеченаа и учена знања	- анализира и синтетизује - вежба, - истражује, - закључује... - усваја примењује научено, - усавршава технику читања - рецитије - глуми - објашњава и образлаже - исказује своје мишљење - вреднују и процењују	текста и његову намену - изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава раасплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на осннову поступака јунака закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама) - износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/ незанимљив, да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова) - вреднује примереност илустрације којее праате текст - одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице) - препознаје риму, стих и строфу у лирској песни - одређује карактеристичнее особине, осећања, изглед и поступке ликова - уочава везе међу догађајима - разликује описивање, од приповедања и дијалога - изводи сложеније закључке на основу текста - објашњава и вреднује поступке ликова у тексту - тумаччи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст - уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту - препознаје врсте речи - препознаје граматичке категорије (род и број) и глаголско време - препознаје антонимију - препознаје значења речи и

- савладавање нових програмских захтева из правописа; - овладавање основним облицима језичкогизражавања и даља усавршавања и неговање језичке културе; - систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању	на нивоу препознавања. (Корелација : свет око нас, ликовна култура, музичка култура, математика) *Остваривање плаана из Програма културних активности школе Граматика - реченица - обавештење, питање и заповест. - уочавање потврдних и одричних реченица. - обележја реченице у говору (интонација и пауза) и у тексту (велико почетно слово и знаци интерпункције: тачка, упитник, узвичник). - препознавање главних делова реченице (предикат, субјекат). - именице и глаголи (уочавање и препознавање). - разликовање основних глаголских облика за исказивање садашњег, прошлог и будућег времена; разликовање потврдних и одричних глаголских облика. - разликовање рода и броја именица. - глас и слог, самогласници и сугласници; слоготворно р. - подела речи на слоге у изговору (једноставнији случајеви). Правопис Употреба великог слова у писању личних имена и презимена, надимака уз лично име, имена животиња, вишечланих географских имена и улица (једноставнија			53		фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији - зна и користи оба писма - употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника - правилно пише речце ли и не, употребљава запету у набрајању - одређује врсте речи - препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице) - препознаје субјекат и предикат - одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, узвичне, упитне) и по потврдности - именује врсте и подврсте речи - уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму - познаје основна начелаа вођења разговора - користи форме учтивог обраћања - казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха - уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста - уме самостално да описује и прича на задату тему - уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање - уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју - уме да одбрани своју тврдњу

	решења). Писање адресе. Растављање речи на крају реда (основна правила). Писање речце ли у упитним реченицама и речце не уз глаголе у одричним реченицама. Скраћенице за мере (корелација са наставом математике). Тачка. Упитник. Узвичник. Две тачке и запета у набрајању. Усвајање латинице - читање и писање у другом полугодишту <i>(Корелација:свет око нас, математика)</i> Основни облици усменог и писменог изражавања (препричавање садржине краћих текстова, филмова , емисија за децу, представа,причање о догађајима и доживљајима, описивање предмета с којима се ученик среће); Усмена и писмена вежбања: ортоепске вежбе, ортографске вежбе, аутодиктат и контролни диктат, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке вежбе <i>(Корелација:свет око нас, ликовна култура)</i>			41		или став - пише јасним и потпуним реченицама - држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује детаљима - саставља кратак наративни и дескриптивни текст - користи фонд реччи примерен узрасту - исправља свој текст - уме да попуни једноставан образац о ссеби (име и презиме, име родитеља, година рођења, адреса, број телефона..итд) - пише писмо и уме да га адресира - пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама - јасно структурира текст (уводни, средишњи, завршни део текста)

МАТЕМАТИКА

Циљ наставе математике у основној школи је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособе ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-да савладају сабирање и одузимање до 100 -да схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и користе термине и знак множења -упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења -упознају комутативност и асоцијативност рачунских операција -учавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца -савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајева дељења -савладају множење и дељење у оквиру броја 100, - упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција -упознају употребу слова као ознаку за непознати број у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом	Природни бројеви до 100 - Сабирање и одузимање природних бројева до 100 (с прелазом преко десетице). - Комутативност и асоцијативност сабирања. - Множење и дељење природних бројева. - Нула и јединица као чиниоци, нула као дељеник. - Комутативност и асоцијативност множења. - Изрази (две операције), заграде, редослед рачунских операција. - Слово као замена за неки број. - Одређивање непознатог броја у једнакостима типа: $x+5=9$; $7x=35$; $x:5=3$; $12:x=4$. - Појам половине. - Решавање једноставнијих задатака (највише две операције). (Корелација: ликовна култура, српски језик) 2. Геометријски облици -Предмети облика лопте, ваљка, квадра и коцке. -Упоредивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини.	- Писањем и читањем бројева. - Упоредивањем бројева. - Усвајањем основних појмова везаних за рачунске операције: (сабирци, збир, плус, умањеник, умањилац, разлика, минус чиниоци, производ, множење; дељеник, делилац, количник, дељење) - Усвајањем и применом особина рачунских операција - Одређивањем непознатог броја - Решавањем једноставних и сложених текстуалних задатака - Уочавањем и разликовањем предмета различитог облика - Упоредивањем предмета према једној или више особина - Уочавањем и цртањем дужи и разних врста линија, квадрата и правоуганика - Мерењем дужи и предмета у непосредној	Током школске године	145	- Демонстрира, објашњава, - посматра, прати напредовање, - приближава ученицима математику кроз игру и на занимљив начин - подстиче и храбри ученике, - пружа помоћ и подршку. -објашњава, -уводи ученике у нове термине, - изазива интелектуалну радозналост формулишући проблемске задатке, - развија опажање, логичко размишљање и закључивање, - информише - ствара проблем ситуације - упућује ученике у применљивост онога што уче у свакодневном животу - мотивише и развија такмичарски дух - мотивише ученике да сарађују и помажу једни другима - демонстрира - подржава - прати напредовање сваког ученика	- Слуша, - посматра, - уочава, - препознаје, описује, - разликује, - пише, - именује, - пише и чита бројеве -броји -сређује по редоследу -упоређује -сабира и одузима -множи и дели -решава проблеме -симболички записује -процењује -вреднује и самовреднује - проверава претпоставке, - примењује стечена знања, - уопштава, - анализира, - објашњава решења. - користи прибор за цртање - закључује - Процењује, - мери и анализира, - примењује, - повезује са свакодневним ситуацијама.... - уочава и црта дужи,геометријске фигуре и тела	- зна да прочита и запише дати број, да упореди бројеве по величини и да број прикаже на бројевној полуправој - рачуна вредност бројевног израза са највише две рачунске операције - множи и дели без остатка у оквиру прве хиљаде - уме да на основу текста постави израз са једном рачунском операцијом - уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде - уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине - уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходник, следбеник, разуме декадни систем) - уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју - сабира и одузима, рачуна вредност израза
				25			

-схвате појам половине -да уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија -да уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи - да упознају и примењују мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан, седмица, месец)	-Дуж, полуправа и права. -Цртање разних кривих и изломљених линија. - Отворена и затворена изломљена линија. - Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи. <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик)</i> 3. Мерење и мере - Мерење дужи помоћу метра, дециметра и центиметра. - Мере за време: час, минут, дан, седмица, месец. - Односи између јединица упознатих мера. <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик)</i>	околини, користећи се метром, лењиром - Применом стечених знања у стварном животу - Усвајањем односа између мерних јединица -Усвајањем и применом јединица за време у свакодневном жиивоту	Током школске године	10	- едукује и обучава - развија критичко мишљење код ученика - исправља и конструктивно критикује - процењује - оцењује	- логички закључује - посматра, црта, - реже, пресавија , -посматраи експериментише	- рачуна вредност израза с највише две операције - уме да решава једначине - уме да израчина $n - ti$ део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$) - уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми - уме да одреди решења неједначине са једном операцијом

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-да савладају сабирање и одузимање до 100 -да схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и користе термине и знак множења -упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења -упознају комутативност и асоцијативност рачунских операција -уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца -савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајева дељења -савладају множење и дељење у оквиру броја 100, - упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција -упознају употребу слова као ознаку за непознати број у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом	Природни бројеви до 100 - Сабирање и одузимање природних бројева до 100 (с прелазом преко десетице). - Комутативност и асоцијативност сабирања. - Множење и дељење природних бројева. - Нула и јединица као чиниоци, нула као дељеник. - Комутативност и асоцијативност множења. - Изрази (две операције), заграде, редослед рачунских операција. - Слово као замена за неки број. - Одређивање непознатог броја у једнакостима типа: $x+5=9$; $7x=35$; $x:5=3$; $12:x=4$. - Појам половине. - Решавање једноставнијих задатака (највише две операције). (Корелација: ликовна култура, српски језик) 2. Геометријски облици -Предмети облика лопте, ваљка, квадра и коцке. -Упоредивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини.	- Писањем и читањем бројева. - Упоредивањем бројева. - Усвајањем основних појмова везаних за рачунске операције: (сабирци, збир, плус, умањеник, умањилац, разлика, минус чиниоци, производ, множење; дељеник, делилац, количник, дељење) - Усвајањем и применом особина рачунских операција - Одређивањем непознатог броја - Решавањем једноставних и сложених текстуалних задатака - Уочавањем и разликовањем предмета различитог облика - Упоредивањем предмета према једној или више особина - Уочавањем и цртањем дужи и разних врста линија, квадрата и правоуганика - Мерењем дужи и предмета у непосредној	Током школске године	145	- Демонстрира, објашњава, - посматра, прати напредовање, - приближава ученицима математику кроз игру и на занимљив начин - подстиче и храбри ученике, - пружа помоћ и подршку. -објашњава, -уводи ученике у нове термине, - изазива интелектуалну радозналост формулишући проблемске задатке, - развија опажање, логичко размишљање и закључивање, - информише - ствара проблем ситуације - упућује ученике у применљивост онога што уче у свакодневном животу - мотивише и развија такмичарски дух - мотивише ученике да сарађују и помажу једни другима - демонстрира - подржава - прати напредовање сваког ученика	- Слуша, - посматра, - уочава, - препознаје, описује, - разликује, - пише, - именује, - пише и чита бројеве -броји -сређује по редоследу -упоређује -сабира и одузима -множи и дели -решава проблеме -симболички записује -процењује -вреднује и самовреднује - проверава претпоставке, - примењује стечена знања, - уопштава, - анализира, - објашњава решења. - користи прибор за цртање - закључује - Процењује, - мери и анализира, - примењује, - повезује са свакодневним ситуацијама.... - уочава и црта дужи,геометријске фигуре и тела	- зна да прочита и запише дати број, да упореди бројеве по величини и да број прикаже на бројевној полуправој - рачуна вредност бројевног израза са највише две рачунске операције - множи и дели без остатка у оквиру прве хиљаде - уме да на основу текста постави израз са једном рачунском операцијом - уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде - уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине - уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходник, следбеник, разуме декадни систем) - уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју - сабира и одузима, рачуна вредност израза
				25			

-схвате појам половине -да уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија -да уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи - да упознају и примењују мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан, седмица, месец)	-Дуж, полуправа и права. -Цртање разних кривих и изломљених линија. - Отворена и затворена изломљена линија. - Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи. (Корелација: ликовна култура, српски језик) 3. Мерење и мере - Мерење дужи помоћу метра, дециметра и центиметра. - Мере за време: час, минут, дан, седмица, месец. - Односи између јединица упознатих мера. (Корелација: ликовна култура, српски језик)	околини, користећи се метром, лењиром - Применом стечених знања у стварном животу - Усвајањем односа између мерних јединица -Усвајањем и применом јединица за време у свакодневном жиивоту	Током школске године	10	- едукује и обучава - развија критичко мишљење код ученика - исправља и конструктивно критикује - процењује - оцењује	- логички закључује - посматра, црта, - реже, пресавија , -посматраи експериментише	- рачуна вредност израза с највише две операције - уме да решава једначине - уме да израчина $n - ti$ део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$) - уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми - уме да одреди решења неједначине са једном операцијом

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе страног језика у првом разреду јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- приближи ученицима идеју о постојању других језика као средстава комуникације;
- развије позитивна осећања према језику који учи;
- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИКРАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви:	Садржај:	Начин остваривања:	Време реа-лиза-ције:	Фонд часова:	Активности наставника:	Активности ученика:	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда:
Циљ наставе страног језика у другом разреду јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да: -подстакне потребу за учењем страних језика; -подстакне развијање свести о сопственом напредовању рада јачања мотивације за учење језика; -олакша разумевање других и различитих култура и традиција; -стимулише машту, креативност и радозналост; -подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.	Сви циљеви учења се остварују следећим садржајима: Лексички садржај -школски прибор и активности; -нови другови и особе из непосредног окружења; -нове игре (у складу са годишњим добрима); -шира породица, суседи и пријатељи; -празници (Божих, Нова Година, Ускрс);	Место извођења наставе је учионица, кабинет за стране језике, медијатека, дигитална учионица. Облици рада су фронтални, индивидуални, у пару, рад у групи. Методе рада су вербалне, текстуалне, демонстративне, илустративне. Остваривање лексичких садржаја: - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике;	IX-VI Сви наведени садр-жаји се преплићу током целе школ-ске године	Број часова у којима преовлађују лексички садр-жаји је 42. Број часова у којима преовлађују комуникативне функције је 30.	планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, издаје команде везане за активности у учионици, преводи, пева, пушта аудио или видео снимке, показује, подстиче, прати и вреднује, оцењује	Слуша, повезује, попуњава, реагује на команду наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: устани, седи, ходај, скочи, играј, али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску), игра по улогама, израђује постере, упоређује, пева, преводи	Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИКРАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви:	Садржај:	Начин остваривања:	Време реализације:	Фонд часова:	Активности наставника:	Активности ученика:	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда:
Разумевање говора Ученик другог разреда треба да: - препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију; -разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације; -разуме говор наставника, кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо, или са аудио-визуелних записа; - разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством, и са активностима на часу. Усмено изражавање и интеракција: Ученик треба да: -разговорно изговара гласове, научене речи и	-просторије у дому и делови намештаја; -исхрана; -избор хране и пића; -воће и поврће по годишњим добима; -навике у исхрани у земљама чији се језик учи;	- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; - ученици у почетку већином слушају и реагују, а тек потом почињу да говоре; -језичка грађа је кумулативна и надовезује се на већ обрађену; -битно је значење језичке поруке, а не граматичка прецизност исказа; -знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник; -са циљем да унапреди квалитет и квантитет језичког материјала, настава	IX-VI Сви наведени садржаји се преплићу током целе школске године	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 42. Број часова у којима преовлађују комуникативне функције је 30.	планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, издаје команде везане за активности у учионици, преводи, пева, пушта аудио или видео снимке, показује, подстиче, прати и вреднује, оцењује	Слуша, реагује на команду наставника или са траке (реагује на команду наставника у вези са радом у учионици, пише, повезује, одређује, боји, црта, итд.), игра по улогама, израђује панос, презентације, пева, преводи	Разумевање говора Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИКРАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви:	Садржај:	Начин остваривања:	Време реализације:	Фонд часова:	Активности наставника:	Активности ученика:	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда:
изразе, поштује ритам и интонацију; - даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ; - описује кратким и једноставним језичким структурама себе и друге у познатим ситуацијама; - репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице; - реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања; -поставља једноставна питања; - изражава допадање и недопадање; - учествује у комуникацији на часу (у пару, у групи, итд.); -препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења.	-одевни предмети по годишњим добима; -место становања и важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште, пошта, музеј); -годишња доба, месеци, дани у недељи и делови дана.	се заснива и на социјалној интеракцији (рад у учионици спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама и мање или више сложеним задацима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем); Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће: - усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; - поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и	IX-VI Сви наведени садржаји се преплићу током целе школске године	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 42. Број часова у којима преовлађују комуникативне функције је 30.	планира, припрема, организује, излаже наставне садржаје, објашњава, даје упутства за рад, издаје команде везане за активности у учионици, преводи, пева, пушта аудио или видео снимке, показује, подстиче, прати и вреднује, оцењује	Слуша, реагује на команду наставника или са траке (реагује на команду наставника у вези са радом у учионици, пише, повезује, одређује, боји, црта, итд.), игра по улогама, израђује паное, презентације, пева, преводи	Усмено изражавање и интеракција Ученик усмено изражава садржаје у вези са познатим темама, самостално или уз помоћ наставника. Ученик остварује комуникацију и са саговорницима, размењује кратке информације у вези са познатим темама.

[illegible]

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Енглески језик други разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Поздрављање Реаговање на усмени импулс саговорника(наставника,вршњака слично),успостављање контакта при сусрету,Интеркултурални садржаји:формално и неформално поздрављање, устаљена правила учтивости	септембар	Српски језик	Технике слушања
		Енглески језик (1. разред)	Понављање градива из 1. разреда(Hello, I am...Whats your name?)
Представљање себе и других,давањеосновних информација о себи , давање и тражење основних информација о другима Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља,представљање себе и другихособа,присутних и одсутнихРазуме говор наставника ,кратке дијалоге,приче и песме о познатим темама,које чује уживо или са аудиозаписа.Даје основне информације о себи и свом окружењу ,самостално и уз наставникову помоћ Описује кратким и једноставним језичким структурама себе и другеЛичне замене у функцији	Септембар октобар	Енглески језик(1.разред)	Понављање градива из 1. разреда (he is...she is...)
		Српски језик	Личне замене у функцији субјекта,присвојни придеви,показне замене,глагол бити
		Математика	Бројеви до 10

субјекта,присвојни придеви,показне заменице, глагол бити, питања, основни бројевиИнтеркултурални садржаји:Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања и представљања у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја			
Разумевање и давања једноставних упутстава и налогаСлушање налога и упутстава и реаговање на њих,давање кратких и једноставних упутстава (комуникација у учioniци- упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу.Реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања. ИмперативИнтеркултурални садржаји:Поштовање основних норма учтивости,дечје песме пригодног садржаја	Током школске године	Енглески језик (1. разред)	Давање кратких и једноставних упутстава (come, stand up, sit down...)
		Српски језик	Императив

Предмет: Енглески језик други разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих(позив на рођендан,игру,дружење),упућивање иприхватање/одбијање позива на заједничку активност,уз коришћење најједноставнијих упутставаРеаговање на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часуИмперативИнтеркултурални садржаји:Прикладно прихватање и одбијање позива ,прослава рођендана,игре,забава и разонода	мај	Српски језик	Императив
		Ликовна култура	Прављење честитки и капица за рођендан
		Музичка култура	Певање рођенданске песмице
Исказивање молбе ,захвалности и извињења Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ,услуга или обавештење,давање једноставног,усменог одговора на исказану молбу,изражавање и прихватање молби ,захвалности и извињења .Модални глаголи за изражавање молби сап/тауИнтеркултурални садржаји: Правила учтиве комуникације	Током школске године		Српски језик (модални глаголи)

Предмет: Енглески језик други разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Описивање живих бића, места, предмета и појава Слушање краћих једноставних описа живих бића , предмета и места у којима се појављују информације о спољним изгледима, појавним облицима, димензијама и осталим једноставним карактеристикама, давање кратких усмених описа живих бића, предмета места Глаголи бити и имати за давање описа, правилна множина именица, глагол сап уз see Интеркултурални садржаји: дечје песме и приче одговарајућег садржаја	Током школске године	Српски језик	Глагол бити и имати , модални глагол сап, множина именица
		Музичка култура	Слушање и певање песмица
		Ликовна култура	Цртање и бојење
Исказивање потреба, осета и осећања Слушање исказа у вези са потребама, осетима и осећањима, саопштавање својих потреба, осета и осећања и емпатично реаговање на туђа. The Present Simple Tense	Фебруар март	Српски језик	Садашње просто време

Модални глагол сап за изражавање предлога Интеркултурални садржаји:Правила учтиве комуникације			
Исказивање положаја у простору Слушање кратких текстова у којима се на најједноставнији начин описује оложај у простору, усмено тражење и давање информација о положају у простору .Прилози и предлози. Интеркултурални	Током школске године	Српски језик	Предлози

Предмет: Енглески језик други разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Изражавање допадања/недопадањаСлушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих,усмено исказивање слагање/неслагања ,допадања/недопадањаThe Simple Present TenseИнтеркултурални садржаји:храна и пиће	Април мај	Српски језик	Садашње просто време

СВЕТ ОКО НАС

Циљ интегрисаног наставног предмета Свет око нас јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:СВЕТ ОКО НАС РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривањаобразовних стандарда
-да прошире знања о биљном и животињском свету околине и њиховој међусобној повезаности -упознају процесе који се одвијају у живим бићима -да прошире знања о разноврсности биљног и животињског света околине -да стекну знања о улози човека у очувању природне равнотеже -да упознају и прошире појам неживе природе као услова за живот -да прошире знања о води и ваздуху као неживој природи -да упознају значај Сунчеве светлости и топлоте за живот живих бића -да прошире знања о земљишту као услову за раст и развој биљака -да прошире знања о вези живе и неживе природе -да развију одговорни однос према окружењу као и интересовање и спремност за његово очување -да прошире знања о насељу -да упознају основне облике рељефа и површинским водама у насељу и околини -да стекну знања о правилима понашања и одговорности	1. Жива и нежива природа а) Жива природа Заједничке особине и процеси који се одвијају у живим бићима. Разлике међу живим бићима у зависности од средине у којој живе. Разноврсност биљака и животиња у околини и њихов значај за човека. Улога човека у очувању природе равнотеже-човек као део живе природе. б) Нежива природа Облици појављивања и основна својства воде. Ваздух-услов живота Сунце-извор светлости и топлоте и услов живота Земљиште-услов за раст и развој биљака в) Веза живе и неживе природе Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба . Нераскидива веза живе и неживе природе. <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик, музичка култура)</i> <i>*Остваривање плана из Програма заштите животне средине</i> 2. Где човек живи Појам и врсте, насеља некад и сада. Рељеф и воде околине. Групе људи у насељу и њихова улога,улога појединаца. Правила и одговорности припадника групе, обичаји, традиција и празници некад и сад. Сналажење у насељу. Врсте саобраћаја и комуникација, саобраћајна средства,ред и безбедност и култура понашња у саобраћају.	- повезивањем стечених знања и искустава из свакодневног живота - Систематизовањем, допуњавањемиреinstrукирањем искуственихсазнањаученика - повезивање и довођење у везу искуствених сазнања са научним чињеницама - надограђивање, проверавање и примена знања - запажањеоосновнихсвојставаобјеката, појаваипроцесауокружењуи уочавањеонихповезаности - проширивањем знања о екологији - континуирано коришћење очигледних примера - постепено увођење нових појмова и термина - крозинтерактивнесоцијалнеактивности - испољавањеиндивидуалностиузпоштовањеразличитости, туђихпотребаиправа - Посматрањесаусмереномиконцен трисаномпажњомрадијасногзапажањауочавањасветауокружењу - Описивање - вербалноилиликовноизражавање спољашњихиунутрашњихзапажања; - Процењивање - самосталноодмеравање; - Груписање - уочавањесличностииразличитост ирадикласификовања;	II III IV V VI IX X	28 15	- води наставни процес, - партнерски се односи према ученицима, - планира активности везане за наставу - организује наставни процес - помаже и стимулише и анимира ученике у раду - процењује рад и напредак сваког ученика - преноси информације и објашњава, - дефинише појмове, - саветује, - координира, - управља, - наводи ученике да повезују градиво;	- посматра, - описује, - прати и бележи - учи кроз игру - истражује, - закључује - сарађује са друговима - процењује - поставља питања - закључује - групише - илуструје - примењује већ стечна знања - повезује нова знања са већ стеченим - сакупља (прави колекције) - ствара	Зна да направи разлику између живе и неживе природе, класификује жива бића (1ПД.1.1.2, 1.1.3,1.1.4.) Правилно уочава деловање човека на природу и схвата човекову улогу у очувању природе (1ПД 1.2.3.) Зна повезаност живе и неживе природе (1ПД 3.1.1.) Препознаје врсте и типове насеља (1ПД 1.6.2.) ; Зна шта је пожељно понашање у групи и одређује своје место у њима, уважава разлике међу људима (1ПД 1.5.2.) ; Труди се да научи и да упореди начин прослављања празника некада и сада и уочава како је развој друштва утицао на промену у начину прослављања празника (1ПД 2.5.2.); Зна да пронађе објекте на плану насеља (1ПД 2.4.3.); Зна врсте материјала, одређује врсту материјала на примерима из окружења, зна да се од истих материјала производе различити производи и обрнуто (1ПД 1.3.5.);

суграђана и сваког појединца -да прошире знања о саобраћају и комуникацији као и саобраћајним средствима -да развију навике културног понашања као учесници у саобраћају -да стекну основна знања о људској делатности и производима људског рада -да прошире знања о разноврсности и својствима материјала -да упознају утицај топлоте на тела -да упознају електричну проводљивост материјала -да описују и симулирају појаве у природи и моделују једноставне објекте -да знају да се временски и просторно оријентишу -да упознају кретање као промену положаја у току времена -да уоче од чега зависи брзина кретања тела -да се оспособе за коришћење часовника	<i>(Корелација: ликовна култура, српски језик, музичка култура, народна традиција)</i> 3. Људска делатност Услови за живот и рад, потребе људи, производи људског рада. Разноврсност материјала и њихова стојства. Утицај топлоте на тела и топлотна проводљивост материјала . Могућност наелектрисања тела и електрична проводљивост материјала. <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик, музичка култура)</i> <i>*Остваривање плана из Програма професионалне оријентације</i> 4. Кретање у простору и времену Временске одреднице . Кретање у простору и времену . Брзина кретања тела Брзина кретања организама у зависности од облика тела и средине у којој живе <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик, физичко васпитање)</i> Дати садржаји су корелативно повезани са садржајима теме Оријентација у простору и времену обрађене у првом разреду	- Праћење - континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење - записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање - у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање - намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање - испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање - прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање - креативна продукција; - Играње - дидактичке, едукативне и спонтане игре; - Активности у оквиру мини-пројекта - осмишљавање и реализација. - Организовањем излета и разних посета - Реализација излета и екскурзије - Реализација наставе у природи - Посете музејима, установама у насељу и културним споменицима у околини - Посета сеоском домаћинству	XII I II	17			Зна да материјале човек обрађује на различите начине (сече их, струже, буши, ломи, савија, гњечи, лепи, боји),зна да човек материјале механички обрађује и тако добуја различите производе (1ПД 1.3.6.); Зна да температура утиче на ширење и скупљање тела као и да неки материјали проводе електричну струју, а неки не (1ПД 1.3.6. и 2.3.3.) Да ученици знају јединице за мерење времена и да правилно користе часовник и календар (1ПД 1.4.4. и 1.4.5.); Да знају шта је кретање (1ПД 1.4.1.); Да знају да на брзину кретања утичу разни фактори (1ПД 2.4.1.)
			X XI XII	12			

(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Природа и друштво			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Кретање у простору и времену	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Српски језик	Књижевност
		Математика	Природни бројеви до 100
		Музичка култура	Извођење музике, Слушање музике, Стварање музике.
Људска делатност; Жива и нежива природа; Где човек живи		Српски језик	Књижевност
		Музичка култура	Извођење музике, Слушање музике, Стварање музике.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА							
РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- стицање искуства о кретању облика у простору - стицање искуства о дејству светлости на карактер облика - стицање искуства о оплемењивању животног и радног простора -развијање навике лепог писања; -развијање осетљивости за лепо писање-ћириличка и латиничка палеографија - стицање искуства о контрасту и прекомпоновању облика	1. Кретање облика у простору - Кретање једног и више облика у простору и појмови кретање и простор <i>(Корелација: свет око нас)</i> 2. Дејство светлости на карактер облика - Природна и вештачка светлост,силуета, сенка <i>(Корелација: свет око нас)</i> 3. Амбијент – сценски простор - Израда маски ,костима и сцене, појмови амбијент и сцена <i>(Корелација: српски језик, музичка култура)</i> 4. Лепо писање са калиграфијом - Писање латиничких и ћириличких слова у складу сакалиграфским принципима <i>(Корелација: српски језик)</i> 5. Контраст Природни и вештачки облици, слагање-разлагање, једнобојан -вишебојан, обрађен-необрађен, једноставан-сложен, појам контраст <i>(Корелација: српски језик)</i>	- разговором - посматрањем - опажањем - уочавањем - анализом - демонстрацијом - експерименталним радом - групним ангажовањем - упоређивањем - применом разних ликовних техника - дорадом - преобликовањем - илустрацијом књижевних дела - одласком у природу - обиласком галерија, музеја - тематским раовима - реализацијом радионица - реализовањем излета, екскурзије и наставе у природи - кроз посете и дружење са уметницима	IX IX X X XI XI XII I I II	6 4 8 16 12	-планира и организује активности -информише и едукује ученике -партнерски се односи према ученицима -ствара проблем ситуације -мотивише ученике да учествују у свим наставним активностима - сугерише на разна решења -критикује нека понашања и поступке -координише радом у учioniци -усмерава ученике да исправно обаве постављене задатке - стимулише све ученике да учествују у раду и ангажују се	- слуша - посматра - уочава - запажа - упоређује - изражава своје мишљење - приказује одређене животне ситуације - сарађује са друговима у групи или пару - посматра, упоређује и закључује - поставља питања - црта, - кроји, - боји - израђује маске и друге сценске предмете - пише - замишља - преобликује - спаја - лепи	- препознаје, схвата и разуме појмове кретања - уочава и представља различите врсте кретања - разликује природну и вештачку светлост - схвата утицај светлости на карактер форме - схвата појам силуете - познаје сценске елементе - објашњава разлику између ентеријера и екстеријера - проналази естетско и идејно решење за израду маски, костима и сцене - познаје различите типове лутака - повезује разне облике у целину - препознаје калиграфске принципе - користи туш и перо - схвата појам иницијала

- стицање искуства о опажању визуелних знакова - схватање ликовног рада као израза индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имажинације - опажање, сећање и објашњавање и реконструисање појава или ситуација - стицање искуства о преобликовању постојећих материјала и стварању нових облика	6. Разне врсте знакова и симбола Печат, грб, симболи, словни и нотни знаци <i>(Корелација: српски језик, свет око нас, музичка култура)</i> 7. Једнобојна композиција употребних предмета (клуаж) Једнобојна композиција употребних предмета и појмови једнобојан и клуаж <i>(Корелација: српски језик, свет око нас)</i> 8. Замишљања Вербални опис, текст, фотографија и појам фотографије <i>(Корелација: српски језик, музичка култура)</i> 9. Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем (везивање) Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем, појам везивање, избор ликовних дела и споменика културе према садржајима програма. <i>(Корелација: српски језик, свет око нас)</i>	- учешће на разним културним манифестацијама - учешће на ликовним конкурсима	III III IV IV V V VI	6 6 6 8	- анимира ученике да се ангажују у групном раду - подстиче колективни дух - развија сараднички дух - процењује - оцењује	- обликује - дорађује - преобликује - надограђује - изражава - примењује - процењује - анализира - процењује - учествује у евалуацији	- пише ћиричним и латиничним словима у складу са калиграфским принципима - компонује у простору - јасно представља и диференцира - прекомпоновањем ствара нову целину - препознаје контрасте боја - на облицима у природи уочава контрасте - препознаје значај знакова и симбола - разликује и зна разне врсте знакова и симбола - користи визуелне знаке у свакодневном животу - схвата појам клуаж - повезује делове у складну целину - уочава и схвата промену значења употребних предмета - даје својее мишљење о ономе што види и чује - ствара асоцијације на основу текста - преобликује материјале или предмете њиховим спајањем - познаје основне елементе урбанизма

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА (САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

[illegible]

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе музичке културе је : развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и култура свога и других народа.

-да упознају основна изражајна средства музичке уметности -да се стваралачки ангажују у креирању ритмичке и музичке пратње и покрета уз музику коју певају или слушају -да импровизују ритмички дијалог, слободан или на задати стих -оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања	3. Стварање музике Опонашање звукова из непосредне околине. Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње. Креирање покрета уз музику коју певају или слушају. Смишљање малих ритмичких целина. Импровизовање ритмичког дијалога. <i>(Корелација: српски језик, свет око нас, физичко васпитање)</i>		Током школске године	4	- континуирано прати напредак сваког ученика		

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Музичка култура за други разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
1. Извођење музика а) певање Певање песама Певање и извођење музичких игара. б) свирање Свирање пратње за бројалице, песме и игре. Препознавање темпа, динамичке разлике, различитог расположења	Време је прецизирано у оперативним и глобалним плановима.	српски језик	Усвајање текстова песама, читање и писање, правопис, народна књижевност (успаванке, загонетке), игре речима
		свет око нас	Звуци у природи, како прелазимо улицу, годишња доба, домаће и дивље животиње, текуће воде, породица, прослава празника
		физичко васпитање	Креирање покрета уз музику, вежбе правилног дисања, правилног држања тела
		Грађанско васпитање	Међусобно уважавање и толеранција при извођењу бројалица, подстицање солидарности при раду у групама
		Народна традиција	Упознавање народних музичких инструмената, неговање традиционалне музике свог народа.
2. Слушање музике Слушање вокално-инструменталних композиција за децу различитог садржаја и расположења, као и музичких игара. Слушање народних песама и игара. Разликовање тонске боје, темпа, динамичке разлике, расположења.	Време је прецизирано у оперативним и глобалним плановима.	српски језик	Вербално изражавање слушане композиције
		свет око нас	Жива и нежива природа
		ликовна култура	Ликовно изражавање кроз цртање и илустровање слушаних композиција

3. Стварање музике Опонашање звукова из непосредне околине. Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње. Креирање покрета уз музику коју певају или слушају. Смишљање малих ритмичких целина. Импровизовање ритмичког дијалога	Време је прецизирано у оперативним и глобалним плановима.	српски језик	Усмено изражавање
		свет око нас	Опонашање звукова из непосредне околине
		физичко васпитање	Креирање покрета уз музику коју певају или слушају.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Задовољавање основних дејих потреба за кретањем и играма -развијање координације покрета, правилно држање тела Развијање гipкoсти, равнoтeжe, стицањe мoтoричких умeњa Развијањe кooрдинaциje, гipкoсти и равнoтeжe, упoзнaвaњe сa крeтним мoгућнoстимa Стицањe мoтoричких умeњa, развијањe експлoзивнe снaгe, кooрдинaциje пoкрeтa -Развијањe издржљивoсти, jaчaњe мишићнe снaгe,упoзнaвaњe сa мoгућнoстимa сoпствeнoг тeлa	1.Хoдaњe и трчaњe: Различити облици хoдaњa и трчaњa и oргaнизoвaњe игрa сa рaзличитим облицимa хoдaњa и трчaњa <i>(Кoрeлaциjа: свeт oкo нaс)</i> 2.Скaкaњe и прeскaкaњe Различити облици скaкaњa и прeскaкaњa, прeскaкaњe виjaчe и пaлицe 3. Вeжбe скaкaњa и прeскaкaњa (упoр рукaмa) Скoк удaљ, скoк у вис, прeскaкaњe крaткe виjaчe нa рaзличитe нaчинe, припрeмнe вeжбe зa прeскoк <i>(Кoрeлaциjа: мaтeмaтикa)</i> 4. Бaцaњa и хвaтaњa Бaцaњe и хвaтaњe лoптицe из мeстa и крeтaњa нa рaзличитe нaчинe, oргaнизoвaњe игрa сa кoришћeњeм вeжби хвaтaњa и дoдaвaњa, вoђeњa и гaђaњa. 5. Вишeњa и пeњaњa Вишeњa нa дoхвaтнoм вратили и пeњaњa уз лeствe	- крoз aктивнoиcвeснo учeшћe учeникa нa нaстaвним другим облицимa рaдa - стицањeм oдрeђeних тeоријских знaњa - крoз кoрeктивнo-пeдaгoшкi рaд - спoртскaа тaкмичeњa - спoртски дaн - слoбoднe aктивнoсти - крoс - крoз примeну рaзличитих облика крeтaњa - извoђeњeм eлeмeнтaрних игрa - рaзним мeрeњимa - прoмoвисaњe спoртскoг нaчинa живoтa - oргaнизoвaњeм излeтa - извoђeњeм eкcкyрзиje - oргaнизoвaњeм турнирa - рeализoвaњeм нaстaвe у прирoди -	Током школске године	16 19 10 13 3	- дeмoнстрирa вeжбe oбликoвaњa, - усмeрaвa учeникe нa сaмoстaлнo извoђeњe истих, - oргaнизуje рaд у грyпaмa сa рaзличитим зaдaцимa, - кoнтрoлишe - мoтивирa -- пoдстичe и хрaбри, - прилaгoђaвa вeжбaњe индивидуалним мoгућнoстимa учeникa, - рaзвирa мoтoричкe спoсoбнoсти учиникa - рaзвирa физичкy кoндичију кoд учeникa и пoстaвљa здрaвствeнo-хигијeнскe нaвикe, - вoди рaчунa o бeзбeднoсти учeникa нa вeжбалишту.	- хoдa, трчи и скaчe нa рaзличитe нaчинe - прeскaчe - скaчe удaљ и увис, - бaцa и хвaтa лoпту и рaзнe прeдмeтe, - пoвoрнo кoристити спрaвe, - извoди вeжбe нa тлу и вeжбe – извoди вeжбe рaвнoтeжe, - кoристити рeквизитe у рaзличитим облицимa вeжби, - усвaja eлeмeнтe ритмичких вeжби и нaрoдних плeсoвa. - извoди ритмичкe игрe и нaрoднe плeсoвe - слyшa упутствa - пoсмaтрa - сaрaђуje сa другoвимa - учe крoз игру - oпoнaшa - вeжбa	-пoвoрнo држи тeлo; - пoвoрнo извoди прирoднe oбликe крeтaњa -пoвoрнo извoди вeжбe oбликoвaњa; -испoвoрнo трчи нa рaзличитe нaчинe - умe дa скaчe нa рaзличитe нaчинe - прeскaчe виjaчу нa вишe нaчинa - прeскaчe пaлицу из мeстa и зaлeтa - испoвoрнo скaчe у дaљ из мeстa и зaлeтa - бaцa лoптицe у циљ -испoвoрнo извoди вeжбe нa спрaвaмa и тлу; - вoди лoпту у хoду и трчeћи - бaцa и хвaтa лoпту нa рaзличитe нaчинe -пoзнajе пoвoрнa тимских игрa; - пoштуje пoвoрнa eлeмeнтaрних игрa -упoзнajе нaрoднe плeсoвe и ритмичкy гимнaстикy. -вoди рaчунa o личнoј хигијeни - пoвoрнoј исхрaни ,
	6. Вeжбe нa тлу						

Стицање моторичких умења у свим природним облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, и у вежбама на тлу -Развијање координације, гipкoсти, равнотеже, стварање услова за правилно држање тела Овладавање моторичким облицима кретања у вежбама са реквизитима Стицање умења у моторичким облицима кретања у ритмици и плесним вежбама Формирање и овладавање елементарним облицима кретања- „моторичко описмењавање“, стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.	Упор чучећи, упор лежећи, колут напред и колут назад комбиновање два спојена колута напред и колута назад из чучња у чучањ, организовање малих полигона и одељењских такмичења 7. Вежбе равнотеже На тлу и греди упор клечећи на једној нози заножити другом „мала вага“, вежбе на ниској греди и клупи 8. Вежбе реквизитима Приликом вежби обликовања користити реквизите (палице, вијаче) 9. Ритмичке игре и народни плесови Вежбе са елементима ходања и трчања, вежбе са вијачом, окретање, кружење,и плесови: Ми смо деца весела иједно коло <i>(Корелација: музичка култура, народна традиција)</i> 10. Минимални образовни захтеви Различите врсте трчања, скакања, бацања лоптице у циљ, вежбе на греди, вођење лопте левом и десном руком у ходању. <i>(Корелација: математика)</i> <i>Остваривање планова Програма здравствене заштите и Програма школског спорта и спортских активности</i>			15 4 5 13 10	- саветује - развија спортски и такмичарски дух - партнерски се понаша према ученику - мери - помаже - процењује - оцењује - коригује и исправља - одржава дисциплину	- понавља показане вежбе - пење се и виси на разне објекте и са разних објеката -	- исправно користи справе у физкултурној сали - уме да исправно изведе колут напред - савладава успешно полигоне препрека - изводи једноставне вежбе на тлу - изводи једностаавне вежбе на ниској греди и клупи - успешно користи реквизите у елементарним играма - дружи се и уклапа у играма - сарађује са друговима у игри

4.2.2.Изборни наставни предмети

ВЕРСКА НАСТАВА

Назив предмета: Верска настава Годишњи фонд часова: 36				Разред: други Врста програма:изборни		
Општи циљ изучавања верске наставе у другом разреду: упознати ученике са литургијом и њеном структуром. Опште предметне компетенције: да ученикупознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности заодговоран живот у заједници, да активно учествује у богослужбеном животу цркве.						
Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
*упознавање ученика са садржајима и начином рада; * мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.	I – УВОД Упознавање са садржајем програма и начином рада.	По завршетку теме ученик ће: <i>Когнитивни аспект:</i> * моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; * моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <i>Афективни аспект:</i> * желети да активно учествује на часовима верске наставе.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу Одговорно учешће у демократском друштву: Поштује равноправност различитих заједница, њихову традицију и културни идентитет. Естетичка компетенција: Показује ппозитиван однос према сопственој култури.	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Настава се реализује кроз следећеоблике наставе: теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час). Место реализације наставе: Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује уцркви – учешћем у литургијском сабрању; - одлазак у природу	Упознаје предзнања ученика;Организуј е наставни процес; Демонстрира;Пру жа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављ ају, закључују, повезују постојеће знање са новим).
• омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју породицу; • омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија. * указати ученицима да је учешће у Литургији засновано на слободи.	II – МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ * Икона Христовог Крштења * Библијска прича о Ноју – <i>Нојева барка – брод спасења</i> * Народна приповетка <i>Седам прUTOва</i> *Слике различитих православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед) *Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве; • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих; • знати да је Црква заједница са Богом; • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо); • на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови; • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве; • знати да у Литургији учествује само онај ко је крштен и ко то жели. <i>Афективни аспект:</i> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова.				

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• ученицима пружити основно знање о литургијским службама; • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби; • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу.	III – ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ * Садржаји који се односе на разне службе људи у свету; * Прича <i>Отац управља бродом</i> * Садржаји који се односе на службе у цркви (примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...; Св. ава Јустин, Св. Серафим Саровски; Св. архиђакон Стефан, Св. ђакон Авакум, народ, Св. Петка, Св. Димитрије, Св. Ђорђе). * Разне илустрације епископа, свештеника, ђакона; * Сlike са Литургије; * Сlike монаха, монахиња; * Прича: <i>Велики монаси најсличнији анђелима</i>; * Манастири – извори љубави и светлости; * Сlike манастира.	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу; • уочити међусобну повезаност служби у Цркви; • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова; • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве; • моћи да објасни службу Епископа у Цркви; • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом; • уочити да Епископ предводи молитву Цркве; • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири. <i>Афективни аспект:</i> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви.	Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе. Комуникација: Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, путем интернета итд.).	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање насазнајно и информативно.		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве; • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви; • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице.	IV – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА * Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести * Богородичини празници * Молитва <i>Богородице Дјево</i> * Рођење Христово * Прича <i>Мали Данило сведок Христовог рођења</i> * Божићна песма: <i>Витлејеме славни граде</i> * Крштење Христово; * Казивање о Светом Сави и Светом Симеону * Песме Св. Владике Николаја: <i>Брижни син</i> (о Св. Сави и Св. Симеону) и Хиландар.	<i>Когнитивни аспект:</i> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици; • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас; * уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих; * знати молитву <i>Богородице Дјево</i> * усвојити текст и мелодију песме <i>Витлејеме славни граде</i> • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица; • знати ко је подигао манастир Хиландар. <i>Афективни аспект:</i> * пожелети да радо учествује у прослављању празника; * пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици; • знати да је Свети Сава наш први архиепископ.		У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
пружити ученицима неопходно знање да у Литургији свет приносимо Богу; • омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом; • ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији; • упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом.	V – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА * Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу; * Сlike литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... * Сlike славе.	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу; • уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом; • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете; • уочити да је заједничка трпеза израз љубави, • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве; • моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране; • уочити сличности елемената. Литургије и славе. <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији.		и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: -процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; -провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.		
• пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом; • побољшати знање о догађајима везаним за	VI – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА * Причешће, храна љубави – прича из књиге <i>Мали анђео</i>, Невена Витошевић * <i>Корица хлеба</i> (Из житија Св. Онуфрија) * <i>Божичје старање</i> (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати значај празновања Васкрса. • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу; • уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа; • знати да је Христос увек са нама. <i>Афективни аспект:</i> • исказати свој доживљај				

Васкрсење Христово.	понестало хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће).	Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз.				

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
* омогућити ученицима да упознају који су основни делови храма; • приближити ученицима појам Царства Божјег; * указати на иконе као на посебну пројаву Царства Небеског; • приближити ученицима појам светих.	VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ * основни делови храма; * иконе Господа, Богородице, празника, светитеља; * прилагођена и препричана житија светих.	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да наброји основне делове храма; • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије; • знати да објасни ко су светитељи; • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо; • уочити да постоје светитељи и у данашње време; • сазнати о неким светитељима новијег доба. <i>Афективни аспект:</i> * бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама; • бити подстакнут да воли природу и друге људе; • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје.				

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Добар;

- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика.

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији

Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета и посебних програма

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Моје место у цркви	октобар	Српски језик	Народна приповетка, <i>Седам прUTOва</i>
Живот у Цркви – лепота празника	јануар	Српски језик	Прича: <i>Казивање о Светом Сави и Светом Симеону</i>
Живот у Цркви – лепота празника	фебруар	Свето око нас	Празници и обичаји
У ОКВИРУ ПРЕДМЕТА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	РАЗРЕД		КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе грађанског васпитања је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања. Да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					РАЗРЕД: ДРУГИ			
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36				
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривањаобразовних стандарда	
- упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада -подстицање групног рада, договора и сарадње са вршњацима и одраслима - подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других -да препознају своје квалитете, као и квалитете другиха и о њима говоре са уважавањем -да препознају и именују сопствена осећања и потребе -да науче да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге -да науче различите начине за задовољења потреба и жеља да развијају комуникативне способности -да упознају разлике између насилног и ненасилног изражавања -упознају технике активног слушања као начина који се може побољшати комуникација - да науче да разумеју разлоге, осећања и потребе сукобљених страна	1.Подстицање групног рада договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	IX	2	-планира и организује активности	- слуша	- познаје квалитете којима се одликују његови други	
	2.Подстицање развоја самосвести	- подстицањесамосвести, самопоштовањаиуважавањ адругих;	-	IX X	3	-презентује наставне садржаје, разне животне ситуације	- дискутује	- уме да изрази захвалност за неки поступак учињен према њима који има је пријао
	- самопоштовање	- оспособљавањеученикада препознајуиразумејусопственаосећањиипотребеињихову међусобнуповезаност, да штитеиостварујусвојепотребеначинкојинеугрожав адруге;	-	X XI	7	-води радионице	- изражава своје мишљење	-
	- уважавање других	- сопствена осећања и потребе,	-			-информише ученике	- игра по моделу	препознајуиразумејусопственаосећањиипотреб е,
		- њихову међусобну повезаност	-			-партнерски се односи према ученицима	-игра по улогама	ињихову међусобнупове заностспособност да штитеиостварујусвојепотребеначинкојинеугрожава друге
	- да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге	- развијање комуникативнеспособности и, невербалнеивербалнекомуникације,	XII	4	-ствара проблем ситуације	-учи по моделу	-препознају и именују различита осећања која се јављају када су им потребе (не)задовољене	
	4.Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	- оспособљавањеучениказа применувештинаненасилне комуникацијеурешавањусукобаивршњачком посредовању;			-мотивише ученике да логички размишљају и закључују	-игром покрета представља решења	-сагледавају ефекте оптужујућих порука и уче да препознају и изразе како се учесници размене осећају у тој ситуацији и шта им треба	
	5.Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације	- развијањекреативногизражавања;	I II	4	-помаже у решавању задатака	- представља решења постављених задатака	- откривају заштитну улогу стида, и начине да превазиђу осећање стида;	
					- сугерише на разна решења	- решава проблем ситуације		
					-критикује нека понашања и поступке	- сарађује са друговима у групи или пару		
					-координише радом у учионици	- посматра, упоређује и закључује		
					-усмерава ученике на исправне закључке	- поставља питања		

-да науче да посредују у налажењу конструктивног решења сукоба -оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба - оспособљавање ученика да упознају непосредно окружење и сопствено место у њему -да активно доприносе развоју школе по мери детета - да ученици упознају и уважавају деčја права -да активно учествују у остваривању деçјих права -да развијају и негују основне људске вредности врлине -да сагледавају важност сарадње и узајамног подржавања - да ученици самостално процене програм који су прошли као и сопствено напредовање	6.Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему, и да активно доприносе развоју школе по мери детета: 7.Оспособљавље ученика да упознају и уважавају деçја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању 8.Развијање и неговање основних људских вредности 9.Евалуација <i>* Остваривање плана Програма заштите од насиља; Програма сарадње са породицом</i>	- оспособљавањеученикада упознајунепосреднодруштвеноокружењеисопствено местоуњемуидаактивнодо приносеразвоју школепомеридетета; - оспособљавањеученикада упознајуиуважавајудеçјап раваидабудуспособнидаак тивноучествујууњиховом стваривању; - развијањеинеговањео основнихљудскихвредности.	II III III IV V VI	4 6 4 2	- стимулише све ученике да учествују у раду и ангажују се - анимира ученике да се ангажују у свакој радионици - подстиче колективни дух - развија сараднички дух - подстиче емпатију код ученика - процењује - учествује у евалуацији	- аргументима брани своје ставове - процењује - учествује у евалуацији	- препознајуосећањаипотребкојесууосновиљубом ореиизражавају их наконструктивнијиначин ; - слободно причају о доживљају и изражавању љубави и диференцирају доживљај и експресију љубави; - уочавају различите начине за задовољавање потреба и жеља и постају свесни могућности избора. - познају особине вербалне/невербалне комуникације - упознају разлике између насилног и ненасилног изражавања; - препознају везу између права и одговорности и кроз размену артикулишу за шта су деца одговорна у породици и у школи - умеју да препознају различите врсте насиља и како да се заштите од њега - препознају стереотипе - активно доприносе развоју школе по мери детета

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ:

Развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине , усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ				РАЗРЕД: ДРУГИ			
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
-да знају појам животне средине и њене елементе -да стекну основна знања о људској делатности и творевинама људског рада -да развијају радозналост и истраживачке способности -уочавати и описивати основне појаве и промене у животној средини -развијати истраживачки дух, самосталност и стваралаштво -уочавати и описивати појаве које угрожавају животну средину изграђивати личне критичке ставове према загађењу животне средине	- Вода, ваздух, земљиште (услови живота), биљке и животиње; - творевине људског рада. (ЖИВОТНА СРЕДИНА) Сезонске промене на биљкама и животињама (у спољашњем изгледу и понашању у зависности од годишњих доба, сеоба, презимљавање,...); - односи исхране - ланци исхране. (ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ) Извори загађивања воде; - извори загађивања ваздуха; - извори загађивања земљишта; - последице загађивања животне средине; - загађујуће материје у домаћинству (хемикалије, ознаке за опасне материје на амбалажи); - понашања која нарушавају изгледтворевина људског рада (школа, зграда, споменика културе...). (ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ)	Начин остваривања заснован је на : -проширивању знања о елементима животне средине -проширивање знања о утицају човека на животну средину -развијању правилног понашања у природи Начин остваривања заснован је на : -проширивање знања о појавама и променама у животној средини -проширивање знања о вези измеђуу биљака и животиња, ланци исхране	Т о к о м Г о д и н е	5	-саопштава наставне садржаје -организује и усмерава процес учења -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише- координира -наводи на повезивање и примену знаља -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	-разговор -посете -уочавање и препознавање -запажање -праћење -уочавање -бележење -закључивање -експеримент -читање -илустровање -обиласци -илустровање -практична примена знања	-познаје услове за живот биљака и животиња -уочавање,праћење и описивање сезонских промена на биљкама и животињама - -откривање и посматрање биљака из непосредне околине, - уочава ланац исхране -познаје изворе загађивања воде - -познаје изворе загађивања ваздуха -познаје изворе загађивања земљишта -разуме последице загађивања животне средине -уочава загађујуће материје у домаћинству
				5			
				13			

-формирати навике и развијати одговоран однос према себи и животно средини -стицати знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља развијати радозналост, критичност, самокритичност и креативност	- Брига о биљкама и животињама у непосредној околини (прављење хранилица, појилица и кућица за птице, гајење и заливање биљака...); - најчешће угрожене биљне и животињске врсте из непосредне околине и њихова заштита; - лековита својства неких биљака (нана, камилица, жалфија,...); - рационално коришћење природних богатстава: штедња воде, енергије; (ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА) Корелација са : Свет око нас, Ликовна култура Остваривање плана из:Програм заштите животне средине Програм сарадње са локалном самоуправом Програм здравствене заштите Програм излета,екскурзија и наставе у природи	Начин остваривања заснован је на : -организовању активности у заштити животне средине -одговорног односа према биљкама и животињама -уочавању лековитих својстава биљака -уочавању, сакупљању и раздвајању отпада -развијању критичког става према заштити животне средине	т о к о м г о д и н е	13	-саопштава наставне садржаје -организује и усмерава процес учења -наводи ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	-разговор -посете -уочавање и препознавање -запажање -праћење -уочавање -бележење -закључивање -експеримент -читање -илустровање -обиласци -илустровање -практична примена знања	- препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -поседује одговоран однос према себи и животној средини у целини -чува и уређује простор у коме живи и учи; -уочава лековита својства биљака. -познаје најчешће угрожене биљке и животиње -активно се укључује у заштиту животне средине -правилно се односи према животној средини

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

Циљ :

- Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара;
 - развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
 - упознавање и руковање играчкама и кућним апаратима и уређајима;
 - упознавање са рачунаром и његовим деловима;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА							
РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, алата. - Развијање креативности и логичког мишљења - припрема деце за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства - упознавање са рачунаром и његовим деловима - развијање моторичких способности - развијање конструктивних вештина	Врсте материјала - Различити материјал, прибор и алат - Уређај, играчка <i>(Корелација: свет око нас)</i> Саставни делови рачунара - Миш - Руковање мишем - Правилно укључивање рачунара, покретање програма и искључива Готови програми за забаву, учење, рачунање - Готови програми за забаву -Примена рачунара у математици - Готови програми за учење - Елементи графичког радног окружења - Руковање прозорима и иконама <i>(Корелација: ликовна култура, српски језик, математика, свет око нас, физичко васпитање)</i>	- слушањем - вежбањем и понављањем - употребом различитих материјала - коришћењем алата и прибора на одговарајући начин - усвајањем назива саставних делова рачунара - руковање мишем - правилно укључивање и искључивање рачунара - правилно покретање програма - коришћење готових програма (забава, математика) - коришћење готових програма за учење - кроз едукацију о правилном коришћењу иконама, прозорима - кооперативним радом у пару, групи - прављењем фолдера - именовање фолдера - брисање документа - упознавање са алатима у разним програмима	IX IX X X XI XII	2 5 8	- организује наставни процес - едукује ученике - демонстрира разноврсне вежбе - припрема задатке и вежбе - даје упутства за рад - прати рад и напредовање сваког ученика - помаже ученицима у раду - објашњава и упрошћава садржаје - подстиче ученике да заврше успешно сваки задатак - мотивише и награђује ученике кадаа добро заврше задатке - храбри ученике у раду - подстиче логичко размишљање и закључивање - подстиче их на креативност - оцењује и процењује рад ученика	- пажљиво слуша - записује непходне и важне информације - посматра шта наставник демонстрира и објашњава - описује поступак израде неких вежби - прати излагање наставника и других ученика - именује делове рачунара, програме - истражује и долази до решења - решава проблеме - вреднује свој и туђ рад - понавља и примењује научено - логички размишља и закључује - учи кроз игру - сарађује са друговима у пару и групи -	- уме да правилно користи предвиђене материјале и алате - уме да користи/укључи разне апарате и играчке - правилно укључује и искључује рачунар - правилно рукује мишем - уме да покрене разне програме - користи рачунар у настави математике - правилно користи програме за учење - уме да укључи музику, филм, игрицу - користи опције за затварање и минимизирање прозора - употребљава основне алате - уме да копира икону - уме да обрише икону - користи програм за цртање - именује и користи програм за цртање Paint - црта користећи облике (круг, квадрат, правоугаоник, линија) - Црта слободоручно (користећи оловку, спреј)
- Коришћење програма за цртање Paint - упознавање са слободоручним цртањем, копирањем, сечењем и лепљењем	Програми за цртање -Цртање слободоручно - Облици - Рад са деловима цртежа - Копирање (cut) - Сечење, лепљење (copy, paste)	- препознавање и именовање програма за цртање Paint - Цртање на различите начине (коришћење алата, слободном руком,	I II	6			- Уме да копира, налепи и исече - Користи програм за писање Word (пише велико слово, тачку, зарез и остале интерпункцијске знаке)

- Развивање креативности, логичког мишљења, способности комбиновања - Стицање знања о могућностима примене стечених вештина у учењу, игри, свакодневном животу - Развивање моторичких способности - Развивање способности за вешто и брзо писање текста исправљање грешака и штампање - Примена стечених знања	<i>(Корелација:ликовна култура, математика)</i> Употреба тастатуре- писање текста -Улазак у Word - Одабир слова - Вежбе писања <i>(Корелација: српски језик)</i> Руковање дигиталним апаратом - Прављење снимака - Фото албум - Обрада и коришћење слика <i>(Корелација:ликовна култура)</i> Програм за обраду текста-унос текста -Проналажење сачуваног документа - Штампање - Скенирање Мини пројекти	копирањем, сечењем, лепљењем) - упознавањем са програмом за писање - упознавањем са тастатуром - савладавањем начина одабира слова, одабира писма, величине слова... - кроз различите вежбе писања - чување написаног - упознавање са дигиталним фото апаратом - прављењем снимака - чувањем фотографија у рачунару - коришћењем и обрада слика - штампањем докумената - скенирањем слика, текстова	II III IV V VI	5 4 4 2			- Уме да одабере врсту слова (ћирилица/латиница) - Уме да одабере фонт и величину слова - Зна да користи опције Bold, Italic, Underline - Уме да направи једноставну табелу - Уме да промени боју слова - Уме да одштампа неки документ - Користи дигитални фото апарат - Прави фоотографије и краће снимке - Чува фотографије и краће снимке у рачунару - Уме да скенира неки документ Прави мини пројекат (користи знања стечена у овој школској години)

4.2.3. Допуска настава

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
да савладају сабирање и одузимање до 100 -да схвате множење као сабирање једнаких сабирака, -упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења -уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца -савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајева дељења, - упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција -умеју да решавају најједноставније текстуалне задатке - да уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија -да уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи - да упознају и примењују мере за дужину и време	1. Природни бројеви до 100 - Сабирање и одузимање природних бројева до 100 - Множење и дељење природних бројева. - Нула и јединица као чиниоци, нула као дељеник. - Изрази , заграде, редослед рачунских операција. - Решавање једноставнијих задатака (највише две операције). 2. Геометријски облици Предмети облика лопте, ваљка, квадрата и коцке. Упоредивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини. Дуж, полуправа и права. Цртање разних кривих и изломљених линија. Отворена и затворена изломљена линија. Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи. 3. Мере и мерење Мерење дужи помоћу метра, дециметра и центиметра. Мере за време	- Писањем и читањем бројева. - Упоредивањем бројева. - Усвајањем основних појмова везаних за рачунске операције: (сабирци, збир, плус, умањеник, умањилац, разлика, минус чиниоци, производ, множење; дељеник, делилац, количник, дељење) - Усвајањем и применом особина рачунских операција - Решавањем једноставних текстуалних задатака - Уочавањем и цртањем дужи и разних врста линија, квадрата и правоугаоника - Усвајањем односа између мерних јединица -Усвајањем и применом јединица за време у свакодневном животу	током школске године	28 4 4	- планира -организује - објашњава - поједностављује - црта - мотивише - помаже - критикује - координира - усмерава - демонстрира - стимулише - анимира - процењује	- пише и чита бројеве - броји - сређује по редоследу - упоређује - сабира и одузима - множи и дели - решава проблеме - симболички записује - процењује - вреднује и самовреднује - слуша - сарађује - прихвата - црта - уочава	- уме да сабира и одузима до 100 - ради једноставне текстуалне задатке са сабирањем и одузимањем - знају да је множење сабирање једнаких сабирака - уме да множи (зна таблицу множења) - уме да дели (зна таблицу дељења) - знају редослед рачунских операција - решавају лакше текстуалне задатке са множењем и дељењем - зна да нацрта дуж, праву и разне врсте линија - зна разлику између дужи и праве - уочава и разликује квадрат од правоугаоника - црта квадрат и правоугаоник на квадратној мрежи - зна мере за мерење дужине мање од метра - упоређује јединице за мерење дужине - зна којом јединицом меримо време - упоређује јединице за време

РАЗРЕД: ДРУГИ

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**ФОНД ЧАСОВА: 36**

ГОДИШЊИ

Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- мотивисање, за читање лектире - увежбавање читања наглас, - усавршавање читања у себи - уочавање битних чинилаца текста - усвајање основних књижевних појмова	1. Књижевност Лектира: лирика, епика, драма; популарни и информативни текстови, читање текста, тумачење текста., књижевни појмови	- вежбе читања - читање по улогама. - запажање, уочавање, посматрање - усмено изражавање кроз препричавање текстова, филмова, емисија за децу - усмено и писмено изражавање кроз описивање слика, писање приче по низу слика, причање на основу датог почетка - лексичка и семантичка вежбања - богаћење речника - диктати и аутодиктати	током школске године	20	- планира -организује - објашњава - поједностављује - чита - мотивише - помаже - критикује - координира - усмерава - демонстрира - стимулише - анимира - процењује	- слуша, - прати - вербално и писано се изражава -посматра, - истражује и описује -чита, - рецитије, -дискутује -процењује и оцењује	- влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста - одговара на једноставна питања у вези текста - влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста - одговара на једноставна питања у вези текста - препознаје и разликује књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме - одређује главне ликове и догађаје у књижевноуметничком тексту - зна и користи оба писма - употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника - одређује врсте речи - препознаје субјекат и предикат - одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, узвичне, упитне) и по потврдности - уме да преприча изабрани наративни или краћи - пише јасним и потпуним реченицама
-уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; -уознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма; -савладавање нових програмских захтева из правописа; -овладавање техником читања и писања латиницом.	2. Језик Граматика Реченица:обавештење, питање, заповест, потврдна, одрична, именице и глаголи, разликовање рода и броја именица, глас и слог, самогласници и сугласници. Правопис Употреба великог слова, усвајање латинице.			12			
- овладавање основним облицима језичког изражавања и даља усавршавања и неговање језичке културе; -систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању.	3. Језичка култура Основни облици усменог и писменог изражавања (причање о догађајима и доживљајима, описивање предмета с којима се ученик среће); Усмена и писмена вежбања			4			

4.2.4.Остали облици образовно – васпитног рада

ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕРАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНДЧАСОВА : 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривањаобразовних стандарда
- формирање аутономне, стваралачке, слободне, одговорне и друштвено ангажоване личности; -проширивање знања и афирмација ученичких способности; -развијање свести о потреби друштвеног анга- жовања у решавању заје- дничких проблема и задатака -развијање еколошке свести и активног односа према заштити и унапре- ђивању животне средине; -подстицање и развијање самоиницијативности, стваралаштва, интелекту - алне радозналости и истраживачког духа; -неговање смисла за заједнички рад и сарадњу; -развијање физички здраве личности -развијање хуманих одно- са међу половима; -развијање позитивних ставова и система морал- них вредности према себи и супротном полу -проширивање знања о раду и занимањима; - развијање професионалних интересовања;	1. Унапређивање успех ученика у настави и другим активностима у школи <i>(Корелација: српски језик, ликовна култура, грађанско васпитање, свет око нас, музичка култура)</i> 2. Чување здравља, заштита и унапређивање животне средине <i>(Корелација: свет око нас, ликовна култура, српски језик)</i> * Остварен план из Програма здравствене заштите 3. Разумевање хуманих људских односа <i>(Корелација: свет око нас, грађанско васпитање, српски језик)</i> * Остварени планови из Програма здравствене и социјалне заштите 4. Професионална оријентација <i>(Корелација: свет око нас, српски језик)</i> * Остварени планови из Програма сарадње са породицом Програм професионалне оријентације Програм здравствене заштите	- промовисање Дечјих права - читањем књига, часописа и енциклопедија - организовањем креативних и едукативних радионица - предавањима лекара, стручних сарадника или других личности - учешћем на ликовним и литерарним конкурсима - организовањем хуманитарних акција - организовање заједничких прослава и дружења - припрема заједничких приредби - посетама разним васпитним и едукативним установама - гостовањем људи различитих занимања - реализацијом излета - организовањем екскурзија - прављењем честитки, плаката, панoa - организовањем дебате на неку тему -	током године	9	-организује радионице - води и усмерава разговор - поставља питања -информише ученике -презентује различите садржаје - објашњава неке појаве и ситуације -партнер у комуникацији -стимулише ученике на различите активности -анимира ученике да вреднују и самовреднују -мотивише ученике на међусобну сарадњу -развија различита интересовања -прати напредовање ученика -регулише социјалне односе - саветује - поставља проблем ситуације - едукује - организује акције	-разговара -описује -процењује -класификује -прати -истражује -презентује - упоређује - поставља питања - закључује - учи - објашњава - образлаже своје ставове - ствара и прави	- ученици схватају важност постојања правила понашања - поштују правила понашања - познају своја права (Булвар дечјих права) - схватају потребу за друштвеним ангажовањем - имају еколошку свест о важности заштите животне средине - знају како се чува здравље - знају које су мере превенција за здравље човека - знају већину штетних дејстава (дуван, алкохол, дрога) - разуме хумане односе међу половима - уме да пререузме иницијативу и спроведе неку хуманитарну акцију - води дијалог о табу темама - зна како се прослављају одређени празници - зна већину занимања којим се људи баве у насељу - уме да организује своје слободно време - зна шта је хоби и прича о њему
				8			
				9			
				5			

-оспособљавање за квалитетно коришћење слободног времена; - развијање емоционално стабилне и издржљиве личности	5. Активности у слободном времену <i>Корелација:српски језик, свет око нас)</i> <i>*Остварени планови из Програма сарадње са породицом</i> <i>Програм слободних активности ученика</i>			5			

ПЛАН НАСТАВЕ У ПРИРОДИ за период 2018-2022. год..*За ученике од првог до четвртог разреда, Настава у природи се одвија два пута на планини и два пута у некој од бања Србије(једном годишње – једна локација).					
Трајање седам дана					
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
Оученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;	Планирање садржаја овог облика рада врши се на основу наставних програма обавезних и изборних наставних предмета из којих се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У самим наставним програмима за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног	Свет око нас Природа и друштво, Физичко васпитање, Музичка култура. Ликовна култура, Српски језик, Математика. Народна традиција, Рађанско васпитање, Час одељенсе заједнице, Допунска настава, Додатни рад и остале слободне активности (секције)	Припрема и извођење школе у природи,путни правци, објекти, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Избор агенције врши директор школе и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељенским старешинама и стручном вођи.Након тога одељенски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и предвиђеним програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију школе у природи по предвиђеној маршрути.При организацији наставе у природи потребно је придржавити се стручних педагошко-психолошких и дидактичко-методичких упутстава како би се у што већој мери остварили постављени циљеви. Настава у природи организује се за ученике од	Одељењски старшина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања На основу прикупљених података и постављених циљева и задатака наставе у природи, наставник саставља програм који ће се реализовати (поред садржаја наставе програм поседује и спортско рекреативне и културне	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној пколи у птироди и са родитељима по препоруци наставника припремају оно што им је потребно понети за недељу дана боравка ван породице Ученици поштују правила понашања приликом путовања,брину се о својим личним стварима. Ученици самостално брину о личној хијјени и хијјени своје собе и

- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.	рада		првог до четвртог разреда, у трајању од 7 дана. Пре поласка на наставу у природи организује се лекарски преглед свих ученика. Ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. Ученицима треба пружити прилику да питају и добију одговор о свему што их занима, а наставник треба да чује и уважи, у мери у којој је то могуће, њихове потребе, жеље и интересовања. Посебну пажњу треба посветити делу припреме у коме се наставник са ученицима договора око правила понашања током извођења наставе у природи – уз разумевање зашто је важно њихово поштовање. ЦЕНТРАЛНА Реализација наставних садржаја из наставних предмета(према наставном плану и програму) реализација ваннаставних активности- (музичке,спортске,ликовне,културне и друге активности и такмичења према потребама и афинитетима деце); Додатне активности: здравствено хигијенске активности,друштвено	активности,друштвене игре, типске вечерње програме. ..), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад. координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о безбедности и понашању ученика.организује и реализује редовну наставу предвиђене активности, уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, подстиче	окружења. Посматрају, коментаришу,опи – сују писмено и усмено се изражавају питају дискутују,закључују.бележе, уче,раде домаће задатке, фотографишу играју се, друже се са друговима из друге групе, ,закмиче се, Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа).о утисцима и успешности реализоване школе у природи Дају своју оцену о истој .

			корисне активности (хигијенско и естетско уређење објеката и дворишта и одржавање зелених површина; израда икебаница и украса од разних природних материјала), обилазак историјских знаменитости; шетње и боравак у природи (пропланцима, шумом, поред лековитих извора и потока,паркова...) , играње у природи и на спортским теренима у оквиру објекта.За време путовања и боравка ученика на настави у природи биће организовано дежурство наставника и ученика. Дежурство наставника је планирано као дневно и ноћно, а дежурство ученика ће се спроводити само у току дневних активности. Наставници и ученици ће дежурати и надгледати све планиране активности у циљу остваривања планираних васпитно-образовних циљева и задатака садржаја наставе у природи и безбедности све деце. Наставници ће у току ноћног дежурства бринути о здрављу и безбедности све деце. ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о реализацији наставе у природи сачиниће и предати директору стручни вођа у року од три дана по реализацији уз прибављено мишљење ученика и одељенских старешина-реализатора наставе у природи.	сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку.	

План екскурзије за други разред					
Трајање: један дан					
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
- продубљивање, проширивање и богаћење знања и искуства ученика, - повезивање и примењивање знања и умећа,	Проширивање искустава и богаћење знања ученика упознавањем објеката из ученикове околине. Ученици ће посетити Аеродром „Никола Тесла“ и Музеј	Свет око нас -релјеф околине, биљни и животињски свет, занимања људи у окружењу; -занимања људи, саобраћај и типови	ПРИПРЕМА и извођење екскурзије Путни правци, објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања.Ако је екскурзија реализована у време наставних дана, настава се надокнађује за све ученике у складу са школским календаром и годишњим програмом	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној екскурзији

- развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим културним, националним, етичким и естетским вредностима, - неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећања заједништва - успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно, -проучавање објеката и феномена у природи, - уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима -узнавање с начином живота и рада људи појединих крајева, -развој и практиковање здравих стилова живота	ваздухопловстваа затим ће се упознати са главним градом (панорамско разгледање) и посета Ади Циганлији, возња возићем, анимација деце), - посета позоришту(гледање позоришне представе из репертоара за децу) -шетња Калимегданом (разгледање ушћа Саве у Дунав, споменика Победник) Богаћење знања ученика о биљном и животињском свету.Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и упознавање са природним лепотама окружења шетњом до споменика Победник.	насеља, оријентација у простору Народна традиција -упознавање са прошлосту и културном баштином наших народа Српски језик -описивање природе, богаћење речника Верска настава -обилазак манастира Музичка култура Физичко васпитање	рада. Избор агенције врши директор и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељењским старешинама и стручном вођи.Након тога одељењски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију екскурзије по предвиђеној маршрути. ЦЕНТРАЛНА У централној фази се реализује екскурзија на релацији: Топола-Београд-Топола). Полазак ученика је у 8 часова испред школе. Обилазак аеродрома „Никола Тесла" и Музеја ваздухопловства, где ће се ученици упознати са летилицама из наше даље и ближе историје. Богаћење искуства и речника гледањем позоришне представе. Упознавање природних лепота изнаменитости Београда шетњом Калемегданом и посетом Ади Циганлији. Упознавање са	Одељењски старешина координира остваривања садржаја и активности предвиђеним	Ученици: посматрају, коментаришу, питају, фотографишу, певају, играју се, закључују, записују, друже се са друговима из друге

	II		начином преношења звука и ланцем ДНК у Парку науке. Повратак до 20 часова испред школе. ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о извођењу екскурзије сачиниће и предати директору сртучни вођа у року од три дана по реализацији екскурзије уз прибављено мишљење ученика и одељењких старешина-реализатора екскурзије.	програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку	групе, дискутују, описују Ученици: Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа) о утисцима и успешности реализоване кскурзије, дају своју оцену о истој

ДРАМСКА СЕКЦИЈА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- Оспособљавање за изражајно читање и казивање текстова - Оспособљавање за свестрано тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова - Оспособљавање ученика за драмско извођење учених текстова - Доживљавање уметничких вредности посматрањем позоришне представе	1. Рецитовање и казивање стихова 2. Слушање уметничког извођења драмских текстова 3. Драмски текстови – извођење 4. Гледамо позоришне представе <i>Остварени планови из</i> <i>*Програма културних активности</i> <i>* Програм рада библиотеке</i>	- организовањем такмичења у рецитовању - учешћем на одељенским и школским приредбама - посетом позоришту - посетом и сарадњом са аматерским градским позориштем -	током године	10 10 10 6	-организатор -информатор -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	- слуша - посматра - говори изражајно - глуми - поставља питања - учи - усваја - подражаваа - имитира	- изражајно говори биране текстоове - успешно глуми

ПОЗОРИШТАНЦЕ					РАЗРЕД: ДРУГИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- Оспособљавање за изражајно читање и казивање текстова - Оспособљавање за свестрано тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова - Оспособљавање ученика за драмско извођење учених текстова - Доживљавање уметничких вредности посматрањем позоришне представе	1. Рецитовање и казивање стихова 2. Слушање уметничког извођења драмских текстова 3. Драмски текстови – извођење 4. Гледамо позоришне представе <i>Остварени планови из</i> <i>*Програма културних активности</i> <i>* Програм рада библиотеке</i>	- организовањем такмичења у рецитовању - учешћем на одељенским и школским приредбама - посетом позоришту - посетом и сарадњом са аматерским градским позориштем -	током године	10 10 10 6	-организатор -информатор -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	- слуша - посматра - говори изражајно - глуми - поставља питања - учи - усваја - подражаваа - имитира	- изражајно говори биране текстоове - успешно глуми

ЦРТАОНИЦА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- стицање искуства обликовањем и преобликовањем различитих материјала - развијање стрпљивости, креативности, маште - упознавање технике осликавања предмета од различитих материјала - стицање искуства о преобликовању постојећих материјала и стварању нових облика - оспособљавање ученика да примене у реалном животу неке од учених техника	1. Вајање 2. Израда мозаика 3. Калиграфија 4. Осликавање предмета 5. Примењена уметност <i>Остварени планови из *Програма културних активности</i>	- организовањем радионица за родитеље и заинтересоване ученике - учешћем на изложбама - сарадњом са Градском библиотеком - учешћем на културним манифестацијама	током године	4 4 4 7 7	-организатор -информатор -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	- слуша - посматра - поставља питања - учи - усваја - кроји - лепи - креира - осмишљава - преобликује - спаја - сарађује у групи - дорађује - вреднује	- ваја различите предмете од глине и пастелина - успешно израђује мозаик - уредно и педантно се користи техником исписивања украсних слова - осликава предмете од стакла, дрвета, пластике - познаје разне врсте примењене уметности

СПОРТСКА СЕКЦИЈА РАЗРЕД: ДРУГИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром -развијање координације покрета, - правилно држање тела - развијање гибкости, равнотеже, - стицање моторичких умења у свим природним облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, и у вежбама на тлу - подстицање спортског духа и фер плеја - развијање тимског духа и сарадничког односа - развијање издржљивости, јачање мишићне снаге, упознавање са могућностима сопственог тела	1. Елементарне игре - Између две ватре - Игре кроз природне облике кретања - Игре координације 2. Штафетне игре - Полигони препрека - Штафетне игре са реквизитима 3. Гимнастика - Вежбе на тлу - Вежбе на греди - Скокови и прескоци 4. Јесењи и пролећни крос <i>Остварени планови из</i> <i>*Програма школског спорта и спортских активности</i> <i>*Програма здравствене заштите</i>	- организовањем спортских такмичења одељенских и разредних - дружење са ученицима других школа - организовањем излета и посета	током године	10 10 10 6	-организатор -информатор -припрема справе -ствара пшроблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	- скаче -прескаче -сарађује -савладава препреке -такмичи се - понавља - вежба - хода, - трчи - пузи - котрља се - провлачи се - сарађује - баца - хвата - гађа - носи	- ученик баца и хвата лопту на разне начине - правилно изводи све облике кретања - успешно савладава полигоне препрека - сарађује у штафетним играма - Изводи већину вежби на греди и тлу - скаче и прескаче препреке примерене узрасту - учествује успешно на кросу

4.3. Трећи разред

4.3.1.Обавезни наставни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и способе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5 часова					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180 часова		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-овладавање техником читања и писања на оба писма -савладавање просте реченице (појам, главни делови) -стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима	Именице: заједничке и властите; род и број именица. Глаголи: радња, стања, збивање. Разликовање облика којима се означава прошлост, садашњост и будућност. Разликовање лица и броја глагола. Потврди и одрични облик глагола. Придеви: род и број придева; описни и присвојни придеви Реченица: појам реченице, врсте реченица по значењу, главни делови реченице, речи које означавају место, време и начин вршења радње, потврди и одрични облик реченице. Уочавање управног говора	-Начин остваривања заснован је на запажању, уочавању, усвајању појмова, препознавању, разликовању, информативној функцији, употреби, обнављању; вежбању као саставном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања; заступљеност применљивости и стваралаштва; неговање правописних и стилских вежби; подстицање ученика да своја знања повезују са комуникативним говором; вежбања заснована на примерима из непосредне говорне праксе -стварање и	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	56	-Организује наставни процес, презентује, води, информише, демонстрира, пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	-препознаје и одређује врсте речи (1CJ.1.4.1; 1CJ.2.4.1;) -именује врсте и подврсте речи (1CJ.3.4.1) -препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица, подврсте речи, и глаголско време (1CJ.1.4.1; 1CJ.2.4.1;) -препознаје и одређује врсте реченица по комуникативној функцији и по потврдности/одричности (1CJ.1.4.3; 1CJ.2.4.6;) -препознаје и одређује главне делове у реченици и речи које одређују место, време и начин вршења радње; -препознаје и уочава управни говор у тексту - употребљава велико слово у писању имена народа, вишечланих географских имена, празника, наслова књига, часописа и новина и правилно пишу речце ли и не; правилно пише сугласник Ј у речима, скраћенице; употребљава запету при набрајању (1CJ.1.3.4; води ка стандарду 1CJ.2.3.2;) -препознаје антонимију и синонимију (1CJ.1.4.4; 1CJ.2.4.8;)

	у тексту. Речи које значе нешто умањено и увећано. Речи истог облика а различитог значења. Речи различитог облика, а истог или сличног значења. Обнављање и вежбе у примени пра вописних правила. Употреба великог слова у писању имена народа, вишечланих географских имена, празника, наслова књига, часописа и новина. Писање датума. Писање назива улица. Писање бројева словима. Писање речце не уз глаголе, придеве и именице. Писање речце ли. Азбука и абеседа-изговор напамет и уочавање примене у списковима ученика и	постављање ситуација од стране наставника у којима се испољавају одређене језичке појаве, а ученици ће причати или писати како у одређеним говорним приликама говорно реагују; -стварање проблемски усмерених ситуација -развијање самосталности и радозналости ученика; -поступци подстицања свесне активности и мисаоног осамостаљивања ученика; -уважавањем ситуационе условљености језичких појава; -повезивањем наставе језика са доживљавањем уметничког текста; -откривањем стилске функције, односно изражајности језичких појава; -коришћењем уметничких доживљаја као подстицаја за учење матерњег језика; - осмишљеним					

	слично. Интерпункцијск и знак на крају обавештајних, упитних и заповедних реченица. Писање сугласника ј у речима. Писање скраћеница типа: бр., уч., стр., и скраћеница за време. Правилно изговарање гласове ч, ђ, ц, ђ и х. Интонација реченице: тон и јачина гласа у изговарању реченице, истицање речи у реченици, интонационо подешавање гласа у изговарању обавештајне, упитне, узвичне и заповедне реченице, изговарање потврдног и одричног облика реченице, значај брзине и паузе у говору: (ЈЕЗИК) Корелација: свет око нас/природа и друштво,	вежбањима у говору и писању; - ефикасним препознавањем језичких појава; - континуираним повезивањем знања о језику са непосредном говорном праксом; - прилагођавање учениковог језичког израза животним ситуацијама;					

	ликовна култура, математика, муз ичка култура, слободне активности ученика Садржаји из граматике су у корелацији са следећим садржајима обрађеним у претходним разредима: 1.разред; 2.разред Корелација се уочава и са Именице: заједничке и властите; род и број именица. Глаголи: радња, стање, збивање; разликовање облика којима се означава садашњост, прошлост и будућност. Потврдни и одрични облик глагола. Реченица: појам реченице; врсте реченица по значењу: обавештајне, упитне, узвичне и заповедне; главни делови реченице -						

	предикат и субјекат, потврди и одрични облик реченице.. Речи које значе нешто умањено и увећано. Речи истог облика, а различитог значења Садржаји правописа се надовезују на садржаје обрађене у претходним разредима: 1.разред; 2.разред. Корелација се уочава кроз све наставне теме обрађене у 1. и 2.разреду у свету око нас, где ученик користи у изражавању речи умањено и увећано значења, различите врсте реченица; при писању географских назива, имена празника, назива улица употребљава велико слово. На часовима српског језика се слушају пригодне						

	музичке композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност						
-постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела(осећања, догађаји, радње,ликови, поруке, језичко стилске карактеристике)	-лирика, епика, драма, допунски избор, научно популарни и информативни текстови. -читање текста, -тумачење текста -књижевни појмови(лирика, епика, драма) -функционални појмови (КЊИЖЕВНО СТ) Корелација: природа и друштво, ликовна култура, математика,музичка култура, физичко васпитање, народна традиција,слободне активности ученика, ЧОС) Радом у оквиру теме - књижевност : читање текста, тумачење текста, књижевни	Начин остваривања заснован је на : - усвајању технике изражајног читања (читањем наглас) -поступним и систематичним оспособљавањем ученика за читање у себи; -слободним и спонтаним разговором о просторним , временским и акционим карактеристикама текста -самосталним саопштавањем утисака о прочитаном -заузимањем властитих ставова о јавностима у тексти и одбрана тих ставова -откривање и схватање порука,препознавањ е одељка, карактеристичних језичких и стилских појмова; -постављањем задатака који ученика подстичу	IX,X,XI ,XII,I,II, III,IV,V ,VI	86	-Организује наставни процес , презентује, води,информише,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке; -износи своје ставове и аргументује их; -развија културу слушања саговорника -научено повезује са животним ситуацијама; -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	-влада техником читања ћириличног и латиничког текста; текст чита природно поштујући интонацију реченице, стих (1CJ.1.2.1; 1CJ 2.2.1) -одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту, уочава узрочно последичне везе међу догађајима(1CJ 1.5.4; 1CJ 2.5.4; 1CJ 2.5.5.; 1CJ 3.5.2) -одговара на једноставна питања у вези са текстом, изводи једноставне закључке; раздваја битно од небитних информација и одређује след догађаја у тексту, одређује основни смисао текста и његову намену (1CJ 1.2.2; 1CJ 2.2.2 1CJ 2.2.3; 1CJ 2.2.5 води ка стандарду 1CJ 2.2.7;) -разуме значење текста и одређује тему текста (1CJ 1.2.5; 1CJ 1.2.6) -одређује главни догађај и ликове у тексту; одређује особине, осећања, изглед и поступке ликова и уочава везе међу догађајима ; тумачи особине, понашање и поступке ликова(1CJ 1.5.3; 1CJ 2.5.4; 1CJ 2.5.5CJ 3.5.1) -препознаје књижевне врсте (1CJ 1.5.2) -препознаје риму, стих и строфу и разликује лирску од епске песме (1CJ 2.5.1; 1CJ 2.5.2)

	појмови, учници се постепено уводе у тумачење књижевног дела које се надовезује на искуства стечена у претходним разредима .1.разред; 2.разред. На часовима српског језика се слушају пригодне музичке композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност	да:уочава, открива, истражује, процењује, закључује -применом стечених знања и умења ван часа.					
-овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма(препричавање, причање, описивање, извештавање). -постепено упознавање методологије израде писменог састава.	-препричавање, причање, описивање и извештавање) -ортоепске вежбе, ортографске вежбе, диктати,лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке вежбе и стилске вежбе). (ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА) Корелација: природа и друштво, ликовна култура,	Начин остваривања заснован је на: -разноврсним облицима усмених и писмених изражавања (језичке игре, вежбе, задаци) -описивањем животних појава(предмети,биљке, животиње, људи, пејзаж, ентеријер и др.) -препричавањем разноврсних садржаја -причањем доживљеног или произведеног у стваралачкој машти	IX,X,XI ,XII,I,II, III,IV,V ,VI	38	-Организује наставни процес , презентује, води,информише,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема	-слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -упоређује, анализира, изводи закључке; -развија културу слушања саговорника,сценски приказује драмски текст, казује напаметнаучене стихове или делове текста; -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	-пише кратким реченицама,; излагање организује око основне идеје(1CJ 1.3.5; 1CJ 2.3.4.;) - у говору и писању издваја наслов, држи се теме и јасно структурира текст (1CJ 0.1.5;CJ 1.3.6; 1CJ 2.3.4; 1CJ 3.3.2) -препричава једноставне текстове и користи фонд речи примерен узрасту(1CJ 1.3.7; 1CJ 1.3.8; 1CJ 2.3.8) -саставља кратак наративни и дескриптивни текст, критички се односи према написаном (1CJ 2.3.6; 1CJ 2.3.7; 1CJ 2.3.9). - познаје основна начела вођења разговора и користи форме учтивог обраћања; на занимљив начин уме дазапочне и заврши своје причање(1CJ 0.1.1.; 1CJ 0.1.2.; 1CJ 0.1.6)

	математика, музичка култура, слободне активности ученика,) У оквиру теме језичка култура ученици овладавају основним облицима усменог и писменог изражавања стеченог у претходним разредима .1.разред; 2.разред. Корелација се уочава и са наставним предметом математика (1.разред; наставне теме. Класификација предмета према својствима; 1.разред и 2 разред.; у наставној теми Природнио бројеви до 100 и Мерење и мере и 2.разред у наставној теми геометријски облици. Ученик се усмено и писмено изражава класификујући предмете према	ученика.			презентацију		

	својствима, описујући геометријске облике. Корелација са светом око нас уочава се тако што се ученик усмено и писмено изражава, описујући материјале и њихова својства, живу и неживу природу и повезујући знања из живе и неживе природе стечена у 1. и 2. разреду. На часовима српског језика се слушају пригодне музичке композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност.						

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Српски језик			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Скраћенице	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Математика	Мерење и мере
Писање датума		Математика	Блок бројева до 1000
		Природа и друштво	Кретање у простору и времену (временске одреднице)
Језик		Енглески језик	Ја, моја породица, пријатељи, окружење
Књижевност		Енглески језик	Читање текстова, драмско извођење текстова(драматизација)
Језичка култура		Енглески језик	Писање сложенијих реченица и дијалога;
Књижевност		Природа и друштво	Кретање у простору и времену; Наше наслеђе; Људска делатност; Веза живе и неживе природе:Ликови из наших народних песама, приповедака и бајки; Знаменити људи нашег краја(просветитељи, песници, писци, сликари, научници...)
		Ликовна култура	Композиција и покрет у композицији; Простор; плакат, билборд, реклама; Ликовне поруке као могућност споразумевања
		Музичка култура	Извођење музике и слушање музике(Годишња доба; Празници и обичаји; Завичај и домовина; Природа и околина)
		Народна традиција	Производи људске делатности, фолклорна обележја наше средине
		Физичко васпитање	Ритмичка гимнастика и народни плесови

Прозни и поетски текстови, текстови о заштити животне средине и рециклажи		Чувари природе	Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине
Рад на тексту, правопис, граматика		Од играчке до рачунара	Пиши-бриши

МАТЕМАТИКА

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА					РАЗРЕД:ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180							
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Потребно је да ученици: -савладају читање,писање и упоређивање природних бројева до 1000; -упознају римске цифре(I, V, X, L,C,D,M) и принцип читања и писања бројева помоћу њих; -успешно обављају све четири рачунске операције у скупу бројева до 1000; -упозната својства операција користе за лакше рачунање; -упознају зависност резултата од компонената операциј; -знају да израчунају вредност бројевног израза са највише три операције; -умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција; -знају да одреде вредност израза са словима из дате вредности слова; -знају да решавају једноставније	-Декадно записивање и читање бројева до 1000. Упоредјивање бројева према њиховим декадним записима. Писање бројева римским цифрама. -Сабирање и одузимање бројева до 1000. Делење са остатком у блоку бројева до 1000 (укључујући и усмене вежбе). Множење и делење троцифреног броја једноцифреним. Изрази.Коришћење заграда и њихово изостављање. Својства рачунских операција и њихова примена на трансформисање израза и за рачунске олакшице. Употреба знакова за скуп и припадност скупу: {} ∈ Једначине облика попут: $x \pm 13 = 25$, $125 - x = 25$, $5 \cdot x = 225$. Неједначине облика: $x > 15$, $x < 245$.Ск уп решења неједначине. Текстуални задаци.	Начин остваривања заснован је на: -проширивању знања о скупу, коришћењем математичке терминологије и симбола за скуп и припадност елемената скупу; -графичким представљањем скупова; -упознавањем природног низа бројева до 1000; -упознавањем својстава рачунских операција блока бројева до 1000: - извођењем рачунских операција на блоку бројева до 1000; -писменим и усменим рачунањем на блоку бројева до 1000; -увежбавање рачунских операција на бројевним изразима; -приказивањем текстуалних задатака бројевним изразима и израчунавањем истих; -решавањем једначина и неједначина сагледавају се својства рачунских операција и зависност резултата операција од њених компонената; -откривање идеје функција увођењем таблица и дијаграма за утврђивање	IX,X,XI XII,I,II,III,IV, V,VI	138	-Организује наставни процес , презентује, води,информише,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-учествује у разговору , пише , открива , закључује, процењује, упоређује, -броји, уочава, посматра, именује, повезује,; -решава задатке; -решава проблеме, закључује,; -групише класификује; -самостално саставља задатке; -процењује. Вреднује, самовреднује и сарађује.	-чита и пише дати број, пореди бројеве по величини, приказује број на бројевној полуправој; примењује својства природних бројева, (паран , непаран , претходник, следбеник,),у решавању проблемских задатака и разуме декадни бројевни систем (1MA 1.1.1; 1MA 2.1.1.; 1MA 3.1.1.) -одређује десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју (1MA 2.1.2;) -записује бројеве римским цифрама; -множи и дели у оквиру прве хиљаде (1MA 1.1.3) -рачуна вредност са једном и више операција поштујући приоритет(1MA 2.1.3; 1MA 2.1.4; 1MA 3.1.3) -употребљава знакове за скуп и припадност скупу; -уме да на основу текста правилно постави израз са једном и више рачунских операција (1MA 1.1.4; 1MA 3.1.4) -уме да решава једначине и да одреди решења неједначине(1MA 1.1.5; 1MA 2.1.5; 1MA 3.1.5) -уме да израчуна половину. Четвртину и десетину неке целине,; уме да препозна

једначине у скупу бројева до 1000; -упознају и правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10; - решавају текстуалне задатке.	Разломци облика $\frac{1}{2}$ $(a \leq 10)$. (Блок бројева до 1000) Корелација: (српски језик,ликовна култура, природа и друштво, физичко васпитање, музичка култура) Знања стечена у претходним разредима: читање, писање и упоређивање природних бројева, обављање све четири рачунске операције, израчунавање вредности бројевог израза, решавање једноставних једначина, решавање текстуалних задатака проширити на скуп бројева до 1 000. Корелација са српским језиком се односи на читање и писање бројева, писање бројева словима, читање текстуалних задатака и давање одговора, континуирано усмено изражавање на часу. Корелација са ликовном културом из1.разреда се односи на тему Временски и просторни низови. На математике се изводе пригодне	одговарајућих зависности између података; -разноврсним вежбањима с бројевним низовима; -вежбањем на текстуалним задацима при чему ученици у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације и обратно; -разним врстама активног учења.					разломак и графички га прикаже (1МА 1.3.2.; 1МА 2.3.1)

	музичке композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност						
Потребно је да ученици: -формирају представе о правој и полуправој; -уочавају, умеју и цртају прав, оштар и туп угао; -знају да цртају паралелене и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу(помоћу лењира, троугаоника и шестара); -стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања); -знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла.	-Кружница(кружна линија и круг). Цртање помоћу шестара. Угао. Врсте углова- оштар, прав, туп. Паралелене и нормалне праве и њихово цртање помоћу обичног и троугаоног лењира. Правоугаоник и квадрат. Троугао. Цртање ових фигура помоћу лењира и шестара. Поређење и графичко надовезивање дужи. Обим правоугаоника, квадрата и троугла. (Геометријски објекти и њихови међусобни односи Корелација: (српски језик,ликовна култура, природа и друштво, физичко васпитање, музичка култура,) Нови садржаји се надовезују на садржаје обрађене у претходним разредима :квадрат, правоугаоник и цртање дужи. На часовима математике се изводе пригодне музичке	Начин остваривања заснован је на: -упознавању геометријских фигура практичним радом (посматрање, цртање, резање, пресавијање, мерење, процењивање, поклапање итд.); -откривање геометријских чињеница расуђивањем; -разним врстама активног учења.	IX,X,XI XII, III,IV, V	32	-Организује наставни процес , презентује, води,информише,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-учествује у разговору , пише , открива , закључује, процењује, мери, упоређује, -броји, упоређује, уочава, посматра, именује, повезује, решава задатке, закључује, групише класификује, црта, користи прибор за цртање, самостално саставља задатке, процењује ,вреднује, самовреднује и сарађује.	-упознаје својства и црта геометријске фигуре,(круг, кружница, угао, правоугаоник, квадрат, троугао, тачка, дуж, права, полуправа); уочава међусобне односе геометријских објеката у равни; израчунава обим троугла , правоугаоника и квадрата (1MA 1.2.1; MA 2.2.1; 1MA 3.2.2.)

	композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност						
Потребно је да ученици: -упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време(година и век).	Милиметар и километар. Килограм. Литар. Година и век. Односи између мањих и већих јединица који остају у оквиру блока бројева до 1000. (Мерење и мере) Корелација: (српски језик, ликовна култура, природа и друштво, физичко васпитање, музичка култура, Корелативни садржаји се односе на однос мањих и већих јединица мера за дужину. Корелација са ликовном културом у 1.разреду се уочава у темама: Облици и њихови квалитети, Односи у у видном пољу; временски и просторни низови, Тактилност. У 2. Разреду Амбијент-сцењски простор; Разне врсте знакова и симбола. На часовима математике изводе пригодне музичке композиције у циљу мотивације ученика и подстицаја на даљу активност	Начин остваривања заснован је на: -упознавањем метарског система мера преко очигледних средстава и мерењем предмета из околине; -процењивањем „одока“, утврђивањем и израчунавањем направљене грешке; -коришћењем модела мера за површину; -претварањем јединица у мање и веће на одабраним примерим; -разним врстама активног учења.	IX, X, XI, VI	10	-Организује наставни процес , презентује, води, информиса, демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентације	-учествује у разговору , пише , открива , закључује, процењује, мери, упоређује, -броји, уочава, посматра, именује, повезује, решава задатке, закључује, црта, користи прибор за цртање, самостално саставља задатке, процењује, вреднује, самовреднује и сарађује.	- зна јединице за мерење дужине и њихове односе; претвара јединице за мерење дужине(1MA 1.2.2.; 1MA 2.2.2.) -зна јединице за време и уме да претвара из једне јединице у другу(1MA 2.4.2; 1MA 3.4.1) -зна јединице за мерење масе и претвара јединице из једне у другу (1MA 1.4.3.; 1MA 2.4.4; MA 3.4.3.) -зна јединице за мерење запремине и претвара једну у другу (1MA 1.4.2; 1MA 2.4.3; 1MA 3.4.2)

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Математика			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Мерење и мере	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Српски језик	Скраћенице
		Природа и друштво	Основне карактеристике течности (простор који заузима –запремина)
Блок бројева до 1 000		Српски језик	Писање датума
		Природа и друштво	Кретање у простору и времену (временске одреднице)
		Музичка култура	Такт-јединица бројања
Геометријски објекти и њихови међусобни односи		Ликовна култура	Простор (повезивање разних облика у целину)
Геометријски објекти и њихови међусобни односи	Чувари природе	Играмо се и цртамо; Пиши бриши	

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета *Природа и друштво* јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице. *Упознавање природе и друштва* развија код деце сазнајне способности, формира основне појмове и постепено гради основе за систем појмова из области *природе, друштва и културе*. Општи циљ интегрисаног наставног предмета *Природа и друштво* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ПРИРОДА И ДРУШТВО					РАЗРЕД:ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72							
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Код ученика ће се постићи: -развијање основних појмова о ширем друштвеном окружењу-завичају -развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности	-Облици рељефа у окружењу: низије, котлине и планине -Облици појављивања воде у окружењу Животне заједнице и међусобни утицаји у животној заједници -копнене животне заједнице -култивисане животне заједнице -обрадиво земљиште и паркови -карактеристични биљни и животињски свет копнених животних заједница, -ланац исхране -Значај и заштита рељефа -Водене животне заједнице-карактеристични биљни и животињски свет водених животних заједница, -ланац исхране -значај и заштита вода и водених животних заједница. -Разлике и сличности воде и других течности -Понашање тела (материјала) у води и различитим течностима -Промене при загревању и хлађењу течности -Основне карактеристике течности	-Начин остваривања заснован је на : запажању, уочавању , усвајању појмова, препознавању, разликовању; -вежбању као сасатавном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања; -искуственом сазнању детета, проширивањем искуствених сазнања научно заснованих из области природе и друштва;; -подстицању развојних потенцијала детета; -код ученика се формирају представе, изграђују појмови,; -ученик уочава везе у окружењу; -коришћењем различитих извора знања; -амбијенталном учењу; -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	IX,X, XI,I, IV,V	35	-Организује наставни процес, презентује, води,информише демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-посматра, истражује, описује и процењује -упоређује, анализира, изводи закључке -групише, прати и бележи -практикује, експериментише и истражује -сакупља и ствара креативне продукције -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	-препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у окружењу (1ПД 1.6.1. 1ПД2.6.1;) -препознаје и разликује животне заједнице(копнене, водене, култивисане животне заједнице; карактеристичан биљни и животињски свет); ланац исхране и уочава међусобне односе у животној заједници (1ПД 1.1.4; 1ПД 1.1.6; 1ПД 2.1.3; 1ПД 2.1.5) -зна основне мере заштите животних заједница(1ПД 1.5.4; 1ПД 2.2.3;) -уочава и разликује сличност воде и других течности; понашање тела(материјала)у води и другим течностима;уочава промене при загревању и хлађењу течности и основне карактеристике течности ; -зна основне карактеристике ваздуха; промене које настају при загревању и хлађењу ваздуха (води ка стандарду 1ПД 1.2.2. и 1ПД 2.2.3) -уочава промене(повратне и неповратне) на материјалима и објектима ; -уочава својства земљишта и његов значај за живи свет,

	поменљивост облика, простор који заузима-запремина, слободна површина, услови тока -Ваздух притиска и покреће, променљивост облика и запремине -промене које настају при загревању и хлађењу ваздуха -Чврсто, течност, гасовито-разлике и сличности -Промене материјала и објеката: повратне (испаривање, кондензовање, еластичност) -Неповратне (сагоревање, рђање). -Својства земљишта и њихов значај за живи свет -својства воде и ваздуха која су значајна за живи свет и људску делатност-кружење воде у природи -Временске прилике и њихов значај за живот у окружењу -Различити звуци у природи као последица кретања -Повезаност животних заједница и улога човека у њиховој одрживости. (ПРИРОДА-ЧОВЕК-ДРУШТВО Мој завичај, Нежива природа, Веза живе и неживе природе) Корелација: (српски језик, ликовна култура физичко васпитање) (Остваривање плана Програма заштите животне средине)						-уочава значај воде, ваздуха и земљишта и сунчеве светлости и топлоте за живи свет и људску делатност; -уочава повезаност животних заједница и улогу човека у очувању природне равнотеже; -разуме повезаност живе и неживе природе (ПД 3.1.1.)

	Садржаји ове наставне теме се надовезују на садржаје о основним особинама живих бића, основним одликама неживе природе, повезаности живе и неживе природе и улози човека у очувању природеног окружења обрађеним у претходним разредима. Садржаји теме природа-човек-друштво су у корелацији са предметом српски језик и темом Језичка култура(1.и 2.разред) тако што се на часовима природе и друштва ученици усмено и писмено изражавају . Такође дати садржаји су у корелацији и са предметом ликовна култура и тема Облици и њихови квалитети; Односи у видном пољу; Светло и сенка; Изглед употребних предмета(1.разред) и кретање облика у простору ; Дејство светлости на карактер облика; Амбијент-сцењски простор; Разне врсте знакова и симбола(2.разред).						
Код ученика ће се постићи: -оспособљавање за сналажење у простору и времену -развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења	-Различити облици кретања и њихове основне карактеристике (кретање по правој линији, кружно кретање,кретање тела на опрузи, клатна, таласање; уочавање узрока настанка неких кретања и периодичног понављања) -Кретање производи звук(треперење затегнуте жице, гумице,затегнуте коже)	-Начин остваривања заснован је на : запажању, уочавању , усвајању појмова, препознавању, разликовању; -вежбању као сасатавном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања; -искуственом сазнању детета, проширивањем	II,XII	11	-Организује наставни процес , презентује, води,информише ,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира,	-посматра, истражује, описује и процењује -упоређује, анализира, изводи закључке -групише, прати и бележи -практикује, експериментише и истражује -сакупља и ствара креативне	-зна шта је кретање, уочава различите облике кретања и њихове заједничке карактеристике; -одређује главне стране света; орјентише се према сунцу, помоћу плана насеља, орјентише се на географској карти (1ПД 1.4.3; 1ПД 2.4.3; 1ПД 3.4.1) -познаје и користи временске одреднице(датум година,

-да знају да се ременски и просторно оријентишу -да упознају кретање као промену положаја у току времена -да уоче од чега зависи брзина кретања тела -да се оспособе за коришћење часовника	-Када и како тела падају, клизају се и котрљају наниже -Оријентација према Сунцу и одређивање главних страна света -Оријентација помоћу плана насељ -Оријентација на географској карти Републике Србије(уочавање облика рељефа,вода,насеља,саобраћајнице, границе...завичај на карти Србије) -Временске одреднице(датум, година, деценија,век-ближа и даља прошлост (КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ) Корелација: (српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање) Садржаји обрађени у претходним разредима се односе на облике и брзину кретања у окружењу и временске одреднице. Садржаји теме Кретање у просторуи времену су у корелацији са математиком и наставним темама: Линија и област; предмети у простору и односи међу њима; Класификација предмета према својствима (1.разред) и Геометријски облици и Мерење и мере (2.разред). Такође се уочава и корелација са предметом Физичко васпитање и темама Обрађеним у 1. И 2. Разреду:	искуствених сазнања научно заснованих из области природе и друштва,; -подстицању развојних потенцијала детета; -код ученика се формирају представе, изграђују појмови,; -ученик уочава везе у окружењу; -коришћењем различитих извора знања; -амбијенталном учењу; -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.			усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију.	продукције -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	деценија, век- ближа и даља прошлост(1ПД 1.4.4.; 1ПД 1.4.5;1ПД 2.4.5)

	Ходање и трчање; Скакање и прескакање; Различити облици вишења и пењања; Ритмичке вежбе и народни плесови.						
- Код ученика ће се постићи: развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу -коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу	-Како откривамо прошлост(сведоци ближе и даље прошлости) -Трагови прошлости: материјални, писани усмени и обичајни -Чувамо и негујемо остатке прошлости -Одређивање ближе и даље прошлости(живот у породици, школи, насељу, завичају) -Мој завичај и његова прошлост -културна и историјска(начин живота, производња и размена добара, занимања,одевање, исхрана, традиционалне светковине, игре, забаве) -Ликови из наших народних песама, приповедака и бајки-повезанист догађаја из прошлости са местом и временом догађања -Знаменити људи нашег краја(просветитељи,песници, писци, сликари, научници) (НАШЕ НАСЛЕЂЕ, Некад и сад) Корелација: (српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, народна традиција) (Остваривање плана Програма птофесионалне оријентације.)	-Начин остваривања заснован је на : запажању, уочавању , усвајању појмова, препознавању, разликовању; -вежбању као сасатавном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања; -искуственом сазнању детета, проширивањем искуствених сазнања научно заснованих из области природе и друштва,; -подстицању развојних потенцијала детета; -код ученика се формирају представе, изграђују појмови,; -ученик уочава везе у окружењу; -коришћењем различитих извора знања; -амбијенталном учењу; -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	III,IV	10	-Организује наставни процес , презентује, води,информише ,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију.	-посматра, истражује, описује и процењује -упоређује, анализира, изводи закључке -групише, прати и бележи -практикује, експериментише и истражује -сакупља и ствара креативне продукције -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује.	-упознаје ближу и даљу прошлост; -упознаје материјалне, писане, усмене трагове прошлости, чува и негује остатке прошлости; -упознаје прошлост кроз ликове из наших наредних песама, приповедака, бајки; -упознаје прошлост упознавањем живота знаменитих људи нашег краја(води ка стандардима 1ПД 2.6.5; 1ПД 2.6.7; 1ПД 3.6.1)

	Корелативни садржаји из претходних разреда се односе на изглед насеља некад и сад, упознавање трагова прошлости и обележавање празника некад и сад. Тема наше наслеђе се корелира са темом Књижевност из српског јејезика у 1.и.2.разреду кроз прозна и поетска дела где ученик упознаје ликове и з прошлости и ближу и даљу културно историјску прошлост завичаја.кроз пригодне музичке композиције ученик се упознаје са прошлошћу завичаја. На часовима ликовне културе ученици на креативан начин представљају знамените личности свога завичаја и значајне објекте из наше прошлости.						
- Код ученика ће се постићи: -развијање способности тапажања основних својстава материјала из окружења и уочавање њихове повезаности -развијање основних елемената логичког мишљења	-Специфичне промене материјала под топлотним и механичким утицајима (метал, пластелин, вода, пластика различите тврдоће, дрво, восак, алкохол, крзно...) -Електрична проводљивост воде, водених раствора и ваздуха (провера помоћу струјног кола са батеријом и малом сијалицом) -Ваздух-топлотни изолатор -Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и особине које тада испољавају) -Својства материјала	-Начин остваривања заснован је на : запажању, уочавању , усвајању појмова, препознавању, разликовању; -вежбању као сасатавном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања; -искуственом сазнању детета, проширивањем искуствених сазнања научно заснованих из области природе и друштва,; -подстицању развојних потенцијала детета;	V,VI	8	-Организује наставни процес, презентује, води,информише демонстрира, пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -прати индивидуалне способности, интелектуалне и	-посматра, истражује, описује и процењује -упоређује, анализира, изводи закључке -групише, прати и бележи -практикује, експериментише и истражује -сакупља и ствара креативне продукције -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује.	-зна и уочава специфичне промене на материјалима под топлотним и механичким утицајем (води ка стандарду 1ПД 1.3.5 1ПД 1.3.6) -уочава електричну проводљивост воде, водених раствора и ваздуха(води ка стандардима 1ПД 2.3.3.; 1ПД 2.3.4) -уочава и разликује магнетна својства материјала -разуме да својства материјала одређују њихову употребу(1.ПД 1.5.4)

	одређују њихову употребу -Значај и неопходност рециклирања материјала и рационалне потрошње производа од стакла, пластике, метала -Сакупљање и раздвајање отпада за рециклажу (папир, пластика,лименке...)-активност (МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА) Корелација: (српски језик, ликовна култура, музичка култура,) Корелативни садржаји су обрађени у теми људска делатност, а односе се на разноврсност материјала, својства материјала, начин обраде, понашање материјала при топлотном и механичком утицају и рециклажу материјала. Тема Материјали и њихова употреба је у корелацији са предметом Ликовна култура, где ученик упознаје различите материјале, врсте материјала, њихова својства, кроз теме обрађене у 1.разреду. Тактилноост, Изглед употребних предмета и Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем. У 2.разреду се корелира са темама: контраст(Као мотивација за опажање облика, Једнобојна композиција употребних предмета и Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем(везивањем).	-код ученика се формирају представе, изграђују појмови,; -ученик уочава везе у окружењу; -коришћењем различитих извора знања; -амбијенталном учењу, -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.			сознајне промене код ученика; -подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију.		

- Код ученика ће се постићи: -разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама -коришћење социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу -развијање основних елемената логичког мишљења -стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост, развој процеса учења.	-Становништво нашег краја (сличности, разлике, суживот) -Дечја права, правила група (познавање, уважавање и живљење у складу са њима) -Производне и непроизводне делатности људи и њихова међузависност -Село и град, сличности и разлике (загађеност...), њихова повезаност, зависност и међуусловљеност -Саобраћајнице у окружењу (понашање на саобраћајницама: прелазак преко улице, пута, кретање дуж пута, истрчавање на коловоз, коришћење јавног превоза, вожња бициклом, игра поред саобраћајница; именовање и препознавање на географској карти) -Међусобни утицаји човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања која доприносе одрживом развоју (ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ) Корелација: (српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, народна традиција), грађанско васпитање, ЧОС, ЗВ) (Остваривање плана Програма заштите животне средине и Програма професионалне оријентације.) Са основама ове наставне теме ученици су се упознали	-Начин остваривања заснован је на : запажању, уочавању , усвајању појмова, препознавању, разликовању ; -вежбању као саставном чиниоцу обраде наставног градива, систематизацији, примени, обнављању и утврђивању знања;- -искуственом сазнању детета, проширивањем искуствених сазнања научно заснованих из области природе и друштва,; -подстицању развојних потенцијала детета; -код ученика се формирају представе, изграђују појмови,; -ученик уочава везе у окружењу; -коришћењем различитих извора знања; -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	II,III	8	-Организује наставни процес , презентује, води,информише ,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Ствара проблемске ситуације, координира, усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, користи образовне софтвере, припрема презентацију	-посматра, истражује, описује и процењује -упоређује, анализира, изводи закључке -групише, прати и бележи -практикује, експериментише и истражује -сакупља и ствара креативне продукције -дискутује, користи образовни софтвер; -процењује и оцењује	-упознаје становништво краја(сличност, разлике, суживот); -уочава и разликује дечја права и правила групе(1ПД 2.5.2; 1ПД 3.5.1) -разликује производне и непроизводне делатности људи(1ПД 1.5.3; 1ПД 2.5.3) -проширује знања о саобраћају; -уочава међусобни утицај човека и окружења.

	у претходним разредима. На Часовима одељењског старешине корелирају се садржаји из тема; Чување здравља, заштита и унапређење животне средине; разумевање хуманих међуљудских односа и професионална орјентација.						

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Природа и друштво			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Кретање у простору и времену (Временске одреднице)	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Српски језик	Писање датума
		Математика	Блок бројева до 1 000, Мерење и мере(мере за дужину,време)
Наше наслеђе; Људска делатност; Веза живе и неживе природе		Српски језик	Књижевност
		Народна традиција	Трагови прошлости и њихово очување,стари занати,стара занимања у селу и граду
		Ликовна култура	Плакат(документи из прошлости),мапа ума;илустрација ношње становника села и града,споменици културе
		математика	Рачунање давне,далеке и ближе прошлости на временској ленти
Основне карактеристике течности (простор који заузима-запремина)		Математика	Мерење и мере
Знаменити људи нашег краја(просветитељи, песници, писци, сликари, научници...)		Ликовна култура	Ликовна дела и споменици културе
		Српски језик	Књижевност
Различити звуци у природи као последица кретања; Кретање производи звук		Музичка култура	Извођење музике, Слушање музике, Стварање музике.

Природа, човек, друштво; кретање у простору и времену; наше наслеђе; материјали и њихова употреба; Људска делатност		Чувари природе	Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине
		Физичко васпитање	Падање, клизање, котрљање
		Енглески језик	Ја, моја породица, пријатељи, окружење,
		Народна традиција	Фолклорна обележја наше средине
		Српски језик ЧОС	Знамените личности нашег краја Разговор о екологији, заштити животне средине
		Ликовна култура	Креирање мапа ума различитим техникама, прављење плаката
Материјали и њихова употреба; Људска делатност		Чувари природе	Правимо и конструишемо
		Ликовна култура	Вајање-глина(веза са својствима зеклишта- међутематска веза са истим наставним предметом), Коришћење разних материјала за компоновање делова у целину,
		ЧОС	Занимања везана за обраду разних материјала(моје будуће занимање) Све ово може утицати на професионалну оријентацију;
		Српски језик	Моје будуће занимање
		Народна традиција	Материјали који су у прошлости највише коришћени
		Српски језик	Моје будуће занимање
		ЧОС	Разговор о томе да је човек интелектуално, креативно и друштвено биће које је способно да мења окружење, прилагођава га својим потребама и потребама групе којој припада („Ја као друштвено биће“), Истицање правила којих се морамо придржавати да би заштитили себе, друге и своје окружење(здравствено- хигијенска, саобраћајна правила)
		Ликовна култура	Плакат(Дечја права и обавезе)
		Народна традиција	Занимања некад и сад-заборављена занимања, зашто нам нека занимања данас нису потребна...
		Физичко васпитање	Истицање важности бављења спортом и здравим животом(да би се бавио било којим занимањем, мораш бити здрав. То се постиже само здравим животом, спортом.
		Српски језик	Моје будуће занимање

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Циљ је ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног, естетског сензибилитета за медијуме	-Дорада и преобликовање започетих облика -Појмови: медијум и проширени медијуми (КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ) Корелација: (природа и друштво, српски језик музичка култура, математика) Садржаји из ове теме су у корелацији са садржајима који су обрађени у претходним разредима: 1.разред:Развијање осетљивости на разне материјале путем додира(тактилност).преобликовање материјала њиховим спајањем(преобликовање материјала спајањем)2.разред:израда маски од различитих материјала(амбијент-сценски простор).Коришћење глине,угљених боја као примера да се неким материјалима природним може реализовати садржај *корелација се уочава и на предмет свет око нас из претходних разреда: 1.и2.разред:материј	Начин остваривања заснован је на: -посматрању, опажању, уочавању природних облика и представљању ликовним техникама; -уочавању линија, површина, облика, њиховој доради и преобликовању	IX	9	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно се изражава, обликује, дорађује, преобликује, надограђује, процењује, демонстрира, црта, слика, ваја, слаже, разлаже, лепи, облаже, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика,	- дорађује, надограђује и преобликује започети облик -зна да користи различите материјале за компоновање нових целина -зна да се користи различитим ликовним техникама -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

	али,врсте,особине материјала.Знајући како се материјали понашају под различитим спољашњим утицајима,можемо креирати и комбиновати материјале;научили смо да својства материјала унапређују културу живљења,можемо комбиновати материјале иреализовати композицију						
оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији	-композиција линија, композиција боја, облика, композиција светлина и сенки, композиција разних материјала у складу са проширеним медијумима -Појмови. Композиција (КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ) Корелација: (српски језик, математика, енглески језик, природа и друштво) * Садржаји су у корелацији са садржајима из претходних разреда:2.разред:Кретање облика у простору(дакле,све може бити композиција)И сами материјали треба да представљају композицију(нпр.глина као најприроднији материјал може се укомпоновати са пластелином,као и неким отпадним материјалима.Променом значења тих отпадних материјала улазимо у сферу стваралаштва,што је и крајњи циљ)	Начин остваривања заснован је на: -уочавању покрета или физичког кретања у окружењу и представљање истог различитим материјалима за цртање, сликање, вајање; -коришћењем композиција линија и боја ученик представља однос светлости и сенке	IX,X	18	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно се изражава, процењује, демонстрира, црта, слика, ваја, слаже, разлаже, лепи, облаже, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика,	-уочава покрет у композицији и представља га ликовним техникама, -уочава однос светлости и сенке и креативно се изражава -у ликовном изражавању користи боје и облике естетски прихватљиво -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

	-корелација са српским језиком:у књижевности је све композиција.						
оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање, орнаментику	-линеарна орнаментика, површинска орнаментика, тродимензионална орнаментика -Појмови: орнамент (ОРНАМЕНТИКА) Корелација: (природа и друштво, музичка култура, народна традиција) * Садржаји се ослањају на садржаје из претходних разреда: 1.разред: Асоцијације у низу,цртежи и слике у низу(Временски и просторни низови).Леводесно,горе-доле,отворенозатворено(Односи у видном пољу) 2.разред: Лепо писање са калиграфијом.Симболи и словни знаци(Врсте знакова и симбола) •Корелација са народном традицијом:Розета на манастиру,цркви(очување нашег наслеђа)	Начин остваривања заснован је на: -уочавању орнамента у непосредном окружењу,репродукцијам а уметничких дела; уочавању ученика за портребом да се празан простор попуни , украшава орнаментима; -ученици смишљају орнаменталну форму понављају је у ритму по свом избору и изражавању и изражавају се техникама по избору.	X	9	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно се изражава, демонстрира, црта, слика, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика, изводи огледе, сенчи, машта...	-упознаје појам орнамента -познаје линеарну, површинску и тродимензионалну орнаментику -користи ликовне технике по свом избору у изражавању на задату тему -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других
оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање,	-Аутоматски начин цртања, субјективно осећање простора, илузија простора, линије, површине, облици и боје у простору, шаљиви простор.	Начин остваривања заснован је на: -субјективном представљању простора -представљање илузије простора из угла	IV,V, VI	16	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри,	опажа, уочава, креативно се изражава, демонстри	-ликовним техникама изражава субјективни доживљај простора -линије, површине, облике и боје повезује у целину -у ликовном изражавању користи различите технике

простор	-Појмови: простор, илузија простора (ПРОСТОР ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ) Корелација: (музичка култура, природа и друштво, математика) * Корелација са математиком:облици-сличности и разлике. Корелација са садржајима из претходних разреда:1.разред:развијање осетљивости на разне материјале путем додира,тј.препознавање различитих облика.2.разред:Кретање више облика у простору,кретање једног облика у простору(кретање облика у простору)..дејство светлости на карактер облика,природни и вештачки облици(контраст).	ученика -представљање простора линијама, површинама, облицима и бојама -представљање шалвог простора ликовним техникама			помаже, коментарише њихов приказ естетског доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	ра, црта, слика,ком бинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика...	-естетски процењује и вреднује свој рад и радове других
- оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору	-Слика случај(извођење емотивно-афективних садржаја према узрасту ученика) -Појмови: машта (ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ) Корелација: (природа и друштво, грађанско васпитање, српски језик) * Избор дела и споменика културе у складу са захтевима целина програма	Начин остваривања заснован је на: -даљем развијању емотивно афективних осећаја ученика -измештању неког детаља из целине(сечењем, цепањем, кидањем) - одабир и дорада измештеног детаља и ставрање новог ликовног рада	XI,XI I	4	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно се изражава, демонстрира, црта, слика,ком бинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика...	-врши избор детаља из ликовне целине и његову дораду , преобликовање и ствара нови ликовни рад -креативно се изражава комбинујући различите ликовне технике -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

	и узрасним могућностима ученика Садржаји се надовезују на садржаје из 1.и2.разреда: Лево-десно,горе-доле...(односи у видном пољу)						
-увођење ученика у различите могућности комуникације	-Визуелне информације, поруке, препоруке -Појмови: визуелна порука (ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА) Корелација: (српски језик,) *Садржаји теме Плакат, билборд, реклама се међусобно се прожимају са наставним садржајима из српског језика и то из наставне теме Језик	Начин остваривања заснован је на: -уочавању информација на плакатима, рекламама, билбордима из окружења; -развијању комуникације и критичког односа према њима -креирању плаката, реклама образовног карактера различитим ликовним техникама	I,II	6	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно се изражава, демонстрира, црта, слика, лепи, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика...	-познаје појам визуелне поруке -креативно ликовно ствара визуелне комуникације -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других
-увођење ученика у различите могућности комуникације	-Препознавање карактеристика инсеката, животиња, професија код људи. Појмови:визуелно споразумевање (ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА) Корелација. (природа и друштво, математика, српски језик) *Садржаји наставне теме су међусобно повезани са садржајима српског језика, (тема књижевност), природе и друштва (садржаји теме кретање у простору и времену и њудска делатност)као и са	Начин остваривања заснован је на: -уочавању кодова и визуелних порука из окружења у њиховом ликовном представљању -повезивању знања из различитих области и препознавању карактеристика инсеката, животиња, професија људи и њиховим симболичким представљањем ликовним техникама	II	8	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, користи знања из разних области, креативно се изражава, демонстрира, црта, слика, лепи, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других	-зна да се визуелно сшпоразумева са порукама из природе -симболима изражава своја запажања из окружења -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

	садржајима теме из математике Блок бројева до 1000).					ученика...	
-стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове природне и културне околине, те активност учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.	-Избор дела и споменика културе у складу са захтевима целина програма и узрасним могућностима ученика (ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА) Корелација: (природа и друштво, народна традиција, ЧОС) * Садржаји се надовезују на садржаје из 2.разреда:печат,грб,симбол и(разне врсте знакова и симбола) Народна традиција:важно је нагласити да ученицима треба показати неко од уметничких дела или споменика културе.Али,не треба инсистирати да то увек буде уметничко дело,већ предмети ЕТНО-КУЛТУРЕ што ће допринети развоју ученикове личности. ЧОС:посета неком споменику културе и продубљивање знања о томе. Свет око нас 2.разред:сналажење у насељу(карактеристични објекти)	Заснован на::вербално текстуалним илустративно демонстративним, експериментално практичним и проблемским методама: фронталном, групном или тимском раду и раду у пару и на: извођењу екскурзија, посетама локалитетима, музејима, галеријама, сусретима са уметницима, активно учешће у културним манифестацијама и активностима, учешћима на конкурсима	I,VI	2	упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, користи знања из разних области, креативно се изражава, демонстрира, црта, слика, лепи, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика...	-разликује споменике културе у складу за захтевима целина програма -препознаје традиционалну, модерну и савремену уметносз - посећује изложбе, музеје, галерије -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Ликовна култура			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Композиција и покрет у композицији; Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика; Ликовне поруке као могиућност споразумевања	оперативним и глобалним у биће прецизирана у временској усклађености плановима	Од играчке до рачунара	Правимо, конструишемо, Играмо игрице,Играмо се и цртамо; креирамо и стварамо
Математика		Геометријски објекти и њихови међусобни односи	
Ликовна дела и споменици културе; Композиција и покрет у композицији; Орнаментика; Коришћење различитих материјала за компоновање		Природа и друштво	Знаменити људи нашег краја(просветитељи, песници, писци, сликари, научници); кретање у простору и времену; Наше наслеђе; Материјали и њихова употреба(специфичне особине и промене материјала; својства материјала одређују њихову употребу; неопходност рециклирања) ; Људска делатност (међусобни утицај човека и окружења- начин на који човек мења окружење)
Орнаментика		Народна традиција	Традиционални занати
Коришћење разних материјала за компоновање; Простор-повезивање разних облика у целину; Ликовне поруке као могућност споразумевања			Чувари природе
Орнаментика		Музичка култура	Слушање народних песама и игара; певање и свирање народних песама

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1 час					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 часова		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Да ученици певају по слуху песме различитог садржаја и расположења -да певају песме и изводе музичке игре -да усвајају музички речник као основу музичке писмености -развијају навику и интересовање за активно музицирање на часу на инструментима Орфовог инструментарија -да развијају критичко мишљење -да помоћу ритмичких инструмената изводе ритам научене мелодије -да понављају краће задате ритмичке мотиве	а) певање Певање песама Певање и извођење музичких игара. Певање модела и наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености. б) свирање Свирање пратње за бројалице, песме и игре на ритмичким дејим инструментима Свирање једноставнијих песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија. На основу искуства у извођењу музике, препознати и свирати делове песама.	Начин остваривања заснован је на: -певању песама по слуху и са нотог текста -извођењу игара :дидактичке, игре са певањем, игре уз инструменталну пратњу, мале музичке драматизације -усвајању музичког речника -савладавању музичке писмености -свирању и певању модела и песама -извођењу једноставних песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија - понављању краћег задатог мотива -примени музике у свакодневном животу	IX,X,XI ,XII,I,II, III,IV,V ,VI	20	демонстрира, свира, пева, подстиче ученике да певају, слушају, импровизује рукама, ногама, процењује, прати напредовање ученика, развија естетски доживљај, машту, ...	певају (по скуху), скушају, свирају, изводе дечије народне и уметничке музичке игре, повезују различите садржаје песама, препознају темпо, различите тонске боје (гласове и инструменте), опонашају звукове импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице песме креирају покрете, драматизују, ликовно изражавају, праве дечије музичке инструменте...	-пева песме по слуху и изводи уметничке игре; -слуша и препознаје вредна дела уметничке и народне музике; -изводи дечије, народне и уметничке игре; -зна основе музичке писмености. -свира пратњу за бројалице, песме и игре на ритмичким инструментима.

	(Извођење музике) Корелација: (српски језик, ликовна култура, природа и друштво, математика, физичко васпитање народна традиција) Садржаји су корелативни са садржајима обрађеним у првом и другом разреду. Садржаји су корелативни са предметом Народна традиција где ученик упознаје традиционалну музику свога и других народа. На часовима музичког васпитања изводи различите дечје музичке игре и народна кола што је у корелацији са физичким васпитањем. Садржаји музичких композиција су повезани са						

	садржајима из света око нас: Годишња доба; Празници и обичаји, Природа и околина.						
да развијају навику за активним слушањем музике -да слушају вредна дела уметничке и народне музике -оспособљавање ученика за разликовање тонске боје, темпа, динамике, расположења на слушаним композицијама -подстицати музички доживљај и оспособљавање за разумевање музичких порука -развијање критичког мишљења	Слушање вокално-инструменталних композиција за децу и кратких инструменталних композиција различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича. Слушање народних песама и игара. Разликовање тонске боје, темпа, динамичке разлике, расположења (Слушање музике) Корелација. (ликовна култура, математика, природа и друштво, српски језик, народна традиција) Садржаји су корелативни са садржајима	Начин остваривања заснован је на: -слушању музике и усвајању основних појмова из музичке културе -стицање и развијање искуства да се у слушаном разликује звучна боја (људски глас, музички инструмент) - пажљиво и активно слушање музике -упознавање музичких дела уметничког и народног стваралаштва	IX,X,XI ,XII,I,II, III,IV,V ,VI	10	демонстрира, свира, пева, подстиче ученике да певају, слушају, процењује, прати напредовање ученика, развија естетски доживљај, машту, ...	певају (по скуху), слушају, свирају, изводе дечије народне и уметничке музичке игре, повезују различите садржаје песама, препознају темпо, различите тонске боје (гласове и инструменте), опонашају звукове импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице песме креирају покрете, драматизују, ликовно изражавају, праве дечије музичке инструменте...	-слуша вокално и инструменталне композиције за децу различитог садржаја и расположења; -слуша народне песме и игре; -разликује темпо, динамику и расположење

	обрађеним у првом и другом разреду Садржаји музичких композиција су повезани са садржајима из света око нас: Годишња доба; Празници и обичаји, Природа и околина.						
-да упознају основна изражајна средства музичке уметности -да се стваралачки ангажују у креирању ритмичке и музичке пратње и покрета уз музику коју певају или слушају -да импровизију ритмички дијалог, слободан или на задати стих -оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања	Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме е, приче, стихове, музичке игре, користећи при том различите изворе звукова. Креирање покрета уз музику коју певају или слушају ученици. Смишљање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, мелодијска	Начин остваривања заснован је на: -изражајном певању научених песама -смишљању малих ритмичких целина -смишљању импровизованих дијалога помоћу дечјих инструмената -импровизовању дечје мелодије на предложен стих -слободном смишљању покрета уз музику	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	6	демонстрира, свира, пева, подстиче ученике да певају, слушају, процењује, прати напредовање ученика, развија естетски доживљај, машту, ...	певају (по скуху), скушају, свирају, изводе дечије народне и уметничке музичке игре, повезују различите садржаје песама, препознају темпо, различите тонске боје (гласове и инструменте), опонашају звукове импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице песме креирају покрете, драматизују, ликовно изражавају, праве дечије музичке инструменте...	-креира једноставне пратње за бројалице, песме користећи различите изворе звукова; -креира покрете уз музику; -смишља музичка питања и одговоре, ритмичку и мелодијску допуњалку; -импровизије дијалог на Орфовом инструментарију

	допуњаљка. Импровизовањ е дијалога на мелодијским инструментима Орфовог инструментари ја.. (Стварање музике) Корелација: (ликовна култура, природа и друштво, физичко васпитање) Садржаји су корелативни са садржајима обрађеним у првом и другом разреду						

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Музичка култура			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Извођење музике	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Српски језик	Књижевност (прозна и поетска дела)
Такт-јединица бројања		Математика	Блок бројева до 1 000
Певање и слушање традиционалних песама		Природа и друштво	Различити звуци у природи као последица кретања; Кретање производи звук
		Ликовна култура	Орнаментика
		Народна традиција	Традиционални занати
Слушање музике		Природа и друштво	Различити звуци у природи као последица кретања; Кретање производи звук
Слушање народних песама и игара		Ликовна култура	Орнаментика
Стварање музике		Природа и друштво	Кретање производи звук
Слушање музике ; Извођење музике		Чувари природе	Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3 часа					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108 часова		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Код ученика ће се постићи: -развијање координације покрета, правилно држање тела -овладавање моторичким облицима кретања у вежбама са реквизитима	<i>Техника трчања</i> Различити облици ходања и трчања и организовање игара са различитим облицима ходања и трчања <i>Скокови:</i> Скакање и прескакање (у дубину преко препрека, кратке и дуге вијаче) <i>Скок увис</i> прекораченом техником <i>Скок удаљ</i> згаченом техником <i>Бацање</i> <i>Бацање лоптице у циљ</i> (АТЛЕТИКА) Корелација: (природа и друштво, музичка култура, математика) (Остваривање плана: Програма школског спорта и школских активности и Програма здравствене заштите.) Наставити започети рад на развијању	Начин остваривања заснован је на: -понављању вежби трчања из претходног разреда, -из упора мешовитог са рукама на зиду: наизменично подизање пете и спуштање на цело стопало; подизање предножно згачене једне ноге, опружање колена стајне ноге; подизање пете и другом опружање колена и обрнуто; вежбе понављати у месту и лаганом кретању -трчање на деоници од четрдесет метара различитим горе наведеним начинима -брзо трчање на 40 метара из различитих почетних ставова -понављању м вежби скакања и прескакања и комбиновање истих са вежбама трчања -скакању увис прекорачном техником -скакању у даљ згачном техником -бацању лоптице и циљ левом и десном руком	IX, X, I III, V	42	-организатор -информатор -одређује радне задатке -даје упутства -прати рад и указује на грешке -демонстрира -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	-хода -трчи -скаче -прескаче -баца и хвата -такмичи се -посматра демонстрацију индивидуално изводи вежбе -сарађује у пару и групи -савладава препреке	-усавршава технику трчања различитим осмишљеним вежбама -изводи природне облике кретања уз савладавање препрека и осмишљених задатака -изводи вежбе са скакањем и прескакањем одговарајућих предмета. -правилно вођење, -спретно прескаче вијачу у месту и кретању -вешто и спретно изводи скок удаљ и скок увис -вешто баца лоптицу у циљ

	физичких, здравствених и хигијенских навика код ученика. Ученик научено у теми света око нас Кретање у простору и времену примењује при извођењу вежби обликовања, техници трчања, скакања и бацања. Теоријска знања из света око нас о телу и деловима тела , исхрани и очувању здравља ученици користе у свакодневним физичким активностима.						
-Развијање гипкости, равнотеже, стицање моторичких умења - Стварање претпоставки за правилно држање тела и јачање здравља -Развијање издржљивости, јачање мишићне снаге,упознавање са могућностима сопственог тела	Вежбе на тлу Упор чучећи, упор лежећи,колут напред и колут назад комбиновање два спојена колута напред и колута назад из чучња у чучањ, организовање малих полигона и одељењских такмичења Прескок Припрема за прескок козлића, суножни скокови, одскок, узастопни поскоци Вратило Клупа, ниска греда	Начин остваривања заснован је на: -понављању вежби на тлу из претходног разреда -извођење колута напред и назад - став на лопатицама-свећа; мала вага; припрема за став о шакама -прескок козлића -поновити жабље скокове и вежбе скокова у дубину -увежбавању суножних одскока и доскока на повишену површину -вежбе на вратилу(за ученике и ученице) -вежбе на клупи и ниској греди (за ученице) -вежбе на паралелном разбоју до висине груди (за	XI, XII	26	-организатор -информатор -припрема справе -одређује радне задатке -даје упутства -прати рад и указује на грешке -демонстрира -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач	-скаче -прескаче - вежба на вратилу, клупи, ниској греди, разбоју и дохватним круговима -сарађује -савладава препреке -такмичи се	-изводи сложеније вежбе на тлу -изводи различите скокове -правилно прескаче козлић -спретно изводи став на лопатицама -изводи колут напред и назад -правилно изводи вежбе на вратилу, клупи, ниској греди,разбоју и дохватним круговима

	<i>Паралелни разбој до висине груди</i> (ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ) Корелација: (природа и друштво, музичка култура) Наставити започети рад на развијању физичких, здравствених и хигијенских навика код ученика. Ученик научено у теми света око нас Кретање у простору и времену примењује при извођењу вежби на справама и на тлу	ученике) -вежбе на дохватним круговима (за ученике и ученице)			-регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар		
-Развијање координације, гипкости и равнотеже, упознавање са кретним могућностима -Стицање моторичких умећа у свим природним облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, и у вежбама на тлу -Стицање умећа у моторичким облицима кретања у ритмици и плесним вежбама	<i>Окрети</i> <i>Скокови</i>-маказице и мачији скок <i>Вијача</i> <i>Лопта</i>-бацање и котрљање <i>Плесови</i> (РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ) Корелација: (музичка култура, природа и друштво, српски језик) Наставити започети рад на развијању физичких, здравствених и хигијенских навика код ученика. Знања из музичке културе о ритму и	Начин остваривања заснован је на: -понављању научених ритмичких вежби и дејчјих плесних игара -вежбама за естетско обликовање тела -вежбању различитих скокова(маказице и мачји скок) -вежбању прескакања вијаче -вежбању бацања и котрљања лопте у ритмичком саставу, увежбавању певања и играња народних игара	XI, XII, II,III	19	-организатор -информатор -припрема справе -одређује радне задатке -даје упутства -прати рад и указује на грешке -демонстрира -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних	-скаче -прескаче -баца -котрља -сарађује -изводи научени плес -изводи ритмички састав са и без реквизита -савладава препреке -такмичи се	-зна еластично и меко да хода и трчи -правилно изводи вежбе за естетско обликовање тела(вежбе за обликовање трупа, окрети са покретима руку) -изводи скок маказице и мачји скок -правилно и тачно користи реквизите у ритмичким вежбама -изводи народне плесове

	јединици за бројање се користе при извођењу ритмичких састава и народних плесова				односа -критичар и самокритичар		
-Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективни живот и рад	<i>Рукомет</i>-држање лопте уз радни положај тела, шутирање из места, вођење лопте у месту и кретању <i>Кошарка</i>-прихватање лопте из руке у руку, вођење лопте у месту и кретању, шутирање из места и кретања <i>Одбојка</i>-основни став, одбијање изнад главе, одбијање у пару, доњи чеони сервис Наставити започети рад на развијању физичких, здравствених и хигијенских навика код ученика. (ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА) Корелација:(математика, природа и друштво, музичка култура, српски језик) (Остваривање плана: Програма школског спорта и школских активности и Програма здравствене	Начин остваривања заснован је на. -увежбавању основних ставова у месту и кретању за поједине спортске игре -увежбавање држања лопте, положаја тела, додавања лопте на различите начине, хватању лопте у пару и тројкама, вођењу лопте у месту и кретању, шутирању лопте (рукомет) - увежбавање подизања лопте са пода, додавања и примања лопте, бацања лопте увис после одбијања од тла, додавању и хаватању лопте са две руке у месту и кретању, вођењу лопте у месту и кретању, шутирање (кошарка) -увежбавање основног става у месту са положајем руку за одбијање, одбијање лопте изнад главе, у пару, понављање истих вежби преко ласта, увежбавање чеоног сервиса, тимска игра (одбојка)	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	21	-организатор -информатор -припрема справе -одређује радне задатке -даје упутства -прати рад и указује на грешке -демонстрира -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	-води лопту -баца и хвата лопту -одбија лопту -такмичи се -поштује правила у тимским играма	-правилно заузима став, баца и хвата лопту -меко изводи одбијање лопте и чеони сервис -игра тимску игру примењујући научену технику -сарађује са друговима уз поштовање правила у играма

	заштите.) Наставити започети рад на развијању физичких, здравствених и хигијенских навика код ученика. Ученици учествују у реализацији програма школског спорта. Код ученика се развија свест о правилном држању тела, личној хигијени, хигијени здравља, правилној исхрани, ритму рада и одмора (садржаји света око нас).						

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Физичко васпитање			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Ритмичка гимнастика и народни плесови	биће прецизирана у глобалним и временска усклађеност оперативним плановима	Српски језик	Књижевност
		Математика	Блок бројева до 1 000
		Музичка култура	Такт-јединица бројања
		Народна традиција	Питај своју баку; традиционални занати
Атлетика		Математика	Мерење и мере
		Природа и друштво	Кретање у простору и времену
		Музичка култура	Слушање музике
Вежбе на справама и тлу		Природа и друштво	Људска делатност
	Музичка култура	Слушање музике	
Организоване активности и акције ван учионице		Чувари природе	Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИКРАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Разумевање говора</u> Ученик треба да: - препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију - разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство итд.)	<u>Лексички садржаји:</u> Слушање, разумевање и читање текстова везаних за : - школски простор, активности, излети - дружење, спорт - ширу породицу, суседе и пријатеље - кућне љубимце и обавезе према њима - Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници - обавезе у кући - оброке, омиљену храну, здраву храну - навике у исхрани у земљи/ама чији се језик учи -одевни предмете -место и улица где станујемо Корелација: Српски језик	Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: устани, седи, ходај, скочи, играј, али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.); - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама итд.); - Мануалне активности (сецкање, бојење, прављење предмета од глинамола или сланог теста; израда постера за учионицу или родитеље и сл.); - Вежбе слушања (према упутствима наставника или са траке повезати појмове у вежбанки, додати делове слике који недостају и сл.); - Игре; - Певање у групи;	IX,X, XI,XII ,I,II ,III,IV, V,VI	36.	-охрабрује, помаже и подстиче ученике -инсистирање на систематичности и у раду и поштовању принципа и правила рада -инсистирање на практичној примени стечених знања -оцењивањем мотивише ученике за учење -оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика	-активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу -практична примена стечених знања -активно учешће у раду -самопроцењивање напретка	-Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Разумевање писаног текста</u> Ученик треба да: - препознаје слова, написане речи и реченице које је усмено већ усвојио и поштује правописне знаке приликом читања - разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.) <u>Усмено изражавање</u> Ученик треба да: - разговетно изговара гласове, акценатује речи, поштује ритам и интонацију - даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ	Усмено коришћење језичких садржаја и структура у оквиру датих тема и целина, повезивање целина и садржаја са другим предметима. Писање реченица и кратких текстова везаних за теме и ситуације. Корелација: Српски језик, Музичка култура, Физичковаспитање <u>Граматички садржаји:</u> Употреба одређеног и неодређеног члана у реченичном контексту (основни принципи и најчешће комбинације) - и рецептивно и продуктивно	Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...); - Погађање предмета или лица; - Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; - Игра по улогама (симулација); - Цртање по диктату; - "Превођење" исказа у гест и геста у исказ; - Повезивање звучног материјала са илустрацијом; - Заједничко прављење илустрованих материјала (албум фотографија одељења, план недељних активности);	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	36	- охрабрује, помаже и подстиче ученике - инсистирање на систематичности и у раду и поштовању принципа и правила рада - инсистирање на практичној примени стечених знања - оцењивањем мотивише ученике за учење - оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика	- запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство	- чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са познатим темама. - усмено изражава садржаје у вези са познатим темама самостално или уз помоћ наставника. - остварује комуникацију и са саговорницима размењује кратке информације у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК:					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, користећи усвојене речи и реченичне моделе. Интеракција Ученик треба да: - са саговорницима размењује неколико основних исказа у вези са конкретном ситуацијом - размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену - учествује у комуникацији (у пару, у групи, итд.) - препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења..	-Слагање именица и заменица са глаголима у лицу и броју -Облици личних заменица - и рецептивно и продуктивно - The Simple Present Tense, the Present Continuous Tense -Прошло време, само одређени број најфреквентнијих глагола -Основни глаголски изрази	- Разумевање писаног језика: а) препознавање везе између слова и гласова б) повезивање речи и слике в) одговарање на једноставна питања у вези са текстом г) извршавање прочитаних упутстава и наредби	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI		-неговање позитивне климе у одељењу -омогућује подстицајну средину за рад и учење -охрабрује, помаже и подстиче ученике -омогућује ученицима да сами изводе закључке	запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Писмено изражавање</u> Ученик треба да: - поштујући правопис преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем. - пише своје личне податке (име, презиме и адресу) - прави спискове са различитим наменама (куповина, прослава рођендана, обавезе у току дана...) - допуњава честитку. <u>Знања о језику</u> - препознаје основне граматичке елементе - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости)	-Најчешћи модални глаголи - рецептивно и продуктивно (без граматичких објашњења уколико ученици не инсистирају) Императив - рецептивно и продуктивно као комплетне фразе (без граматичких објашњења уколико ученици на њима не инсистирају) Корелација: Српски језик	<u>- Писмено изражавање:</u> а) повезивање гласова и слова б) замењивање речи цртежом или сликом в) проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично) г) повезивање речи и кратких реченица са сликама.	IX,X, XI,XII ,I,II ,III,IV, V,VI		-неговање позитивне климе у одељењу -омогућује подстицајну средину за рад и учење -охрабрује, помаже и подстиче ученике -омогућује ученицима да сами изводе закључке	запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство	у писаној форми изражава краће поруке према познатом узору, поштујући правила писаног кода. -препознаје основне принципе граматичке и социolingвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Енглески језик			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Verb to be	Септембар	Српски језик	Употреба глагола „бити”
Possessive adjectives	Октобар	Српски језик	Присвојни придеви-примери и употреба
Regular plural of nouns	Новембар	Српски језик	Правилна множина именица
Irregular plural of nouns	Децембар	Српски језик	Неправилна множина именица
Have got/has got	Јануар	Српски језик	Употреба глагола „имати”
There is/there are	Фебруар	Српски језик	Облици једине и множине
Free time	Март	Физичко васпитање	Упознавање са различитим врстама спортова
Verb can/can't	Март	Српски језик	Употреба модалних глагола
Verb can/can't with musical instruments	Март	Музичка култура	Упознавање са различитим врстама музичких инструмената
Present Simple	Април	Српски језик	Употреба садашњег времена
Imperatives	Мај	Српски језик	Употреба императива
Present Simple-questions and short answers	Мај	Српски језик	Употреба садашњег времена у упитном облику и давање кратких одговора
Question review Verb review	Јун	Српски језик	Обнављање упитних и глаголских облика

4.3.2.Изборна настава

Назив предмета: Верска настава				Разред: трећи		
Годишњи фонд часова: 36				Врста програма:изборни		
Циљ учења предмета: Општи циљ изучавања верске наставе у трећем разреду: уочити да је Бог Отац створио свет из љубави и да га је створио да буде вечан						
Опште предметне компетенције: да ученикупознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности заодговоран живот у заједници, да учествује у богослужбеном животу цркве.						
Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
* Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; * Мотивисање ученика за похађање верске наставе	I – УВОД Упознавање са садржајем програма и начином рада.	Когнитивни аспект: • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: • ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања.	Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве	Упознаје предзнања ученика;Организује наставни процес; Демонстрира;Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
* Пружити ученицима основна знања о учењу Цркве о стварању света; * омогућити ученицима да разумеју да Бог ствара природу и човека, јер жели да их воли и да буде са њима заједно * Пружити ученицима могућност да разумеју да је човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, али да се разликује од свих створених бића; * Објаснити ученицима да је човек икона Божја (сличан Богу) зато што је створен као слободна личност и једини позван да буде домаћин света; * Омогућити ученицима да увиде разлику између Бога и створене природе	II – БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА • Појам Светога Писма као књиге откривења • Стварање невидљивог света- духовних сила - анђела • Библијско казивање о стварању света по данима • Стварање човека • Песма „Молитва“ Бранко Радичевић (песник се диви Божјем стварању и моли благослов...) • Прича „Паче“ А. Солжењичин	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати неке елементе библијске повести о стварању света; • моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; • моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; • моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; • моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; • уочити да је човек сличан Богу. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу; • развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи.	Одговоран однос према околини: усвајајаставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине ушколи, непосреднојоколини, породици; разуме сопствену одговорност и оговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе: Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава (35 часова)- практична настава (1 час)		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• Омогућити ученику да увиди да је Бог створио свет из љубави; • Омогућити ученику да увиди да се Бог брине о свету; • Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет.	III – БОГ НАС ВОЛИ * Прича <i>Шишарка</i> или прича <i>Себични син</i>, О. Вајлд; • Прича Св. Владике Николаја о томе како је Господ са Богородицом избавио пастира Давида из невоље (кад је заспао у пећини а змија му легла на груди...) А кад је одрастао Цар Давид је описао Богородицу и Христа у псалму; • <i>Љубавна песма</i>, М. Данојлић (о маслачку и облачку); • Јављање анђела Богородици; • Јављање анђела Јосифу; • Сустрет Богородице и Јелисавете; • Јављање анђела пастирима; • Јављање анђеламудрацима; • Анђео јавља Јосифу да склони породицу у Египат; • <i>Молитва Анђелу чувару</i>; • Песма: <i>Анђели певају</i>.	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; • препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; • увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; • увидети да Бог жели да свет постоји вечно; • увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздељени; • увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; • знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; • упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; • уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; • упознати садржај <i>Молитве анђелу чувару</i>; • усвојити текст и мелодију песме <i>Анђели певају</i>. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи; • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит).	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, сарадње и солидарности Комуникација: Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, путем интернета итд.).	Место реализације наставе Теоријска настава се реализује у • учионици; Практична настава се реализује у • цркви – учешћем у литургијском сабрању;		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• Пружити ученицима основ за разумевање да се лични однос са Богом остварује кроз служење Богу и ближњима; • Пружити ученицима основ за разумевање да природи и човеку вечно постојање дарује Бог; • Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом; • Пружити ученицима основна знања о Светоме Сави као нашем примеру служења.	IV – ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА • Прича <i>Три дрвета</i>(Ова прича је и Божићна и Васкршња); • Подизање задужбина – најзначајније задужбине Светог Саве и Светог Симеона Мироточивог; • Јеванђељско казивање о Христовом служењу – прање ногу апостолима и Тајна вечера; • Прича: <i>Доброчинство – најлепши начин да постојиш</i>, из књиге <i>Мали анђео</i>, Н. Витошевић.	<i>Когнитивни аспект:</i> • уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; • проширити своје знање о служењу Светог Саве Богу и нашем народу; • уочити да нема љубави без служења ближњима. • упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да љубав препознаје као служење; • знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим	Одговорно учешће у демократском друштву:-- Упознаје себе, развија своје друштвене улоге и јача свој идентитет, лични интегритет, самосталност, самопоуздање и позитиван однос према другима; -Поштује равноправност различитих заједница, њихову традицију и културни идентитет.	Дидактичко методичка средства за реализацију наставе: Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
- Ученицима пружити основ за разумевање да хлеб и вино – наши дарови - представљају свет у малом; - Ученицима пружити основ за разумевање разлога приношења Богу хлеба и вина на Литургији; - Пружити основ за разумевање да се на Литургији молимо за спасење целог света; - Омогућити ученицима да увиде да се на Литургији остварује спасење човека и света; - Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико воли да је дао свој живот за нас и да је васкрсао да победи смрт за нас.	V – ЛИТУРГИЈА-ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ - Твар у Литургији – хлеб и вино - Песма<i>Како настаје хлеб,</i> Лидија Поповић - Твар у Литургији – тамјан, уље, восак, вода, врба, бадњак, јаје, жито, грожђе... - Прича о удовичиној лепти; <i>Велика Јектенија</i> - Прича <i>Мудри чобанин</i> Патријарх српски Иринеј Гавриловић (прича о причешћу) - Библијско казивање о васкрсењу Лазара - Казивање о женама мироносицама на Христовом гробу:<i>Зашто тражите живог међу мртвима?</i> <i>Васкришња прича</i>и <i>животиње</i>,Зинаида Хипијус.	<i>Когнитивни аспект:</i> - препознати да је Литургија захвалност Богу; - уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; - уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; - увидити везу Литургије и спасења човека и света; - проширити своја знања о празнику Васкрсења; - увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; - усвојити текст и мелодију песме <i>Људи ликујте</i> <i>Афективни аспект:</i> - бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим; - бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.	Одговорно учешће у демократском друштву:Има позитиван став према поштовању људских права и слобода; Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција: Показује позитиван однос према сопственој култури; Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе.	Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.		

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
Ученицима пружити неопходно знање да разумеју да је човек одговоран за очување природе; • Омогућити ученицима да увиде на које све начине људи данас уништавају природу, тј. да увиде да загађење природе потиче од човека; • Омогућити ученицима да разумеју да је човек позван од Бога да брине о природи; • Упознати ученике са примерима изражавања љубави према природи; • Развијати код ученика скромност; • Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	VI – ЧОВЕК И ПРИРОДА Поучне приче: • <i>Свети Власије благосиља животиње;</i> • <i>Игуман и медвед;</i> • <i>Необична лађа (Свети Елије и крокодил);</i> • <i>Свети Серафим и медвед;</i> • Песма <i>Радуј се</i>, М. Одаловић; • Израда иконе; *Израда стрипа.	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати личну одговорност за творевину; • увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет; • увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; • препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут на очување природе и своје животне средине; • бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину; • Ученици ће бити подстакнути да уреди школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света	Комуникација:Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, путем интернета итд.); Има развијену свест о значају конструктивне комуникације и активно доприноси неговању културе дијалога у заједницама којима припада.	Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.		

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Дobar;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика.

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Бог нас воли	новембар	Природа и друштво	Животне заједнице и међусобни утицаји у животној заједници (Некад и сад).
Заједница Бога и света кроз човека	јануар	Српски језик	Свети Сава у књижевности, Свети Сава у легендама
Човек и природа	мај	Математика	Мерење и мере

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Општи циљ предмета Сазнање о себи и другима је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика трећег разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					РАЗРЕД: ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1 час					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 часова		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада -подстицање групног рада, договора и сарадње са вршњацима и одраслима	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима Корелација: (приода и друштво) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке	Начин остваривања заснован је на: -сусрету родитеља, наставника и ученика,размена узајамних очекивања,захтева, потешкоћа -упознавању ученика са садржајем предмета	IX	2	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-учествује у групном раду, договара се и сарађује са вршњацима

	(српски језик- Језик, Језичка култура , Књижевност)						
-Подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других -да препознају своје квалитете, као и квалитете другова и о њима говоре са уважавањем	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, породу Корелација: (природа и друштво,српски језик) (Остваривање плана: Програма заштите од насиља, злостављања и занемасривања и Програма социјалне заштите.) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују,	Начин остваривања заснован је на: -уважавању различитости и особености, размени ставова о полним стереотипима -поштовању слободе избора и прихватању различитости -разматрању различитости -развијању емпатије -размена искустава у односу млађи-старији	IX,X	9	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-зна да прихвати различитост и поштује слободу избора других -испољава емпатију према понашању које одступа од очекиваног -проналази решења за превазилажење сукоба у одељењу и односу млађи - старији

	размењују искуства и поруке (српски језик-Језик, Језичка култура, Књижевност) Ученици препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, уважавају различитости и особености, развијају појам пријатељства(1.разред свет око нас, -Ја и други) Ученици усвајају правила која регулишу живот у заједници, упознају и уважавају деčја права (1.разред свет око нас-Култура живљења: 2.разред свет око нас-Где човек живи).						
-Развијање појма пријатељства - оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања Корелација: (природа и	Начин остваривања заснован је на: -разумевању појма пријатељство, усаглашавању ставова у вези са пријатељством -размени мишљења о томе да ли треба разоткрити лаж	X, XI	5	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност,	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-набраја облике понашања који чине пријатељство -размењује мишљење о односу међу пријатељима -разуме појам пријатељства

кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама	друштво) (Остваривање плана: Програма заштите од насиља, злостављања и занемасривања и Програма социјалне заштите.) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке (српски језик- Језик, Језичка култура , Књижевност) Ученици препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, уважавају различитости и особености, развијају појам	-размена мишљења и морална дилема на тему крађа и поштовање туђег власништва			самоконтролу, самоодговорност		

	пријатељства(1.разред свет око нас ,-Ја идруги) Ученици усвајају правила која регулишу живот у заједници, упознају и уважавају деčја права (1.разред свет око нас-Култура живљења: 2.разред свет око нас-Г дечовек живи).						
- Оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама	Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање Корелација: (приода и друштво) (Остваривање плана: Програма заштите од насиља, злостављања и занемасривања и Програма социјалне заштите.) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима.	Начин остваривања заснован је на: -развијању мишљења о животу у заједници, правима и одговорностима, договарању (права и одговорности у заједници, у школи, у породици)	XI, XII	9	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-набраја права и одговорности укућана, правила и обавезе деце у школи -размењује мишљење и ставове о томе како превазићи сукоб у породици, одељењу -разуме разлику између наређивања и договарања и одговоран је за своје понашање

	Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке (српски језик-Језик, Језичка култура, Књижевност) Развијање и неговање еколошке свести (свет око нас 2.разред-Људска делатност)						
-Да науче да разумеју разлоге, осећања и потребе сукобљених страна -да науче да посредују у налажењу конструктивног решења сукоба -оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба	Заштита од насиља: ненасилно решавање сукоба Корелација: (приода и друштво) (Остваривање плана: Програма заштите од насиља, злостављања и занемасривања и Програма социјалне заштите.) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у	Начин остваривања заснован је на: -начинима заштите ученика од насиља и осмишљавању ненасилног решавања сукоба -размени о врстама казни, о осећањима и незадовољеним потребама у вези са казном -размени мишљења о насиљу у школи и заштити тога	ХИ, I, II	3	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-препознаје своје потребе -препознаје начине ненасилног решавања сукоба -у процесу размени са другима богати своју личност и сазнање

	претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке (српски језик- Језик, Језичка култура , Књижевност) Развијање и неговање еколошке свести (свет око нас 2.разред- Људска делатност)						
-Развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности	Развијање моралног расуђивања Корелација: (приода и друштво) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу	Начин остваривања заснован је на: -размени о моралној дилеми- сакривања починиоца из солидарности, преузимању одговорности за направљену штету, последицама лажи	II,III	4	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-препознаје неприхватљиве облике понашања -зна да је одговоран за направљену штету

	говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке (српски језик- Језик, Језичка култура , Књижевност)						
-Развијање и неговање еколошке свести	Развијање еколошке свести и брига о биљкама и животињама Корелација: (приода и друштво) (Остваривање плана: Програма здравствене заштите) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима. Ученици се у радионици усмено изражавају, богате речник и културу говора. Анализирају уводне приче на радионици, дискутују, размењују искуства и поруке	Начин остваривања заснован је на: -одговорном односу ученика према животињама и биљкама- природи -развијању еколошке свести	III, IV,V	3	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-одговоран је и брине о биљкама и животињама -развија еколошку свест

	(српски језик- Језик, Језичка култура , Књижевност) Развијање и неговање еколошке свести (свет око нас 2.разред- Људска делатност)						
-Да ученици самостално процене програм који су прошли као и сопствено напредовање	Евалуација Корелација: (приода и друштво) Радионичарски облик рада директно је корелативан са садржајима обрађеним у претходним разредима.	Начин остваривања заснован је на: -евалуацији програма -презентацији резултата рада родитељима	VI	1	- планира - руководи - преноси - демонстрира - подстиче - мотивише - води - подстиче самокритичност, самоконтролу, самоодговорност	-слуша -изражава емпатију -ликовно и вербално се изражава -учи по моделу -игра улоге -игра покрет	-самостално процењује програм који је прошао -процењује сопствено напредовање

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Грађанско васпитање			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	и глобалним у прецизирана биће Временска усклађеност оперативним плановима	Српски језик	Књижевност
		Природа и друштво	Људска делатност (становништво нашег краја; дечја права, правила група)
Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања		Српски језик	Књижевност
		Природа и друштво	Људска делатност (становништво нашег краја; дечја права, правила група)
Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање		Природа и друштво	Људска делатност (становништво нашег краја; дечја права, правила група)
Развијање еколошке свести и брига о биљкама и животињама		Природа и друштво	Природа-човек-друштво

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА					РАЗРЕД:ТРЕЋИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1 час					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 часова		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Да ученик упозна материјалну, духовну, традицијску културу свог народа и народа у ужем и ширем окружењу	Бака ми прича: Занат је злата вредан,... -Како су настали занати -Сеоски и варошки занати -Занати некад и сад,.. Шегрти и калфе, - (ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ) Корелација: (природа и друштво, српски језик, музичка култура, ликовна култура) Садржаји ове наставне теме су корелативни са темама : радови и празници, биљке и кућа обрађеним у претходним разредима Упознавање са основним фолклорним	Начин остваривања заснован је на: -проширивању знања из претходних разреда, причама бака, дека и старијих о сеоским и варошким занатима, занатима некад и сад.	IX , X	7	- планира - руководи - реализује - управља -информише -мотивише -помаже -критикује -координира - демонстрира -процењује	- слуша - прикупља материјал - креативно се изражава - уочава - закључује	-упознаје како су настали занати , -упознаје и описује алате које су занатлије користили -уочава да су људи сами израђивали све што им је потребно за живот -упознаје разлику између заната села и града

Ученици упознају традиционалне занате – некадашњи облик производне људске делатности, са пратећим фолклорним обележјима простора и времена у којима су настали и као такви надаље се развијају...	текстовима (приче, песме, бајке, легенде),(српски језик-књижевност 1. и 2.разред)- Слушање извођење одабраних песама са фолклорним мотивима (музичка култура 1.и..разред-Извођењемузике и слушање музике)- Како су настали занати -Сеошки и варошки занати. -«Камен по камен палата» Упознајемо занате о којима је причао зидар (неимар, дунђер, столар-дрводеља, бунарџија-чесмар) «У чаршији дућан до дућана» Присећамо се заната: -грнчар -лимар -ковач -поткивач -колар « Одело (не)чини човека» -О одећи и обући бринуле су многе занатлије: -абација -терзија-кројач -опанчар -обућар -берберин -ткач -везиља	Начин остваривања заснован је на: -упознавању различитих традиционалних заната, стицању елементарних знања о појединим традиционалним занатима, упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формама традиционалног заната, схватању значаја о чувању и неговању традиционалних заната везаних за њих	X,XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	29	- планира - руководи - реализује - управља -информише -мотивише -помаже -критикује -координира - демонстрира -процењује	- слуша - прикупља материјал - креативно се изражава - уочава - закључује	-упознаје различите занате везане за :градњу кућа и помоћних објеката, израду предмета потребних у свакодневном животу; -описује обичаје везане за традиционалне занате; -набраја материјале и алате које су користиле занатлије

	«Откуд мени ова снага» Занатлије које праве храну и посластице: -воденичар-млинар -пекар -посластичар -бомбонџија -лицидер (ТРАДИЦИОНАЛНИ И ЗАНАТИ) Корелација: (природа и друштво, српски језик, ликовна култура, музичка култура) (Остваривање плана Програма културних активности школе и Плана професионалне оријентације.) Садржаји ове наставне теме су корелативни са темама : радови и празници, биљке и кућа обрађеним у претходним разредима Слушање извођење одабраних песама са фолклорним мотивима (музичка култура 1.и.разред-Извођење музике и слушање музике)- Различитим ликовним техникама и материјалима ученик представља научене садржаје о традиционалним занатима (Ликовна култура 1. и 2. разред)						

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Народна традиција			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Производи људске делатности; фолклорна обележја наше средине	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Српски језик	Књижевност
Традиционални занати		Ликовна култура	Орнаментика
		Музичка култура	Извођење музике; слушање музике
		Физичко васпитање	Ритмичка гимнастика и народни плесови
		Природа и друштво	Наше наслеђе; материјали и њихова употреба; Људска делатност
Питај своју баку			Српски језик
		Природа и друштво	Наше наслеђе; Људска делатност

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљеви и задаци

- препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света);
 - уочавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- уочавање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
 - васпитавање ученика да чува и уређује простор у коме живи и учи;
 - стицање навика одговорног понашања према животињама;
- развијање интересовања и способности за активно упознавање и чување животне средине;
 - решавање једноставних проблем-ситуација - самостално и у тиму;
 - развијање правилног става и критичког мишљења

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ РАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1		ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36					
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-Разумевање појава везаних за непосредну животну средину -уочавање узрочно последичних веза у животној средини -развијање правилног става и критичког мишљења	Повезивање основних елемената животне средине и њихов значај -Утицај човека на животну средину -Правила понашања у природи (Животна средина) Корелација: (природа и друштво, ликовна култура) (Остваривање плана Програма заштите животне средине.) Корелативност са сопственим предметом подразумева примену и практичну реализацију знања стечених у првом и другом разредом.	Начин остваривања заснован је на : -проширивању знања о елементима животне средине -проширивање знања о утицају човека на животну средину -развијању правилног понашања у природи --разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	IX	6	Уз примену различитих метода рада, подстиче и усмерава интересовања и креативност ученика да покушају да самостално објасне узрок и последице човековог дејства на природу.	Посматрање, проналажење, препознавање, евидентирање, показивање, праћење, именовање промена и појава у окружењу, уочавање сличности и разлика, груписање, класификовање и систематизовање, описивање, читање, цртање, сценско приказивање, сакупљање материјала, прављење једноставних модела, сарадња, постављање питања и тражење одговора	-препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -чува и уређује простор у коме живи и учи;
-да препознају и описују најочљивије појаве и промене у животној средини	-Природне појаве и промене у непосредној животној средини -Уочавање промена на живој	Начин остваривања заснован је на : -проширивање знања о	X	6	Уз примену различитих метода рада, подстиче и	Посматрање, проналажење, препознавање, евидентирање,	- одговорно се понаша према биљкама и животињама; -чува животну

-развијање правилног става и критичког мишљења	природи у непосредној околини -веза између животиња и биљака, станишта и начин живота; ланци исхране (Природне појаве и промене у животној средини) Корелација: (природа и друштво, ликовна култура) (Остваривање плана Програма заштите животне средине.) Корелативност са сопственим предметом подразумева примену и практичну реализацију знања стечених у првом и другом разредом	појавама и променама у животној средини- проширивање знања о вези између биљака и животиња, ланци исхране --разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.			усмерава интересовања и креативност ученика да покушају да самостално објасне узрок и последице човековог дејства на природу.	показивање, праћење, именовање промена и појава у окружењу, уочавање сличности и разлика, груписање, класификовање и систематизовање, описивање, читање, цртање, сценско приказивање, сакупљање материјала, прављење једноставних модела, сарадња, постављање питања и тражење одговора	средину.
-препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света) -уочавање узрочно последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа -развијање правилног става и критичког мишљења	-Загађивање воде (извори, последице и заштита) -Загађивање ваздуха (извори, последице и заштита) -Загађивање земљишта (извори, последице и заштита) -Бука(извори, последице и заштита) -Посматрање и истраживање извора загађивања животне средине -Истраживање промена у непосредној околини преко једноставнијих огледа (Загађивање животне средине) Корелација:	Начин остваривања заснован је на : -уочавању извора, последица и заштите загађивања воде, ваздуха и земљишта -сазнању да је бука извор загађења -истраживању промена у околини преко једноставних огледа -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	XI, XII, I, I	10	Уз примену различитих метода рада, подстиче и усмерава интересовања и креативност ученика да покушају да самостално објасне узрок и последице човековог дејства на природу.	Посматрање, проналажење, препознавање, евидентирање, показивање, праћење, именовање промена и појава у окружењу, уочавање сличности и разлика, груписање, класификовање и систематизовање, описивање, читање, цртање, сценско	-препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -чува и уређује простор у коме живи и учи; -чува животну средину.

	(природа и друштво, ликовна култура) (Остваривање плана Програма заштите животне средине.) Корелативност са сопственим предметом подразумева примену и практичну реализацију знања стечених у првом и другом разредом					приказивање, сакупљање материјала, прављење једноставних модела, сарадња, постављање питања и тражење одговора	
-стицање навика одговорног понашања према животињама -васпитање ученика да чува и уређује простор у коме живи и учи -решавање једноставних проблем ситуација -самостално или у тиму -развијање правилног става и критичког мишљења	Активно упознавање и заштита животне средине -Најчешће угрожене биљке и животиње и њихова заштита -Одговоран однос према животињама (кућни љубимци, пси, луталице,...) -Чување и уређивање животног и радног простора (акција) -Сакупљање и раздвајање отпада (акција) -Правилан однос према животној средини -право на здраву животну средину критички и отворен став (сарадња са локалном средином, друштвом за заштиту животне средине, друштвом за заштиту животиња...) (Заштита животне средине) Корелација: (природа и друштво, ликовна култура) (Остваривање плана Програма заштите животне средине.) Корелативност са сопственим предметом подразумева примену и практичну реализацију знања стечених у првом и другом разредом	Начин остваривања заснован је на : -организовању активности у заштити животне средине -одговорног односа према биљкама и животињама -уочавању, сакупљању и раздвајању отпада -развијању критичког става према заштити животне средине -разним врстама активног учења; -активностима ученика излетима, екскурзији, настави у природи.	III, IV, V, VI	14	Уз примену различитих метода рада, подстиче и усмерава интересовања и креативност ученика да покушају да самостално објасне узрок и последице човековог дејства на природу.	Посматрање, проналажење, препознавање, евидентирање, показивање, праћење, именовање промена и појава у окружењу, уочавање сличности и разлика, груписање, класификовање и систематизовање, описивање, читање, цртање, сценско приказивање, сакупљање материјала, прављење једноставних модела, сарадња, постављање питања и тражење одговора	-активно се укључује у заштиту животне средине -правилно се односи према животној средини

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Чуvari природе			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Природа и друштво	Природа, човек, друштво; кретање у простору и времену; наше наслеђе; материјали и њихова употреба; Људска делатност
Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине		Ликовна култура	Коришћење разних материјала за компоновање; Простор-повезивање разних облика у целину; Ликовне поруке као могућност споразумевања
Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине		Физичко фaспитање	Организоване активности и акције ван учионице
Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине		Српски језик	Прозни и поетски текстови, текстови о заштити животне средине и рециклажи
Животна средина; Природне појаве и промене у животној средини; загађивање животне средине; заштита животне средине		Музичка култура	Слушање музике ; Извођење музике

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

Циљ :

- Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара;
 - развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
 - упознавање и руковање играчкама и кућним апаратима и уређајима;
 - упознавање са рачунаром и његовим деловима;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА РАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1		ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36					
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, уређаја и рачунара	-употреба појединих врста материјала -избор и употреба лако обрадивих материјала -склапање модела од датих елемената -припрема играчака за употребу -примена играчака (Правимо,конструисемо) Корелација: (ликовна култура, природа и друштво) Наставак техничко технолошког и информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда	Начин остваривања заснован је на: -склапању модела од датих елемената уз коришћење одговарајућег прибора и алата -коришћењу техничких играчака за игру(постављању батерије, покретање, мале поправке) -коришћењу модела саобраћајних средстава и симулација саобраћаја	IX,X	5	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада, осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје ученике. са елементима технологије, технике и информатике, формира стваралачко мишљење код ученика, стимулише проналазачке идеје	-савија, уочава и предвиђа, класификује, поступа у складу са упутствима за склапање и коришћење играчака, посматра и истражује кроз самосталну активност	-употребљава поједине врсте материјала, - склапа моделе од елемената, -припрема играчке за употребу
	-рад са дискетом, рад са CD-ом -учитавање и покретање програма -затварање програма (Играмо игрице) Корелација: (математика, српскијезик) Наставак техничко технолошког и	Начин остваривања заснован је на: -усавршавању технике рада „мишем“	X,XI	5	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада,	-рукује рачунаром, користи периферне јединице за учитавње програма података, проналази и користи информације,	-ради са дискетом и CD-ом, -покреће и затвара програм

	информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда				осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје уч. са елементима технологије, технике и информатике, формира стваралачко мишљење код уч, стимулише проналазачке идеје	развија конструкторске вештине, посматра и истражује кроз самосталну активност	
оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање, орнаментику	-програм за забаву, рачунање и учење -компјутерски буквар -образовни програми (Компјутерски буквар) Корелација: (ликовна култура, математика) Наставак техничко технолошког и информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда	Начин остваривања заснован је на: -раду на готовим програмима за забаву и разоноду -увежбавању процедуре избора опција, и искључивања програма -коришћењу програма којима се могу померати објекти и постављати на одређено место	XI	3	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада, осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје уч. са елементима технологије, технике и информатике, формира стваралачко мишљење код уч, стимулише проналазачке идеје	-рукује рачунаром, користи периферне јединице за учитавње програма података, проналази и користи информације, користи готове програме, развија конструкторске вештине, посматра и истражује кроз самосталну активност	-користи програм за забаву, -користи програм за рачунање и учење, - упознаје и користи образовне програме

-оспособљавање ученика за коришћење разних материјала за компоновање, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору	програм за писање-покретање програма-избор слова (фонта),писање малих и великих слова-унос текста-уређивање, чување, снимање текста-штампање (Пиши бриши) Корелација: (математика) Наставак техничко технолошког и информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда	Начин остваривања заснован је на: -коришћењу програма за писање -увежбавању избора слова (фонта), упознавању начина писања (и брисања) великих и малих слова	II,III,IV	7	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада, осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје уч. са елементима технологије, технике и информатике, формира стваралачко мишљење код уч, стимулише проналазачке идеје	-рукује рачунаром, рукује програмом за писање, проналази и користи информације, посматра и истражује кроз самосталну активност	-покреће програм за писање, -пише, чува и штампа текст
-увођење ученика у различите могућности комуникације	-основне рачунске операције -покретање програма -примена рачунара у математици -рад са штампачем (Рачунамо-рад са калкулатором) Корелација: (математика) Наставак техничко технолошког и информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда	Начин остваривања заснован је на: -навика за коришћење рачунара у настави и учењу -коришћењу образовних рачунарских програма	IV,V	4	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада, осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје уч. са елементима технологије, технике и информатике,	-рукује рачунаром, проналази и користи информације, посматра и истражује кроз самосталну активност	- покреће програм за рачунање -ради у програму са калкулатором

					формира стваралачко мишљење код уч, стимулише проналазачке идеје		
-увођење ученика у различите могућности комуникације	-руковање дигиталним фотоапаратом -електронска пошта, покретање програма, креирање поште, слање и примање -креирање писма, постера, транспарената, позивнице, честитке, календара, албума (Креирамо стварамо) Корелација: (математика , ликовна култура) Наставак техничко технолошког и информатичког образовања ученика стеченог у претходна два разреда	Начин остваривања заснован је на: -креативним и конструктивним активностима:руковање фототапаратом, скенером,електронском поштом -увежбавање рада на рачунару: креирање писма, постера, позивнице, честитке...	V,VI	4	Подстиче интелектуалну активност ученика, задовољава ученичку радозналост кроз добро осмишљен поступак рада, осмишљава игре кроз које се развијају вештине, упознаје уч. са елементима технологије, технике и информатике, формира стваралачко мишљење код уч, стимулише проналазачке идеје	-рукује рачунаром, проналази и користи информације, рукује фотоапаратом и скенером, посматра и истражује кроз самосталну активност	-рукује дигиталним фотоапаратом, -покреће програм електронске поште - шаље и прима поруку - креира честитку , позивницу...

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Од играчке до рачунара			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Правимо, конструишемо, Играмо игрице,Играмо се и цртамо; креирамо и стварамо	Временска усклађеност биће прецизирана у глобалним и оперативним плановима	Ликовна култура	Композиција и покрет у композицији; Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика; Ликовне поруке као могиућност споразумевања
Играмо се и цртамо; Пиши бриши		Математика	Геометријски објекти и њихови међусобни односи
Правимо, конструишемо		Природа и друштво	Материјали и њихова употреба; Људска делатност
Пиши бриши		Српски језик	Рад на тексту, правопис, граматика

4.3.3.Допунска настава

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК РАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; -препознавање и разумевање главних реченичних делова; -упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма; -савладавање нових програмских захтева из	Граматика <i>Реченица:</i> обавештење, питање, заповест, потврдна, одрична, главни делови реченице- субјекат и предикат, речи које означавају место, време и начин вршења радње ,властите и заједничке именице, разликовање рода и броја именица, <i>глаголи</i> – радња, стање и збивање, облици – садашњост, прошлост и будућност, <i>придеви</i> – род и број Правопис Употреба великог слова	Начин остваривања заснован је на : -:запажању, уочавању појмова, препознавању, разликовању, информативној функцији,употреби, обнављању; -вежбању ,обнављању и утврђивању знања; -подстицање ученика да своја знања повезују са комуникативним говором; -вежбања заснована на примерима из непосредне говорне праксе повезивање м наставе језика са доживљавањем уметничког текста;	IX,X,XI, XII,I,II,II I,IV,V,V I	14	-Организује наставни процес , ,демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -смерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, припрема индивидуалне задатке за ученике	-слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке -дискутује, користи -процењује и оцењује	-препознаје и одређује врсте речи - препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица и глаголско време) -препознаје и одређује врсте реченица по комуникативној функцији и по потврдности/одричности -препознаје и одређује главне делове у реченици и речи које одређују место, време и начин

правописа; -усавршавање технике читања и писања латиницом.	у писању вишечланих географских појмова , имена народа, празника, наслова књига, часописа и новина, писање датума, писање бројева словима, писање речце ли и не уз глаголе, придеве и именице, тачка, упитник, узвичник (ЈЕЗИК)	-осмишљеним вежбањима у говору и писању; -препознавањем језичких појава; -континуираним повезивањем знања о језику са непосредном говорном праксом; -прилагођавање учениковог језичког израза животним ситуацијама;					вршења радње; -употребљава велико слово
-мотивисање, подстицање и усмерење на читање лектире; -овладавање технике читања и писања на оба писма; -усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста; -постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела	Лектира: лирика, епика, драма; научно - популарни и информативни текстови, допунски извор, читање текста, тумачење текста., књижевни појмови, функционални појмови (КЊИЖЕВНОСТ)	Начин оствариивања заснован је на : -усвајању технике читања (читањем наглас, читање у себи) -слободним и спонтаним разговором о тексту -самосталним саопштавањем утисака о прочитаном -откривању порука, - постављањем задатака који ученика подстичу да:уочава, открива, закључује -применом стечених знања и умења ван часа.	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,V I	12	Организује наставни процес , демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -смерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, припрема индивидуалне	слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке -дискутује, -процењује и оцењује	-влада техником читања ћириличног и латиничког текста; -- одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту, -одговара на једноставна питања у вези са текстом, изводи једноставне закључке; -разуме значење текста -одређује главни догађај, ликове и њихове особине

(осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, јез. стил. карактеристике; -симултано усвајање књижевних и функционалних појмова					здатке за ученике		-препознаје неке књижевне врсте -препознаје риму, стих и строфу
Овладавање основним облицима језиком изражавања и даља усавршавања и неговање језичке културе; -систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању.	Основни облици усменог и писменог изражавања (<i>препричавање</i> садржине обрађених текстова, филмова , емисија за децу) <i>Причање</i>- доживљаја и догађаја стварних и измишљених <i>Описивање</i> – људи и природе. <i>Ортоепија</i>- правилно изговарање гласова Ч, Ћ, Џ, Ђ и Х, (ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Начин остваривања заснован је на: -разноврсним облицима усмених и писмених изражавања (језичке игре, вежбе, задаци) -описисвањем животних појава(предмети,биљке, животиње, људи, пејзаж, ентеријер и др.) -препричавањем разноврсних садржаја -причањем доживљеног или произведеног у стваралачкој машти ученика.	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,V I	10	-води,информише демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; усмерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, припрема индивидуалне задатке за ученике	вербално и писано се изражава -развија културу слушања саговорника , -казује напаметнаучене стихове или делове текста; -дискутује, -процењује и оцењује	-пише кратким реченицама,; - у говору и писању издваја наслов и труди се да пише на задату тему -препричава једноставне текстове - познаје основна начела вођења разговора

ДОПУНСКА НАСТАВА –МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-да савладају сабирање и одузимање до 1000 - да читају и пишу римске цифре и пишу бројеве до 1000 помоћу њих - да израчунају вредност бр. израза са највише три операције - да решавају једноставне једначине - да правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10 - да решавају	Декадно записивање и читање бројева до 1000, сабирање и одузимање, дељење са остатком до 100, множење и дељење троцифреног броја једноцифреним. Изрази, коришћење заграде Употреба знакова за скуп и припадност скупа Једначине и неједначине ($X < 245$) Текстуални задаци Разломци Упоредивање бројева и писање бројева римским цифрама.	Начин остваривања заснован је на: -проширивању знања о скупу, -графичком представљању скупова; -упознавањем природног низа бројева до 1000; - упознавањем својстава рачунских операција блока бројева до 1000: - извођењем рачунских операција на блоку бројева до 1000; -писменим и усменим рачунањем на блоку бројева до 1000; -увежбавање рачунских операција на бројевним изразима; -приказивањем	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,VI	24	Организује наставни процес , демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете , припрема индивидуалне задатке ученицима	-учествује у разговору , пише , -броји, уочава, посматра, именује, повезује,; -решава задатке; -процењује. вреднује, самовреднује и сарађује	-чита и пише дати број, -поређује бројеве по величини, примењује својства природних бројева, (паран , непаран , претходник, следбеник,), -одређује десетицу, стотину и хиљаду -записује бројеве римским цифрама; -множи и дели у оквиру прве хиљаде -рачуна вредност са једном и више операција поштујући приоритет -употребљава знакове за скуп и припадност

текстуалне задатке	(Блок бројева до 1000)	текстуалних задатака бројевним изразима и израчунавањем истих; -решавањем једначина					скупу; -уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом -уме да решава једначине -уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине, - уме да препозна разломак
- да цртају прав, оштар и туп угао - да цртају паралелне и нормалне праве - да стичу представу о подударности фигура - да одреде обим правоугаоника, квадрата и круга -да уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи , правоугаоника,	Кружница и круг Угао (оштар, прав, туп) Паралелне и нормалне праве Правоугаоник, квадрат, троугао, конструкција Графичко надовезивање дужи Обим правоугаоника, квадрата и круга (Геометријски објекти и њихови међусобни односи)	Начин остваривања заснован је на: -упознавању геометријских фигура практичним радом (посматрање, цртање, резање, пресавијање, мерење, процењивање, поклапање итд.); -откривање геометријских чињеница расуђивањем.	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,VI	8	Организује наставни процес , демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, , припрема индивидуалне задатке ученицима	-броји -уочава и црта дужи, геометријске фигуре и тела	-упознаје својства и црта геометријске фигуре,(круг, кружница, угао, правоугаоник, квадрат, троугао, тачка, дуж, права, полуправа); уочава међусобне односе геометријских објеката у равни

квадрата, круга, троугла, угла помоћу лењира и шестара							
-да упознају и примењују мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан, седмица, месец) - да упознају мерења масе тела и запремине течности, јединице за време (година, век)	Милиметар и километар, килограм, литар, година и век Упоређивање јединица у оквиру блока бројева до 1000 (Мерење и мере)	Начин остваривања заснован је на: -упознавањем метарског система мера преко очигледних средстава и мерењем предмета из околине; -процењивањем „одока“, утврђивањем и израчунавањем направљене грешке; -коришћењем модела мера за површину;	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,V I	4	Организује наставни процес , демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, , припрема индивидуалне задатке ученицима	-учествује у разговору , пише , мери, -броји, уочава, посматра, именује, повезује, решава задатке, црта, користи прибор за цртање	- зна јединице за мерење дужине и њихове односе; претвара јединице за мерење дужине -зна јединице за време и уме да претвара из једне јединице у другу -зна јединице за мерење масе -зна јединице за мерење запремине

ДОПУНСКА НАСТАВА –ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК РАЗРЕД: ТРЕЋИ
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- препознавање гласова (посебно оних којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију - разумевање кратких дијалога, прича и песама о познатим темама - разумевање и реаговање на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство итд.) - разумевање основних значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.)	Слушање, разумевање и читање кратких текстова везаних за : школски простор, активности, излети - дружење, спорт - ширу породицу, суседе и пријатеље - кућне љубимце и обавезе према њима - Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници - обавезе у кући - оброке, омиљену храну, здраву храну - навике у исхрани у земљи/ама чији се језик учи -одевни предмете -место и улица где станујемо	Начин остваривања заснован је на : -:запажању, уочавању појмова, препознавању, разликовању, информативној функцији, употреби, обнављању; -вежбању ,обнављању и утврђивању знања; -подстицање ученика да своја знања повезују са комуникативним говором; -вежбања заснована на примерима из непосредне говорне праксеповезивањем наставе језика са доживљавањем уметничког текста; - осмишљеним вежбањима у говору и писању; -препознавањем језичких појава; - континуираним повезивањем знања о језику са непосредном говорном праксом; -прилагођавање учениковог језичког израза животним ситуацијама; Начин остваривања заснован је на : -усвајању технике читања	IX,X,XI, XII,I,II,III,IV,V,VI	18	-Организује наставни процес , демонстрира , пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -смерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, припрема индивидуалне задатке за ученике	-слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке -дискутује, користи -процењује и оцењује	-Савладавање технике читања једноставнијих и краћих текстова. -Способност давања самосталних краћих одговора у једноставним дијалозима

савладавање основних граматичких облика, садашње време, множина именица, употреба основних глагола, личних заменица, одређивање облика једнине и множине, -преписивање, допуњавање и писање речи и краћих реченица поштујући правописна правила.	Једноставна граматичка вежбања -попуњавање празних места одговарајућим облицима. Писање реченица и кратких текстова везаних за теме и ситуације.	Начин остваривања заснован је на континуираном вежбању и примени научених правила на конкретним примерима.	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	18	Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку, мотивише ученике; -смерава, анимира; -Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; -Подстиче ученике даје савете, припрема индивидуалне задатке за ученике	слуша, прати и вербално и писано се изражава -посматра, истражује и описује -чита, упоређује, анализира, изводи закључке -дискутује, -процењује и оцењује	Успешно савладавање и усвајање основних појмова и граматичких правила, као и примена наученог на конкретним примерима.

4.3.4.Остали облици образовно васпитног рада

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА РАЗРЕД: ТРЕЋИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- усавршавање изражајног читања и рецитована -развијање комуникационих способности ученика, -подстицање спонтаности и слободе у понашању, у односима са другима, -адекватно коришћење слободног времена, -развој креативности,	ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА АКТИВНОСТ -слушање рецитована познатих глумаца -акценатске вежбе -вежбе интонације и интензитета гласа -вежбе темпа, мимике и гестикулације -увежбавање рецитована конкретних песама -читање књижевно-уметничких текстова по улогама -драматизација текстова	Начин остваривања заснован је на: -облицима усмених изражавања (изражајно рецитоване, драматизација) -препричавањем разноврсних садржаја -причањем доживљеног или произведеног у стваралачкој машти ученика. -гледању позоришних представа -слушању рецитована познатих глумаца -припремању ученика за такмичење у лепом говору	IX, X,XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	36	-организатор -водителј -информатор -партнер -мотиватор -помагач -критичар -координатор -усмеривач -стимулатор, - аниматор -процењивач -евалуатор	-слуша, прати и вербално се изражава -посматра, истражује и описује -чита, рецитује -упоређује -дискутује -процењује и оцењује	- изражајно рецитују одабране стихове -ученици користе различита средства изражавања у драматизацији драмског текста - редовно учествују на одељењским, школским приредбама, прославама у оквиру школе, на такмичењима

развијање љубави према позоришту, драми и осталим облицима уметничког изражавања -изражавање дечије маште кроз различите улоге и њихово деловање у различитим ситуацијама, времену и просторима користећи говор, али и друга средства изражавања као што су мимика, гест, покрет	-организовано гледање и анализирање позоришних представа -припрема за такмичење Корелација: (српски језик,музичка култура, природа и друштво) (Остваривање плана Програма културних активности школе.)						
-развијање и подстицање учениковог стваралачког мишљења -оспособљавање ученика да цртежом изразе своја опажања из непосредне околине	ЛИКОВНА АКТИВНОСТ -проширивање и продубљивање ликовних задатака који се раде на редовним часовима ликовне културе -упознавање и рад са ликовним техникама које се не могу	Начин остваривања заснован је на: -цртању, обликовању -ликовним стваралаштву праћењу важних датума и догађаја -учествовању на изложбама -учествовању у уређењу	IX, X,XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	36	-упућује -бјашњава, -мотивише, -подстиче креативност, маштовитост -помаже -упућује на	опажа, уочава, креативно се изражава, обликује, дорађује, процењује, црта, слика, ваја, слаже, разлаже, лепи, облаже, комбинује,	- креативно се ликовно изражавају -ученици користе различите ликовне технике изражавања -естетски процењује и вреднује свој рад и радове других

-развијање мануелне вештине и креативности -мотивисати ученике да се слободно ликовновизуелно изражавају, својствено узрасту и индивидуалним способностима -развијање способности за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности -самостално изражавање и коришћење примерених техника и средстава	упражњавати на редовним часовима -групне радове ученика на великим форматима -естетска анализа дела познатих сликара и вајара -уређење школског ентеријера -излагање радова у школи и ван школе -припрема радова за конкурсе током целе школске године Корелација: (ликовна култура српски језик, музичка култура, природа иу друштво)	школског простора -припремању радова за учешће на конкурсима			правилно коришћење материјала и средстава за рад, - оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару	процењује и естетски вреднује радове других ученика	
-очување и унапређивање здравља -развијање моторичких	СПОРТСКА АКТИВНОСТ -ходање и трчање	-програм се спроводи коришћењем неопходних реквизита (чуњеви, лопте, вијаче итд...) -приказивање стеченог	IX, X,XI, XII, I, II, III, IV, V, VI	36	Подстиче, охрабрује, организује, мотивише, иницира,	Хода, трчи, скаче, пузи, провлачи се, пење, баца, хвата, вежба, игра, пешачи,	-разуме значај физичког вежбања за унапређивање здравља -самостално вежба у

способности, умења и навика у складу са узрастим и индивидуалним карактеристикама -оспособљавање за самостално вежбање у слободно време -промовисање позитивних социјалних интеракција -развијање позитивне слике о себи -развијање креативности кроз покрет	-елементарне игре -штафетне игре-полигови -игре без реквизита -игре у природи -игре у тиму -такмичења Корелација: (српски језик, музичка култура, природа иу друштво) (Остваривање плана Програма школског спорта и спортских активности.)	знања кроз такмичења на школском,општинском и градском нивоу			информише, промовише пријатељско опхођење и сарадњу , искреност, отвореност, фер-плеј у поштовању правила и односима	такмичи се, пријатељски комуницира, поштује правила, сарађује, помаже, пријатељски комуницира...	слободном времену

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ				РАЗРЕД: ТРЕЋИ			
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
-формирање аутономне, стваралачке, слободне, одговорне и друштвено ангажоване личности; -проширивање знања и афирмација ученичких способности; -развијање свести о потреби друштвеног ангажовања у решавању заједничких проблема и задатака;	-Поново смо заједно -Правила понашања наше ОЗ -Буквар дејјих права -Мој радни кутак -Како учioniца може да постане радионица -Свети Сава у песми и причи -Књига-мој најбољи друг -Како да учим да бих боље разумео? -Моја школа слави рођендан (Унапређивање успеха ученика у настави и другим активностима у школи) Корелација: (српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура,) •Садржаји који су заступљени у трећем разреду се надовезују и у међусобној су корелацији са садржајима из претходна два разреда.1.разред:ОЗ и другарство у њој,ко је ко у школи,Буквар дејјих права,мој радни кутак. 2.разред:правила понашања у учioniци,како бих волео да изгледа учioniца,Буквар дејјих права, Оба разреда:Свети Сава у песми и причи Корелација са српским језиком:читање и разговор о	Начин остваривања заснован је на: -учењу по моделу, кооперативном, интерактивном, искуственом учењу -раду на тексту, припремљеним задацима,примерима	IX;X;XI; XII;I;II;I II;IV;V; VI	9	организује информише презентује партнер у комуникацији стимулише анимира мотивише развија интересовања прати напредовање сваког ученика процењује њихова постигнућа регулише социјалне односе	посматра описује процењује класификује прати истражује презентује	-развијање свести о припадању заједници, потреби учешћа у заједничким активностима и уређењу заједничког простора

	омиљеним књигама(књижевност,језичка култура),Разговор о делу Светог Саве и ,могућг,драматизација на часу ОС.свет оконас:празници које прослављамо у школи.1.разред:амбијент у коме живим.2.разред:живимо у насељу,правила понашања у групи. Ликовна култура:2.разред:словни записи,симболи. Музичка култура:певамо о С.Сави,песме о поласку у школу.						
-развијање еколошке свести и активног односа према заштити и унапређивању животне средине; -подстицање и развијање самоиницијативност и, стваралаштва, интелектуалне радозналости и истраживачког духа; -неговање смисла за заједнички рад и сарадњу; -развијање физички здраве личности	-Како бих волео да изгледа учионица? <u>-Како сачувати здравље?</u> (бука, правилна примена природне и вештачке светлости) -Растем и развијам се (пут хране, воде, зуби се мењају) -Болести прљавих руку -Здравље је највеће богатство -Тема за разговор: штетна дејства... -Лични проблеми-заједничко решење -Еколошка акција (Чување здравља, заштита и унапређивање животне средине) Корелација: (природа и друштво, ликовна култура, музичка култура) (Остваривање плана Програма здравствене заштите.)	Начин остваривања заснован је на: -учењу по моделу, кооперативном, интерактивном, искуственом учењу -раду на тексту, припремљеним задацима,примерима	IX;X;XI; XII;I;II;I II;IV;V; VI	8	организује информисепрезентује партнерукомуникацији стимулишеанимира мотивише развијаинтересовања пратинапредовањесваког ученика процењујењиховапостигнућа регулишесоцијалнеоднос е	посматра описује процењује класификује прати истражује презентује	-активно учествовање у очувању здравља и очувању здраве животне средине

	Корелација са садржајима из претходна два разреда:1.разред:болести прљавих руку,и ја растем и развијам се,како сачувати здравље,правилна и неправилна исхрана.2.разред:како очувати здравље(бука,правилна примена природне и вештачке светлости),здравље је највеће богатство. Садржаји се надовезују на садржаје света око нас из претходна два разреда:1.разред:елементи културе живљења,опасне ситуације по живот,здравље и околину-превенција и правилно понашање.2.разред:процеси који се одвијају у живим бићима. Музичка култура:певање песама о здравом животу. Напомена:школа на нивоу Актива и Нас.већа,а у складу са потребама локалне заједнице,усаглашава,планира и реализује тематска подручја која се реализују из области здравственог васпитања.						
-развијање хуманих односа међу половима; -развијање позитивних ставова и	-Деца за децу (акција заједништва) -ОЗ и другарство у њој -Правила понашања у играма -Ружне речи, свађа и туча -Одељењска порота (За и против неких појава у вези са ученицима)	Начин остваривања заснован је на: -учењу по моделу, кооперативном, интерактивном, искуственом учењу -раду на тексту, припремљеним задацима,примерима	IX;X;XI; XII;I;II;I II;IV;V; VI	9	организује информише презентује партнер у комуникацији стимулише анимира мотивише развија интересовања прати напредовање сваког ученика процењује њихова	посматра описује процењује класификује прати истражује презентује	-поштује правила понашања у школској средини -поштује и уважава вршњаке и старије

система моралних вредности према себи и супротном полу;	-Отворено о табу темама -Дете у породици-узвраћање пажње и љубави -Мами за њен дан -Прва страница споменара другарства Разумевање хуманих међуљудских односа) Корелација: (српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, грађанско васпитање) (Остваривање плана Програма заштите од насиља, злоствљања и занемаривања и Програма социјалне заштите.) Корелација са садржајима из претходна два разреда:1.разред:Анимиран и филм“Уа,неправда“.ружне речи,свађа,туча.деца за децу-акција заједништва.2.разред:одеље нска порота.отворено о табу темама.зашто се не треба љутити у друштвеним играма. Свет око нас:1.разред:задовољавање својих потреба и осећања уважавајући потребе и осећања других.дечја права.ја као природно и друштвено биће.2.разред:човек ствара Ликовна култура:плакат-2.разред				постигнућа регулише социјалне односе		
-проширивање знања о раду и занимањима; -развијање ставова о друштвеној и	-Којим се занимањима баве људи у мом суседству? -Кад одрастем бићу... -Ко је гост наше ОЗ? -Здрави зуби-леп осмех -,„Свакога дана у сваком	Начин остваривања заснован је на: -учењу по моделу, кооперативном, интерактивном, искуственом учењу	IX;X;XI; XII;I;II;I II;IV;V; VI	5	организује информише презентује партнер у комуникацији стимулише анимира мотивише развија интересовања	посматра описује процењује класификује прати истражује	-познаје занимања људи из окружења -разуме вредност и значај различитих занимања

индивидуалној вредности људског рада; -формирање радних навика и изграђивање позитивних особина личности најнепосредније везаних за рад; - развијање професионалних интересовања;	погледу све више напредујем“ (Професионална оријентација) Корелација: (српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, грађанско васпитање) (Остваривање плана Програма професионалне оријентације.) Садржаји из претходна два разреда:1.разред:Кад порастем бићу.наш драги гост.2.разред:којим занимањима се баве људи у мом суседству.моје будуће занимање.родитељ представља своје занимање. Српски језик:пишем о будућем занимању(језик) Свет око нас:1.разред:коришћење различитих извора информација.Саобраћај и правила понашања.2.разред:Људска делатност, у саобраћају.понашање	-раду на тексту, припремљеним задацима,примерима			прати напредовање сваког ученика процењује њихова постигнућа регулише социјалне односе	презентује	
-оспособљавање за квалитетно коришћење слободног времена; - развијање емоционално стабилне и издржљиве личности	-Испричаћу вам о своме хобију -Умем ли да владам својим временом? -Идемо заједно у -Априлијада -Слушао сам, гледао сам, читао сам... (Активности у слободном времену) Корелација: (српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура,грађанско васпитање)	Начин остваривања заснован је на: -учењу по моделу, кооперативном, интерактивном, искуственом учењу -раду на тексту, припремљеним задацима,примерима	IX;X;XI; XII;I;II;I II;IV;V; VI	5	организује информисе презентује партнер у комуникацији стимулише анимира мотивише развија интересовања прати напредовање сваког ученика процењује њихова постигнућа регулише социјалне односе	посматра описује процењује класификује прати истражује презентује	-планира своје дневне активности и осмишљено и креативно планира слободно време

	Корелација са садржајима из претходна два разреда:1.разред:помажем у кућним пословима.идемо у шетњу.идемо на излет.како помоћи другу2.разред:прва страница споменара другарства.гледао сам,читао у слободно време.како помажем друговима. Свет око нас:1.разред:празници и обичаји.2.разред:живимо у насељу.						

Предмет: Час одељенског старешине 3.разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Унапређивање успеха ученика у настави и другим активностима у школи		Српски језик	Језик,књижевност(износимо своје мишљење о разлозима за успех-неуспех)
		Природа и друштво	Правилно коришћење времена
		Ликовна култура	Прављење мапа ума у разним областима
Чување здравља,заштита и унапређење животне средине		Природа и друштво	Природа-човек-друштво(како очувати здравље)
		Ликовна култура	Плакат,порука.
		Српски језик	Здравље је највеће богатство-књижевност
Разумевање хуманих међуљудских односа		Српски језик	Књижевност(позитивне особине код појединих ликова,поруке разних књижевних дела)
		Природа и друштво	Људска делатност(човек као друштвено,интелектуално и креативно биће које је способно да мења окружење,прилагођава га сопственим потребама и потребама група којима припада)
		Музичка култура	Извођење и слушање музике
		Ликовна култура	илустрације
		математика	Блок бројева до 1000(веза је кроз текстове задатака,рачунање,прављење геометријских модела)
Професионална оријентација		Српски језик	Књижевност,драматизација
		Природа и друштво	Људска делатност(разна занимања)
Активности у слободном времену		математика	Блок бројева до 1000
		Физичко васпитање	Значај бављења спортом
		Природа и друштво	Очување здравља

ПЛАН НАСТАВЕ У ПРИРОДИ за период 2018-2022. год. *За ученике од првог до четвртог разреда, Настава у природи се одвија два пута на планини и два пута у некој од бања Србије (једном годишње – једна локација).					
Трајање седам дана					
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским	Планирање садржаја овог облика рада врши се на основу наставних програма обавезних и изборних наставних предмета из којих се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У самим наставним програмима за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног рада	Свет око нас Природа и друштво, Физичко васпитање, Музичка култура. Ликовна култура, Српски језик, Математика. Народна традиција, Рађанско васпитање, Час одељенсе заједнице, Допунска настава, Додатни рад и остале слободне активности (секције)	Припрема и извођење школе у природи Путни правци, објекти, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања.. Избор агенције врши директор школе и чланови Савета родитеља. После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељенским старешинама и стручном вођи. Након тога одељенски старшина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и предвиђеним програмским садржајима. Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију школе у природи по предвиђеној маршрути. При организацији наставе у природи потребно је придржавити се стручних педагошко-психолошких и дидактичко-методичких упутстава како би се у што већој мери остварили постављени циљеви. Настава у природи организује се за ученике од првог до четвртог разреда, у трајању од 7 дана. Пре поласка на наставу у природи организује се лекарски преглед свих ученика. Ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-	Одељењски старшина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања На основу прикупљених података и постављених циљева и задатака наставе у природи, наставник саставља програм који ће се реализовати (пored садржаја наставе програм поседује и спортско рекреативне и културне активности, друштвене игре, типске вечерње програме. ..), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад.	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној школи у природи и са родитељима по препоруци наставника припремају оно што им је потребно понети за недељу дана боравка ван породице Ученици поштују правила понашања приликом путовања, брину се о својим личним стварима. Ученици самостално брину о личној хигијени и хигијени своје собе и окружења. Посматрају, коментаришу, опишу писмено и усмено се изражавају питају дискутују, закључују. бележе, уче, раде домаће задатке, фотографишу играју се, друже се са друговима из

вредностима.уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима			рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. Ученицима треба пружити прилику да питају и добију одговор о свему што их занима, а наставник треба да чује и уважи, у мери у којој је то могуће, њихове потребе, жеље и интересовања. Посебну пажњу треба посветити делу припреме у коме се наставник са ученицима договора око правила понашања током извођења наставе у природи – уз разумевање зашто је важно њихово поштовање. ЦЕНТРАЛНА: Реализација наставних садржаја из наставних предмета(према наставном плану и програму) реализација Ваннаставних активности (музичке,спортске,ликовне,културне и друге активности и такмичења према потребама и афинитетима деце); Додатне активности: здравствено хигијенске активности,друштвено корисне активности (хигијенско и естетско уређење објеката и дворишта и одржавање зелених површина; израда икебаница и украса од разних природних материјала), обилазак историјских знаменитости; шетње и боравак у природи (пропланцима, шумом, поред лековитих извора и потока,паркова...) , играње у природи и на спортским теренима у оквиру објекта.За време путовања и боравак ученика на настави у природи биће организовано дежурство наставника и ученика. Дежурство наставника је планирано као дневно и ноћно, а дежурство ученика ће се спроводити само у току дневних активности. Наставници и ученици ће дежурати и	координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о безбедности и понашању ученика.организује и реализује редовну наставу предвиђене активности, уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку.	друге групе, закмиче се, Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа).о утисцима и успешности реализоване школе у природи Дају своју оцену о истој .

			надгледати све планиране активности у циљу остваривања планираних васпитно-образовних циљева и задатака садржаја наставе у природи и безбедности све деце. Наставници ће у току ноћног дежурства бринути о здрављу и безбедности све деце. ЗАВРШНА: (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о реализацији наставе у природи сачиниће и предати директору стручни вођа у року од три дана по реализацији уз прибављено мишљење ученика и одељенских старешина-реализатора наставе у природи.		

План екскурзије за трећи разред					
Трајање: један дан					
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
- продубљивање, проширивање и богаћење знања и искуства ученика, - повезивање и примењивање знања и умења, - развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим културним, националним, етичким и естетским вредностима, - неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећања заједништва - успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика међусобно, -проучавање објеката и феномена у природи, - уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима -упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,	.Проширивање искустава и богаћење знања ученика упознавањем објеката из ученикове околине. Обилазак Акваријума на ПМФ-у, у Крагујевцу и проширивање знања о биљном и животињском свету слатких вода. Обиласком културно-историјских споменика: Спомен парка и музеја у Шумарицама - упознати прошлост наших народа и развити љубав према отаџбини. Богаћење знања ученика, о животињском свету, који није карактеристичан за наше крајеве, посетом збо-врту у Јагодини. Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и познатим личностима садашњости, обиласком Музеја воштаних	Свет око нас -рељеф околине, биљни и животињски свет, занимања људи у окружењу; -занимања људи, саобраћај и типови насеља, оријентација у простору Народна традиција -упознавање са прошлошћу и културном баштином наших народа Српски језик -описивање природе, богаћење речника Верска настава -обилазак манастира Музичка култура Физичко васпитање	ПРИПРЕМА и извођење екскурзије Путни правци, објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања.Ако је екскурзија реализована у време наставних дана, настава се надокнађује за све ученике у складу са школским календаром и годишњим програмом рада. Избор агенције врши директор и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељењским старешинама и стручном вођи.Након тога одељењски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију екскурзије по предвиђеној маршрути. ЦЕНТРАЛНА У централној фази се реализује екскурзија на релацији Топола-Крагујевац-Јагодина-манастир Раваница-излетиште Грза-Топола. Полазак ученика је у 8 часова испред школе. Обилазак Акваријума на ПМФ-у у Крагујевцу и проширивање знања о биљном и животињском свету слатких	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној екскурзији
				Одељењски старешина координира остваривања садржаја и активности предвиђеним програмом екскурзије, стара	Ученици: посматрају, коментаришу, питају, фотографишу, певају, играју се, закључују, записују, друже се са друговима из друге групе, дискутују, описују

-развој и практиковање здравих стилова живота	фигура у Јагодини, затим посета манастиру - Раваница. Упознавање са природним лепотама окружења шетњом излетиштем Грза.		вода. Обиласком културно-историјских споменика: спомен парка и музеја у Шумарицама упознати прошлост наших народа и развијети љубав према отаџбини. Богаћење знања ученика о животињском свету који није карактеристичан за наше крајеве посетом ззо-врту у Јагодини. Проширивање знања о знаменитим личностима наше историје и познатим личностима садашњости обиласком Музеја воштаних фигура у Јагодини манастира Раваница. Упознавање са природним лепотама окружења шетњом излетиштем Грза. ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о извођењу екскурзије сачиниће и предати директору сртучни вођа у року од три дана по реализацији екскурзије уз прибављено мишљење ученика и одељењких старешина- реализатора екскурзије.	се о безбедности и понашању ученика Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку	Ученици: Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа) о утисцима и успешности реализоване екскурзије, дају своју оцену о истој

4.4.Четврти разред

4.4.1.Обавезни наставни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и способе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи
-овладавање основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, -упознавање, доживљавање и оспособљавање за тумачење одабраних књижевних дела, позоришних, филмских и других уметничких остварења из српске и светске баштине	КЊИЖЕВНОСТ (ЛИРИКА ЕПИКА ДРАМА НАУЧНО-ПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ) КЊИЖЕВНОСТ : Читање текста Читање наглас и у себи као увод у разговор о тексту. Усмерено читање (с претходно датим задацима): откривање карактеристика ликова (поступци, речи, изглед, особине), радњи, догађаја, природних појава и описа; уочавање језичко-стилских слика. Читање усклађено с врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научно-популарни, новински итд.). Подстицање ученика на варијације у темпу, јачини и интонацији гласа и на логичко пазирање при читању. Усмерено читање у себи: брзо схватање садржине, тражење одговарајућих података о лику, опису, осећањима и начину њиховог приказивања.	Читање текста, Тумачење текста, Разговор, Посета библиотеци, Слушање, гледње звучних и видео записа са уметничким казивањем текста, Организовање сусрета и разговора са писцима, Литерарне игре и такмичења Препричавање, Причање, Описивање, Извештавање, Усмена и писмена вежбања,	Током школске године	76	-организује наставни процес-поставља (логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштво интерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часа, мотивише, -даје објашњења, посматра, даје сугестије, води разговор, показује, упућује, демонстрира, активира ученике, поставља питања, вреднује одговоре, коригује, подстиче ученика на размишљање изакључивање	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем - Прати, посматра, уочава , описује, процењује, запеча, учествује у, истраживачким активностима ученика, коментарише, размишља, закључује, проналази решења, самостално ради, обнавља, истражује, повезује, групише, анализира	

	Казивање напамет научених поетских и прозних целина и одломака. Сценске импровизације. Тумачење текста Уочавање и тумачење песничких слика, тока радње, главних ликова и основних порука у књижевном делу. Уочавање значајних појединости у опису природе (откривање чулних дражи: визуелних, акустичких, кинетичких, тактилних, мирисних и других). Указивање на значајна места, изразе и речи којима су изазвани поједини утисци у поетским, прозним и драмским текстовима. Уочавање и именовање садржинских целина у прозним текстовима; стварање плана. Запажање чинилаца који у разним ситуацијама делују на поступке главних јунака (спољашње и друштвене околности, унутрашњи подстицаји - осећања, намере, жеље). Уочавање и тумачење изрази, речи и дијалога којима су приказани поступци, сукоби, драматичне ситуације и њихови узроци, решења и последице. Књижевни појмови Лирика Основни мотив и споредни мотиви у лирској песми. Визуелни и аудитивни елементи у песничкој слици.	Систематска вежбања, Правописне и стилске вежбе, Различите говорне ситуације, Дефинисање и графичко представљање језичких појмова, -дебата, дискусија, Учионица, Амбијентална настава Екскурзија, Настава у природи, Позориште, биоскоп, музеј, културне манифестације, литерарни конкурси Наставне методе вербално текстуалне -илустративно демонстративне -проблемско истраживачке проблемско ситуационе			-организује наставни процес-поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање		

	Песничка слика као чинилац композиције лирске песме. Дужина стиха према броју слогова - препознавање. Понављања у стиху, строфи, песни - функција. Персонификација као стилско средство. Сликовитост као обележје песничког језика. Обичајне народне лирске песме - основна обележја. Лирска песма - основна обележја. Епика Тема и идеја у епском делу. Фабула: хронолошки редослед догађаја, елементи фабуле (увод, заплет, расплет). Односи међу ликовима; основни типови (врсте) карактеризације. Приповедач, приповедање; дијалог, монолог, опис у епском делу. Прича и роман - разлике. Роман за децу - основна обележја. Драма Ликови у драмском делу. Ремарке (дидаскалије). Драмска радња - начин развијања радње.	-интерактивно кооперативне партиципативне -писаних радова			-организује наставни процес- поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање -организује		

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Подстицање ученика на самостално језичко,литерарно и сценско стваралаштво. Развијање скисла и способности за правилно усмено и писмено изражавање,богаће ње речника,језичког и стиског израза.	Драмски текстови за децу. Функционални појмови Подстицање ученика да схватају и усвајају појмове: главно, споредно, машта, збиља, утисак, расположење, интересовање, околност, ситуација, испољавање; подстрек, услов, поређење, процењивање, тврдња, доказ, закључак; дивљење, одушевљење, љубав (према човеку, домовини, раду, природи); привлачност, искреност, правичност, племенитост ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ОРТОЕПИЈА) Основни облици усменог и писменог изражавања Препричавање текста са променом граматичког лица. Препричавање са изменом завршетка фабуле. Препричавање текста у целини и по деловима - по датом плану, по заједнички и самостално сачињеном плану. Причање у дијалошкој форми; уношење дијалога, управног говора у структуру казивања - по заједнички и самостално сачињеном плану. Причање			31	наставни процес- поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтер претира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправили грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,п одстиче ученикена размишљање изакључивање	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем - Прати,посматра,уочава ,описује,процењује,з апажа,учествује у,истраживачким активностима ученика,коментарише, размишља,закључује,проналази решења,самостално ради, обнавља,истражује, повезује,групише,анализира	

	према самостално одабраној теми. Настављање приче инспирисане датим почетком. Састављање приче по слободном избору мотива. Описивање слика које приказују пејзаже, ентеријере, портрете. Описивање сложенијих односа међу предметима, бићима и појавама. Извештавање о обављеном или необављеном задатку у школи или код куће - у облику одговора на питања. Усмена и писмена вежбања Ортоепске вежбе: увјежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, брзалица, загонетака, питалица, краћих текстова; слушање звучних записа, казивање напамет лирских и епских текстова; снимање казивања и читања, анализа снимка и вредновање. Диктати: са допуњавањем, изборни, слободни, контролни диктат. Лексичке и семантичке вежбе: грађење речи - формирање породица речи; изналагање синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и туђице - њихова замена језичким стандардом; основно и пренесено значење речи. Синтаксичке и стилске вежбе:			-организује наставни процес-поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,постиче ученикена размишљање изакључивање -организује	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем - Прати,посматра,уочава ,описује,процењује,зачепажа,учествује у,истраживачким активностима ученика,коментарише, размишља,закључује,проналази решења,самостално ради, обнавља,истражује, повезује,групише,анализира	

ЈЕЗИК Упознавање: -граматике и правописа српског језика -језичких појава и појмова -описмењавања ученика на темељима српског књижевног језика -овладавање граматиком и стилским могућностима српског језика	састављање и писање реченица према посматраним предметима, слици и заданим речима; састављање и писање питања о тематској целини у тексту, на слици, у филму; писање одговора на та питања. Преписивање реченица у циљу савладавања правописних правила. Коришћење уметничких, научнопопуларних и ученичких текстова као подстицаја за сликовито казивање. Вежбе за богаћење речника и тражење погодног израза. Уопштено и конкретно казивање. Промена гледишта. Уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Отклањање празнословља и туђица. Отклањање нејасности и двосмислености. Увежбавање технике израде писменог састава: анализа теме, одређивање њеног тежишта; посматрање, уочавање и избор грађе; распоређивање појединости; елементи композиције. Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка - по два у првом и другом полугодишту. Један час за израду и два часа за анализу задатака и писање побољшане верзије састава			61	наставни процес-поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем - Прати,посматра,уочава ,описује,процењује,зачува,учествује у,истраживачким активностима ученика,коментарише, размишља,закључује,проналази решења,самостално ради, обнавља,истражује, повезује,групише,анализира	

	ЈЕЗИК(ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС) Граматика Обнављање и утврђивање знања усвојених у претходним разредима. Уочавање речи које у говору и писању мењају свој основни облик (променљиве речи) - без дефиниција и захтева за променом по падежима и временима. Уочавање речи које задржавају свој основни облик у свим ситуацијама (непроменљиве речи) без именовања врста тих речи. Реченица - појам глаголског предиката (лични глаголски облик); уочавање речи и групе речи (синтагма) у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин. Појам субјекта; уочавање речи у функцији атрибута уз именицу и именичког скупа речи (именичка синтагма). Ред реченичних чланова у реченици. Именице - збирне и градивне; род и број - појам и препознавање. Придеви - присвојни и градивни - уочавање значења, рода и броја у реченици. Заменице - личне; род и број личних заменица; лична заменица у функцији субјекта у				-организује наставни процес-поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,постиче ученикена размишљање изакључивање	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем - Прати,посматра,уочава ,описује,процењује,закључује,учествује у,истраживачким активностима ученика,коментарише, размишља,закључује,проналази решења,самостално ради, обнавља,истражује, повезује,групише,анализира	

	реченици - појам и препознавање. Бројеви - главни (основни) и редни - појам и препознавање у реченици. Глаголи - појам и основна значења презента, перфекта и футура; вежбе у реченици заменом глаголских облика у времену, лицу и броју. Управни и неуправни говор. Утврђивање и систематизација садржаја обрађених од I до IV разреда. Правопис Употреба великог слова у писању: имена држава и покрајина и њихових становника; имена насеља (градова, села) и њихових становника. Писање управног и неуправног говора (сва три модела). Наводници. Заграда. Писање присвојних придева изведених од властитих имена (-ов/-ев, -ин/-ски). Писање сугласника ј у придевским облицима на -ски, и у личним именима и презименима. Писање скраћеница типа: итд., сл., нпр. и скраћеница које означавају имена држава.			12	-организује наставни процес-поставља (логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање		

	Понављање, увежбавање и проверавање оспособљености ученика за примену обрађених правописних правила. Ортографија Уочавање наглашених и ненаглашених речи: вежбе у изговарању акценатских целина. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору ученика. Изговор свих сугласника и гласовних група у складу са књижевнојезичком нормом ч, ћ, ц, ђ, х; - дс - (људских), - ио, - ао итд. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика. Уочавање диференцијалне (дистинктивне) функције акцента у речима истог гласовног састава, а различитог акцента ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ КОРЕЛАЦИЈА Ликовна култура Музичка култура Народна традиција Физичко васпитање Математика				-организује наставни процес- поставља(логичка) питања-подстиче ученике на стваралаштвоинтерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке-развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, -даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање		

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
ЈЕЗИК	Основни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне,узвичне,заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.1.1.4. препознаје антонимију 1CJ.1.1.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневной комуникацији (у кући, школи, и сл.) Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре Средњи ниво Граматика и лексикологија 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне придеве и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи

	наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ħ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) Напредни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу Писано изражавање (правопис) 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене
КЊИЖЕВНОСТ	Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ. 1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ. 1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате Књижевност 1CJ.1.5.1. Препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту Средњи ниво Вештина читања и разумевање прочитаног

	1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. Проналази део/детал који је приказан на илустрацији, утабели, или дијаграму) 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1CJ.2.2.10. вреднује примереност информација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације Књижевност 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту Напредни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. Мишљење аутора текста vs. Мишљења учесника у догађају) 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. Који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за познату игру потпуно и сл.)

	1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) Књижевност 1CJ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Говорна култура 1.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. «певушења» или «скандирања» 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став Основни ниво Писано изражавање 1CJ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије) Средњи ниво Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању

	1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1CJ.2.3.5. језички изразприлагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерн узрасту; употребљава синониме (нпр, да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа,разред, одељење) 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира Напредни ниво Писано изражавање 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни,средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издваја пасусе

МАТЕМАТИКА

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА					РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи
- да савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему - упознају скуп природних бројева и исте приказују тачкама бројевне полуправе - примењују својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачун олакшица - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција - знају да речавају једноставније једначине и неједначине у скупу природних бројева - упознају разломке, њихово читање, писање и значење - успешно решавају задатке дате у текстуалној форми -да упознају јединице мере за површину, Да претварају јединице у мање и веће	Скуп природних бројева КОРЕЛАЦИЈА Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво, физичко васпитање Мерење и мере КОРЕЛАЦИЈА Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво, физичко васпитање	Упознавање својстава операција, операције са бројевима, усмено и писмено рачунање, вежбање, формирање математичког језика, таблични начин изражавања, састављање израза Методе Демонстративна, интерактивна, Истраживачка, Игра, Илустративна, хеуристичка Коришћење очигледних средстава и метарског система мерења, коришћење модела квадратног метра, дециметра, центиметра Методе Експериментална, Игра, Демонстративна, илустративна	Током године	132	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања - подстиче на логично мишљење - развија кооперативност	- сабирање и одузимање - множење и дељење - меморисање - примењивање стечених знања - решавање проблема - запажање - уочавање упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања	

- да упознају и науче формуле за израчунавање површине правоугаоника, квадрата, коцке и квадра - примењују стечена знања кроз решавање те-кстуалних проблемских задатака	Површина КОРЕЛАЦИЈА Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво, физичко васпитање	Коришћење геометријских фигура у процесу формирања појма броја и обратно, Рад на развијању просторних представа код ученика Методе Експериментална, Игра, Демонстративна, илустративна	мај	30	усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -подстиче на логично мишљење -развија кооперативност	-посматрање-упоређивање - мерење - рачунање - примена стечених знања	

Наставни предмет: МАТЕМАТИКА

Разред: ЧЕТВРТИ

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде Разломци 1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине Средњи ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1MA2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1MA2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1MA2.1.5. уме да решава једначине Разломци 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1MA.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) Напредни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом Разломци

	1MA.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) 1MA.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Основни ниво Мерење и мере 1MA.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1MA.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1MA. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1MA. 1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме Средњи ниво Мерење и мере 1MA.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1MA.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1MA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1MA.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1MA.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака и уме графички да представи дате податке Напредни ниво Мерење и мере 1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1MA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1MA.3.4.3. претвара јединице за мерење масе
ПОВРШИНА	Основни ниво Геометрија 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица Средњи ниво Геометрија 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама Напредни ниво Геометрија

	1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе страног језика у млађем узрасту јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
 - олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
 - стимулише машту, креативност и радозналост.;
- подстиче задовољство коришћења страног језика.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						РАЗРЕД:	
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Разумевање говора</u> Разуме општи садржај кратких и прилагођених текстова после неколико слушања;разуме краће дијалоге (до 5 реплика / питања и одговора), прилагођене приче и песме у оквиру тема предвиђених програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа и адекватнореагује на појединачне делове усменихпорука издвајајући битне информације	<u>Теме и ситуације:</u> Школа: -сконост према предметима, активности и теме попредметима, школски дан. Корелација Српски језик (Технике слушања и читања; ред речи у реченици)	-циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике; - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; - ученици у почетку већином слушају и реагују, а тек потом почињу и да говоре;	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	- Дефинише појмове, објашњава нове речи, излаже градиво;	-Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: слушај, пиши, повежи, одреди, али и активности у вези с радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску итд.); -активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу; -практична примена стечених знања -активно учешће у раду.	<u>Разумевање говора</u> Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						РАЗРЕД:	
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
(датум, време, место, особе, количину...); разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, и планови за будућност итд.) <u>Разумевање писаног текста</u> Разуме краћи текст (до 50 речи), написане речи и реченице састављене углавном од познатих језичких елемената	Ја и моји другови: -хоби, заједничке активности, солидарност и толеранција, помоћ другу/другарици, позајмљивање ствари, ужине, подела одговорности) Корелација Енглески језик (Тема <i>Ја и моји другови</i> , 3. разред)	- језичка грађа је кумулативна и надовезује се на већ обрађену; - битно је значење језичке поруке, а не граматичка прецизност исказа; - знања ученика мере се јасно одређеним <i>релативним</i> критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	-инсистирање на систематичности и у раду и поштовању принципа и правила рада;	- рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама итд.); - мануалне активности (сецкање, бојење, прављење предмета од глинамола или сланог теста; израда постера за учионицу или родитеље и сл.); - Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио записа повезати појмове у вежбанки,	<u>Разумевање писаног текста</u> Ученик чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						РАЗРЕД:	
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
(речи и језичке структуре предвиђене програмом); разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама; разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу .	Породица и блиско окружење: -слободно време у породици, породична путовања и излети; -подела послова и обавеза у породици; опис и особине животиња; однос према животињама. Корелација Српски језик (Технике слушања и читања; ред речи у реченици) Празници: -прославе и манифестације у оквиру школе и ван ње.	- са циљем да унапреди квалитет и квантитет језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији (рад у учионици спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потагом за информацијама и мање или више сложеним задацима са јасно одређеним контекстом,поступком и циљем).	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	-инсистирање на практичној примени стечених знања;	додати делове слике који недостају и сл.); - игре; певање у групи; класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...); - Погађање предмета или лица; - Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; - Игра по улогама (симулација);	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						РАЗРЕД:	
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Усмено изражавање</u> Разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам; самостално даје информације о себи и окружењу; описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста, користећи усвојене језичке елементе и структуре.	Корелација Верска настава (Обичаји везани за прославу Божића и Ускрса) Ликовна култура (Израда новогодишњих украса и постера поводом празника) Мој дом: -дневни распоред активности током радних дана и викенда (учење, игре, обавезе...) Корелација Српски језик (Технике слушања и читања; ред речи у реченици)	Комуникативно-интерактивни приступ у настави старних језика укључује и следеће: - усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовању друштвеном чину; - поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и прилагођене листе задатака и активности;	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	-охрабрује, помаже и подстиче ученике;	- Цртање по диктату; - "Превођење" исказа у гест и геста у исказ; - Повезивање звучног материјала са илустрацијом; - Заједничко прављење илустрованих материјала (албум фотографија одељења, план недељних активности);	<u>Усмено изражавање</u> Ученик самостално усмено изражава садржаје у вези са познатим темама.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК							РАЗРЕД:
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Интеракција У стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези са контекстомучионице, активностима у учионици, свакодневним активностима и договорима (у садашњости и будућности), као и догађајима из непосредне прошлости; размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену; учествује у комуникацији;	Исхрана: оброци ван куће (ресторан, ужина у школи, куповина у супермаркету...). Одећа: -одевни предмети за одређене прилике (формално и неформално одевање). Корелација: Енглески језик (Тема <i>Одећа</i>, 3. разред)	- наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја; - ученици се третирају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	-оцењивањем мотивише ученике за учење; -оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика;	- Разумевање писаног језика: а)препознавање везе између слова и гласова б) повезивање речи и слике в) одговарање на једноставна питања у вези са текстом г) извршавање прочитаних упутстава и наредби.	Интеракција Ученик остварује комуникацију и са саговорницима размењује информације у вези са познатим темама поштујући социокултурне норме комуникације.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК							РАЗРЕД:
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Писмено изражавање</u> Допуњава и пише реченице и краће текстове (до 5 речи односно 20 речи), препричава текст, пише честитку или разгледницу, поруку, позивницу; попуњава формулар или пријаву.	Окружење: -суседски односи; -екологија, однос према човековој околини. Корелација Чувари природе (Временски услови; однос према околини) Остало: -знаменитости земаља чији се језик учи. -пригодна децја прича или бајка; -бројеви до 1000; -исказивање времена (детаљно); -коришћење новца.	- уџбеници постају извори активности; - учионица постаје простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	-негује позитивну климу у одељењу. -омогућује подстицајну средину за рад и учење.	- Писмено изражавање: а) повезивање гласова и слова; б) замењивање речи цртежом или сликом; в)проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично); г) повезивање речи и кратких реченица са сликама.	<u>Писмено изражавање</u> Ученик у писаној форми изражава краће садржаје у вези са познатим темама, поштујући правила писаног кода.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК							РАЗРЕД:
ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72			
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Знања о језику</u> Препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје (глаголска времена: садашње, прошло и будуће време у јасно контекстуализованим структурама, односно без теоријског објашњавања и инсистирања на апсолутној граматичкој тачности); поштује ред речи у реченици; користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости); разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.	Граматички садржаји: Употреба одређеног и неодређеног члана; слагање именица и заменица са глаголима у лицу и броју; облици личних заменица; рецептивно и продуктивно The Simple Present Tense, the Present Continuous Tense; прошло време, само одређени бр најфреквентнијих глагола; будуће време; основни глаголски изрази; најчешћи модални глаголи; Императив - као комплетне фразе (без граматичких објашњења уколико ученици не инсистирају).	-рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад.	IX-VI (наведени лексички и граматички садржаји се преплићу током целе школске године)	Број часова у којима преовлађују лексички садржаји је 36. Број часова у којима преовлађују граматички садржаји је 36.	- омогућује ученицима да сами изводе закључке.	- запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство.;	<u>Знања о језику</u> Препознаје основне принципе граматичке и социolingвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет:			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Породица и блиско окружење; Мој дом; Школа.	октобар, новембар, мај	Српски језик	Технике слушања и читања; ред речи у реченици.
Празници: прославе и манифестације у оквиру школе и ван ње.	децембар април	Верска настава	Обичаји везани за прославу Божића и Ускрса.
		Ликовна култура	Израда новогодишњих украса и постера поводом празника.
Окружење: суседски односи; екологија, однос према човековој околини.	април	Чувари природе	Временски услови; однос према околини.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ : ПРИРОДА И ДРУШТВО				РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика
Наставни предмет Природа и друштво развија код деце сазнајне способности, формира основне појмове и постепено гради основе за систем појмова изобласти природе, друштва и културе. Истовремено, стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса, подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања спознају свет око	1. Моја домовина део света – Основне одреднице државе (територија, становништво, симболи...) – Основне одреднице државе Србије (територија, границе, становништво, главни град, симболи). – Развој модерне српске државе (деветнаести и двадесети век). – Стратешки положај Србије – физичко-географски исаобраћајно-географски (на Балканском полуострву, у Европи и свету). – Природно-географске одлике Србије: рељеф, воде и климаше домовине. Рељеф (Панонска низија, низије у долинама река и котлина, брдско-планински предели, највеће планине) воде (најдуже реке, сливови, природна и вештачка језера, бање) клима (одлике умерене климе). – Угрожена и заштићена подручја у Србији (национални паркови, резервати, споменици природе).	Развијање осећаја припадности својој домовини. Уочавање права и обавеза грађана. Оспособљавање за примену Конвенције дејчјих права.		12	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише-координира - наводи на повезивање и примену знања - постављање занимљивих питања	- Посматрање - описивање-истраживање - Експериментисање - закључивање - играње - бележење - праћење - дискусија - анализирање - решавање проблемних ситуација - повезује и примењује стечена знања - изводи огледе

себе као природно и друштвено окружење. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Преко интерактивних социјалних активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност; уважавајући различитости и права других, уче како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености, омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота. Општи циљ интегрисаног наставног	– Становништво Србије: природно кретање становништва (број, густина насељености, миграције); структуре становништва (старосна, образовна; национална, верска, језичка ...). – Грађење демократских односа (упознати правила која регулишу узајамна права и обавезе државе и грађана). – Очување националног идентитета и укључивање у светску културну баштину (неговање идентитета, развијање толеранције исвести о припадности мултиетничком, мултикултуралном и мулти-онфесионалном свету). Ми смо деца једног Света — Конвенција о правима детета (ОУН, УНИЦЕФ, УНЕСКО, Савет Европе, „Радост Европе“ ...) 2. СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ Биљни и животињски свет у Србији – Груписање живог света на основу сличности и разлика (подела на царства); – Флора наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене биљке; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација); – Фауна наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене животиње; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација); – Домаће животиње и гајене биљке (значај, потребе и могућности; потенцијали за производњу здраве хране); – Природне појаве, прилагођавање: посматрање,	Упознавање специфичне флоре и фауне. Хронолошко праћење природних појава. Одговоран однос према окружењу.		15	-организује и усмерава извођење огледа -усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење огледа	-посматрање -описивање -истраживање експериментисање -закључивање -играње -бележење -праћење -дискусија -анализирање -решавање проблемних ситуација -повезује и примењује стечена знања -изводи огледе

предмета Природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијањеспособности за одговоран живот у њему.	запажање,праћење и бележење на различите начине неких адаптивнихпромена и понашања (рађање, цветање, плодоношење, лињање,митарење, сеобе...). Човек део природе – Човек, део природе – свесно и друштвено биће. – Спознаја себе, уочавање полне различитости. – Основи здравог живљења – како могу да утичем на квалитетживота (исхрана, хигијена, одевање, становање, здравственакултура...). – Одговоран однос према себи и другима (вршњацима, старим лицима, болесним лицима, кућним љубимцима, напуштеним животињама...) 3.ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ Истраживање и уочавање узрочно-последичних веза,издвајање параметара, њихов међусобни однос, оглед – Правила која важе за сва кретања (покретање, заустављање,промена брзине...); систематизација досадашњих знања и провера параметара. – Шта и како утиче на пређено растојање неког предмета?; падање различитих предмета; клизање и котрљање наниже; шта утичена брзину кретања клатна? – Од чега зависи величина сенке? – Како висина ваздушног стуба (ниво воде у чаши) утиче нависину звука?	Уочавње узрочно последничних веза. Корелацоја са свакодневним искуствима.		16	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знаља -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење оглед	посматрање - описивање - истраживање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - праћење -дискусија -анализирање -решавање проблемсих ситуација -повезује и примењује стечена знања -изводи огледе

	Испитивање својстава материјала – Материјали и њихова својства: механичка, топлотна, електрична, магнетна, растворљивост. – Који се предмети (материјали) најбоље наелектришу, а којинајбоље проводе електричну струју? Како то утврдити? – Како повећати или смањити дејство магнета? – Материјали и светлосна пропустљивост. – Који материјали најбоље проводе топлоту? – Испитивање растворљивости материјала (уочавање разлика урастворљивости чврстих, течних и гасовитих материјала у води). – Смеше – идентификовање и описивање смеша у окружењу(вода у природи, ваздух, земљиште, храна...). – Раздвајање састојака смеше различитим поступцима, који себирају на основу својстава састојака (просејавање, цеђење,испаривање воде из раствора...). -Промене материјала – Повратне и неповратне промене материјала. – Идентификовање промена на материјалима при чему настајудруги материјали са другачијим својствима (сагоревање, рђање, труљење, кување...). – Сагоревање материјала – ваздух (кисеоник), запажањепромена при сагоревању. – Запаљиви материјали, ознаке за запаљиве материјале; опасност и				-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања -организује и усмерава извођење оглед	посматрање - описивање - истраживање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - праћење -дискусија -анализирање -решавање проблемских ситуација -повезује и примењује стечена знања -изводи огледе

	заштита од пожара, гашење пожара. Где све запажамо и користимо оно што смо научили оразличитим облицима кретања, електричним појавама, магнетима, светлосним појавама, различитим својствима и променама материјала 4. РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА – Рад свесна активност човека (поредити рад људи и активности различитих животиња) – Утицај природних и друштвених фактора на живот и рад људи. – Природна богатства и њихово коришћење (ресурси, технологије, производи, рационална производња и потрошња, рециклажа, ревитализација). – Ресурси: воде, горива, руде и минерали, земљиште, шуме, биљни и животињски свет. – Природне сировине – примена (кухињска со, гипс, мермер...). – Прерада природних сировина – технологије добијања метала, папира, гуме... Прерада воде и добијање здраве хране. – Сунце, ваздух, вода – обновљиви извори енергије. – Угаљ, нафта, гас – необновљиви извори енергије, заштита животне средине. – Недовољно искоришћени и еколошки извори енергије. – Делатности људи у различитим крајевима Србије (равни чарским, котлинским, брдско-планинским, селу и	Уочавање смисла људске делатности, сагледавање ресурса и њихово коришћење. Уочавање разлике између рада човека и „и рада животиња,,		14	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише-координира - наводи на повезивање и примену знања - постављање занимљивих питања	- посматрање - описивање - истраживање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - праћење - дискусија - анализирање - решавање проблемских ситуација - повезује и примењује стечена знања - изводи огледе

	граду). – Производња и услуге, пласман и тржиште, понуда ипотражња, трговина и потрошња (маркетинг). – Рад, производња, потрошња и одрживи развој (увидети везе између коришћења ресурса, примењених технологија и одрживог развоја). 5. ОСВРТ УНАЗАД – ПРОШЛОСТ – Трагови прошлости (пратити трагове прошлости: својепородице, насеља – краја у коме живим). – Временска лента (временски одредити векове, констатоватинеке типичне карактеристике векова). – Лоцирање догађаја – датума (сналазити се на временскојленти: лоцирати догађаје, датуме; одредити време, животно добасвојих родитеља и њихових предака; одредити неке познатсавременике: на временској ленти обележити животни периоднеких знаменитих (познатих) личности и одредити њиховесавременике из истих и различитих области као и претходнике иследбенике из истих области (ликовне ствараоце, музичке, књижевнике, спортисте, глумце...). – Хронологија различитих научних открића (рецимо из областимедицине у прошлом веку). – Начин живота у средњем веку – информисати се о различитим животним ситуацијама људи у средњем веку на територији Србије: село – град, живот некад и сад (становање, исхрана, рад, дечје игре, школовање, понашање, ратовање...).	Лоцирање догађаја и датума на временској ленти. Кретање кроз време. Праћење развоја српске државе. Методe - дијалoшка - амбијентална - оглед - партиципативне - решавање проблемситуација - илустративна - кооперативна - интерактивна Музеји, споменици, занатске радионице, фабрике, манастири, Екскурзија, настава у природи, природно окружење, културне манифестације, амбијетална настава		15	-организује и усмерава извођење огледа -усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање	

	– Прошлост српског народа (упознати се са значајним догађајима из националне прошлости: сеобе Срба, простор на коме су Срби живели, Први и Други српски устанак). – Уочити везу између историјских збивања у свету и код нас (Први и Други светски рат). – Стварање што објективније слике о догађајима из прошлости коришћењем различитих историјских извора. – На временској ленти хронолошки одредити развој (континуитет и дисконтинуитет) државе Србије и упознати се са њеним владарима, почев од лозе Немањића, па све до данас. Корелација са свакодневним искуственим сазнањима Корелација Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Физичко васпитање, Народна традиција, Чуvari природе, Грађанско васпитање, Верска настав					

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво Друштво 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу Средњи ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора- рељефа, вода, климе- и делатности људи Друштво 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама Напредни ниво Друштво 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ	Основни ниво Жива и нежива природа 1ПД.1.1.1. прави разliku између живе и неживе природе 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима Средњи ниво Жива и нежива природа 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници Напредни ниво Жива и нежива природа 1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима

	1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића
ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	Основни ниво Материјали 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха Кретање и орјентација у простору 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи орјентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара Средњи ниво Материјали 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали Кретање и орјентација у простору 1ПД.2.4.1. зна да кретање тла зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тржене информације на ленти времена Напредни ниво Материјали 1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу Кретање и орјентација у простору 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова
РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	Основни ниво Екологија 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе 1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса

	1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе Средњи ниво 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити
ОСВРТ УНАЗАД- ПРОШЛОСТ	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их Средњи ниво 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.6. познаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч Напредни ниво 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: Природа и друштво			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Моја домовина-део света	Време је прецизирано у оперативним и глобалним плановима.	Математика	Скуп природних бројева, површина
		Ликовна култура	Цртање грба и заставе
		Музичка култура	Химна и народне песме;музички инструменти
		Народна традиција	Традиционални занати
		Српски језик	Језичка култура, правопис, игре речима, употреба великог почетног слова
		ЧОС	Дечја права
		Чувари природе	Екологија
		Грађанско васпитање	Појединац и заједница;уважавање различитости и особености
Сусрет са природом		Српски језик	Превођење текста у прво лице глагола,осмишљавање приче, народне пословице
		Музичко васпитање	Слушање музике
		Грађанско васпитање	Бринемо о биљкама и животињама, еколошка свест
		Ликовно васпитање	Плакат, илустрације текста
		Физичко васпитање	Вежбе обликовања, вежбе правилног дисања
Истражујемо природне појаве		Музичко васпитање	Креирање покрета уз музику песме, израда музичких инструмената,висина тона тј. тон и висина тона

		Ликовна култура	Израда плаката, Позориште сенки
		Физичко васпитање	Различити облици кретања, атлетика, спортске игре
		Српски језик	Говорна култура
Рад, енергија, производња и потрошња		Српски језик	Усмено и писмено изражавање, синтаксичке вежбе
		Ликовно васпитање	Плакат, упознавање уметничких дела (Тац Махал), израда фигура од гипса, израда употребних предмета
		Математика	Блок бројева до 1000, рачунске операције (сабирање и одузимање)
		Грађанско васпитање	Развој еколошке свести и брига о биљкама и животињама
Осврт уназад-прошлост		Ликовно васпитање	Представљање информација, текстова симболима и сликама- визуализација, израда костима, сцене, стрип, фотографија филм
		Грађанско васпитање	Превазилажење сукоба, преговарање
		Музичко васпитање	Слушање средњовековне музике (ансамбл-ренесанса), песма „ Тамо далеко“ , свирање на мелодијским и ритмичким инструментима
		Српски језик	Књижевност(песме и приче о Светом Сави, народна књижевност, правопис.
		Математика	Рачунање времена, површина- израчунавање површине.
		Народна традиција	Живот људи у прошлости, обичаји, одећа, обућа..

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА					РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА : 2					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Циљ в аспитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета. -развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности. -да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и очување и неговање културне баштине	I КОЛАЖ, ФРОТАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ (површински и тродимензионални колаж) (6+4) 1. Колаж (дводимензионални – површински колаж) Појмови: колаж, фротаж, деколаж, асамблаж 2. Фротаж (површинске игре) 3. Деколаж (наслојавање, доцртавање, досликавање...) 4. Асамблаж (тродимензионални колаж, инсталације, проширени медији...)	-ликовно изражавање ученика кроз различите технике -примереност захтевима узрасним могућностима, -посета изложбама, организовање изложби, -коришћењем различитих средстава за рад, -амбијетална настава, настава у природи , излети, екскурзија -посета позоршних представа, музеја, галерија, културних манифестација, -ликовних конкурса, -посета и учешће на приредбама	Током школске године	10	-организује наставни процес -поставља (логичка) питања -демонстрира уметничка дела -коригује -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке -прати напредак ученика (посматрање ангажованости на часу -ученички радови и продукти ученичких активности)	посматра -описује процењује -групише -прати -примењује -изводи вежбе, огледе, експерименте -користи различите сликарске технике -сакупља -ствара -комбинује -истражује и експериментира	-разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности -изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) -описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) -описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода -зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу -користи материјал за рад -доноси материјал за рад -зна основне боје -познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности -образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) -одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или
	II ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И У РАВНИ (6+4) Компоновање апстрактних облика у простору према положеној, косој или усправној линији Организација бојених облика у односу на раван у простору Организација тродимензионалних облика у простору и на	Наставне методе Дијалогска, монолошка, демонстративна,		10			

	равни Појмови: акварел, пастел, темпера III СЛИКАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ (6+4) Карактеристике акварел технике Карактеристике пастелних боја и креда у боји (суви пастел и воштани пастел) Карактеристике темпера боја Појмови: материјали и Технике IV ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ (6+4) Црвена + жута = наранџаста Црвена + плава = љубичаста Жута + плава = зелена Појмови: основне боје, изведене боје V ЛИНИЈА, ПОВРШИНА, ВОЛУМЕН, БОЈА, ПРОСТОР (16+8) 1. Линија – простор 2. Површина – простор 3. Волумен – простор 4. Боја – простор	практичан рад, текстуална, експериментална, посматрање дебата		10			концепт, -лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст -слободно се изражава кроз различите технике -ствара изведене боје -познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника материјала визуелне уметности -одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) -из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) -када образлаже свој рад и радове других уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других -анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) -да би проширио своја знања из визуелних уметности разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
				10			

	5. Линија, површина, волумен, боја – простор Појмови: волумен						-креативно се изражава кроз различите технике
	VI АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР (6+4) 1. Идејна решења за израду маски 2. Израда маски 3. Израда сцене 4. Предлог за кореографију, музику, костим 5. Израда сцене 6. Реализација по групама или у целини Појмови: амбијент и сценски простор			22			
	Корелација Српски језик, Природа и друштво, Грађанско васпитање, Математика, Музичка култура, Народна традиција, Верска настава,			10			

МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА У ОКВИРУ РАЗРЕДА
(САДРЖАЈНА И ВРЕМЕНСКА УСКЛАЂЕНОСТ)

Предмет: ликовна култура 4.разред			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ са којим је у корелацији	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ
Колаж,фротаж, деколаж и асамбалаж	Време је прецизирано у оперативним и глобалним плановима.	математика	површина, димензије(дводимензионална и тродимензионална).
		природа и друштво	материјали(својства,особине материјала), разликовање различитих земаља, култура и периода.
Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни		математика	линија(положена, коса и усправна)
		природа и друштво	кретање у простору и времену, жива и нежива природа; материјали
		музичка култура	слушање музике
Сликарски материјали и технике		музичка култура	слушање композиције: „ Сањарење“ Р. Шуман; П. И. Чајковски: „ Валцер цвећа“
		српски језик	описивање материјала и техника
Основне и изведене боје		српски језик	језичка култура-речи истог и супротног значења
		музичка култура математика	Слушање музике(ведрога карактера) геометријске фигуре (круг)
		физичко васпитање	елементарне игре
	Линија, површина, волумен, боја, простор	грађанско васпитање	игре представљања

		математика	линија, геометријска тела
		природа и друштво	саобраћај; материјали; чула
		српски језик	значење речи; загонетна реч
Амбијент		природа и друштво	рељеф,кретање, сналажење у простору и времену, материјали
		математика	облик и простор
		музичко	слушање музике
		народна традиција	простор (амбијент куће у прошлости, Народна ношња); одељење некада; прослава верских празника
		позориштанце	Позоришна предства

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе музичке културе је:

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА					РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36		
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Циљ наставе музике у основној школи је да ученику омогући да упозна све виталне димензије музике и то кроз лично искуство, да би могао у потпуности да разумед и доживи музичко дело и учествује у музичком догађају на начин и у степену који сам у будућности одабере - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; - оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа	1. Извођење музике А) певање Б) свирање А) Певање песме по слуху и са нотног текста, игре са певањем, усвајање музичког речника, усвајање музичког писма и тонова, Б) свирање и певање модела, извођење на мелодијским и ритмичким инструментима, понављање задатог мелодијског мотива,	Певање песама по слуху и са нотног текста. Певање и свирање. Слушање музике и усвајање основних појмова. Активности у музичком стваралаштву. Демонстрација учитеља или уз помоћ различитих музичких помагала. Повезивање музичког садржаја са садржајима осталих предмета. Извођење нотног записа на мелодијским и ритмичким инструментима. Импровизација покрета на задату мелодију. Вербалне методе (монолошка и дијалошка) Решавање проблема - хеуристички приступ - Рад на тексту, писани и графички радови	Током школске године	24	- организује наставни процес - поставља (логичка) - питања - демонстрација - коригује ученике - даје практичне инструкције са повратном информацијом, како би се исправиле грешке - прати напредак ученика - ученички радови и продукти - ученичких активности - усмено испитивање - развија интересовања ученика за музику	- пева - свира - изводи песме одговарајуће тежине - изражава се покретом и кретањем - изражава сопствено искуство - ствара музику на основу датог текста - импровизује музику и покрете - упознаје уметничку и народну музику	1. Извођење музике ученик уме да препозна: основне елементе музичке писмености - опише основне карактеристике музичких инструмената - музичке жанрове - народно стваралаштво - певање песме по слуху у групи ученика ученик уме да анализира повезаност: - музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брзо темпо са живахним карактером) - структуре драматургије одређеног музичког жанра - народно Музичирања са специфичним контекстом Народног живота - уме да одсвира и одпева једноставне нотне записе на ритмичким и мелодијским инструментима Ученик зна: - функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела - разуме историјске и друштвене околности Настанка жанра и облика Музичког фолклора - критички и аргументовано образлаже свој суд - уме да одсвира (на ритмичким и мелодијским инструментима) и изражајно

		. Демонстративна метода -Практични рад и радионица -Игровне активности -Истраживачки рад ученика Интерактивна настава					одпева нотне записе 2. Слушање музике Ученик уме, на основу слушања музичких примера: -да именује музичке изражајне елементе, музичке жанрове, српски музички фолклор - изводи једноставне покрете уз музику ученик уме да:опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената - препозна структуру одређеног жанра - изводи покрете уз музику Ученик: уме да анализира слушану музику -уочава различите тонске боје -импровизује мелодију на задати текст -креирање сложенијег покрета на одређену мелодију -уочава различите облике музичког фолклора 3. Музичко стваралаштво ученик уме да: - изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима -пева једноставне дечије, народне или популарне композиције -направи музичке инструменте користећи предмете из окружења -. Осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела - изводи једноставне дечије
	2. Слушање музике Кроз слушање уочавати различите тонске боје (гласове , инструменте,различит темпо,динамику,...) ,навикавање на пажљиво слушање,разговор о слушаном музичком делу и упознавање уметнич инародног стваралаштва -креирање покрета уз музику, -импровизација мелодије на задати текст	Приредбе,културне и спортске манифестације, позоришне представе, концерти, настава у природи, излети, екскурзија,амбијетална настава		12	-организује наставни процес -поставља (логичка) питања -демонстрација -коригује ученике -дајепрактичне инструкције са повратном информацијом, како би се исправиле грешке -прати напредак ученика -ученички радови и продукти ученичких активности -усмено испитивање -развија интересовања ученика за музику	-пева -свира -изводи песме одговарајуће тежине -изражава се покретом и кретањем -изражава сопствено искуство -ствара музику на основу датог текста -импровизује музику и покрете -упознаје уметничку и народну Музику	
	3.						

	Музичко стваралаштво -Осмишљавање покрета уз музику, -слободно музичко изражавање -импровизација дечије мелодије на задати стих -изражајно певање КОРЕЛАЦИЈА Српски језик, Природа и друштво, Грађанско васпитање, Математика, Народна традиција, Верска настава, Физичко васпитање Ликовна култура				-организује наставни процес -поставља (логичка) питања -демонстрација -коригује ученике -даје практичне инструкције са повратном информацијом, како би се исправиле грешке -прати напредак ученика -ученички радови и продукти ученичких активности -усмено испитивање -развија интересовања ученика за музику	-пева -свира -изводи песме одговарајуће тежине -изражава се покретом и кретањем сопствено искуство -ствара музику на основу датог текста -импровизује музику и покрете -упознаје уметничку и народну музику	композиције на бар једном инструменту -пева дечије, народне или популарне композиције -изведеразноврснимузичкирепертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима - импровизујеи/или компонујемањемузичке целине -осмисли једноставну кореографију на задату мелодију

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ					РАЗРЕД: :ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.	Атлетика -Техника трчања:рад на техници трчања у месту и кретању;савлађивање брзог трчања кроз убрзање;техника високог и ниског старта; -Скок у вис:усавршавање прекорачне технике на већим висинама; -Скок у даљ:усавршавање технике згрчне и предвежбе за технику увинућа; -Бацање:бацање лоптице од 200 грама у даљ јачом и слабијом руком;бацање медицинке од 2кг. са две и једном руком; -Штафетно трчање:игре,деонице до 20км са додиром	Програм физичког васпитања претпоставља да се кроз развијање физичких способности и стицања знања и умења,ученици оспособљавају за задовољење индивидуалних потреба и склоности у свакодневном животу. Програмски задаци остварују се: -редовним часовима -кроз ванчасовне облике рада -и ваншколске организационе облике рада(излет,крос,курсни облици и обавезни стручно-педагошки рад,корективно педагошки рад,школска и друга такмичења,дани спорта,приредбе,спортске манифестације, јавни наступи,слободне активности,активности тј. настава у природи,изабране спортске гране)	Током школске године	18	-организатор -информатор -припрема справе -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар Објашњава, демонстрира, помаже, храбри, подстиче сарадњу,индивидуализује наставу	-хода -трчи -такмичи се -свладава препреке -скаче -прескаче -сарађује -савладава препреке -такмичи се -баца -хвата -додаје -показује -вреднује -само вредује -сарађује -савладава препреке -такмичи се	Природни облици кретања -Правилно изводи вежбе на тлу -Изводи вежбе и комбинације вежби на греди или замишљеној линији -Изводи све облике природних кретања у складу са предвиђеним планом и програмом -Вешто изводи разноврсне форме природних облика кретања предвиђене на греди, тлу и са круговима -Правилно изводи сложеније вежбе обликовања на разбоју -.Правилно изводи варијенте штафетно трчања

-Стицање знања о техници: извођења виса завесом о потколелу на дочелном вратилу/извођења састава на ниској греди -Стицање знања о начину извођења валцер корак -Стицање знања о начину извођења гимнастичког вишебоја/мачјег скока и скока „маказице -Стицање знања о начину коришћења гимнастичких справа и кратке вијаче -Стицање знања о начину извођења окрета и двоструког окрета -Стицање знања о значају физичког вежбања на јачање организма -Стицање знања о начинима поспешивања снаге мишића -Стицање знања о техници правилног и безбедног извођења прекорачне технике скока увис -Стицање знања: о вештини вођења лопте при праћењу и ометању пара/начинима коришћења обруча у ритмичкој вежби -Стицање знања о начинима ефикаснијег погађања циља гађањем у кретању -Стицање знања о начину одузимања лопте противнику у фудбалу/ начинима извођења ритмичког креативног плеса -Стицање знања о начинима вођења лопте у дриблингу/ мнипулације обручем по такту на различите начине	Основи спортских игара -Рукомет:вежбе основа технике комбиновати са вежбама ситуацијеу игри,игра 3:3. -Кошарка: вежбе хватања и додавања,шутирање испод коша,двокорак,игра 3:3. -Одбојка:примена технике у игри,игра преко ниже мреже на смањеном терену 2:2 -Фудбал различито вођење, додавање,шутирање и одузимање лопте; игра са основним правилима за мали фудбал. Здравствено васпитање -физичка форма, - лична хигијена и хигијена здравља, - правилна исхрана, - правилан ритам рада и одмора, - прва помоћ.			36	-организатор -информатор -припрема справе -ствара проблем ситуације -партнер -стимулатор -аниматор -мотиватор -критикује и усмерава -процењивач и оцењивач -регулатор социјалних односа -критичар и самокритичар	-хода -трчи -баца -хвата -шутира -сарађује -савладава препреке -такмичи се	- ученица правилно изводи основне вежбе на двовисинском разбоју - ученик правилно изводи основне вежбе на коњу са хватаљкама - ученик правилно изводи основне вежбе на круговима -ученик правилно изводи основне вежбе на паралелном разбоју -зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ - се успешно креће у ритму и темпу музичке пратње у простору основним облицима кретања (ходање, трчање) У подобласти - правилно изводи основне вежбе из ритмичке гимнастике -зна називе вежби и основе тренинга, пружа прву помоћ - плива и поштује правила самоспасавања и безбедности око и у воденој средини - правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела - зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију, и функцију појединих вежби у комплексу знањао физичком вежбањуи физичком васпитању

-Стицање знања о значају правилног држања тела за здравље -Стицање знања о техници извођења колута напред преко лопте до чучња -Стицање знања о значају спретности и брзине у извођењу кретњи током игре -Стицање знања о начину извођења колута напред до чучња и везаног колута назад -Стицање знања о начину синхронизације покрета у извођењу валцер корака у пару Стицање знања о примени прескакања у игри Стицање знања о техници вођења лопте руком, ногом Стицање знања о начинима одржавања личне хигијене Стицање знања о начину заустављања лопте ногом Стицање знања о начину хватања и додавања лопте Стицање знања о новом елементу игре рукомета Стицање знања о најважнијим, основним правилима игре рукомета Стицање знања о начину извођења летећег колута Стицање знања о важности кондиције за трчање на дуге стазе Стицање знања о важности поштовања правила игре Стицање знања о начинима слеђења и ометања пара као елементима фудбала Стицање знања о примени елемената фудбала у ситуацији коју намеће игра						- утицај физичког вежбања - основне појмове везане за физичко вежбање - безбедност током вежбања - основна правила спортских игара - испољава заинтересованост за физичко вежбање - доказује се кроз физичко вежбање - испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког васпитања - игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других - зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга - зна правилно да скаче удаљ варијантом технике увинуће - зна правилно да скаче увис леђном варијантом технике - правилно баца куглу леђном варијантом технике - зна правила за такмичење

-Стицање знања о начинима одузимања лопте у фудбалу -Стицање знања о естетичи извођења ритмичке вежбе обручем -Стицање знања о начинима дриблинга у фудбалу -Стицање знања о могућностима креативног ритмичког изражавања покретом -Стицање знања о правилима кошарке и начину игре -Стицање знања о утицају правилне исхране на здравље и снагу организма -Стицање знања о физичком напредовању ученика мерењем телесне тежине и телесне висине -Стицање знања о експлозивној снази мишића руку и раменог појаса -Стицање знања о манипулативној спретности и брзини кретне реакције бацањем лопте са одбијањем од зида и хватањем за 15 секунди -Стицање знања о начину провере мишићне снаге руку издржајем у згибу -Стицање знања о правилима нове тимске игре – одбојке Увежбавати усвојена знања о правилима игре и позицијама играча у одбојци -Стицање знања о важности кретања и игре за здравље човека							- ученик/ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на тлу - ученик/ученица правилно изводи згрчку - ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на греди - ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на двовисинском разбоју - ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на коњу са хватаљкама - ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на круговима - ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на паралелном разбоју - плива једном од техника спортског пливања, поседује вештину самопомоћи у води и безбедног понашања у и око водене средине - ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на вратилу - зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада - повезује просторно и временски плесне елементе у целину, изводи и реализује најмање један одабрани дечији плес - влада основном терминологијом, препознаје и разликује друштвене и народне плесове

4.4.2.Изборни предмети

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА					РАЗРЕД:ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Увођење најмлађих нараштаја у традицијску културу кроз одговарајућу наставу усмерену на ревитализацију традиције. Стицање елементарних знања о традиционалним облицима транспорта и транспортним средствима и њиховом значају за живот људи на селу и у граду; Упознавање са носиоцима народне традиције(усменим, писаним и материјалним); Схватање важности чувања и неговања народне традиције. Да ученици сазнају ко су били путници који су путовали нашим друмовима; зашто су путовали, чиме су се бавили; Да ученици схвате да су пешачење и јахање били једини могући начини путовања, да уоче предности јахања у односу на пешачење. Да ученици схвате шта су каравани и зашто су се трговци најчешће кретали у караванима; да сазнају коју су робу носили и којим путним правцима су се кретали.	1.Традиционални облици транспорта и транспортна средства -сувоземни унутрашњи саобраћај (пешачки саобраћај, колски саобраћај, занимања у сувоземном саобраћају) -трасирање, изградња и одржавње путева -пратећи објекти(ханови, караван-сараји) -значајни путеви у прошлости -поштански саобраћај (голубови писмоноше, писмоноше-татари, телали) -саобаћај на води (транспорт водом, од балвана до брода, прелаз преко воде-брвно, скела, корпе, мостови)	Садржаји се остварују кроз: -усмено излагање; -разговоре са ученицима; -демонстрације; -читање занимљивих текстова; -објашњавање; -практичан рад; -слушање музике; -извештавање; -излагање ученика ; -презентовање ученичких радова; -посете аутобуској станици; -једнодневне излете; -посете музеју; -посету сеоском домаћинству; -одлазак на изложбу, -посета пости; -одлазак у оближње етно село; -учешће на културној манифестацији : „Опленачка берба“;	IX, X, XI, XII I, II, III		Води и усмерава ученике у истраживачком раду и сталној размени информација у циљу што боље спознаје садржаја локалних и општих обичаја и обреда; - Организује посете, изложбе, израде инструмената; -Врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће; -Прати рад ученика и оцењује. -Преноси културне вредности	-Постављају питања; -Воде белешке; -Траже информације и образложења; -Повезују прошло и садашње; -Изводе закључке; -Израђују и презентују самосталне,експерименталне и практичне радове.	-Обрађујући садржаје из области народне традиције 4. разреда, ученици ће,сходно узрасту,моћи да стекну одређена знања и представе о богатству наше прошлости и лепоти наше културе, језика, обичаја и веровања.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА					РАЗРЕД:ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Да ученици сазнају да је запрега била један од главних начина превозења људи, робе и терета на селу. Да ученици сазнају да су чезе и фијакери некада били основна превозна средства у нашим варошима; Упознати ученике да су рабације некада били врста занатлија и да је њихов посао био значајан за путнике и трговце; Упознавање различитих народних музичких инструмената и њихове улоге у традицијској култури; Упознати ученике са фрулом-инструментом и начином свирања на њему. Да ученици упознају гајде, овај инструмент, његову намену и да препознају звуке гајди. Да ученици сазнају на које се све начине може прећи преко реке. Да ученици сазнају како су некада добошари, саопштавали народу неке важне вести и информације;	2.Народни музички инструменти -врсте народних музичких инструмената (гусле, фрула, гајде, свирала од сламе, свирала од перја црнаг лука, пиштаљка од врбове гране, виолина од кукурузовине, свирала од кукуте, тиква..) -материјали од којих су израђени музички инструменти -улога музичких инструмената у обележавању годишњег циклуса обичаја (обреди и празници) и животног циклуса обичаја (рађање, крштење, свадба, испраћај у војску);	Садржаји се остварују кроз: -усмено излагање; -разговоре са ученицима; -демонстрације; -читање занимљивих текстова; -објашњавање; -практичан рад; -слушање музике; -извештавање; -излагање ученика ; -презентовање ученичких радова; -посете аутобуској станици; -једнодневне излете; -посете музеју; -посету сеоском домаћинству; -одлазак на изложбу, -посета пости; -одлазак у оближње етно село; -учешће на културној манифестацији : „Опленачка берба“;	I, II, III	8 10 2	Води и усмерава ученике у истраживачком раду и сталној размени информација у циљу што боље спознаје садржаја локалних и општих обичаја и обреда; - Организује посете, изложбе, израде инструмената; -Врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће; -Прати рад ученика и оцењује. -Преноси културне вредности		Ученици ће упознати многе, већ заборављене облике транспорта и транспортних средстава, као и народне музичке инструменте са пратећим фолклорним обележјима простора и времена у којима су настали. Тако ће и они моћи да разумеју да су наши преци водили једансасвим другачији живот који је њима данас углавном непознат.

[illegible]

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА
РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ
Циљ :

- Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- упознавање и руковање играчкама и кућним апаратима и уређајима;
- упознавање са рачунаром и његовим деловима;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара.

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- Развијање умења и вештина за коришћење једноставног програма за цртање и писање; - Развијање сарадње; - Развијање креативности и стваралачког рада; - Развијање смисла за лепо и уредност; - Развијање способности и коришћење електронске поште; - Спретност и креативност при коришћењу једноставних програма; - Развијање сарадње и узајамне помоћи; - Оспособљавање ученика за правилан рад на скенеру и дигиталном апарату; - Развијање	1. Цртамо и пишемо - рад у програму Word; - рад у програму Paint;	-Демонстрацијом и радом на рачунару; -Постављањем проблема и дискусијом; -Истраживачким активностима ученика; - Решавањем проблемских ситуација; -Кроз игру до креативности и смисла за лепо; -Презентовањем повезујемо претходна са новим знањима; -Практичним руковањем камером и дигиталним апаратом; -Усменим излагањима; -Писањем, цртањем и слањем електронске поште; -Координацијом и међусобном сарадњом ученика и наставника; -индивидуални;	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI.	10	-усмерава; -наводи; -ствара ситуацију; -сугерише; -поставља проблем; -подстиче; -дискутује; -анализира; -мотивише; -презентује; -координира; -наводи на повезивање и примену знаља; -поставља занимљива питања;	- отварање програма; - креирање цртежа и текста; - форматирање; -чување и штампање рада; -креирање, уређивање, штампање радова; -фотографисање; -посматрање; -описивање; -процењивање; -груписање; -праћење; -бележење; -практиковање;	-цртају и пишу текст; -цртају по слободном избору и по задатој теми ; - комбинују поједине алате за цртање и писање у решавању конкретних проблема; - покрећу програме: Word i Paint; - чувају цртеже и штампају; - припремају материјала за новине; -уређују текстове и цртеже; - користе web – камеру; - прикључују камеру на рачунар; - покрећу програм за снимање; - меморишу и уређују снимке; -комбинацијом снимака и текста
	2. Правимо одељењске новине - креирање, уређивање, штампање радова			6			
	3. Играмо се и снимамо - руковање камером; - чување и приказивање снимљеног;			8			
	4. Креирамо и стварамо Примена наученог: слање електронске поште, цртање, писање, снимање,.... -Садржаји се остварују у корелацији са: ликовном културом			12			

креативних и конструктивних активности: писмо, честитка, позивница;	и српским језиком.	-рад у паровима; -фронтални; -групни;					креирају одељенски CD; - покрећу , креирају и шаљу електронску пошту; - креирају писама , постере , честитке , позивнице,...

Назив предмета: Верска настава				Разред:четврти		
Годишњи фонд часова: 36				Врста програма:изборни		
Циљ учења предмета: Општи циљ изучавања верске наставе у четвртом разреду: да ученици стекну знања о томе да постојање света има свој циљ (јединство свих створених бића међу собом).						
Опште предметне компетенције: Да ученикупознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности заодговоран живот у заједници, да разуме основе православне вере.						
Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	Учен
• упознавање ученика са садржајима и начином рада; • ученик ће бити мотивисан да похађа часове верске наставе.	I – УВОД *Упознавање са садржајем програма и начином рада.	Когнитивни аспект: • стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда; • уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: • желети да активно учествује на часовима верске наставе.	Компетенција за учење:Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Одговорно учешће у демократском друштву:Поштује равноправност различитих заједница, њихову традицију и културни идентитет; Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.	Вероучитељ треба стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве	Упознаје предзнања ученика;Организује наставни процес; Демонстрира;Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији(дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	Учен

Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ –да постане Црква; • Развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом; • Указати ученицима на значење речи Црква; • Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у заједници.	II – ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР • Прича <i>Недостајати</i> (за заједницу као основ живота) Т. Телехен; * Песма Св. Владике Николаја, <i>Заједничарење са небом</i>; * Одабрани одељци из књиге: <i>Из Ја-града у Ти-град</i>; Одломак из песме: <i>Зимска идилла</i>, Војислава Илића.	<i>Когнитивни аспект:</i> • уочити важност постојања заједнице; • уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве; • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји;	Комуникација: Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност; Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.; Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини: Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе: Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава (35 часова) -практична настава (1 час)	Упознаје предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

		• бити подстакнут да препознаје Живот вечни као Божји дар.				

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједницу са Њим; • Указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом; • Омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и Апостолима.	III – ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ *Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола *Новозаветна прича о ап. Петру када тоне; * О делима Апостола * <i>Мали принц</i> , А. С. Егзипери - одломци * Песма <i>Звезда се засја</i>	<i>Когнитивни аспект:</i> • уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; • увидети да су апостоли људи који су слични нама; • уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; • разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); * Усвојити текст и мелодију песме <i>Звезда се засја</i> <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да доживи Христа као Личност која нам иде у сусрет.	Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора; Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Рад с подацима и информацијама: Ученик користи и самостално проналази различите изворе информација и података, (библиотеке, медије, интернет, институције, личну комуникацију, итд.)»	Место реализације наставе Теоријска настава се реализује у • учионици; Практична настава се реализује у • цркви – учешћем у литургијском сабрању;	Упознаје предзнања ученика;Организује наставни процес; Демонстрира;Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке; Објашњава,врши проверу, даје смернице за рад.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествоју у комуникацији(дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
- Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путеводитељи ка Царству Божјем; - Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом; - Указати ученицима да је Литургија заједница свих светих са Богом	IV – ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА *Прилагођена и препричана нека житија светих *Приче из живота Светога Саве * Приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвизима . *Указати на неке од најважнијих поука из књига које је Свети Саванаписао (<i>Житије Св. Симеона, Законоправило, Хиландарски типик, Студенички типик,</i>); * Одломак из књиге Михајла Пупина, <i>Од паињака до научењака</i> (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави); *<i>Прича о Закхеју</i> – препричана и прилагођена; * Празник Срећење Господње; * Св. Владика Николај одломак из <i>Небеске Литургије</i>	<i>Когнитивни аспект:</i> • поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светитељи; • уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; • знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.	Дигитална компетенција: Уме да одабере одговарајуће ИКТ средство и да га користи на одговоран и креативан начин у свакодневним активностима (учење и креативан рад; сарадња; комуникација; решавање проблема; организација, обрада, размена и презентација информација). Решавање проблема: Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама.	Дидактичко методичка средства за реализацију наставе: Реализација програма се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава	Упознаје предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
• Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља; • Пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха; • Омогућити ученицима да уоче шта су врлине; • Указати ученицима да врлине представљају прихватање Божје воље; • Пружити ученицима могућност да примете да они управљају својом вољом и праве личне изборе.	V – ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА * Грех као промашај циља * Последице пада у грех * Обрада одабраних поглавља из књиге <i>Из Ти-града уНебески град</i> * <i>Поуке светих:</i> Григорије С. Петров ; * Васкршња прича: <i>Дарови доброг мудраца Христу Спаситељу; Четврти мудрац;</i> * Свети Спиридон (прича о смирењу); * Свети Василије Острошки - (прича <i>Свечев лијек</i>); * <i>Поуке владике Николаја</i> * Св. Јустин Ћелијски (<i>Срна у изгубљеном рају</i>, одломак из казивања белих срна)	<i>Когнитивни аспект:</i> • увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; • уочити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; • увидети да без врлина нема љубави; • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; • упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; • увидети да се и врлине усавршавају. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим; • бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине.	Сарадња: Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње; Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада.	Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.	Упознаје предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад.	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Дobar;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика.

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији

**Хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета
и између различитих наставних предмета и посебних програма**

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ И ПОВЕЗАНОСТ СА ПОСЕБНИМ ПРОГРАМИМА			
ТЕМА/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	ПРЕДМЕТ/ПРОГРАМ са којим је у корелацији/ разред	КОРЕЛАТИВНИ САДРЖАЈ/ТЕМА
Црква је наш избор	новембар	Природа и друштво	Човек, део природе - свесно и друштвено биће
Христос нас све зове	децембар	Српски језик	<i>Мали принц</i> , Антоан де Сент Егзипери
Диван је Бог у светима својима	април	Музичка култура	Трочетвртински такт; Н. Србин, <i>Херувимска песма</i> ;

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1		ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36					
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Грађанско васпитање – сазнање о себи и другима 4 (ГВ 4) јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Овај предмет пружа могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.	1. ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА (Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима)	истраживачке методе (пројекти, анализе случаја), – интерактивне методе (дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање и друге интерактивне методе), – симулацијске методе (игра улога, симулирање доношења одлука, симулирање међукултуралних односа), – игровне методе (драматизација, игре улога из прича, игре опуштања), – стваралачке методе (олуја идеја, писање писама или прилога за новине, обраћање локалној управи или ученичком парламенту, израда плаката), – приче из децјег искуства које илуструју проблем и намерно су недовршене, отворене, тако да могу да подстакну размишљање и саосећање.	Током школске године	2	Да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, да осете да кроз процес размене с другима могу да обогате своју личност и сазнање; Да подстиче код ученика развој оних стилова понашања којима се штите децја/људска права и јачају демократски односи у школи; Да подстиче развој ученика кроз интеракцију и изнутра, стварајући когнитивне сукобе који подстичу децје активно реорганизовање сопственог искуства и тако доводе до развојних промена Да буде спреман да подржи ученике када им је тешко да се изразе или да слушају и да буде отворен да чује без критиковања и процењивања и оно што није у складу с његовим	-промишљање, -стављање себе у дату ситуацију, -разумевање угла гледања и поступака других, - налажење конструктивног одговора у ситуацијама сукоба. -посматра -описује процењује -групише -прати -примењује -сакупља -ствара -игра	Да стекну базичне способности и вештине које су им потребне као активним грађанима Да знају своја права и одговорности, да граде моралну процену и делују као информисани, самопоуздани и толерантни грађани Подстицај за развој, адаптацију на нове проблеме и одговор на нове изазове с циљем да се унапреди квалитет живота заједнице у којој дете живи. Ученици стичу основно знање о децјим/људским правима (подучавање о људским правима, сазнање о пореклу и историји људских права, питање универзалног прихватања људских права) Развијају ставове, способности и вештине које им омогућују да учествују у отвореном демократском друштву, како у школи (док су у школи), тако и касније, у зрелом животном добу. Развијају независан начин мишљења, толеранцију, способности слушања и сарадње с другима итд.
	2. ДЕЧИЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ			8			
	3. ЖИВИМДЕМОКРАТИЈУ, ДЕМОКРАТСКА ПРАВА(заједно стварамо демократску атмосферу у нашем разреду, школи)				10		
	4. Живим демократију, демократска акција.		Учионица, амбијетална настава, настава у природи, екскурзија, излет, еколошке акције ,приредбе, демократске акције, културне и спортске манифестације,		11		

	5. ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА; РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ 6. ЕВОЛУАЦИЈА КОРЕЛАЦИЈА Српски језик, Природа и друштво, Народна традиција, Верска настава, Физичко васпитање Ликовна култура	сарадња са локалном управом. Кроз садржаје предмета остварује се програм заштите од насиља,злостављања и занемаривања и превенција другог облика ризичног понашања.		3 2	вредностима. Подстицајним питањима треба да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе, да кроз социо- когнитивни конфликт сами реструктурирају своја мишљења и ставове. Да својим понашањем, начином рада и односом према ученицима демонстрира (демократске) вредности које жели да његови ученици усвоје.		

4.4.3.Допунска и додатна настава

ДОПУНСКА НАСТАВА: СРПСКИ ЈЕЗИК РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36			
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- основно описмењавање ученика на темељима ортографских и ортоепских стандарда књижевног језика - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика	Језик - граматика - правопис	- дијалошка - текстуална - демонстративна - игра -графичких радова	Током школске године	36	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише-координира -наводи на повезивање и примену знања	- активно слушање - састављање и примењивање знања о реченици - уочавање језичких појмова у тексту - писање по диктату -посматрање - упоређивање слика - учествује у разговору - описује на основу онога што је видео, осетио, доживео - пише краћи састав	Основни ниво Граматика и лексикологија 1СЈ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1СЈ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне,узвичне,заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.1.1.4. препознаје антонимију 1СЈ.1.1.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.) Писано изражавање (правопис) 1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1СЈ.1.3.2. уме да се потпише 1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим interpункцијским знаком 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним

- развијање смисла и способности за правилно и течно усмено и писмено изражавање; богаћење речника	Језичка култура						реченицама једноставне структуре Писано изражавање 1СЈ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице 1СЈ.1.3.2. уме да се потпише 1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим interpunkцијским знаком 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзи

ДОДАТНИ РАД : МАТЕМАТИКА: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36			
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- примењују својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачун олакшица - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција - знају да решавају сложеније задатке помоћу једначина и дијаграма у скупу природних бројева - успешно решавају задатке логичке и комбинаторне задатке	Скуп природних бројева -логички и комбинаторни задаци -природни бројеви и операције -решавање сложенијих задатака помоћу једначина и дијаграма -занимљиви задаци -математичке игре	- коришћење дијаграмских слика и рад са њима – спајање ,преслагање елемената и сл. - решавати сложене проблемске задатке	Током школске године	20	-усмерава -наводи -ствара проблемску ситуацију -сугерише -подстицање -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -подстиче на логично мишљење -развија кооперативност	- меморисање - примењивање стечених знања - запажање - уочавање - решавање проблема - анализа и синтеза	-уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака. - зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. - уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. - уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми. - уме да одреди решења неједначине са једном операцијом.
- претварају јединице у мање и веће јединице мере - решавање сложених текстуалних	Површина -квадрат и правоугаоник -одабрани задаци	- користити очигледна средства (у учионици, школском дворишту, код куће итд.) - користити моделе у	Током школске године	5	-усмерава -наводи -ствара проблемску	- упоређивање - мерење - прављење модела	- уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$). - зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$)

задатака - примењују стечена знања кроз решавање текстуалних проблемских задатака	-коцка и квадар -одабрани задаци Мерење и мере	величини квадратног метра, квадратног дециметра , квадратног центиметра		11	ситуацију -сугерише -подстицање -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -подстиче на логично мишљење -развија кооперативност	- примена стечених знања - посматрање - упоређивање - мерење - рачунање - примена стечених знања	неке целине и користи то у задацима - зна јединице за време (секунду, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама. - претвара јединице за мерење запремине течности. - претвара јединице за мерење масе. - претвара јединице за мерење површине из већих у мање. - уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника. - уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника. - уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни . - уме да израчуна запремину коцке и квадра.

ДОПУНСКА НАСТАВА: МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36			
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- да савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему - упознају скуп природних бројева и исте приказу ју тачкама бројевне полуправе - знају да читају, састављају израчунавају вредност израза са више операција - знају да речавају једноставније једначине и неједначине у скупу природних бројева - упознају разломке, њихово читање, писање и значење	Скуп природних бројева	- упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања - посматрање	Током школске године	36	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања - подстиче на логично мишљење - развија кооперативно ст	- сабирање и одузимање - множење и дељење - примењивање стечених знања - запажање - уочавање	Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1.МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде Разломци 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине Основни ниво Мерење и мере 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апосна и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине

- да упознају јединице за површину - претварају јединице у мање и веће јединице мере	Мерење и мере	упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања - посматрање - амбијетална настава			- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања - подстиче на логично мишљење - развија кооперативно ст	- упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања - посматрање	течности (l, dl, ml) 1MA. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1MA. 1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме Основни ниво Геометрија 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица
- да упознају и науче формуле за израчунавање површине правоугаоника, квадрата, коцке и квадра	Површина	упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања - посматрање					

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК					ДОПУНСКА НАСТАВА		
РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 1ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36							
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
<u>Разумевање говора</u> Разуме општи садржај кратких и прилагођених текстова и дијалога;разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство). <u>Разумевање писаног</u>	<u>Теме и ситуације:</u> Школа: -сконост према предметима, активности и теме попредметима, школски дан. Ја и моји другови: -хоби, заједничке активности, солидарност и толеранција, помоћ	- говор наставника прилагођен је знањима ученика; - ученици у почетку већином слушају и реагују, а тек потом почињу и да говоре; - језичка грађа је кумулативна и надовезује се на већ обрађену;	Током школске године	36	- наводи на повезивање и примену знања -сугерише -подстиче -дискутује	- Слуша кратке дијалоге и текстове и реагује. -посматра; - учествује у разговору;	<u>Разумевање говора</u> Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА 1 ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу . <u>Усмено изражавање</u> самостално даје информације о себи и окружењу; <u>Интеракција</u> размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену; учествује у комуникацији;	излети; подела послова и обавеза у породици; опис и особине животиња; однос према животињама. Празници: -прославе и манифестације у оквиру школе и ван ње. Мој дом: -дневни распоред активности током радних дана и викенда (учење, игре,	- поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и прилагођене листе задатака и активности; - ученици се третирају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;	Током школске године	36	-усмерава -анализира -мотивише -охрабрује, помаже и подстиче ученике;	Поставља и одговара на једноставна питања; учествује у ланчаној комуникацији.	<u>Усмено изражавање</u> Ученик самостално усмено изражава садржаје у вези са познатим темама. <u>Интеракција</u> Ученик остварује комуникацију и са

	обавезе...). Исхрана: оброци ван куће (ресторан, ужина у школи, куповина у супермаркету...).						саговорницима размењује информације у вези са познатим темама поштујући социокултурне норме комуникације.
<u>Писмено изражавање</u> Допуњава и пише реченице, пише честитку, поруку, позивницу; попуњава формулар или пријаву.	Одећа: -одевни предмети за одређене прилике (формално и неформално одевање).	- уџбеници постају извори активности; - учионица постаје простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана	Током школске године	36	- омогућује ученицима да сами изводе закључке.	- пише по диктату; - попуњава реченице по моделу;	<u>Писмено изражавање</u> Ученик у писаној форми изражава краће садржаје у вези са познатим темама, поштујући правила писаног кода.

<u>Знања о језику</u> Препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје; поштује ред речи у реченици; разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.	Окружење: -суседски односи; -екологија, однос према човековој околини. Остало: -знаменитости земаља чији се језик учи. -пригодна дечја прича или бајка; -бројеви до 1000; -исказивање времена (детаљно); -коришћење новца.	у дан;				- препознаје основне граматичке принципе.	<u>Знања о језику</u> Препознаје основне принципе граматичке и социolingвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

4.4.4.Остали облици образовно-васпитног рада

ДРАМСКА СЕКЦИЈА					РАЗРЕД:ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Развијање смисла и способности за правилно, течно и уверљиво усмено изражавање; Оспособљавање ученика за увиђање неопходности везе између речи и покрета; Припрема за успешно извођење програма поводом прославе Нове године,Савиндана, Дана жена иДана школе.	1.Књижевност; -лирика, епика, драма, допунски избор, научно – популарни и информативни текстови; -читање и тумачење текста; -књижевни и функционални појмови. 2. Језичка култура; -основни облици усменог писменог изражавања: препричавање,причање и извештавање. -усмена и писмена вежбања: ортоепске и ортографске вежбе,диктати, лексичке и семантичке вежбе и стилске вежбе.	Садржаји се остварују кроз: -монолог и дијалог ученика; -читање текстова по улогама; -извођење научених песама и драмских текстова на приредбама ; -демонстрацију припремљених вежби; -међусобну сарадњу ученика и наставника; -одлазак на позоришне представе; -учешћем на културној манифестацији „Опленачка берба,,... -индивидуални,рад у пару и групни рад.	IX - VI	36	-планира; -анимира; -презентује; -усмерава ученика; -подстиче на размишљање; -развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно и дедуктивно мишљење; -критикује и -процењује.	- одабир текстова за драмско извођење; - подела улога; -читање по улогама; - припрема костима и увежбавање кореографије; - припрема сценографије; - дисање; - дикција; - покрет; - мимика; - имитација; - говорништво; - игра; - глума.	правилно дисање и дикција; -изражајно читање текстова; -изражајно рецитовање ученика; -самостално тумачење текста; -драмско извођење одабраних текстова; -осмишљавање сценографије; -изражавање осећања мимиком и покретом; -опонашање ликова имитацијом и глумом; -слободно кретање по сцени; -успешно извођење

	(вежбе и сценско извођење) Садржаји се реализују у корелацији са наставним предметима: -српски језик и -музичка култура						драмског текста....

ПОЗОРИШТАНЦЕ РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1 ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36							
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Развијање смисла и способности за правилно, течно и уверљиво усмено изражавање; Оспособљавање ученика за увиђање неопходности везе између речи и покрета; Припрема за успешно извођење програма поводом прославе Нове године, Савиндана, Дана жена и Дана школе.	1. Књижевност; - лирика, епика, драма, допунски избор, научно – популарни и информативни текстови; - читање и туумачење текста; - књижевни и функционални појмови. 2. Језичка култура; - основни облици усменог писменог изражавања: препричавање, причање и извештавање. - усмена и писмена вежбања: ортоепске и ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе и стилске вежбе. (вежбе и сценско	Садржаји се остварују кроз: - монолог и дијалог ученика; - читање текстова по улогама; - извођење научених песама и драмских текстова на приредбама ; - демонстрацију припремљених вежби; - међусобну сарадњу ученика и наставника; - одлазак на позоришне представе; - учешћем на културној манифестацији „Опленачка берба,,... - индивидуални, рад у пару и групни рад.	IX - VI	36	- планира; - анимира; - презентује; - усмерава ученика; - подстиче на размишљање; - развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно и дедуктивно мишљење; - критикује и - процењује.	- одабир текстова за драмско извођење; - подела улога; - читање по улогама; - припрема костима и увежбавање кореографије; - припрема сценографије; - дисање; - дикција; - покрет; - мимика; - имитација; - говорништво; - игра; - глума.	- правилно дисање и дикција; - изражајно читање текстова; - изражајно рецитовање ученика; - самостално тумачење текста; - драмско извођење одабраних текстова; - осмишљавање сценографије; - изражавање осећања мимиком и покретом; - опонашање ликова имитацијом и глумом; - слободно

	извођење) Садржаји се реализују у корелацији са наставним предметима: -српски језик и -музичка култура						кретање по сцени; -успешно извођење драмског текста....

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА					РАЗРЕД:ЧЕТВРТИ		
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36		
Циљеви	Садржај	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
Развијање моторике, бољег сагледавања суштине ствари; Учење занату, одвајање битног од небитног, Препознавање и коришћење ликовних елемената за остваривање своје идеје кроз ликовни израз; Уочавање разлике при стварању треће димензије у односу на дводимензионалне; Упознавање са могућностима штампе... Откривање нових ликовних доживљаја и подручја рада и деловања ликовне културе; Препознавање лепог и квалитетног; Развијање опажања и одвајања битног од небитног;. Прилагођавање рада великом простору; Неговање љубави и пажње према околини и природи...	1. Цртање и сликање различитим техникама; 2. Вајање различитим материјалима; 3. Практично упознавање графичких техника; 4. Основе фотографије и рад са фото апаратом; 5. Посета музејима и галеријама и припремање школских изложби; 6. Формирање и чување збирки вредних ствари, интересантних облика из природе, уметничких фотографија; 7. Естетско уређивање школе и њене околине; Садржаји се остварују у корелацији са наставним предметима: -ликовна култура; -свет око нас; -од играчке до рачунара; -грађанско васпитање.	-Предвиђени садржаји ће се остваривати кроз: - ликовне радионице, -израду тематских панова; -коришћење корисних идеја са интернет сајтова (Време игре, Зврк...); -изложбе дечјих радова; -посете музеју; -посете галерији; -израду збирки вредних ствари; -декорацију ентеријера и екстеријера школе.. -групни рад ученика;	IX, X, XI, XII, I, II, III, IV, V, VI.	9 5 6 4 6 3 3	-организација, мотивација, инспирација... -организација, обезбеђивање одређеног материјала, сигурност ученика; -показивање; -помоћ при штампању, организација, сигурност ученика; -разговор; -надгледање; -саветовање, -селекција.. -организација и безбедност деце; -обезбеђивање материјала и места,простора; -помоћ при селекцији, -савети, -отварање дискусија; -обезбеђивање услова за рад, корекције и бирање скица, обезбеђивање материјала на нивоу школе, надгледање безбедности ученика..	-цртање и сликање различитим материјалима, на различитим подлогама и различитим техникама и по избору ученика; -рад на скицама, рад у глини, жици, различитим материјалима... -рад на скицама, рад на линолеуму, гипсу, картону, ... -фоторграфисање мотива по слободном избору; договарање групе,сређивање панова,прављење распореда радова поводом верских празника.. -скупљање и доношење разних предмета, бирање.. -осмишљавање идеја и скица, - реализација осликавања делова бетонских зидова унутар дворишта; -израда панова	-цртају и сликају различитим техникама; -вајају различитим материјалима; -практично примењују графичке технике; -правилно користе фото-апарат; -комбинују различите материјале; -припремају изложбу својих радова; -израђују тематски пано; -декоришу школу и њену околину.

ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНА РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ							
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1				ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36			
Циљеви	Садржаји	Начин остваривања	Време реализације	Фонд часова	Активности наставника	Активности ученика	Исходи који воде до остваривања образовних стандарда
- формирање аутономне, стваралачке, слободне, одговорне и друштвено ангажоване личности; - проширивање знања и афирмација ученичких способности; - развијање свести о потреби друштвеног ангажовања у решавању заједничких проблема и задатака;	УНАПРЕЂИВАЊЕ УСПЕХА УЧЕНИКА У НАСТАВИ И ДРУГИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ - договор о раду, учењу и бирање руководства у IV р. - како да учим да бих боље разумео - помоћ другу у учењу, какве смо резултате постигли - у сусрет школској слави Свети Сава - ми пред другима-наша остварења на такмичењима - обележавање Дана школе - какав смо успех постигли ЧУВАЊЕ ЗДРАВЉА, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - како бих волео да	- кроз разговор утицати на побољшање успеха, сарадње, помоћ другу, обележавање манифестација у школи-	Током школске године	8	Активности наставника: - организује - информише - презентује - партнер у комуникацији, стимулише анимира, мотивише - развија интересовања - прати напредовање сваког ученика - процењује њихова постигнућа - регулише социјалне односе	Активности ученика: - посматрање - описивање - процењивање класификовање - праћење - истраживање - презентација	- зна да формира став о личном напредовању у учењу
		- кроз акције					

	изгледа учионица -штетност алкохола и дроге -зашто говоримо о дувану и алкохолу -еколошка акција-уређење и одржавање околине -правилна и неправилна исхрана -здравље је највеће богатство РАЗУМЕВАЊЕ ХУМАНИХ МЕЂУЉУДСКИХ ОДНОСА -дечја недеља -кога или чега се бојим -зашто се човек не љути у друштвеним играма-ружне речи, свађа, туча -прављење социограма -лични проблеми-заједничко решење -С ким си такав си-разговор о дружењу -шта то носе са собом моје године ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА (-различита занимања људи -желео бих да будем -посета галерији на Опленцу -наш драги гост -играње улога -занимљива ТВ емисија АКТИВНОСТИ У СЛОБОДНОМ	унапређивање и заштита животне средине, сарадња са породицом и локалном заједницом (реализовање Програма заштита животне средине) -кроз разговор развијање толеранције и хуманих односа међу половима (Програм сарадње са породицом) -сусрети са личностима различитих занимања, посете различитим		6 8		-зна да негује здраве стилове живота -развија хумани однос према окружењу -зна занимања људи у окружењу

	ВРЕМЕНУ (8 часова) -идемо заједно у шетњу -испричаћу вам о свом хобију -игре на снегу -како проводим слободно време -пријатељи и идоли-на кога се можемо угледати -априлијада у одељењу(хумор о нама и за нас) -заједничка шетња -музика, игра, смех Корелација -Српски језик -Грађанско васпитање -Ликовна култура -Природа и друштво	установама и предузећима (Програм професионалне оријентације) -кроз заједничку шетњу ,игру, музику, смех оспособљавање ученика за квалитетно коришћење слободног времена Наставне методе Партиципа-тивне методе -проблемско ситуационе -кооперативне -интерактивне -амбијенталне -игра као метода		6 8				-зна да квалитетно и свестрано организује слободно време

ПЛАН НАСТАВЕ У ПРИРОДИ за период 2018-2022. год. *За ученике од првог до четвртог разреда, Настава у природи се одвија два пута на планини и два пута у некој од бања Србије(једном годишње – једна локација).

Трајање седам дана

Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о	Планирање садржаја овог облика рада врши се на основу наставних програма обавезних и изборних наставних предмета из којих се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У самим наставним програмима за поједине предмете могу се наћи	Свет око нас Природа и друштво, Физичко васпитање, Музичка култура. Ликовна култура, Српски језик, Математика. Народна традиција, Рађанско васпитање, Час одељенске заједнице, Допунска настава,	Припрема и извођење школе у природи Путни правци, објекти, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања.. Избор агенције врши директор школе и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељенским старешинама и стручном вођи.Након тога одељенски старешина заказује и одржава родитељске састанке, на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и предвиђеним програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за реализацију школе у природи по предвиђеној маршрути.При организацији наставе у природи	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања На основу прикупљених података и постављених циљева и задатака наставе у природи, наставник саставља програм који ће се	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној пколи у птироди и са родитељима по препоруци наставника припремају оно што им је потребно понети за недељу дана боравка ван породице Ученици поштују правила понашања приликом путовања,брину се о

непосредном природном и друштвеном окружењу; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према	садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног рада	Додатни рад и остале слободне активности (секције)	потребно је придржавити се стручних педагошко-психолошких и дидактичко-методичких упутстава како би се, у што већој мери остварили постављени циљеви. Настава у природи организује се за ученике од првог до четвртог разреда, у трајању од 7 дана. Пре поласка на наставу у природи организује се лекарски преглед свих ученика. Ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. Ученицима треба пружити прилику да питају и добију одговор о свему што их занима, а наставник треба да чује и уважи, у мери у којој је то могуће, њихове потребе, жеље и интересовања. Посебну пажњу треба посветити делу припреме у коме се наставник са ученицима договора око правила понашања током извођења наставе у природи – уз разумевање зашто је важно њихово поштовање.	реализовати (пored садржаја наставе програм поседује и спортско рекреативне и културне активности,друштвене игре, типске вечерње програме. ..), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад. координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о безбедности и понашању ученика.организује и реализује	својим личним стварима. Ученици самостално брину о личној хигијени и хигијени своје собе и окружења. Посматрају, коментаришу,опи – сују писмено и усмено се изражавају питају дискутују,закључују.бележе, уче,раде домаће задатке, фотографишу играју се, друже се са друговима из друге групе, ,закмиче се, Попуњавају анкетне

националним, културним и естетским вредностима			ЦЕНТРАЛНА: Реализација наставних садржаја из наставних предмета(према наставном плану и програму) - реализација ваннаставних активности- (музичке,спортске,ликовне,културне и друге активности и такмичења према потребама и афинитетима деце); Додатне активности: здравствено хигијенске активности,друштвено корисне активности (хигијенско и естетско уређење објеката и дворишта и одржавање зелених површина; израда икебаница и украса од разних природних материјала), обилазак историјских знаменитости; шетње и боравак у природи (пропланцима, шумом, поред лековитих извора и потока,паркова...) , играње у природи и на спортским теренима у оквиру објекта.За време путовања и боравка ученика на настави у природи биће организовано дежурство наставника и ученика. Дежурство наставника је планирано као дневно и ноћно, а дежурство ученика ће се спроводити само у току дневних активности. Наставници и ученици ће дежурати и надгледати све планиране активности у циљу остваривања планираних	редовну наставу предвиђене активности, уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку.	листиће (које је припремио стручни вођа).о утисцима и успешности реализоване школе у природи Дају своју оцену о истој .

			васпитно-образовних циљева и задатака садржаја наставе у природи и безбедности све деце. Наставници ће у току ноћног дежурства бринути о здрављу и безбедности све деце. ЗАВРШНА: (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о реализацији наставе у природи сачиниће и предати директору стручни вођа у року од три дана по реализацији уз прибављено мишљење ученика и одељенских старешина-реализатора наставе у природ		

План екскурзије за четврти разред					
Трајање: један дан					
Образовно /васпитни циљеви	Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују	Корелација (навести предмете у оквиру којих се реализују програмски садржаји)	ФАЗЕ	Активности наставника	Активности ученика
- продубљивање, проширивање и богаћење знања и искуства ученика, - повезивање и примењивање знања и умења, - развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим културним, националним, етичким и естетским вредностима, - неговање солидарности, хуманизма, другарства и	Проширивање искустава и богаћење знања ученика упознавањем објеката из ученикове околине. Посета цркви и музеју Колубарске битке у Лазаревцу. Струганик, посета родној кући Живојина Мишића. Упознати знаменитости и културу нашег народа. Посета Бранковини, месту где је живела Десанка Максимовић, упознати њен живот и	Свет око нас -рељеф околине, биљни и животињски свет, занимања људи у окружењу; -занимања људи, саобраћај и типови насеља, оријентација у простору Народнатрадиција -упознавање са прошлошћу и културном баштином наших народа	ПРИПРЕМА и извођење екскурзије Путни правци, објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања.Ако је екскурзија реализована у време наставних дана, настава се надокнађује за све ученике у складу са школским календаром и годишљим програмом рада. Избор агенције врши директор и чланови Савета родитеља.После одабира агенције Савет родитеља даје и усваја предлог о висини дневница одељењским старешинама и стручном вођи.Након тога одељењски старешина заказује и одржава родитељске састанке на којима обавештава остале родитеље о закључцима Савета родитеља и програмским садржајима.Родитељи дају писменим изјашњавањем сагласност за	Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања	Ученици се упознају са програмским садржајима које треба реализовати на предвиђеној екскурзији

осећања заједништва - успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно, -проучавање објеката и феномена у природи, - уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима -упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева, -развој и практиковање здравих стилова живота	дело. Посета Муселимовом конаку и манастиру Лелић. Шетња Тешњаром.	Српски језик -описивање природе, богаћење речника Верска настава -обилазак манастира Музичка култура Физичко васпитање	реализацију екскурзије по предвиђеној маршрути. ЦЕНТРАЛНА: У централној фази се реализује екскурзија на релацији Топола-Лазаревац – Струганик – Бранковина – Ваљево – Топола. Полазак ученика је у 8 часова испред школе. Ученици ће посетити цркву и музеј Колубарске битке у Лазаревцу. Затим ће у Струганику видети спомен кућу Живојина Мишића и упознати се са његовим животом и заслугама у Првом светском рату. Преко фотографија и старих употребних предмета видеће знаменитости , начин живота и културу нашег народа у то време. У Бранковини ће упознати живот и дело песника Десанке Максимовић. Слушаће њене песме, разгледати фотографије и личне ствари наше познате песника. Са начином учења и писања сусрешће се у обиласку старе школе. У Ваљеву ће видети Муселимов конак и прошетати старим делом града – Тешњар. У повратку из Ваљева посетиће манастир Лелић. Следи повратак.	Одељењски старешина координира остваривања садржаја и активности предвиђеним програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика	Ученици: посматрају, коментаришу, питају, фотографишу, певају, играју се, закључују, записују, друже се са друговима из друге групе, дискутују, описују

			ЗАВРШНА: (ЕВАЛУАЦИЈА) Извештај о извођењу екскурзије сачиниће и предати директору стручни вођа у року од три дана по реализацији екскурзије уз прибављено мишљење ученика и одељенских старешина-реализатора екскурзије.	Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем стручног вође на родитељском састанку	Ученици: Попуњавају анкетне листиће (које је припремио стручни вођа) о утисцима и успешности реализоване екскурзије, дају своју оцену о истој

**5. НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА
РАДА, УСЛОВА, ИСХОДА И НАЧИН
ОСТВАРИВАЊА ДОДАТНЕ
ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКЕ**

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА РАДА, УСЛОВА, ЦИЉЕВА, ИСХОДА И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКЕ						
Разред: 1. до 4. разреда						
Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавањарад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Време реализације	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
Други разред Српски језик	1.Основе читања и писања 2.Језик 3.Књижевност	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе; а) граматика Реченица: - Реч, глас, слово -Препознавање, разликовање реченица као обавештења, питања и заповести изговором и препознавање у тексту. б) правопис Правило – велико слова на почетку реченице, у писању личних имена и насеља . Правилна линеација - Активно слушање уметничког читања текста, -Тумачење текста - уочавање просторних и временских односа, главних ликова, њихових особина и поступака, усвајање књижевних појмова -Учионица посебног одељења,		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развојакоји се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : - Може пажљиво и усмерено да слуша уметнички текст - Разуме прочитано и одговара на питања - Усмереност погледа на писање - Може да самостално или уз помоћ прати ред при писању -Зна да препозна сва слова азбуке -Зна да напише самостално 10 слова азбуке -Зна уз подршку да напише 25 слова азбуке	Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова. Уколико је ученик ниских способности могуће је планирати вежбе графолинеације као предвежбе писања. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за побљшање финомоторичких ф-ја. За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад н аразвоју говора За ученике са специфичним сметњама писања и читања увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење музике као начина за релаксацију.

		мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.				
Математика	1.Предмети у простору и односи међу њима 2.Линија и област 3.Класификација предмета према својствима 4.Рачунске операције	- Посматрање предмета - Положај и величина ; -Релације међу предметима; -Предмети облика круга, квадрата и правоугаоника, фигуре, површине -Крива и права линија; -Затворена и отворена линија; -Унутрашњост и спољашњост; -Речи у, на, ван; -Спајање тачака, дуж; -Употреба лењира и шаблона -Упоредивање предмета по дужини и боји -Конкретне операције -Класификовање -Серијација -Конзервације -Сабирање до 20 -Одузимање у оквиру друге десетице -Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Усвајање рачунске операције сабирање до 20. Усвајање рачунске операције одузимање у оквиру друге десетице.Максимални и очекивани исход : - Именује предмете и односе међу њима -Именује положај предмета по задатку -Зна да препозна облике и разликује их у окружењу - Слаже и издваја предмете по неком критеријуму -Уочава разлике	Вежбе корекције психомоторике кроз задатке просторне оријентације и задатке који захтевају дискриминацију међуодноса различитих предмета у простору. Вежбе кординације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Вежбе линеације и графомоторике, усвајање области хартије за писање, великог и све мањег формата. Јачање осећаја за време, ток, промене.

				између различитих геометријских облика - Разликује праву и криву линију. -Повезује тачке у простору на већем и мањем формату -Спајањем тачака црта задати шаблон -Диференцира речи у ,на, ван. Ради практични задатак -Црта дужи уз помоћ-спаја тачке -Употрба лењира при цртању геометријских облика Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. - Разликује праву и криву линију. -Повезује тачке у простору на већем и мањем формату -Спајањем тачака црта задати шаблон -Диференцира речи у ,на, ван. Ради практични задатак -Црта дужи уз помоћ-спаја тачке -Употрба лењира при цртању геометријских	Формирање доживљаја, појма броја, његовог квалитета, симбола и евентуално увођење рачунске операције сабирање и одузимање на практичном материјалу. -Коришћење музике као начина за релаксацију.

					облика - Усвајање рачунске опрације сабирање до 20. - Усвајање рачунске операције одузимање у оквиру друге десетице.	
Свет око нас	1.ЈА И ДРУГИ 2. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА 3.КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА 4.ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	Живимо са другима Шта нас повезује са другима Како се у породици понашамо једни према другима, шта када се не сложимо. Повезивање са примерима из живота. -Породични презници -како су некада живеле породице -По чему препознајемо жива и нежива, учење искуством- кроз амбијенталну наставу. -Коришћење социјалних прича као примери за усвајање правила понашања у одређеним социјалним ситуацијама. -Драматизација текста у напред осмишљеног за одређену социјалну ситуацију. -Вежбе кординације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. -Учење оријентације у простору кроз амбијенталну наставу.		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном и друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом природном и друштвеном средином, препознавање односа у њој. Временска и просторна оријентација, оријентација у школи и кући. Развој свести о екологији и заштити животног окружења.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење музике као начина за релаксацију.

		-Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.				
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко васпитање -Народна традиција -Чувари природе -Од играчке до рачунара -Верска настава -Грађанско васпитање	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.		288	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази иколицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Групне и игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -За предме ликовна	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -Коришћење музике као начина за релаксацију.

					култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или интелектуалног капацитета. Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	
Трећи разред Српски језик	1.Основе читања и писања 2.Језик 3.Књижевност .	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе а) граматика Реченица: - Реч, глас, слово -Препознавање, разликовање реченица као обавештења, питања и заповести изговором и препознавање у тексту. б) правопис Правило – велико слова на почетку реченице, у писању личних имена и насеља . Правилна линеација		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : - Може пажљиво и усмерено да слуша уметнички текст - Разуме прочитано и одговара на питања - Усмереност погледа	Подстицање ученикових способности да слуша и разуме прочитан текст уз помоћ илустрација, драматизације текста, сликања. -Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова уз помоћ стимулативног материјала. -вежбе графолинеације као предвежбе писања. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за

		- Активно слушање уметничког читања текста, -Тумачење текста - уочавање просторних и временских односа, главних ликова, њихових особина и поступака, усвајање књижевних појмова. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		на писање - Увежбана психомоторика за покрете писања - Дозрела и увежбана мускулатура шаке - Може да самостално или уз помоћ прати ред при писању - Зна да препозна 10 слова азбуке и започиње њихово писање на већем формату хартије- Зна разлику између гласа, речи и слова - По слуху разликује питања од изјавне реченице - Препознаје знаке интерпункције . , ? ! - Зна да одреди где се пише велико слово и тачка - Увођење у простор за писање, праћење низа, редоследа, линијеМоже са разумевањем да слуша читање текста, дуже времена -Одговара вербално на питања из текста -Именује ликове, време, односе и догађаје	побљшање финомоторичких ф-ја. За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад н аразвоју говора За ученике са специфичним сметњама писања и читања увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања.

Математика	1.Предмети у и односи међу њима 2.Линија и област 3.Класификација предмета према својствима	- Посматрање предмета - Положај и величина ; -Релације међу предметима; -Предмети облика круга, квадрата и правоугаоника, фигуре, површине Крива и права линија; -Затворена и отворена линија; -Унутрашњост и спољашњост; -Речи у, на , ван; -Спајање тачака, дуж; -Употреба лењира и шаблона -Упоредивање предмета по дужини и боји -Конкретне операције -Класификовање -Серијација -Конзервације Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Развијање конкретних операција, серијација, конзервација и класификација са конкретним материјалом. Посматрање односа у окружењу и сликама, односи величине. Увођење у математичке операције, бројеве и оперисање бројевима. Максимални очекивани исход : - Именује предмете и односе међу њима -Именује положај предмета по задатку -Зна да препозна облике и разликује их у окружењу - Слаже и издваја предмете по неком критеријуму - Разликује праву и криву линију. -Повезује тачке у простору на већем и мањем формату	Манипулација конкретни наставним материјалом за развијање конкретних операција, серијација, конзервација и класификација. Вежбе за посматрање односа у окружењу и сликама, односи величине са конкретним материјалом. -Вежбе кординације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Вежбе линеације и графомоторике, усвајање области хартије за писање, великог и све мањег формата.

					-Спајањем тачака црта задати шаблон -Диференцира речи у ,на, ван. Ради практични задатак -Црта дужи уз помоћ-спаја тачке -Користи шаблон за цртање правих линија или лењир-Примењује класификацију по једном или два критеријума -Гради серије објеката -Схвата и разуме конзервацију количине -Пореди предмете по задатом критеријуму-Пребројава елементе скупа до 5 - Повезује слику броја и вредност (на конкретним материјалима)до5	
Природа и друштво	1.ЈА И ДРУГИ 2.ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА 3.Ојентација у природи 4.ОРИЈЕНТАЦИЈА У 5.ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ Релјеф и воде у крају	-Мој крај и завичај -Релјеф мога краја -Орјентација у простору -Орјентација у мом крају -Орјентација помоћу сунца -Прошлост мог краја -Орјентација у времену -Прошлост мог краја -Породица некада и сада -школа некада и данас --Знамените личности из наше		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном и друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године Усвајање знања о својствима и значају живе и неживе	- Зна обавезе ђака, улогу у школи -Познаје школску зграду, просторије у згради и намену -Познаје лица која среће у школи и њихове послове -Правилно се опходи према старијима, према вршњацима и људима у

		прошлости -Веза живе и неживе природе -Животна станишта и животне заједнице -Природне копнене животне заједнице -Култивисане животне заједнице Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.			природе. Усвајање способности орјентације у простору. Усвајање знања о рељефу и водама у крају. Максимални очекивани исход :	окружењуРазликује живу и неживу природу -Препознаје утицаје између њих - Има еколошку свест, зна како се треба а како не понашати у природи -Препознаје загађиваче природеУсваја знање о начинама орјентације у природи -Усваја способност самосталног одређивања страна света -Усваја способност орјентације у односу на сунце -Усваја способност орјентације на географској карти -Усваја способност орјентације на мапи града - Зна годишња доба и одлике -Усваја способност временске орјентације према календару -Зна шта спада у рељеф неког краја -Зна шта свака река има -Зна које су највеће реке у Србији.

Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко васпитање -Народна традиција -Чувари природе -Од играчке до рачунара -Верска настава -Грађанско васпитање	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.		288	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази иколицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Групе и игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -За предме ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или и нтелектуалног капацитета. Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -Коришћење музике као начина за релаксацију

					најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	
Четврти разред Српски језик	1. Књижевност 2. Језичка култура 3. Језик	- Упознавање, тумачење књижевних дела - Разговор о прочитаном делу - Препричавање, опис - Упознаје садржај бајке - Слушање и анализа снимљених текстова - Учење текстова напамет и рецитовање - Давање одговора на питања пуном реченицом - Причање - Преписивање - Описивање - Извештавање - Граматика: Именице, род и број - Збирне, градивне именице - Личне заменице - Глаголи, појам, време - вршења радње - Придеви- род - број, градивни, присвојни - Правопис: Употрба великог слова, зареза и тачке - Проста и просто проширена реченица - Одична, упитна, изјавна и узвична реченица - Лепо писање – писана ћирилица Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : Правилније, дуже може да слуша говор других. У комуникацији слободнији, разумљивији. Говор, граматички правилнији. Успешнији у разговору о прочитаном тексту, разуме прочитано и слушано штиво.	- Може пажљиво да саслуша краћу причу - Уз помоћ питања, може да преприча причу или бајку - Боље разуме значење прочитане речи, смисао реченице - Краћу песму или њен део може да научи - Гради краћу реченицу као одговор на питање - Успешније одговара на питања пуном реченицом, реченице може да склопи у смислену причу - Уз помоћ у грађењу реченице и правилнијем, јаснијем изговору, може да описује, препричава догађај- доживљај, састави

		индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.			Користи знања у свакодневном говору као и сопствена искуства у стицању нових знања.	причу на основу серије слика или серије питања - Уз помоћ питања записује причу на тему Са више лакоће одређује именице - Сигурнији и у свакодневној комуникацији, чешће користи личне заменице - У говору, тексту сигурнији у препознавању глагола, придева - При писању зна да на почетку реченице и при писању властитих имена људи напише велико слово а реченицу завршава тачком - Са више сигурности уочава разлику између просте, просто проширене и слођене реченице - Препознаје упитну, одричну, узвичну и изјавну реленицу - Боља линеација и изглед слова, чешће коришћење писане ћирилице

Математика	1.Скуп природних бројева Сабирање и одузимање бројева до 1 000 000 Множење и дељење у обиму до 1 000 000 2.Геометријске фигуре:	- Усвајање вредности бројева, поређење - Бројање, представљање, читање, записивање, упоређивање бројева у обиму броја 1 000 000Практично и са записивањем израза - Једноставнији текстуални задаци - Речи у сабирању и одузимању - Примена сабирања и одузимања у свакодневном животуПрактично и са записивањем - Једноставнији текстуални задаци - Речи у множењу и дељењу - Примена множења и дељења у свакодневном животуДуж-појам,упоређивање, преношење - Угао-појам,цртање углова-конструкција - Правоугаоник,квadrat-појам ,цртање, конструкција , обим - Троугао-појам,цртање,обим - Круг-кржница-појам,цртање Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	180	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Боље разумевање квантитативних и просторних односа. Више сигурности у препознавању, именовању, записивању бројева. Самосталнији у коришћењу помагала при решавању задатака. Већа мотивисаност за овладавање математичким знањима (сабирање,одузимање , множење , дељење, мерење) у циљу њихове примене у свакодневном животу. Јачање самопоуздања и самосталности.	-Сигурнији у препознавању слике цифре и уз мање подстицаја записује број -Боље координације око-рука-говор, а тиме успешнији у бројању, представљању, записивању бројева -На количинама одређује веће-мање, а на бројевној правој смер кретања ка већим-мањим бројевимаУ раду са дидактичким материјалом (новчанице), са више успешности одређује сабирке, умањеник, умањилац , збир, разлику -Са више самосталности записује математ изразе -Сабирањем и одузимањем уз помоћ-вођење, може да реши једноставније задатке из свакодневног животаКористећи се новчаницама, бројевним сликама... успешније решава: практично и са записивањем, једноставније облике множења и дељења - Са више

						сигурности одређује место чиниоца , дељеника, делиоца, производа и количник. - Уз помоћ и вођење може да реши задатке са одузимањем из свакодневног живота Сигуран у препознавању дужи - Успешније серијације - Спретнији у коришћењу прибора за цртање - Уочава прав угао и може уз помоћ да га нацрта - Брже препознаје правоугаоник, квадрат, троугао - Уз помоћ црта геометријске фигуре - На моделима геометријских фигура показује њихов обим - Рачуна обим по обрасцу - Уочава круг-кружницу - Уз подстицај и помоћ, шестаром црта кружне линије

Природа и друштво	1.Моја домовина део света: 2.Сусрет с природом 3.Рад,енергија,производња и потрошња	-Држава, основне одреднице -Географски положај Србије -Рељеф Србије, области -Воде Србије -Климатске прилике у Србији -Становништво Србије -Права и обавезе грађана Србије -Биљни и животињски свет Србије -Ретке и угрожене врсте биљака и животиња -Национални паркови -Човек део живе природе -Исхрана и физичке активности -Одговоран однос према себи,другима и природи Рад -Утицај природних и друштвених фактора на живот и рад људи -Природна богатства,прерада сировина -Извори енергије Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном и друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Максимални очекивани исход: Боља оријентација у простору, на г.карти. Помоћу примера из окружења, схвата појам границе-територије. Препознаје обележја Србије. Боље сналажење у свету боја, облика, линија. У непосредном окружењу, на сликама препознаје и јасније изговара имена представника биљног и животињског света Србије. Препознаје и примењује правила здраве исхране, живљења. Разликује изворе енергије.	- На географској карти препознаје линију државне границе, уочава територију Србије, важне картографске знаке, значење боја - Препознаје, уз помоћ описује, обележја Србије - У околини, на географској карти Србије показује где су равнице, планине, речни токови - Именује и демонстрира реке, планине, бање, области Р Србије - Уз помоћ аудио-визуелних наст.средстава и искуства уочава састав и важне одлике становништва Србије У окружењу,на сликама препознаје представнике биљног и животињског света Србије - Схвата појам национални парк и уочава њихов значај - Упореджује људе по : висини, узрасту, полу, боји коже - Оз помоћ класификује слике:

						добро-лоше по здравље човека - На свом примеру, на понашање других, класификовањем слика показује да разликује добре-рђаве облике понашања међу људима и људи према природиПосматрањем, описивањем рада људи из окружења као и на пригодним сликама, уочава везу између човековог рада и природних услова - Препознаје материјал од којих је прерадом настао посматрани предмет - Именује изворе енергије.прави разлику између чистих и прљавих
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко васпитање -Народна традиција -Чувари природе -Од играчке до рачунара -Верска настава -Грађанско васпитање	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и		288	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -Коришћење музике као начина за релаксацију

		индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.		иколицима. Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Групне и игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -За предмете ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или интелектуалног капацитета. Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	

Разред први Српски језик	1.Основе читања и писања 2.Књижевност	- Испитивање способности детета за говорно општење, и способности за писање; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; кроз понављање задате речи или краће реченице. - Формирање и усавршавање културе вербалног комуницирања, на основном нивоу; - Моторичке вежбе; - Активно слушање уметничког читања кратког текста, -Тумачење текста – преко слика Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : Увежбавање и развој ученикових способности да слуша и текст, да може правилно и исправно да понови задату реч или краћу реченицу. Увођење детета у представни простор, праћење погледом писања, ритам читања, пребројавање речи у реченици, гласова у речи. Развој fine моторике која је неопходна за писање и развој графомоторне спретности.	Препознаје предмете у простору и именује их. -препознаје предмете и активности на слици и препознаје их - Усмереност погледа на писање - Увежбана психомоторика за покрете писања - Дозрела и увежбана мускулатура шаке - Може да самостално или уз помоћ прати ред при писању - Зна да препозна 10 слова азбуке и започиње њихово писање на већем формату хартијеМоже са разумевањем да слуша читање краћег текста, -Одговара вербално на питања из текста, бар једном речју. -Усваја способност тимачења и анализе кратког текста преко слока.

Математика	Предмети у простору и односи међу њима Линија и област Класификација предмета према својствима Бројеви и бројевни низ	- Посматрање предмета - Положај и величина ; -Релације међу предметима; -Предмети облика круга, квадрата и правоугаоника, фигуре, површинеКрива и права линија; -Затворена и отворена линија; -Унутрашњост и спољашњост; -Речи у, на, ван; -Спајање тачака, дуж; -Употреба лењира и шаблонаУпоређивање предмета по дужини и боји -Конкретне операције -Класификовање -Серијација -КонзервацијеСкупови и односи у скупу, пребројавање, појам броја		180	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Максимални очекивани исход : Усвајање основних математичких операција, усвајање појма броја и оперисање бројевима.	Именује предмете и односе међу њима -Именује положај предмета по задатку -Зна да препозна облике и разликује их у окружењу - Слаже и издваја предмете по неком критеријуму - - Разликује праву и криву линију. -Повезује тачке у простору на већем и мањем формату -Спајањем тачака црта задати шаблон -Диференцира речи у,на, ван. Ради практични задатак -Црта дужи уз помоћ-спаја тачке -Користи шаблон за цртање правих линија или лењирПримењује класификацију по једном или два критеријума -Гради серије објеката -Схвата и разуме конзервацију количине -Пореди предмете по задатом критеријумуПребројава елементе скупа до 5 - Повезује слику броја и вредност (на конкретним материјалима)до5.

Свет око нас	ЈА И ДРУГИ ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	Свет око нас Породица Мој сом Школа Село и град Од куће до школе Празници и обичаји Моја права Жива и нежива природа Живот у шими и ливади Живот у бари Делови биљке Сличности и разлике између биљака Биљке о којима човек брине		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном и друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Максимални очекивани исход је: Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом природном и друштвеном средином, препознавање односа у њој. Временска и просторна оријентација, оријентација у школи и кући. Развој свести о екологији и заштити животног окружења.	Зна обавезе ђака, улогу у школи -Познаје школску зграду, просторије у згради и намену -Познаје лица која среће у школи и њихове послове -Правилно се опходи према старијима, према вршњацима и људима у окружењу Разликује живу и неживу природу -Препознаје утицаје између њих - Има еколошку свест, зна како се треба а како не понашати у природи -Препознаје загађиваче природе-Зна и именује чланове домаћинства - Познаје просторије у родитељском дому -Зна намену просторија -Зна своје обавезе и обавезе других чланова дома -Хигијена куће -Лична хигијена, шта је и самостално је одржава- Зна годишња доба и одлике, препознаје годишње доба које је текуће -Препознаје лево и десно на себи и простору -Оријентише се у времену, јутро, подне

						вече, јуче, сутра, данас Зна дане у седмици
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко васпитање -Верска настава -Грађанско васпитање	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште		216	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази иколицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Групе и игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -За предме ликовна	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -Коришћење музике као начина за релаксацију

					култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или интелектуалног капацитета. Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	
Пројектна настава	Јесен Зима Новогодишњи и Божићни празници Пролеће Васкрс Весници пролећа-израда паноа Спрема се лето	Одлике и обележја јесени Израда паноа-јесен Како прослављамо Новогодишње празнике Како прослављамо Божићне празнике, обичаји нашег народа Главбе одлике и обележја пролећа Како се у нашем народу прославља Васкрс, обичаји нашег народа Израђујемо пано-весници пролећа Лето се спрема, главне одлике и обележја лета		9С	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном и друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом природном и друштвеном средином, препознавање односа у њој. Временска и просторна оријентација, оријентација у школи и кући. Развој свести о екологији и заштити животног окружења	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја ипогрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење музике као начина за релаксацију.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавања рада и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Време реализације	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученике школе
Први разред Енглески језик	1.Me 2. My classroom 3. My toys 4. My things	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе говора - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Моторичке вежбе - Представљање - Поздрављање и отпоздрављање - Разликовање и именовање ликова из сликовнице - Разликовање инструкција - Праћење инструкција - Препознавање предмета из учионице - Именовање предмета из учионице - Слушање приче - Развијање вештине слушања - Праћење инструкција				

		- Препознавање играчака - Разликовање и именовање играчака - Изражавање припадања - Захваљивање - Бројеви од 1- 5 - Препознавање школског прибора - Разликовање и именовање школског прибора - Бројеви од 1 – 5 - Слушање приче				
	5. My colours	- Идентификација геометријских фигура - Препознавање геометријских фигура - Именовање боја - Слушање приче				

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавањарад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Време реализације	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
Други разред Енглески језик	1.My farm 2. My clothes 3.My body 4.My family	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе говора - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Моторичке вежбе - Препознавање домаћих животиња - Разликовање и именовање домаћих животиња - Да / не питања - Разликовање бројева од 11 – 20 - Бројање од 11 – 20 - Развијање вештине слушања - Препознавање делова одеће - Разликовање и именовање делова одеће - Слушање песмица и прича - Развијање вештине		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви енглеског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : - Може пажљиво и усмерено да слуша садржаје са цда -а - Може да понови речи и једноставна питања - Може да разликује речи и да их повеже са сликом - Може да самостално или уз помоћ да одговор на једноставна питања - Разликује и разуме инструкције - Учествује у играма	За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад на развоју говора За ученике са специфичним сметњама у писању, цртању увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење дигиталне технологије за учење (слушање песмица, слушање речи, играње једноставних игрица и игара).

		слушања -Препознавање делова тела - Разликовање и именовање делова тела - Слушање песмица и прича - Развијање вештине слушања - Препознавање чланова породице - Разликовање и именовање чланова породице - Разликовање односа у породици - Слушање прича и песмица - Развијање вештине слушања			- Црта и боји ипишесамостално или уз помоћ	
	5. My food	- Препознавање хране - Разликовање и именовање хране - Изражавање допадања и недопадања - Певање рођенданске песмице - Слушање прича и песмица - Развијање вештине слушања				

						Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
						За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад наразвоју говора За ученике са специфичним сметњама у писању, цртању увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење дигиталне технологије за учење (слушање песмица,слушање речи,играње једноставних игрица и игара).

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавањарад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Време реализације	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
Трећи разред Енглески језик	1.Starter: Hello! 2. What colour is it? 3.What's this?	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе говора - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Моторичке вежбе - Упознавање са ликовима из уџбеника - Поздрављање и отпоздрављање - Гласови а и b - Усвајање речи apple, Annie, boy and bat - Бројеви 1 и 2 - Писање вертикалних и хоризонталних линија - Писање дугих и кратких линија - Разликовање и именовање боја - Гласови алфабета с i d - Усвајање речи cat,		72	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развојакоји се процењује на почетку школске године. Циљеви енглеског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Максимални очекивани исход : - Може пажљиво и усмерено да слуша садржаје са цда -а - Може да понови речи и једноставна питања - Може да разликује речи и да их повеже са сликом - Може да самостално или уз помоћ да одговор на једноставна питања	За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад наразвоју говора За ученике са специфичним сметњама у писању, цртању увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење дигиталне технологије за учење (слушање песмица,слушање речи,играње једноставних игрица

	4.Is it a plane? 5. This is my mum?	car, dog i duck - Бројеви 3,4 - Цртање дијагонала и кривих линија - Школски прибор - Гласови алфабета e i f - Усвајање речи egg, elephant, fish and farm - Бројеви 5 и 6 - Цртање великих и малих кружних линија - Играчке - Да / не питања - Гласови алфабета g , h i i - Усвајање речи girl, guitar, hat and horse, insect and ill - Бројеви 7 и 8 - Цртање сложенијих кружних линија - Моја породица - Усвајање гласова алфабета j, k i l - Усвајање речи jug, juice, kangaroo, key, lion and lollipop - Бројеви 9 и 10 - Писање речи повезивањем цртица			- Разликује и разуме инструкције - Учествује у играма - Црта, боји и пише самостално или уз помоћ - Чита једноставне речи и реченице самостално или уз помоћ.	и игара).

	4. I've got a shirt!	једноставних реченичних конструкција			помоћ - Чита речи и једноставне реченице	
	5. I like plums!	-Занимања - Усвајање гласова s, t i u - Усвајање речи sofa, sock, towel, turtle, umbrella, up - Бројеви 15 и 16 - Одећа - Усвајање гласова v, w and x - Бројеви 17 и 18 - Писање речи - Допуњавање реченица - Храна и пиће - Изражавање допадања и недопадања - Усвајање гласова у and z - Усвајање речи уо – уо, yoghurt, zebra and zoo - Бројеви 19 и 20 - Писање целих једноставних реченица				

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШНЕ 1-4. РАЗРЕД

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Развијање хуманих односа међу људима у окружењу. Усвајање правила понашања у колским просторијама. Схватање улоге ученика у школи.	Разумевање хуманих људских односа. - Преавиланодноспре маљудимаизшколе и социјалнезаједнице - Правилнопонашање у школи и социјалнимситуацијама - Подстцањекомуникације и социјализације	Ученик је усвојио одређене моделе понашања који одговарају школским захтевима. Ученик је усвојио која су то понашања пожељна у односу према вршњацима. Ученик зна модел понашања који се захтева у односупрема наставницима и осталим помоћним особљем школе.	Свет око нас, грађанско васпитање, српски језик	-Информсање ученика -презентовање различитих садржаја - објашњавање неких појава и ситуација -партнер у комуникацији -стимулисање ученике на различите активности -анимирује ученике да вреднују и самовреднују -мотивисање ученике на међусобну сарадњу.	-разговара -описује -класификује -прати -истражује - упоређује - закључује - учи - објашњава - ствара и прави	-организује радионице - поставља питања -информише ученике -презентује различите садржаје - објашњава неке појаве и ситуације -партнер у комуникацији -стимулише ученике на различите активности -анимира ученике да вреднују и самовреднују -мотивише ученике на међусобну сарадњу -развија различита интересовања -прати напредовање ученика -регулише социјалне односе - саветује - поставља проблем ситуације - едукује - организује акције

Ученик ће усвојити одређене моделе понашања у различитим како школским тако и ваншколским-животним ситуацијама.	Правилно понашање у различитим социјалним ситуацијама. -Правилно понашање према вршњацима -Правилно помашање у различитим школским ситуацијама -Правилно понашање у ваншколским социјалним ситуацијама.	-Ученик је усвојио моделе понашања који су у складу са захтевима окружења у којем се налазе. -Ученик је научио правила понашања у различитим институцијама. -Ученик је усвојио правила комуникације са различитим профилима људи тј.представницима различитих професија.	Свет око нас, грађанско васпитање, српски језик.	-Учење по моделу -Социјалне приче -Посете различитим институцијама -Социјалне ситуације -драматургија текста.	-слуша - игра се - вежба -уочава -репродукује -глуми	-организује радионице - поставља проблем ситуације - организује акције -организује посете различитим институцијама -регулише социјалне односе -исправља неправилна понашања и реакције у различитим социјалним ситуацијама.

Развијање свести о потреби физичке активности. Схватање колико је здравље битно. Налажење задовољства у физичком вежбању. Схватање значаја одмора и одмарања. Схватање важности одржавања хигијене простора.	Стицање знања, и понашање ученика у вези са здрављем и здравим животом (Физичка активност и здравље). Одржавања хигијене простора. - Одржавањехигијене ,личне, хигијенепростора и очувањеприроде - Уређивањеучионице , дворишта и окружења	Ученик је на научио правилно понашање у области личне хигијене -Ученик зна да одржава хигијену простора. -Ученик је схватио важност одржавања личне хигијене и хигијене простора. -Ученик је научио правилан став кичме приликом седења у школској клупи. -Ученик је научио елементарне вежбе за одржавање здравља.	Свет око нас, ликовна култура, српски језик,физичко васпитање.	Физичким активностима и вежбањима. Различитим врстама игара. Усвајањем знања о значају физичке активности. -Самостално обављање елементарне хигијене : купање, чешљање, сечење ноктију, прање зуба,косе, ушију.	-слуша - вежба -уочава -репродукује -учи по моделу	-организује радионице - припрема - прати - разговара - руководи - мотивише - подстич -презентује

Пети разред

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавања рад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
Српски језик	1. Књижевност 2.Језик 3.Граматика и правопис	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе; Код ученика са мањим ограничењима способности: -Упознавање књижевног дела -Разговор о прочитаномделу -Препричавање, описивање - - Слушањеснимљенихтекстова -Учењетекстанапамет -Говорневежбе -Богаћењеречника -Писменевежбе (писменевежбе и задатци) -Граматика -Правопис -Усвајањештампанелатинице	144 (могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развојакоји се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Конечан циљ требало би да ученик правилно усмено и писмено комуницира. Мање се ослања на невербално комуницирање. Развијање способност и активног слушања, памћења прочитаног. Самосталност у препричавању прочитаног или саслушаног књижевног дела. Самосталност у писменом изражавању. Примењује законитост и правописа. Уочавање сличности – разлике	Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова. Уколико је ученик ниских способности могуће је планирати вежбе графолинеације као предвежбе писања или као једини могући домен. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за побољшање финомоторичких ф-ја. Компензатрни програми рада са деформитетим . За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад на развоју говора уз индивидуални рад логопеда. За ученике са специфичним сметњама писања и читања

		Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		између графема штампане ћирилице-латинице. Максимални очекивани исходи : -Пажљиво слуша причу -Уз помоћ питања, серије слика препричава књижевно дело (памти место , време, ликове , описе) -Учење песме напамет и репродукује правилније са јаснијим изговарањем гласова. Уочавање важности дана постављено питање одговори пуном реченицом. -Усвајање способности грађења реченице -Самосталност у осмишљању краћих писмених радова. -Разговорније и у одговарајућим падежима врши анализу писменог рада. -Проширивање и богаћење речника- Развијање способности бржег одређивања именица, глагола, придева, бројева, речца, узвика, прилога,	увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење музике као начина за релаксацију ал и и наставног средства за увежбавање говора. Коришћење кратких брзалица за увежбавање говора. Стана вербално визуелна стимулација и сензорна интеграција. Аудио визуелна средства као подстицај развоју.

				предлога, заменица, бројева. -препознаје службу речи у реченици (субјекат, предикат, прилошке одредбе и тд.) -примењује правописна правила у диктату -записује речи и краће реченице на оба писма	
Математика	1. Угао 2. Разломци 3. Осна симетрија	Проширивање знања из области: -Појам угла -Угаона линија -Једнакост углова -Упоредивање углова -На довозивање углова -Врсте углова -Мерење углова -Појам разломака -Проширивање и скраћивање разломака -Врсте разломака -Упоредивање разломака -Бројевна полуправа -Сабирање и одузимање разломака -Појам и особине осне симетрије -Осно симетричне фигуре -Симетрала дужи -Симетрала угла Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални	144(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Максимални очекивани исход : -Да овлада знањима из области геометрије, област угла и оса симетрије. -Овладавање разломцима и усвајање способности извршења рачунских операција у области разломака. -Усвајање и разумевањепојмаугао. -Усвајање способности упоређивања различитих углова. -Овладавање разломцима и усвајање способности извршења рачунских операција у	Вежбе корекције психомоторике кроз задатке просторне оријентације и задатке који захтевају дискриминацију међуодноса различитих предмета у простору. Вежбе кординације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Јачање осећаја за време, ток, промене. Формирање доживљаја, појма броја, његовог квалитета, симбола и извођење рачунских операција сабирање и одузимање уз

		надзор, заштићено окружење.		области разломака. Настојање да ученику своји и овлада знањима из области геометрије : област оса симетрије. Способност уочавања осносиметричних фигура.	практични материјал углавном, помоћна средства и помгала. -Коришћење музике као начина за релаксацију.
Историја	1. Однос времена, прошлост, садашњост будућност 2. Стари век и прве цивилизације	Рад са ученицима прилагодити могућностима кроз реализацију следећих области: -Стари Египат -Постанак Египта и живот у Египту -Стари Рим: -Постанак Рима -Рим у доба царства Балканско полуострво -Римска култура -Хришћанство -Време плов и прошлост, садашњост и будућност: -Деценија и век -Значајни догађаји из прошлости нашег места -Култура на тлу Србије -Народно стваралаштво Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крајњи циљ је боља и јаснија просторна и временска оријентација. Сналажење у прошлости, садашњости и будућности. Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом друштвеном средином, препознавање односа у друштву. Временска и просторна оријентација. Преознавање прилика у прошлости Развој свести о екологији и заштити животног окружења. -Усвајање способности оријентације на карти, лоцирање Египта	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење, шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања.

		о ^к ру ^ж е ^њ е.		-Упознавање са културом старог египта -Усвајање способности орјентације на карти, лоцирање Рима. -Усвајање значења појма царство и његових водећих карактеристика -Усвајање знања о Римској култури и налажење сличности и разлике са Српском културом. -Способност орјентације у времену -Усвајање знања о најважнијим догађајима из наше прошлости -Уочавање и диференцијација културе прошлих времена	
Географија	1. Планета земља 2. Састав стена 3. Раљеф 4. Ваздушни омотач	• Планете и планетарни сиситем • Планета Земља • Унутрашњаграђа и рељефземље: • Стене • Постанак и унутрашњаграђаземље • Вулкани и земљотреси • Рељеф • Обликовање рељефа дејством спољашњих сила	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крјњи циљ је боља орјентација и сналажење у простору и времену. Разумевање природних појава. Развијање способности читања рељефних и обичних географских карти	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, картама, моделима, глобусима, планетаријумима. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породиценили окружења.

		- Ваздушниомотачземље: - Атмосфера - Време - Клима - Загађивање атмосфере - Мерезаштите Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		(картографскебоје, картографскизнаци) -Усвајање знања о планети Земљи -Усвајањезнања о грађи планете Земље -Усвајање способности препознавања различитих стена -Усвајање знања о најпознатијим вулканима на Земљи -Уочавање опасности од Земљотреса -Последице Земљотреса -Упознавање са различитим врстама рељефа Уочавање важности очувања ваздушног омотача земље -Уочавање начина очувања ваздушног омотача -Упознавање са различитим климатским појавама -Последице глобалног загревања	Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подстника -Коришћење глобуса шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Биологија	1. Ботаника 2. Разноврсно-ст биљака 3. Делови биљака 4. Царство гљива	Упознавање биљног света: Гљиве, алге, маховине папрати, голосеменице, скривено семенице. Биљке у исхрани. Делови биљака и њихова улога. -Оранице,пашњаци,	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крајњи циљ је проширивање знања о	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, препарираним животињама. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење

		житородна поља, баште, шуме, воћњаци -Пољопривреда у појединим деловима наше земље -Пољопривредне машине -Начини обраде земљишта Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		животном простору. Упознавање света око себе (уже-шире). Пажљиво опажа биљни свет, уочава фазе развоја биљака. Препознаје биљке са уочљивим напретком и именује их. Разликује отровне од јестивих биљака и спроводи стечено знање у дело. -Усвајање знања и уочавање битних карактеристика биљака -Усвајање знања о деловима биљака -Уочавања различитости биљака -Усвајање знања о јестивим и лековитим биљкама -Корелација усвојених знања са животом -Уочава особине живих бића -Класификује их по сличности и различитости -Препознаје биљке одређеног станишта -Способан је да уз помоћ слике препозна и опише биљку из природе	путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала - Израда хербаријума и брад на њему
Техника и технологија	1. Рачунарство	Рад на рачунару-елементи	7 2 (M O T U H S	Основа за планирање	Вербална стимулација

	2. Техничко цртање 3. Материјали 4. Саобраћај	Елементи техничког цртања, рад на задатку Познавањеи обликовање материјала Радне вежбе : • Текстил • Конац • Папир • Шпер плоча • Лимови • Жица Сналажење у саобраћају Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године али и знања из технике и технологије . Крајњи циљ је да зна и препознаје карактеристике материјала. Да користи и познаје начин обраде материјала. У раду истрајан , упоран, прецизан и задовољан. Упознавање саобраћајне културе, знака у саобраћају и вожење бицикла по правилима. Софтвер и хардвер.Рад на рачунару, микрософт офис.	поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Прављењеи демонстрација разних моделаи макета Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота и непосредног окружења... Теренска настава,градилиште...
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко и здравствено васпитање - Физичко изборни предмет	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом скоро у потпуности.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима	36 или 72 36	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -вежбе игре -песма -уметност -вербално визуелна

-Чувари природе -Живот у прошлости -Домаћинство -Хор и оркестар -Верска настава -Грађанско васпитање		индивидуалних ученика.	72	прилагођене активности за ученика који се налази у колицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Иде се на то да вежбе и игре буду доступне свима. Групне игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -Преобимна и захтевна музичка дела се замењују приступачнијим -иде се на стварање музике телом или певање више него на стицање теориских знања - Изборни редмет сеористи да се подупре знање стеченг теориским предметима -За предме ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или и нтелектуалног	стимулација -практичан рад
		Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику.	36		
			36		
		Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	36		
		Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.	36		
			36		
			36		
			36 условно		

				капацитета. Дозирањ е инво самосталности за сваког поедница, техника и метода стварања - Тежи се да сваком детету омогућимо да постигне успех у раду Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	

Шести разред

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавања рад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученикешколе
Шести разред Српски језик	1. Књижевност 2. Језик 3. Граматика и правопис	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе; • Упознавање књижевних дела • Разговор о прочитаном тексту • Препричавање описивање • Учење песама напамет • Говорна вежба • Богађење и проширивање речника • Писмена вешба (писање приче по серији слике, одговори на питања, описивање догађаја и доживљаја) • Покушаји записивања садржаја • Читање текстова • Подела речи на слоге (просте, сложене изведене речи, корен речи) • Реч на крају реда писање • Писање речце ли и не • Велико слово у личним именицама и	144 (могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Коначан циљ би требало бити јачање пажње и усмерености ученика на текст који се чита, разумевање прочитаног, учешће у анализи и дискусији. Већа самосталност при читању али и препричавању и записивању приче или текста. Примена научених граматичких и правописних правила у раду. Максимални очекивани исход : • Продужена пажња и концентрација на текст	Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова. Уколико је ученик ниских способности могуће је планирати вежбе графолинеације као предвежбе писања или као једини могући домен. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за побољшање финомоторичких ф-ја. Компензатрни програми рада са деформитетим . За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад на

		на почетку реченице Писање присвојних придева -Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		- Препознаје и уочава место време, редослед догађаја - Зна да препозна и опише ликове - Уочава особености народне књижевности - Речник богатији - Самостално и јасно изговара речи и реченице - Од реченица гради смислену причу - Зна да чита реченице од две речи - Може своје мисли и речи да запише уз помо наставника - Успешно и функционално дели речи на слоге, правилно преноси реч у нови ред - Правилно пише речце ли и не - Правилна употреба великог слова у реченицама, личним именицама и код писања присвојних придева	развоју говора уз индивидуални рад логопеда. За ученике са специфичним сметњама писања и читања увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење музике као начина за релаксацију ал и и наставног средства за увежбавање говора. Коришћење кратких народних форми, брзалица за увежбавање говора. Стана вербално визуелна стимулација и сензорна интеграција. Аудио визуелна средства као подстицај развоју.
Математи-ка	1.Скупови 2.Рачунске операције 3. Геометрија	- Систематизација-бројеви до 1000 - Природни бројеви до 1 000 000 - Сабирање и дужимање у скупу до 1 000 000 (или уколико способности дозволе до 1000)	144(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку	Вежбе корекције психомоторике кроз задатке просторне оријентације и задатке који захтевају дискриминацију

		• Множење и дељење у скупу до 1 000 000 (или уколико способности дозволе до 1000) • Спајање тачака, дуж; • Употреба лењира и шаблона • Геометрија • Угао, троугао, квадрат, правоугаоник • Класификовање • Серијација • Конзервације -Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		школске године. Максимални очекивани исход : -Цртање и рачунски задатци код геометрије -Упознавање бројева до 1 000 000, рад и операциј -Увежбавање поступка писмено дељење имножење -Употреба новца и дигитрона	међуодноса различитих предмета у простору. Вежбе кординације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Јачање осећаја за време, ток, промене. Формирање доживљаја, појма броја, његовог квалитета, симбола и извођење рачунских операција сабирање и одузимање уз практични материјал углавном, помоћна средства и помгала. -Коришћење музике као начина за релаксацију.
Историја	3. Средњи век, опште одлике 4. Средњи век Византија 5. Средњи век Европа	• Разуме и уочава односе унутар феудалног друштва • Може да покаже путеве великих сеоба на карти (нарочито словена) • Уочава верски и културни утицај византије	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и

	6. Средњи век Србија	на Србију и њен народ • Препознаје народе и може да покаже где су им државе биле тком средњег века • Разликује цркве • Показује прапостојбину словена, зна како су живели, где, зна узроке сеобе • Демонстрира просторе који су насељавали Словени, где су се јужни доселили • Разуме и уочава значај Хришћанства • Зна да именује и покаже територију средњовековних европских држава Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		Боља и јаснија просторна и временска оријентација. Уочавање главних обележја средњег века нарочито у односу на српску државу. Упознавање детаљно прилика које су важне за српску државу у средњем веку! Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом друштвеном средином, препознавање односа у друштву. Временска и просторна оријентација. Преознавање прилика у прошлости Развој свести о екологији и заштити животног окружења.	природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење, шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања.
Географија	5. Земља и њени омотачи 6. Унутрашње сфере 7. Хидросфера 8. Биосфера 9. Атмосфера	10. Самостално или уз помоћ наставника препознаје слојеве земљине грађе • Разликује небеска тела и њихова својства • Зна и показује делове сведког океана, на рељефној карти препознаје и показује облике разуђености обала • Препознаје и описује врсте вода, врсте кретања воде • Има развијену еколошку свест у односу на воде. • Запажа и наглашава различитост биљних и животињских врста • Еколошка свест у односу на животиње Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад,	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крјњи циљ је боље разумевање и препознавање планете земље, њених водених и копнених делова. Боље и вештије сналажење на географској карти света. Самосалније и активније закључивање на нивоу географских појмова	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, картам, моделима, глобусима, планетаријумима. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења.

		подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.			Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подстника -Коришћење, шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Биологија	5. Праживотиње 6. Сунђери 7. Дупљари 8. Црви 9. Мекушци 10. Хордати	Упознавање животињског света: Амебе, Бичари, Трепљар, Паразити, Сунђери, Хидре, Сасе, Корали, Медузе, Пњоснати, вањкасти и чланковити црви, Пужеви, Шкољке, Главоношци, Жежеви, Звезде и морски краставци, Кичмењаци, Рибе, водоземци, гмизавци, птице и сисари Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крајњи циљ је проширивање знања о животном простору. Препознавање одређене животињске врсте. Посебно важно је да препозна које користи човек припада. Упознавање и штета које човек може да претрпи и опасности које вребају од живих организама - Препознаје и именује врсте - Описује грађу тела - Зна средину у	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, препарираним животињама. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника

				којој живе • Опасности од животиње • Уочава опасности и болести које изазивају паразити • Упознавање мера заштите	-Коришћење, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Физика	1. Предмет физике као науке 2. Кретање 3. Сила	Упознавање физичких појмова: • Методологија истраживања • Појам путање • Брзина • Земљина тежа • Трење • Електрична сила • Магнетна сила • Мере и мерење Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	З6 могуће прилагођавање На основу мишљења ИРК	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Јасније и ближе природне појаве. Уочавање и препознавање природних законитости. Примена закона физике у животу. • Уочава и препознаје физичке законитости на основу којих се догађају промене • Зна да именује и дефинише природне појаве • Диференцира кретање од мировања, диференцира врсте кретања, уочава путање, разликује их. • Препознаје и разликује брзине.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, физичким оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања.

				• Препознавање и откривање разних врста деловања силе • Упознавање справа и јединица за меру • Примена јединица у математичким задатцима.	Примери из свакодневног живота...
Техника и технологија	5. Грађевинарство и појмови у грађевинарству 6. Практичан рад на грађевинским објектима 7. Становање	Познавањеи обликовање материјала у грађевинарству • Грађевинарство као привредна грана • Грађевински објекти • Израда темеља Радне вежбе у грађевинарству • Градња крова – вежба • Вода и канализација • Уређивање стана • Дворишта • Грејање стана Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године али и знања из технике и технологије . Крајњи циљ је да зна и препознаје карактеристике грађевинских материјала. У раду истрајан , упоран, прецизан и задовољан. Разликује разне послове у грађевинарству. • Препознаје и разликује материјале у грађевинарству • Може уз помоћ наставника да се користи алатом и материјалом • Зна и примењује мере заштите на раду • Зна тежину израде грађевинског	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Прављењеи демонстрација разних моделаи макета Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања.

				објекта	Примери из свакодневног живота и непосредног окружења... Теренска настава, градилиште...
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко и здравствено васпитање - Физичко изборни предмет -Чувари природе -Живот у прошлости -Домаћинство -Хор и оркестар -Верска настава -Грађанско васпитање	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом скоро у потпуности.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.	36 или 72 36 72 36 36 36 36 36 36 36 условно	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази у колицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Иде се на то да вежбе и игре буду доступне свима. Групне игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -Преобимна и захтевна музичка дела се замењују приступачнијим -иде се на стварање музике телом или певање више него на стицање теориских знања - Изборни редмет	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -вежбе игре -песма -уметност -вербално визуелна стимулација -практичан рад

				сеористи да се подупре знање стеченг теориским предметима -За предме ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или и нтелектуалног капацитета. Дозиран е инво самосталности за сваког поедница, техника и метода стварања - Тежи се да сваком детету омогућимо да постигне успех у раду Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	

Седми разред

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавања рад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученике школе
Српски језик	1. Књижевност 2. Језик 3. Граматика и правопис	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе; - Психомоторна реедукација – фина моторика - Проширивање и богаћење сензорних искустава-именовање • Упознавање књижевних дела • Разговор о прочитаном тексту • Препричавање	144(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Уколико имамо ученике са јако ограниченим способностима на часовима српског језика ради се : • Бојење по задатку • Вежбе линеације • Редослед, прецизност, облик, боја • Логопедске вежбе изазивања изговора појединих речи, флеш картице... • Ученик разликује велико-мало, меко-тврдо • Плаво-црвено... • Ученик прати аудитивне и визуелне стимулусе • Извршава налог Код ученика са мањим ограничењима коначан циљ би требало бити јачање	Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова. Уколико је ученик ниских способности могуће је планирати вежбе графолинеације као предвежбе писања или као једини могући домен. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за побољшање финомоторичких ф-ја. Компензатрни програми рада са деформитетим . За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад на развоју говора уз индивидуални рад

		описивање • Учење песама напамет • Говорна вежба • Богаћење и проширивање речника • Писмена вешба (писање приче по серији слике, одговори на питања, описивање догађаја и доживљаја) • Покушаји записивања садржаја • Читање текстова • Подела речи на слоге (просте, сложене изведене речи, корен речи) • Реч на крају реда писање • Писање речце ли и не • Велико слово у личним именицама и на почетку реченице • Писање присвојних придева -Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и		пажње и усмерености ученика на текст који се чита, разумевање прочитаног, учешће у анализи и дискусији. Већа самосталност при читању али и препричавању и записивању приче или текста. Примена научених граматичких и правописних правила у раду. Максимални очекивани исход : • Продужена пажња и концентрација на текст • Препознаје и уочава место време, редослед догађаја • Зна да препозна и опише ликове • Уочава особености народне књижевности • Речник богатији • Самостално и јасно изговара речи и реченице • Од реченица гради смислену причу • Зна да чита реченице од две речи • Може своје мисли и речи да запише уз помоћ наставника • Успешно и функционално дели речи на слоге, правилно преноси реч у нови ред	логопеда. За ученике са специфичним сметњама писања и читања увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење музике као начина за релаксацију ал и и наставног средства за увежбавање говора. Коришћење кратких народних форми, брзалица за увежбавање говора. Стана вербално визуелна стимулација и сензорна интеграција. Аудио визуелна средства као подстицај развоју.

		индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		- Правилно пише речце ли и не - Правилна употреба великог слова у реченицама, личним именицама и код писања присвојних придева	
Математика	1.Скупови 2.Рачунске операције 3. Геометрија	- Систематизација-бројеви до 1000 000 - Природни бројеви до 1 000 000 - Сложени математички изрази - Множење и дељење у скупу до 1 000 000(или уколико способности не дозволе до 1000) - Општи појмови о разломцима - Спајање тачака, дуж; - Конструкција - Површина фигура - Употреба лењира и шаблона - Геометрија - Квадрат, правоугаоник - Класификовање - Серијација - Конзервације -Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања,	144(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Код ученика јако ограничених способности на часовима математике ради се на сензо-моторној интеграцији али и Упознавању и раду на бројевима до 10, усвајање појма бројева, манипулисање предметима. Ради се на конкретним операцијама. Максимални очекивани исход : -Цртање и рачунски задатци код геометрије -Упознавање бројева до 1 000 000, рад и операциј -Увежбавање поступка писмено дељење и множење -Употреба новца и дигитрона -Конструкција помоћу	Вежбе корекције психомоторике кроз задатке просторне оријентације и задатке који захтевају дискриминацију међуодноса различитих предмета у простору. Вежбе координације сопственог тела у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Јачање осећаја за време, ток, промене. Формирање доживљаја, појма броја, његовог квалитета, симбола и извођење рачунских операција сабирање и одузимање уз

		стални надзор, заштићено окружење.		шестара и лењира -кројење и моделовање геометриских тела	практични материјал углавном, помоћна средства и помгала. -Коришћење музике као начина за релаксацију.
Историја	7. Европа у 15. веку 8. Српски народ под страном влашћу од 16. до 18. века 9. Европа и свет од краја 18. До 19.века – Револуције 10. Живот и рад Срба под Турцима 11. Избијање устанаа	• Познаје и говори о географским открицима и њиховом значају • Препознаје и говори о променама у уметности, грађевинарству, култури • Уочава верски и културни утицај турске владавине на Србију и њен народ • Познаје страдање Срба под Турцима • Зна да опише разлоге велике сеобе Срба • Описује и препознаје значај индустријске револуције • Зна узроке и разлоге Француске револуције • Описује прилике за време Наполеона • Разуме поделу Балкана и Источно питање крајем 18.века • Зна разлоге прилике за	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Боља и јаснија просторна и временска оријентација. Уочавање главних обележја новог века нарочито у односу на српску државу. Упознавање детаљно прилика које су важне за српску државу од 15.-19. века.Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом друштвеном средином, препознавање односа у друштву. Временска и просторна оријентација. Преознавање прилика у прошлости , развој националне свести и припадности.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење, шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. -Учењ у амбијенту и на примерима.

		збијање устанака у Србији Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.			
Географија	11. Упознавање континената 12. Упознавањ основних карактеристика континената	Самостално или уз помоћ наставника препознаје континенте: Европу, Азију, Африку, Америку, Аустралију, Антарктик Зна положај, границе, главне одлике и свепojмове који су важни за разликовање континента. Зна положај, границе, обележја и главне одлике земаља Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крјњи циљ је боље разумевање и препознавање планете земље, њених водених и копнених делова. Боље и вештије сналажење на географској карти света. Самосалније и активније закључивање на нивоу географских појмова. Повезивање сличности али и увиђање разлика међу континентима, земљама. Памћење неких карактеристичних одлика далеких земаља.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, картам, моделима, глобусима, планетаријумима. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подстника -Коришћење шема, карти, песама, филмова, излета, музејских

					експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Биологија	11. Човек као биолошка јединка 12. Грађа организма 13. Појединачни системи органа	Упознавање човека као биолошког ентитета: Грађа тела Органи коже Органи за кретање Систем органа за мишљење Органи за излучивање Чулни органи Органи за варење Органи за дисање Репродуктивни органи Полови Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисије)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крајњи циљ је проширивање знања о животном простору. Препознавање човека као дела природе. Дете познаје, говори о свим органима човековог организма. Познаје законитости везане за органе. Поштује правила хигијене. Правилно се и безбедно понаша у погледу здравствених знања. Познаје улогу, дефинише, повезује, познаје делове, препознаје болести, повреде и могућност заштите свих обрађених органа	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, препарираним животињама. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима. Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Физика	4. Кретање 5. Сила	Циљ предмета изучавања јесте да	36 могуће прилагођ	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и	Вербална стимулација поткрепљена сликама,

	6. Полуга 7. Равнотежа 8. Трење 9. Топлота 10. Рад и енергија	ученик упозна физичка својства, да х запази у непосредном окружењу. Садржаји се углавном обрађују на веома практичан и пластичан начин уз давање примера и стално демонстрирање. Јасније и ближе природне појаве. Уочавање и препознавање природних законитости. Примена закона физике у животу. Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. • Уочава и препознаје физичке законитости на основу којих се догађају промене • Зна да именује и дефинише природне појаве • Повезује знања са искуствима • Увиђа, препознаје силу, рад енергију • Дефинише их и повезује са искуством • Препознавање и откривање разних врста топлотних појава • Препознаје сирење тела, начин мерења • Јасно диференцира топло и хладно • Диференцира кретање од мировања, диференцира врсте кретања, уочава путање, разликује их. Препознаје и разликује брзине. • Зна Њутнове законе • Описује слободан пад • Сила трења • Разуме утицаје трења на кретање	шемама, мапам ума, моделима, физичким оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота...
Хемија	1. Појам и предмет изучавања хемије 2. Елементи, једињења,	Општи циљ предмета јесте упознати хемиске појмове и	36 могуће прилагођавање На основу мишљења	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума,

	смеше, 3. Раствори 4. Вода	законитости, овладати хемијским зањима и употреба у свакодневном животу. Са учницима се реализују неки једноставни хемиски огеди у складу са мгућностима . Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	ИРК	окружењу који се процењује на почетку школске године. Упознавање основних појмова хемије али и хемије као науке и методологије њеног истраживања. Примена знања у пракси. Примери хемиских супстанци у свакодневном животу али и хемиских промена Максималан исход: • Разуме појам којим се бави предмет • Зна мере заштите и придржава их се • Зна разне врсте хемијског посуђа и појам рада у лабораторији • Зна и разуме појам материја и супстанција • Разликује физичке од хемијских промена • Разликује чисте супстанце (елементе од једињења) – кроз примену • Зна шта су смеше – примери раздвајања	моделима, хемијским оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задацима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота...
Техника и технологија	8. Обликовањематеријала у машинству 9. Машине 10. Цртање 11. Саобраћај 12. Рачунарство	Познавањеи обликовање материјала у машинству • Резање • Скидање струготине • Спајање металних делова • Радне вежбе и	72(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године али и знања из технике и технологије . Крајњи циљ је Обликовање	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и

		техничко цртање • Бицикл делови, управљање • Саобраћај, саобраћајни знаци, сналажење • Упознавање програма за цртање и писање помоћу рачунара Word, paint ... Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		материјала у машинству, машине и мехаизми. Познаје и примењује рачунарске програме и вози бицикл у саобраћају. У раду истрајан, упоран, прецизан и задовољан. Разликује разне .Препознаје и разликује материјале у машинству • Може уз помоћ наставника да се користи алатом и материјалом • Зна и примењује мере заштите на раду • Израђује предмет • Познаје принципе рада машина, повезује саискуством • Примењује знања из свакодневног живота • Вожња бицикла • Цртање и писање помоћу рачунара	довођење предмета у односе Прављењеи демонстрација разних моделаи макета Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота и непосредног окружења... Теренска настава,машинска радионица, излазак у саобраћај, теренска настава...
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура -Музичка култура -Физичко васпитање - Информатика - Изабрани спорт -Чувари природе -Живот у прошлости	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се подударају са редовним наставним програмом скоро у потпуности.	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима	36 или 72 36 72	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године. -За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази у колицима.Вежбе	Начин реализације садржаја једнак је реализаци садржаја редовне наставе. -вежбе игре -песма -уметност -вербално визуелна стимулација

-Домаћинство -Хор и оркестар -Верска настава -Грађанско васпитање		индивидуалних ученика. Уколико су ученици са физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учioniца посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.	36 36 36 36 36 36 36 условно	су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Иде се на то да вежбе и игре буду доступне свима. Групне игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -Преобимна и захтевна музичка дела се замењују приступачнијим -иде се на стварање музике телом или певање више него на стицање теориских знања - Изборни редмет сеористи да се подупре знање стеченг теориским предметима -За предме ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или и нтелектуалног капацитета. Дозирање инво самосталности за сваког поедница, техника и метода стварања - Тежи се да сваком детету омогућимо да постигне успех у раду Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	-практичан рад

Осми разред

Наставни предмет	Теме	Начин прилагођавања рад и услова у којима с обавља образовно васпитни рад	Фонд часова	Начин прилагођавања циљева и исхода као и садржаја	Начин остваривања додатне подршке за ученике школе
Српски језик	1. Усмено изражавање 2. Писмено изражавање 3. Језик и правопис	- Испитивање способности сваког детета за говорно општење, предзнања из читања и писања; - Вежбе посматрања, слушања и развијања културе усменог изражавања; - Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања; - Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; - Моторичке вежбе; - Психомоторна реедукација – фина моторика - Проширивање и богаћење сензорних искустава-именовање • Упознавање књижевних дела • Разговор о прочитаном тексту	144 (могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог вербалног језичког развоја који се процењује на почетку школске године. Циљеви српског језика се прилагођавају у склад са дететовим вербалним способностима. Уколико имамо ученике са јако ограниченим способно стима на часовима српског језика ради се : • Бојење по задатку • Вежбе линеације • Редослед, прецизност, облик, боја • Логопедске вежбе изазивања изговора појединих речи, флеш картице... • Ученик разликује велико-мало, меко-тврдо • Плаво-црвено... • Ученик прати аудитивне и визуелне стимулусе • Извршава налог Код ученика са мањим ограничењима коначан циљ би требало бити јачање пажње и усмерености ученика на текст који се чита, разумевање прочитаног, учешће у анализи и	Увежбавање писања и читања кроз до сад научена слова. Уколико је ученик ниских способности могуће је планирати вежбе графолинеације као предвежбе писања или као једини могући домен. За ученике који имају тешкоће у области писања због моторичког дефицита коришћење корективних вежби за побољшање финомоторичких ф-ја. Компензатрни програми рада

		• Препричавање описивање • Учење песама напамет • Говорна вежба • Богаћење и проширивање речника • Писмена вешба (писање приче по серији слике, одговори на питања, описивање догађаја и доживљаја) • Писање кратких порука, смс, дописивање, email Читање текстова • Личне заменице. Бројеви (основни и редни). Глаголи (прошло, садашње и будуће време); • Сложене реченице • Придеви, поређење придева • Присвојни придеви (од личних имена као Мирин, Перин и сл.)		дискусији. Већа самосталност при читању али и препричавању и записивању приче или текста. Примена научених граматичких и правописних правила у раду. Максимални очекивани исход : • Продужена пажња и концентрација на текст • Препознаје и уочава место време, редослед догађаја • Зна да препозна и опише ликове • Уочава особености народне књижевности • Речник богатији • Самостално и јасно изговара речи и реченице • Од реченица гради смислену причу • Зна да чита реченице од две речи • Од реченица гради смислену причу • Може своје мисли и речи да запише уз помоћ наставника • Правилно пише речце ли и не • Правилна употреба великог слова у реченицама, личним именицама и код писања присвојних придева • Познаје учене врсте речи употребљава их у говору и писању • Разликује врсте реченица, гради сложену реченицу • Препознавање падежних облика • Превођење управног у	са деформитетим . За ученике који су невербални коришћење визуелног канала за стицање знања, јачање невербалне комуникације, рад на развоју говора уз индивидуални рад логопеда. За ученике са специфичним сметњама писања и читања увежбавање до њиховог максималног домена, уколико ученици не могу да превазиђу проблем користе се алтернативни начини стицања знања. -Коришћење музике као начина за релаксацију али и наставног средства за увежбавање

		• Падежи, примена у складу са могућностима • Управни и неуправни говор • Употреба великог слова (имена припадника народа, државе, покрајине, места, назив улица). -Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		неуправни говор и обрнуто	говора. Коришћење кратких народних форми, брзалица за увежбавање говора. Стална вербално визуелна стимулација и сензорна интеграција. Аудио визуелна средства као подстицај развоју.
Математика	1. Писање читање и упознавање скупа до билион 2. Сабирање и одузимање 3. Множење и дељење 4. Појам разломка 5. Појам разломка -делови -поређење -већи и мањи од један 6. Рачунске операције са разломцима и децималним бројевима	• Систематизација-бројеви до 1000 000 000 • Природни бројеви до 1 000 000 000 • Сложени математички изрази • Множење и дељење у скупу до 1 000 000000(или уколико способности не дозволе до 1000) • Појмови о разломцима • Спајање тачака, дуж;	144 (могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног, сензорног и нумеричког развоја који се процењује на почетку школске године. Код ученика јако ограничених способности на часовима математике ради се на сензомоторној интеграцији али и Упознавању и раду на бројевима до 10, усвајање појма бројева, манипулисање предметима. Ради се на конкретним операцијама. Максимални очекивани исход : - Читање и писање бројева-месна вредност	Вежбе корекције психомоторике кроз задатке просторне оријентације и задатке који захтевају дискриминацију међуодноса различитих предмета у простору. Вежбе координације сопственог тела

		• Конструкција • Површина фигура • Употреба лењира и шаблона • Геометрија • Квадрат, правоугаоник • Класификовање • Серијација • Конзервације -Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		-Операције са великим бројем цифара -Увежбавање поступка писмено дељење и множење - Усвајање основних појмова о разломцима, увођење појма -Зна да сабира,одузима , пореди, претвара -Зна рачунске операције са децималним записом разломака	у простору, развијање свести о различитим положајима у које се доводи тело и свест о промени положаја тела и вежбе који захтевају перцепцију односа свог тела у односу на референтну тачку у простору. Јачање осећаја за време, ток, промене. Формирање доживљаја, појма броја, његовог квалитета, симбола и извођење рачунских операција сабирање и одузимање уз практични материјал углавном, помоћна средства и помгала. -Коришћење музике као

					начина за релаксацију. Тежиште у раду јесте усвајање и оперисање разломцима.
Историја	12. Европе крајем 19. И почетком 20. Века, положај Србије и осамостаљивање 13. Обреновићи и Карађорђевићи, смена династија 14. Балкански ратови и први светски рат 15. Прилике у Првом рату, Срби у рату 16. Србија између ратова 17. Србија у Другом рату 18. Прилике након Другог светског рата	• Познаје и говори о политичким условима о индустриској и културној револуцији • Познаје прилике и разлоге који доводе до самосталности Србије • Познаје династије и зна разлоге за њихову смену • Прича самостално о Милану и Александру обреновић • Описује и препознаје услове и разлоге Балканских ратова • Зна узроке и разлоге 1.св рата у свету • Описује прилике за време рата • Схвата и описује прилике након рата у свету и код нас • Познаје услове и разлоге почетка рата • Познаје битке (Церска, Колубарска, Мојковач	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комис)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о друштвеном окружењу који се процењује на почетку школске године. Боља и јаснија просторна и временска оријентација. Упознавање и памћење главних чињеница везаних за историју 19.и 20. Века. Посебан осврт на националну историју. Презентовање наученог уз помоћ. Оспособити ученика и оснажити га кроз упознавање са ближом друштвеном средином, препознавање односа у друштву. Временска и просторна оријентација. Преознавање прилика у прошлости , развој националне свести и припадности.	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума. Довођење у разне социјалне ситуације како вештачке тако и природне. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице. -Коришћење, шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за

		ка, Кајмакчалан) • Познаје услове повлачења преко Албаније, • Зна и увиђа значај Краља Петра 1 • Познаје услове који су довели до стварања • Познаје устав Краљевине Југославије из 31. • Прилике које доводе до убиства Александра Карађорђевића • Зна услове који доводе до бомбардовања Београдаа • Отпор окупатору-стрељање ђака • Зна важне битке (Неретва, Сутјеска, десант на Дрвар) • Познаје прилике при ослобађању Бга и крај рата • Зна основне појмове о послератној Југославији • Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у			стицање знања. -Учењ у амбијенту и на примерима.

		области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.			
Географија	13. Географске одлике Републике Србије 14. Завичајна географија	Самостално или уз помоћ наставника зна појмове везане за физичку географију, живот и рад њуди, воде, тло, биљни и животињски свет, становништво, привреду, посебна знања везана за географију нашега краја Зна положај, границе, обележја и главне одлике земаље, биљни, животњски свет, воде, земљу... Учионица посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комис)	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крјњи циљ је Сналажење на географској карти Р.Србије. Упознавање географских одлика Србије. Познаје прилике и одлике појединих области. Самосалније и активније закључивање на нивоу географских појмова. Зна да опише и препозна географске услове свога краја самостално. • Самостално или уз помоћ наставника препознаје континент • Зна основне природно географске одлике • Познаје поделу Р.Србије • Зна основне податке о земљи • Самостално или уз помоћ наставника препознаје регионе и демонстрира • Дефинише чиме се њуди баве у панонској а чиме у планинској области • Зна и описује привреду свог краја • Познаје врсте вода • Сликове • Описује и проналази на карти • Познаје, описује и дефинише	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, картам, моделима, глобусима, планетаријумима. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подстника -Коришћење

				биолошка својства републике • Познаје врсте вода • Сликове • Описује и проналази на карти • Познаје одлике становништва • Зна основне одлике привреде • Познаје гране пољопривреде • Познаје одлике индустрије и туризма Посеан осврт назнања везана за географију свога раја и њенеидлике.	шема, карти, песама, филмова, излета, музејских експоната...музи ке као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Биологија	14. Екологија-појмови 15. Ексистеми 16. Заштита животне средине	• Упознавање природе каокупа екосистема: - Разне врсте организације екосистема - Различите врсте екосистема - Екологија-антропогени екосистеми и заштићени екосистеми - Животнасредина и одржи развој - Утицај на здравље Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.	72 (могуће и 36 на основу мишљења ИР комисиј	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. Крајњи циљ је да овлада основнм еколошким знањима и принципима. Да зна на који начин се природа штити, зашто нам је од суштинског значаја и шта сваки појединац може у смислу њеног очувања. Презентовање наученог уз помоћ илустрација. Дијалог на тему. -Упознаје и дефинише појмове у екологији -Зна својтва, описује и дефинише разне врсте екосистема : Водени, барски, морски, копнени, ливара и шума - Познаје разлоге за заштиту екосистема, препознаје и проналази их на карти, зна биљне и животињске угрожене врсте. - Разуме и зна да објасни последице загађења: - Ефекат сталкене баште	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, препарираним животињама. Учење уз помоћ манипулисања предметима, учење путем покушаја и погрешки. Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима

				- Озонска рупа - Киселе кише -Суше и поплаве -Ерозија - Препознаје и разуме улогу сваког појединца у очувању животне средине. - Личне улоге. - Увиђа могућности чувања енергије-енергетска ефикасност - Пробуђена је еколошка култура, разуме могућности и потребе да нам животна средина буде здрава - Здрава храна, дим, спорт...	Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета, музејских експоната...музике као начина за стицање знања. - Стално припремање штампаних материјала
Физика	11. Осцилације 12. Звук 13. Светлост 14. Електрицитет и електричне појаве 15. Мгнетизам 16. Нуклеарне појаве	Циљ предмета изучавања јесте да ученик упозна физичка својства, да запази у непосредном окружењу. Садржаји се углавном обрађују на веома практичан и пластичан начин уз давање примера и стално демонстрирање. Јасније и ближе природне појаве. Уочавање и препознавање природних законитости. Примена закона	36 могуће прилагођавање На основу мишљења ИРК	Основа за планирање јесте ниво дететовог знања и искустава о природном окружењу који се процењује на почетку школске године. - Диференцира кретање од мировања, диференцира врсте кретања, уочава путање, разликује их. - Зна Њутнове законе - Мери фреквенцију таласа и осцилације - Описује појаве - Препознаје појаве - Разуме утицаје појава - Врсте аелектрисања-описује - Зна појам електрицитета, начин његовог настанка - Препознаје оглед - Разуме и интерпретира кретање	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, физичким оглеима и демонстрацијом. Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које

		физике у животу. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		ел.енергије кроз проводнике - Практична вежба, проводници и изолатори - Познаје магнетно поље земље - Познаје магнетна својства струје - Познаје рад Николе Тесле и Михајла Пупина - Познајеструктуру атома - Познаје појам радиоактивног зрачења зна мере заштите	ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота...
Хемија	1. Неорганска хемија 2. Органска хемија	-Неорганска хемија:неметали – оксиди, киселине -Неорганска хемија:метали – оксиди метала, хидроксиди базе -Соли -Угљоводоници-органска хемија -Биолошки важна органска једињења Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области	36 могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године али и знања из технике и технологије . Упознавање основних појмова хемије али и хемије као науке и методологије њеног истраживања. Примена знања у пракси. Примери хемиских супстанци у свакодневном животу али и хемиских промена. Самостално изводи једноставнији експеримент и закључује о промени. Самостално презентује научено уз помоћ илустрација.Примена знања у пракси. Примери хемиских	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, хемиским огледима и демонстрацијом . Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе Ослањање на учениково

		физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		супстанци у свакодневном животу али и хемиских промена. Познаје својства биолошки важних једињења.	непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породицеили окружења. Групни облици рада на проблемима и задатцима Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота...
Техника и технологија	13. Интернет и сналажење у виртуалном простору 14. Писање, цртање и презентација на рачунару 15. Електрична енергија 16. Кућна електрична мрежа 17. Практичан рад-струјна кола	Рад на рачунаруиинтернету. Помви рад сасектриним кућним инсталацијама • Резање • Скидање струготине • Спајање металних делова • Радне вежбе и техничко цртање • Бицикл делови, управљање • Саобраћај,	72(могуће прилагођавање на основу мишљења ИРК)	Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године али и знања из технике и технологије . Крајњи циљ је да зна и препознаје електричну енергију, њен утицај на живот. Познаје елементе кућне инсталације и њихову улогу Зна колико је струја опасна и како се штити од струјног удара. Користи се интернетом (претражује, комуницира) и безбедно се пнаша на интернету. Користи програм за	Вербална стимулација поткрепљена сликама, шемама, мапам ума, моделима, оглеима и демонстрацијом . Учење уз помоћ манипулисања предметима и довођење предмета у односе

		саобраћајни знаци, сналажење Упознавање програма за цртање и писање помоћу рачунара Word, paint ... Учioniца посебног одељења, мала група, индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење.		обраду текста али и програм за презентацију. У раду истрајан, упоран, прецизан и задовољан. Разликује разне послове у грађевинарству. Самостално ради једноставне послове око кућне инсталације воде или струје у заштићеном окружењу. - Зна основне појмове о интернету - Користи се електронском поштом - Користи се програмима стандардног пакета Офис - Разуме и дефинише појам електрицитета и појаву електричне енергије - Зна елементе кућне инсталације и демонстрира њихове делове, расклапање и склапање - Препознаје и штити се од опасности - Познаје електроинсталациони прибор и материјале - Разуме кућне инсталације и повезује знања са искуством - Зна да уз помоћ групе или наставника направи струјно коло	Прављење и демонстрација разних модела макета Ослањање на учениково непосредно искуство и на знања које ученик доноси из породице или окружења. Коришћење штампаног материјала и слика као подсетника -Коришћење, песама, филмова, излета,...музике као начина за стицање знања. Примери из свакодневног живота и непосредног окружења... Теренска настава, машинска радионица, излазак у саобраћај, теренска настава...
Област вештина и изборних предмета : -Ликовна култура	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се	Наставни садржаји из области вештина и изборних предмета се углавном ослањају на		Основа за планирање јесте ниво дететовог психомоторног и сензорног развоја који се процењује на почетку школске године.	Начин реализације садржаја једнак

-Музичка култура -Физичко васпитање - Информатика - Изабрани спорт -Чувари природе -Живот у прошлости -Домаћинство -Хор и оркестар -Верска настава -Грађанско васпитање	подударају са редовним наставним програмом скоро у потпуности.	наставни план и програм редовног образовања са евентуалним прилагођавањима у складу са потребама и способностима индивидуалних ученика. Уколико су ученициса физичким или сензорним сметњама планира се посебан приступ на начин доступан ученику. Учионица посебног одељења, мала група , индивидуални и индивидуализовани рад, подршка личних пратиоца у области физичког збрињавања, стални надзор, заштићено окружење. Фискултурна сала или игралиште школског дворишта.	36 или 72 36 72 36 36 36 36 36 условно	-За наставни предмет физичко васпитање планиране су прилагођене активности за ученика који се налази у колицима.Вежбе су корективног типа за јачање и правилан развој горњих екстремитета. Иде се на то да вежбе и игре буду доступне свима. Групне игре које укључују ученика са инвалидитетом. -Наставни предмет музичка култура – прилагођавање захтева за ученике са оштећењем слуха. -Преобимна и захтевна музичка дела се замењују приступачнијим -иде се на стварање музике телом или певање више него на стицање теориских знања - Изборни редмет сеористи да се подупре знање стеченг теориским предметима -За предме ликовна култура врши се прилагођавање захтева код ученика са оштећењем вида, моторике или и нтелектуалног капацитета. Дозиран е инво самосталности за сваког поедница, техника и метода стварања - Тежи се да сваком детету омогућимо да постигне успех у раду Са родитељима се прави саветодавни састанак ради одабира најпотребнијег и најадекватнијег изборног предмета који би допунио дефектолошки рад.	је реализаци садржаја редовне наставе. -вежбе игре -песма -уметност -вербално визуелна стимулација -практичан рад

Индивидуално образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог Школског програма. С обзиром на то да садржи личне податке о ученику, иако се сматра саставним делом Школског програма, овај прилог се не објављује, имајући у виду закон којим се уређује заштита података о личности. Индивидуално образовни планови ученика се сматрају делом школског програма.

	Број ученика
ИОП 1	14
ИОП2	11
ИОП3	2

6. ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања

ЦИЉ: Обезбедити услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој детета и ученика, заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију детета и ученика које је извршило, односно било изложено насиљу, злостављању или занемаривању.

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1. Допринос здравом одрастању и повећању безбедности ученика у саобраћају, -развијање нулте толеранције на дискриминацију било које врсте и превенција других облика ризичног понашања: примарна превенција болести	1.Реализација радионица и предавања за ученике 4. и 6. разреда Безбедност деце у саобраћају Полиција у служби грађана Насиље као негативна друштвена појава Заштита од пожара Заштита од техничко - технолошких опасности и природних непогода	1. Допринос здравом одрастању деце: оспособљавање ученика за безбедно понашање у саобраћају и њихова заштита од техничко-технолошких опасности и природних непогода -развијање ставова толеранције, разумевања различитости и сл. -развијање здравих стилова живота без конзумирања алкохола, дувана, наркотичких средстава и слично.	Кроз реализацију: Радионица и предавања Пленарних предавања за ученике и родитеље	Представници МУП-а и ватрогасног друштва Топола Одељењске старешине (разредне и предметне наставе)

зависности, делинквенције и др.	Превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа Превенција и заштита деце од трговине људима			
2. Допринос развоју правилног става према изазовима и ризицима коришћења ИТ и предузимања мера заштите.	Безбедност деце на интернету Планиране радионице: 1. Вредности, правила, реституција 2. Друштвене мреже – могућности и ризици 3. Мере заштите на друштвеним мрежама 4. Трагови које остављамо на интернету 5. Реаговање у случају дигиталног насиља	1. Поделимо са ученицима/ама, наставницима/ама и родитељима информације у вези са коришћењем савремених технологија и изазове, односно ризике које коришћење технологије са собом доноси; 2. укажемо на то колико је значајно да будемо опрезни/е на интернету и да предузимамо све мере заштите које су нам на	Кроз радионице	Одељењске старешине, Стручни сарадници, Чланови ВТ

		располагању; 3.предложимо и препоручимо активности за заштиту (превенцију и интервенцију) од различитих облика дигиталног насиља, нарочито сексуалног насиља које се врши путем интернета; 4.подстакнемо сарадњу и размену искустава унутар школе – заједничке активности наставника/ца, родитеља и ученика/ца, као и сарадњу с другим актерима, установама и институцијама, ради безбеднијег коришћења интернета; 5.радимо на развијању позитивних вредности и понашања у складу с тим вредностима.		

3. Допринос развоју социјалних вештина и вештина превазилажења насилног понашања у школи, развој емпатије и управљање сопственим понашањем кроз препознавање љутње као окидача насилне реакције. Изградња заједничког доношења договора о томе како ће се ученици опходити једни према другима у учионици, бољем разумевању односа школских правила и вредности, примени поступка реституције, алии последица и поступака предвиђених школским правилницима задисциплиновање.	Реализација радионица за ученике од 1-8. разреда (из програма "Моја школа, школа без насиља") Богатство разлика- Баскет и графити Дискриминација је насиље - Ко глуми ко не глуми питање је сад Како видиш насиље? – Где се Коста растужи ту трава не расте Тимски и опрезно – Како су настале мердевине? Договор кућу гради – Где је добра воља да журка буде боља? Насиље – појам и врсте Учесници у насилним ситуацијама	Исходи обуке за ученике: - знају/схватају шта је насиље и који су облици насиља. - имају знање и став спремности да на насиље реагују конструктивно из позиције: ¹ особе која посматра насиље, особе која трпи и особе која чини насиље. - изражавају осећања и потребе и знају како да их задовоље без угрожавања права других, користећи комуникацијске вештине, самоконтролу и контролу беса. - усвајају правила која су заснована на вредности ненасиља, знају шта је реституција и зашто је она важна и примењују је.	Кроз радионице	Предметни наставници Стручни сарадници Директор школе Родитељи ученика Ученички парламент Тим за заштиту од дискриминације , насиља, злостављања и занемаривања

	Људско (не)насиље и наше (не)реакције Реаговање на насиље Свест о сопственом насилном понашању и бесу Прикочи на „жуто трепћуће“ Не Не љутим се - други пут „Ја говор“ Комуникација: СаОбраћај се безбедно! Реституција Формирање правила Тимски Оне оговарају..., а они се туку...! Отворено о мањинама и друштвеном искључивању	* увиђају значај тимског рада у одељенској заједници. Очекивани исходи сарадње са породицом: * Родитељи су упознати са програмом и резултатима истраживања о присутности насиља у школи * Родитељи препознају разне облике и врсте насиља и знају како на њих да реагују * Упознати су са могућим последицама сопственог насилног понашања према деци * Прихватају школска и одељенска правила понашања, вредности на којима се темељи последице кршења * Родитељи разумеју реституцију као поступак		

		искупљења/поправљања грешке, јачања самопоштовања и обнављања односа са окружењем * Родитељи разумеју значај сопственог укључивања у програм * Савет родитеља прати, евидентира и извештава друге родитеље о сарадњи школе и породице у програму		
4.Упознавање и оснаживање за препознавање појаве трговине људима у свакодневници и предузимање мера у циљу сузбијања ове појаве	Превенција трговине деце Феномен трговине људима (рањивост деце, утицај трауме, подаци о жртвама трговине људима на нивоу општине) Обележавање 18.октобра Светског дана заштите од трговине људима	Разумевање феномена трговине људима, Упознавање ученика са мерама превеније, поступцима, понашањем , интервенцијом	Презентације, радионице	Предметни наставници Стручни сарадници Ученички парламент Вршњачки тим Тим за заштиту од дискриминације , насиља, злостављања и

				занемаривања Центар за социјални рад
5. Циљ обуке је оснаживање тима за деловање у ситуацијама насиља, повећање свесности о облицима насиља, ризицима, као и адекватним начинима превенције	Формирање и обука Вршњачког тима	Исходи обуке: 1. Јачање капацитета тима за заштиту ученика за успостављање унутрашње и спољашње заштитне мреже 2. Оснаживање чланова ТЗЗ за израду и допуну документације и постојећих правилника 3. Указивање члановима ТЗЗ на неопходност имплементације нових активности у акциони план тима за заштиту 4. Јачање компетенција чланова тима за заштиту ученика за праћење елемената функционисања УЗМ и СЗМ	радионице	Тим за заштиту од дискриминације , насиља, злостављања и занемаривања Координатор ВТ

6.Реализација акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака	Превентивне спортске активности	Ученици усвајају правила фер-плеја Подстичу се на толеранцију, сарадњу, уважавање	Турнири и спортске манифестације за ученике од 1-8.разреда	Наставници физичког васпитања Наставници разредне наставе

7. Оснаживање ученика да пријављују насиље -Промоција позитивног понашања и активности (награђивање ученика за најплеменитији и најхуманији поступак)	Сандуче поверења	Ученицима је дата могућност да анонимно пријаве насиље Партиципација ученика у промоцији позитивног понашања и активности (награђивање ученика за најплеменитији и најхуманији поступак)	Давање одговора на питања ученика и родитеља, пријава и предлога	Задужени чланови ВТ и представници Тима за заштиту од дискриминације, НЗЗ Директор школе
8. Допринос развоју комуникацијских вештина ученика, ненасино решавање конфликтних ситуација и сл.	Форум театар	Реализација форум представа у којима ученици активно учествују	представе	Задужени чланови Тима Ученици
9. Праћење, вредновање и извештавање органа установе о остваривању програма	Интервентне активности - спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља -праћење и евидентирање свих врста насиља -примена адекватних мера за сузбијање или ублажавање	Унапређење програма и праћење ефеката заштите	Реализација истраживања, праћење статистичких података о заступљености ризичних облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања, број повреда, учесталост и	Тим за заштиту од дискриминације , насиља, злостављања и занемаривања Ученички парламент Вршњачки тим Савет родитеља Школски одбор

	учињеног насиља -укључивање родитеља у решавање проблема -сарадња са локалном заједницом -праћење ефеката предузетих мера Прикупљање основних информација у циљу процене нивоа насиља и ризика - Активирање на основу правилника о безбедности: -унутрашње заштитне мреже -Покретање поступака унутар установе: -васпитни (према ученицима и родитељима) -васпитно дисциплински (према ученицима) -дисциплински (према		број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и др.	Актив за развојно планирање Тим за Самовредновање рада школе

	наставницима и запосленима) -Праћење промена понашања ученика			
10.Стручно усавршавање запослених	Реализација обука ван и унутар установе Размена искуства (умрежавање) са другим школама	Унапређивање компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање	Упућивање запослених на обуке из ове области Размена на нивоу школе о наученом и примена у пракси	Тим за стручно усавршавање, Директор Педагошки колегијум

6.2.Програм здравствене заштите

Назив посебног програма: згравствена заштита				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
-Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима -Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље. -Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика	Област:Изграђивање самопоштовања I-IV разред Сазнавање о себи. Правилно Изграђивање селф-концепта Правилно вредновање понашања Препознавање осећања V-VIII разред Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа Евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема Област: Здрава храна I-IV разред Утврђивање сопствених потреба за храном и њихов однос са растом и развоје. Разноврсна исхрана Препознавање различитих физичких способности и фаза у развоју организма -Време за јело, оброци Формирање навика у вези са правилном исхраном V-VIII разред Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани Формирање основних ставова у погледу исхране Балансирање хране са енергетским потенцијалом Област: Брига о телу I-IV разред Стицање основних хигијенских навика: прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одјевања и хигијена становања V-VIII разред Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу; чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике, непушење	Препознаје своје потребе, као и потребе других и уважава их. Прихвата друге ученике и уважава њихову различитост. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегне ризично понашање. Зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава. Разуме какав значај за здравље имају умерене физичке активности и поштовање биолошких ритмова(сна, одмора). Препознаје симптоме и главне карактеристике болести. Препознаје безбедно понашање у саобраћају, школи, кући. Има изграђене ставове и пружа помоћ када је то потребно. Уме да чува животну средину. Уме да искаже своје ставове и брани их.	предавања радионице трибине часови одељењског старешине часови света око нас часови физичког васпитања часови биологије часови грађанског васпитања часови секције из биологије и додатне наставе часови техничког и информатичког образовања предавање лекара	наставници разредне наставе; наставници предметне наставе : наставници биологије наставници грађанског васпитања наставниг домаћинства наставник физичког васпитања представници дома здравља чланови тима за здравствену заштиту тим за заштиту ученика од насиља психолог педагог

	Област: Физичка активност и здравље I-IV разреда Налажење задовољства у физичким активностима Стицање базичних способности покретљивости Игра Значај одмарања V-VIII Примењивање физичких способности у дневним активностима: Развијање позитивних ставова за прикладност Коришћење времена и рекреације Избор активности, спорта и клубова за вежбу Област:Бити здрав I-IV разреда Утврђивање здравог понашања Потреба за одмором Спавање и релаксација Начини савлађивања лаких здравствених проблема V-VIII разреда Научити како спречити болест Природнеодбране организма Спречавање инфекција Суочавање са стрховима и анксиозношћу Превенција болести зависности Област: Безбедно понашање I-IV разреда Научити основна правила о безбедности у кући, школи и заједници Спречавање акцидентата Безбедно кретање у саобраћају V-VIII разреда Стицање поуздања у опсегу активности: безбедност у саобраћају, хитне интервенције, безбедно понашање Област: Однос са другима I-IVразреда Упознати се са односима у породици и пријатељима: Склапати пријатељства са другом децом Сарађивати у продици и школи Савладавати конфликтна и туђа нерасположења Савладати широк дијапазон интеракција са			

	људима различитих узраста, културе и традиције V-VIII разреда Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције Адаптирати се на промене у социјалним односима Област: Хумани однос међу половима I-IV разреда Оспособити ученике да: Перципирају индивидуалне разлике међу половима Сарађују са супротним полом Науче да помажу другима када је то потребно V-VIII разреда Оспособити ученике да: Правилно препознају своја осећања Спознају физичке разлике међу половима Стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол Област: Правилно коришћење здравствених служби I-IV разреда Упознавање и први контакти са лекаром, стоматологом, медицинском сестром, здравственим установама, болницама, домовима здравља V- VIII разреда Откривање да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији, различити, социјалним групама, заједници у целини Област: Улога за здравље заједнице I-IV разреда Знати сачувати здраву околину V- VIII разреда Допринети здрављу околине Чувати животну средину Откривати начине социјалне интеракције са људима из заједнице			

6.3.Програм социјалне заштите

Програм социјалне заштите				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1.Препознавање ученика који би по својом особеностима требало идентификовати и сврстати у одређену категорију осетљиве групе.	1.Идентификовање ученика из осетљивих група.	Формирање јединствене базе података која ће ученике у складу са њиховим особеностима сврстати у одређену категорију осетљиве групе.	1.1. Тестирање ученика приликом уписа у први разред. 1.2. Индивидуални разговори са родитељима и ученицима. 1.3. Израда табела социо-економског статуса ученика	- Тимови за подршку - Одељењске старешине - Разредна настава - Педагошки колегијум
2. Пружање подршке и подстицање на социјалну укљученост ученика из осетљивих друштвених група.	2. Превентивни рад са ученицима и родитељима.	Ученици из осетљивих група ће након указане подршке и подстицања од стране тимова за подршку бити у већој мери	2.1. Предавања и радионице за родитеље и ученике. 2.2. Реализација	- Тимови за подршку -Педагошко-психолошка служба -Психолог школе -Одељенске

		социјално укључени.	посебних програма из Годишњег плана рада школе	старешине
3.Оснаживање ученичких капацитета и решавање конкретних социјалних проблема.	3. Саветодавни рад са ученицима и породицама из осетљивих група и решавање конкретних социјалних проблема.	Ученици из осетљивих група ће са више капацитета моћи да се суоче са различитим социјалним ситуацијама.	3.1. Упознавање чланова Одељењског већа са социјалним статусом ученика. 3.2. Организовање прикупљања средстава кроз акције добротворног и хуманитарног типа. 3.3. Волонтерске акције у оквиру програма ГВ 3.4. Организовање акција у циљу прикупљања уџбеника и школског прибора. 3.5. Саветодавни разговори са стручним сарадницима и о.с.	педагошко психолошка служба -чланови одељенског већа -ученички парламент -наставници разредне наставе -одељенске старешине -одељенске старешине

				-одељенске старешине -наставници свакодневно и дежурни наставници у трпезарији - тим за социјалну и здравствену заштиту
4.Оснаживање ученичких капацитета за осамостаљивање у вршњачком колективу и у образовно васпитном раду.	4.Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у редован о.в.рад,њихово осамостаљивање у вршњачкомколективу.	Ученици из осетљивих група ће са више капацитета бити укључени у образовно васпитно рад и боље ће сарађивати са вршњачким колективом.	4.1. Идентификација ученика којима је потребна додатна подршка 4.2. Предлагање и доношење ИОП-а 4.3. Укључивање ученика којима је потребна додатана подршка у ваннаставне активности и културно-забавни живот	-стручни тим за ИО -мали тимови за ИО-одељенске старешине -стручни тим за ИО -педагошки колегијум - Тим за културне активности -Одељенске старешине
5.Информисање родитеља	5. Сарадња са локалном	Ученици из	5.1. Размена	-Одељенске

и ученика о могућностима коришћења локалних ресурса који би за њих били значајни. Успостављање сарадњеса локалном заједницом и другим организацијама и установама.	заједницом и другим организацијама и установама од значаја за програм (Центар за социјални рад, Дом здравља и др.)	осетљивих група и њихови родитељи биће информисани о могућностима које им пружа локална самоуправа и сходно томе користити расположиве интересе.	информација и искустава са институцијама из локалне заједнице	старешине -Психолог школе -Стручно веће дефектолога - Стручна служба школе -Стручно веће дефектолога -Одељенске старешине -Тим за подршку ученицима из осетљивих група

6.4.Програм заштите животне средине

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Развијање осећаја и одговорности за леп животни простор; Развој еколошке свести ученика.	Обликовање животног кутка: -Утврђивање постојећег стања и потреба; -Украшавање школских учионица, ходника, кабинета; -Уређење и одржавање школског дворишта; -Уређење одељењских паноа; -Гајење биљака.	Ученик ће бити способан да: -има одговоран однос за леп животни простор; -уреди и украси школски простор; -уреди и одржава школско двориште; -засади и гаји биљке.	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -часове слободних активности; -часове сон и природе и друштва; -часове пројектне наставе..	-Наставници биологије; -наставник хемије -одељењски старешина; -учитељи; -ученици; -домар; -помоћно особље.
Развој еколошке свести ученика и очување природних ресурса; Сачувати здраву	Положај и улога човека у природи: -Спровођење акција у заштити и очувању животне средине; -Значај рециклаже.	Ученик ће бити способан да: -се информира о могућностима смањења отпада, времену	Активности ће бити реализоване кроз: -часове пројектне наставе; -часове грађанског васпитања; -часове сон и природе и друштва;	-Наставници биологије; -одељењски старешина; -учитељи; -ученици; -родитељи; -локална заједница; - ЈКП.

животну средину.		разградње појединих материјала; -се информише о значају селекције отпада и значају рециклаже и појединих производа; -спроведе акције и чува животну средину.	-радионице у сарадњи са локалном заједницом и радницима ЈКП-а.	
Развијање свести о потреби за очување животне средине и очувању здравља.	Обележавање значајних датума: -Дан заштите озонског омотача; -Светски дан станишта; -Дан уздржавања од куповине; -Светски дан планете Земље; -Дан заштите животне средине;	Ученик ће бити способан да: -развије свест о очувању животне средине; -развије свест о очувању здравља; -обележава значајне датуме; -ликовним радовима представи значајне еколошке датуме.	Активности ће бити реализоване кроз: -часове биологије; -часове одељењског старешине; -часове редовне наставе; -израду ликовних радова, -ученичке презентације...	-Наставници биологије; -ученици; -одељењски старешина; -наставници географије, -учитељи.

Развијање такмичарског духа; Развој еколошке свести ученика и очување природних ресурса.	-„Сањамо о оваквој планети Земљи“: -Литерарни и ликовни конкурси; -„Бирајмо најлепши рад“; -Похвале и награде.	Ученик ће бити способан да: -формира и негује такмичарски дух; -напише састав или песму о здравој и чистој планети Земљи; -ликовно представи планету о каквој машта; -самостално изложи и презентује радове.	Активности ће бити реализоване кроз: -израду ликовних радова и писње песама(састава) на часовима ликовне и литерарне секције; -изложбе о литерарних и ликовних радова.	-Наставници биологије; -одељењски старешина; -учитељи; -ученици, -наставник ликовне културе; -наставник српског језика.

6.5.Програм сарадње са локалном самоуправом

ПРОГРАМ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА ИНСТИТУЦИЈАМА ДРУШТВЕНЕ СРЕДИНЕ				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Упознати све заинтересоване ученике, наставнике и остале запослене са основним функцијама и задацима служби и установа у нашем окружењу- Општина Топола, Дом здравља „Свети Ђорђе“ Топола.	-Подршка социјално осетљивим групама; -Инклузија; -Пројекат за које школа аплицира; -Птевоз ученика и запослених; - Набавке огрева и друге јавне набавке; -Обиласци Дома народне скупштине и спомен комплекса Сремски фронт - награђивање вуковаца и ученика који су постизали резултате на такмичењима и у другим видовима испољавања талента; Превенција здравља ученика: систематски преглед, интервенције... -Едукативна предавања, - Конкурси.	Успоставити бољу комуникацију са свим установама у нашем окружењу. Упутити наставнике и ученике у рад појединих служби. Самостална израда пројеката и др. . Успешно припремити и извести часове пројектне наставе, предузетништва и презентовати јавности.	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -часове слободних активности; -кроз рад тим за инклузију; -посета установама и стручним службама; - часове пројектне наставе.	Активности ће бити реализоване кроз рад: -Одељењскњ старешине -Тим за инклузију; -Предметни наставници; -ПП служба; -Општинско веће; -Директор школе; -Тим за реализацију обилазака; -Председник општине; -ученици наше школе; -стручне службе Дома здравља.

Активно учешће у свим хуманитарним акцијама. Вршити промоцију амбијеталне наставе. Промовисати културно-историске знаменитости Топола. Припрема и учешће у свим активностима наше школе. Учешће у свим практичним акцијама и промоција педуетништва.	-Хуманитарна акција – фарбање ускршњих јаја; - Амбијетална настава; -Промоција Тополе, посете културно-историјским знаменитостима гостију школе; -Литургије; -Обележавање школске славе; - Подршка ученицима који тренирају; -Ревиијалне хуменитарне утакмице и акције; -Упис ученика у први разред у издвојеним одељењима; -Подршка очувању постојећих објеката и реконструкције где би било неопходно; -Методичка пракса (хоспитовње); -Конкурси –свих облика; -Пружање подршке у виду задужбинарства.	Индивидуално и групно учешће у свим хуманитарним акцијама. Заједничка промоција културно историских знаменитости наше општине. Активно учешће у сви спортовима наших ученика. Преношење искуства другима у очувању природних ресурса које имамо.	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -литургије -часове слободних активности; -кроз рад тим за инклузију; -посета установама и стручним службама; -кроз приредбе и друге свечаности; - часове пројектне наставе.	Активности ће бити реализоване кроз рад: -Удружење „Загрљај“; -Задужбина краља Петра Карађорђевића; -Опленачко намесништво; -СОФК „Карађорђе“; -Спорска друштва на територији општине Топола; -Месне заједнице наше општине; -Факултети заинтересовани за сарадњу са нашом школом; -Приватици из нашег окружења.
Активно учешће у свим предавањима. Правилно и безбедно кретање у саобраћају. Пружање материјалне и финансиске помоћи другима. Спречити дискриминацију и насиља и подизање свести о толеранцији.	-Едукативна предавања; -Интервенције; -Безбедност саобраћаја – координација -Акције пружања материјалне и финансијске подршке; -Акције на плану сузбијања дискриминације, насиља, мржње и испољавања нетрпељивости по свим основама, подизање грађанске свести и толеранције; -Хуманитарне акције пружања	Стечена искуства са предавања пренети на друге кроз самосталан рад и крз подршку других. Својим примером показати како реаговати у процесу сузбијања дискриминације и насиља. Самостално организовање	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -часове слободних активности; -предавања школског полицајца; -кроз израду ученичких радова; -посета установама и стручним службама;	Активности ће бити реализоване кроз рад: -СУП Топола; -Центар за социјални рад „Сава Илић“ одељење за Тополу; - Црвени крст Топола; -Културни центар Топола.

Своје радове презентовати у часописима и монографијама.	помоћи најугроженијима; -Едукативни културни садржаји (предавања); -Издаваштво (објављивље радова у „Тополским записима“ или у вуду монографије.	хуманитарних акција. Умемо да презентујемо свој рад на свим нивоима.	- часове пројектне наставе.	
Активно учешће у свим свечаностима у школи и које организује општина Топола. Организовати и учествовати у радионицама и трибинама. Организовати еколошке акције у оквиру школе и на територији општине Топола.	-Липовачка колонија; -Посете поводом обележавања дана ослобођења Тополе, дана жена, дана општине; -Едукативне радионице – трибине; -Литерални и ликовни конкурси за децу; -Посета књижевним вечерима, трибинама, предавањима; -Учлањење ученика у библиотеку; -Еколошке акције; Акције и радионице у оквиру Опленачке бербе.	Престављање својих радова на изложбама и другим манифестацијама. Припремање едукативних радионица кроз литерарне радове, трибине, посете библиотеци. Уреди своју околину и животну средину у оквиру школе и других манифестација.	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -часове слободних активности – литерални радови; -кроз посете библиотеци и разним трибинама; -кроз рад тим за инклузију; -посета установама и стручним службама; -акције и радионице поводом разних свечаности; - часове пројектне наставе.	Активности ће бити реализоване кроз рад: -Културни центар Топола; -Библиотека „Радоје Домановић“ Топола; -ЈКСП Топола, предузеће“ АСА“; -Туристичка организација „Опленац“ Топола.
Промовисати школу и њене туристичке потенцијале. Промовисати упис ученика у први разред средње школе преко сајта. Организовати и успешно спровести	-Промоција школе као потенцијалног туристичког ресурса (старо крило школе, кућа Радоја Домновића..); - Упис ученика у први разред средње школе, - Посета активностима саредње и основне школе (вршњачка едукација и размена); -Завршни испит;	Знамо успешно да промовишемо туристичке ресурсе наше школе и општине Топола. Успешно припремање посета у оквиру наше школе и посета другим установама. Све припреме успешно	Активности ће бити реализоване кроз: -часове одељењског старешине; -часове слободних активности; -кроз сарадњу са осталим школама наше општине и у окружењу; -активно учешће на свим нивоима такмичења;	Активности ће бити реализоване кроз рад: - Туристичка организација „Опленац“ Топола; -Дечји вртић „Софија Ристић“ Топола; -Средња школа „Краљ Петар I Топола; -Основне школе на подручију општине Топола;

завршни испит. Организовати такмичења и пласирати се на свим нивоима. Учествовати у свим разменама искуства ученика и наставника и других заинтересованих за рад школе. Реализовати пројектну наставу и предузетништво кроз све видове образовно – васпитног рада школе и презентовати свој рад.	-Општинска такмичења; -Заједнички семинари, трибине, саветовања; -Координација активности кроз просветни савет; -Упознавање, размена искустава и информација о раду; -Евентуалне размене ученика, наставника...; -Трибине, предавања, конкурси са циљем охрабривања особа са посебним потребама и инвалидитетом да се укључе у друштво.	обављене и завршни испит може да се реализује. Умемо успешно да пренесемо наша искуства на друге. Престављање нашег рада на трибинама, конкурсима и на сајту школе. Активно учешће наших ученика и наставника путем других институција.	-посета семинара саветовања и трибина; - праћење конкурса и рад на презентацији школе; -кроз рад тим за инклузију; -посета установама и стручним службама; - часове пројектне наставе.	-Школе у земљи и иностранству заинтересоване за сарадњу; -Удружење „Загрљај“.

Наставник:*Милан Драговић*

6.6.Програм сарадње са породицом

Програм сарадње са породицом				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Подржавање и подстицање развоја ученика усмерени на развијање партнерских односа између кључних актера у школи, као и јачање родитељске компетенције у процесу образовања и васпитања и превенције негативних	Информисање родитеља - Упознавање родитеља са: школским календаром, организацијом рада у школи, новинама у ЗООВ, правилником о понашању ученика - свакодневним информацијама битним за рад школе - видови подршке које школа пружа	- Родитељ ће бити информисан о: - Школском календару - Организацијом рада школе - Новинама у ЗООВ-у - Текућим информацијама током школске године на огласној табли - Видовима подршке које школа пружа	Активности ће бити реализоване кроз: - родитељски састанак - школски сајт - уређењем огласне табле - чланством у тимовима - чланством у Школском одбору - чланством у Савету родитеља	- одељењске старешине - Школски одбор - администратор школског сајта - Савет родитеља - Тим за сарадњу са породицом - стручна служба

појава, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења	Партиципација родитеља у животу и раду школе - Организација отвореног дана школе - Организација отворених врата - Ангажовање родитеља као предавача - Родитељи у раду Савета родитеља, Школског одбора - Лични пратилац детета - Предавања родитељ-родитељима - Родитељи у професионалној оријентацији ученика - Родитељи у спортским турнирима - Родитељи у културним манифестацијама - Родитељи у оквиру програма социјалне заштите, у сакупљачке, хуманитарне и донаторске активности - Родитељи у раду тимова на нивоу школе - Анкетирање родитеља	Родитељ ће бити: - информисан о успеху и дисциплини ученика - укључен у процесу учења и напредовања ученика - активан у пружању подршке ученику - укључен у рад Школског одбора - укључен у рад Савета родитеља - укључен у рад тимова - укључен у процес учења и пружања подршке ученицима као лични пратилац детета - предавач на родитељском састанку - предавач у професионалној оријентацији ученика - активан у реализацији спортских турнира - активан у реализацији културних манифестација - укључен у реализацији активности кроз програм социјалне заштите - активан у реализацији сакупљачких, хуманитарних и донаторских активности - анкетирани како би се испитало задовољство	Активности ће бити реализоване: - Посетом родитеља отвореном дану школе - Посетом родитеља - отворена врата - Ангажовањем родитеља као предавача из стручних области - Учешћем родитеља у рад Савета родитеља - Учешћем родитеља у рад Школског одбора - Укључивањем родитеља у процес наставе – лични пратилац детета - Организовањем предавања родитељ-родитељима - Учешћем родитеља у професионалној оријентацији ученика - Учешћем родитеља у спортским турнирима - Учешћем родитеља у културним манифестацијама - Укључивањем родитеља у оквиру програма социјалне заштите, у сакупљачке, хуманитарне и донаторске активности - Укључивањем у рад тимова	предметни наставници - одељењске старешине - стручна служба - родитељи

		родитеља радом школе и дали предлоге за унапређење квалитета и услова рада школе	на нивоу школе - Анкетирањем родитеља	
	Јачање васпитне компетенције родитеља - Радионице и предавања - Стручна предавања, трибине и дебате уз ангажовање предавача из различитих стручних области - Коришћење библиотечког фонда - Саветодавни рад са родитељима	Родитељ ће бити: -едукован кроз радионице, стручна предавања и трибине -учесник у дебатама из различитих стручних области -корисник библиотечког фонда школе -едукован васпитним компетенцијама у саветодавном раду	Активности ће бити реализоване кроз: - Радионице и предавања за родитеље - Стручна предавања, трибине и дебате уз ангажовање предавача из различитих стручних области - Учешће у коришћењу библиотечког фонда - Саветодавни рад са родитељима	- одељењске старешине - стручна служба - стручни сарадници локалне заједнице (здравствена служба, радници МУП-а, ватрогасна служба, комунална служба, средње школе...) - предметни наставник, библиотекар

6.7.Програм културних активности школе

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Хуманизовање и социјализовање личности Развијање љубави према књизи и читању Развијати свест о правима детета, упознавање са Конвенцијом Стицање радних навика, искустава применљивих у животној пракси Стицање културних навика, естетског васпитања,	1. Организовање и реализација приредбе за пријем првака 2. Обележавање Светског дана језика 3. Обележавање Дечије недеље 4. Креативне радионице у оквиру обележавања Опленачке бербе. 5. Одлазак на Сајам књига 6. Обележавање 1.децембра, Светског дана борбе против ХИВ-а 7. Прослава Светог Саве	Оспособљавање ученика за учествовање у различитим видовима приредби, облицима културног живота, радионицама Сарадња са тимом за професионалну	Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, презентације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности,	Наставници разредне наставе, чланови драмске секције Наставници страних језика Наставници српског језика, секције, наставници ликовне и музичке културе и наставници разредне наставе Наставници ликовне културе, Друштво учитеља Тополе и наставници разредне наставе Наставници предметне,

читалачких навика Стицање знања о моралним схватањима, о разним облицима друштвене отуђености и обесправљености. Развијати свест о важности знања. Развијање креативности и оригиналности у уметничком изражавању, јачање литерарног сензибилитета Упознавање културне баштине нашег народа и нашег краја. Библиотека као чувар истих. Супротстављање негативним утицајима медија, појединим друштвеним појавама, отуђености од људи. Развијати љубав према уметности. Развијати љубав према уметности и књижевним делима. Развијање осећаја за заједништво, пријатељство,	8. Литерарни и ликовни конкурси 9. Ликовно-креативне радионице у сарадњи са Градском библиотеком 10. Одељењске посете културним установама, обилазак храмова, музеја. Посета позориштима. Презентација одређених занимања. 11. Књижевни сусрети 12. Интерне одељењске свечаности 13. Дани великана наше школе 14. Васкршња представа и продајна радионица фарбаних јаја 15. Светски дан планете Земље 16. Дан школе 17. Видовдан	оријентацију Едукација родитеља и деце о опасностима од преносивих болести кроз информисање Активно учешће ученика у целокупном програму. Познати садржаји приказани на увек нов начин. Промоција ученичких радова на изложби, у холу школе или библиотеци. Сарадња са Културним центром у Тополи и оближњим градовима. Сарадња са тимом за професионалну оријентацију. Сарадња школске и Градске библиотеке Сарадња наставника разредне и предметне наставе, дефектолога из специјалних одељења. Заједничке прославе и свечаности. Наставак сарадње са	истраживање, промоција, израда паноа, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности, истраживање, промоција, израда паноа, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља	разредне наставе и ученици Чланови тима за здравствену заштиту и чланови тима за сарадњу са породицом Руководилац КУД-а, секције школе, вероучитељ, хор Наставници разредне наставе, српског језика и страних језика, вероучитељ Наставници разредне наставе, вероучитељ, наставници ликовне културе, школски библиотекар Наставници разредне наставе, српског језика и страних језика, вероучитељ Наставници разредне наставе, српског језика и страних језика, вероучитељ, школски библиотекар Наставници разредне наставе, одељењске

другарство, припадање заједници Упознавање историјски битних личности, упознавање са епохама Истицање важности породичног живота, религије, и односа у патријархалној заједници Развијање еколошке свести и истицање важности заштите животне средине Откривање истине о слободарском бићу нашег народа. Путем емпатије ученици постају историјски сведоци. Указивање на значајне тренутке из историје нашег народа, истицање значаја Косова као колевке српске духовности.		културним центром Топола и Задужбином краља Петра Првог. Заједничка акција ученика који похађају верску наставу Спортске активности, сарадња са тимом за програм школског спорта Активно учествовање ученика у видовданским свечаностима, награђивање најуспешнијих ученика на крају школске године.		старешине Наставници разредне наставе, српског језика и страних језика, вероучитељ Вероучитељ, наставници српског и наставници разредне наставе, чланови ликовне секције, удружење „Загрљај“ Тим за заштиту животне средине, наставници разредне наставе, наставници географије, биологије Руководилац КУД-а, литерарна, рецитаторска, драмска и ликовна секција, хор Руководилац КУД-а, литерарна, рецитаторска, драмска и ликовна секција, хор, наставници разредне наставе

6.8.Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности

Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
-добровољно укључивање ученика у спортска такмичења -њихово ангажовање како у суђењу, тако и у организацији самог такмичења, -праћења резултата, вођења записника фотографисања спортског догађаја и сл.	Јесења спортска недеља: Такмичење по разредима у фудбалу, рукомету, кошарци и одбојци Јесењи крос Пролећна спортска недеља: Такмичење у гимнастици Пролећни крос РТС - а Општинска такмичења: Стони тенис, фудбал, рукомет, кошарка, одбојка Ревизијалне утакмице за дан школе: Кошарка: Наставници - Ученици Школско првенство у кошарци: Дечаки 8. разред	-ученик је у стању да самостално организује такмичење или утакмицу са својим вршњацима -ученик је у стању да помаже или самостално суди утакмицу или спортси догађај - ученик је у стању да самостално води записник, прати рзультат	Такмичење у сали, куп такмичење Такмичење на фудбалском стадиону Такмичење у сали, бодовни систем Такмичење на фудбалском стадиону Лига или куп-систем у зависности од броја екипа Такмичење у сали или на школском игралишту Лига	Наставници, ученици Наставници, ученици Наставници, ученици Наставници, ученици Наставници, ученици, судије Наставници, ученици, судије

6.9.Програм рада школске библиотеке

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Организовање и реализација радионица Учешће у организовању приредбе поводом прославе школске славе Припремање ученика за смотру рецитатора и промоција Представљање посла библиотекара Упућивање ученика у начине читања поезије и експресивност стихова Организовање ибора за најчитанију књигу у текућем месецу Избор чланова библиотечке секције Разговор са ученицима о њиховим интересовањима, различитим књижевним правцима, корисности читања Представљање књига, часописа, новина Упознавање са правилима понашања у библиотеци	Сарадња са ученицима Радионице на тему: Дечија недеља, Месец Бука Прослава школске славе Припрема смотре рецитатора Упознавање ученика са пословима библиотекара Организовање часа читања поезије у библиотеци Избор за најчитанију књигу у текућем месецу Рад библиотечке секције Усмеравање ученика у правцу интересовања за књигу Систематско упознавање ученика са књигама, часописима, новинама Привикавање ученика на одређено понашање у библиотеци, на чување и заштиту књига	Ученици су узели учешћа у радионицама Ученици су активно учествовали у приредби Ученици су учествовали у смотри рецитатора Ученици су боље упознати са пословима библиотекара Ученици познају начине читања поезије и експресивност стихова Ученици помажу у вођењу евиденције при избору најчитаније књиге Ученици узимају учешће у раду библиотечке секције Ученици самостално бирају књиге према својим интересовањима, схватају корисност читања Ученици познају разлику између књига, новина и часописа Ученици познају и поштују правила понашања	Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности, истраживање, промоција, израда паноа, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља	Школски библиотекар и ученици

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Упућивање ученика у начине читања поезије и експресивност стихова Организовање ликовне радионице на теме из књижевних дела по избору ученика уз помоћ наставника ликовне културе Прикупљање старих уџбеника Оспособљавање ученика за самостално коришћење грађе уз помоћ наставника разредне наставе Организовање посете Сајму књига Припремање промоције песничких радова ученика школе Укључивање наставника свих предмета у избор при набавци литературе	Сарадња са наставницима Организовање часа читања поезије у библиотеци Ликовне радионице Акција прикупљања старих уџбеника Сарадња са наставницима разредне наставе о оспособљавању ученика за самостално коришћење грађе Посета Сајму књига Промоције песничких радова ученика школе Сарадња са наставницима свих предмета у избору при набавци литературе	Наставници српског језика су учествовали у организацији и у планираним активностима Ученици учествују у избору теме и планираним активностима Ученици и наставници активно учествују у прикупљању уџбеника Ученици могу самостално да користе библиотечку грађу Ученици и наставници су посетили Сајам књига Ученички радови су представљени на промоцији Наставници су активно учествовали у избору при набавци литературе	Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности, истраживање, промоција, израда паноа, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља	Школски библиотекар и наставници

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Упознавање родитеља о интересовањима и потребама ученика Присуство на родитељским састанцима ради пружања информација о интересовањима и потребама ученика Упознавање родитеља са начинима развијања читалачких навика код ученика	Сарадња са родитељима и старатељима Давање информација о интересовањима и потребама ученика Учешће на родитељским састанцима ради давања информације о интересовањима и потребама ученика Остваривање сарадње у вези са развијањем читалачких навика ученика	Родитељи су упознати са интересовањима и потребама ученика На родитељском састанку је обављен разговор са родитељима и упознати су са интересовањима и потребама ученика Родитељи су упознати са начинима развијања читалачких навика код ученика	Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности, истраживање, промоција, израда панора, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља, организовање састанака, сусрета	Школски библиотекар и родитељи/старатељи

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА				
ЦИЉ	АКТИВНОСТИ/САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Размена грађе (сарадња са градском библиотеком и другим школским библиотекама) Представљање ученичких радова на локалним изложбама и конкурсима Остваривање сарадње са другим школама,школским,народним и другим библиотекама на територији локалне самоуправе Остваривање сарадње са локалном самоуправом по питању рада библиотеке и школе Остваривање сарадње и учешће у раду Друштва школских библиотекара Србије и других стручних друштава у локалној самоуправи	Сарадња са локалним институцијама Набавка и размена грађе Учешће на локалним изложбама и конкурсима Сарадња са другим школама,школским,народним и другим библиотекама на територији локалне самоуправе Сарадња са локалном самоуправом по питању рада библиотеке и школе Учешће у раду Друштва школских библиотекара Србије и других стручних друштава у локалној самоуправи	Остварена је сарадња са градском библиотеком и другим школским библиотека у размени грађе Ученици су узели учешће у локалним изложбама и конкурсима Остварена је успешна сарадња са другим школама,школским,народним и другим библиотекама на територији локалне самоуправе Остварена је сарадња са локалном самоуправом по питању рада библиотеке и школе Оставрена је сарадња и учествује се у раду Друштва школских библиотекара Србије и других стручних друштава у локалној самоуправи	Осмишљавање и покретање различитих акција, промоције, радионице, симулације, играње улога, сазнавање кроз активно учење, односно кроз пуну партиципацију ученика, учење од других и заједно са другима, као и учење за живот уз коришћење искуства ученика, дела савремене књижевности, истраживање, промоција, израда паноа, постера, интернет, друштвене мреже, партиципација наставника и родитеља/старатеља, организовање састанака, сусрета	Школски библиотекар и представници локалних институција

6.10.Програм безбедности и заштите на раду

У складу са одредбама Закона о безбедности и здравља на раду, ("Службени гласник РС", бр. 91/15, 113/17), на основу чланова 15. и 37 – 40, директор Основне школе „Карађорђе“, Топола је донео план активности за обављање послова безбедности и здравља на раду.

У оквиру плана предвиђене су следеће активности:

1. Израда упутстава за опрему за рад (изводи из упутства): У складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, Службени гласник РС, бр. 101/05, члан 23 и 24, послодавац (Лице за безбедност и здравље на раду) је дужан да изради упутства за употребу и одржавање за опрему за рад.

2.Организовање превентивних и периодичних прегледа и испитивања услова радне околине:У складу са Правилником о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине, Службени гласник РС, бр. 94/06 и 108/06, потребно је извршити превентивне и периодичне прегледе.

3.Планирање и извођење обуке из безбедности и здравља на раду за све запослене.

4.Преглед позиција противпожарних апарата и датума сервисирања.

5.Преглед и употпуњавање прибора и опреме за прву помоћ, у складу са Правилником о опреми и поступку за пружање прве помоћи и о организовању службе спасавања у случају незгоде на раду, Службени лист СФРЈ, бр. 21/71, чланови 11 и 12.

6.Израда Правилника о Личним заштитних средствима – Правилник треба да садржи списак потребних средстава по појединим радним местима, рок трајања, карактеристике средстава, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, Службени гласник РС, бр. 101/05, члан 17 и Правилником о мерама безбедности и здравља на раду при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду, Службени гласник РС бр. 92/08.

7.Израда плана набавке Личних заштитних средстава – План треба да садржи списак потребних средстава, податке о величини, дефинисани квалитет, понуде, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, Службени гласник РС, бр. 101/05, члан 17.

8.Расподела недостајућих личних заштитних средстава запосленима.

9.Израда евиденција из области безбедности и здравља на раду.

10.Спровођење анкете за све запослене, у циљу утврђивања примене мера безбедности и здравља на раду, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, Службени гласник РС, бр. 101/05, члан 9 алинеја 1, у циљу што потпуније примене мера безбедности и здравља на раду, потребно је периодично анкетирање запослених, као и уредно попуњавање чек листа.

11. Организација показних вежби у сарадњи са локалном самоуправом и ДВД, са родитељима и децом.

7. Праћење остварености Школског програма.

Начини праћења и вредновања

Праћење и вредновање треба обављати континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. При процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака, као и постизању постављених стандарда, пожељно је што мање користити класичне писмене провере знања-контролне и писмене вежбе. Увид у обим, ниво, квалитет и применљивост знања ученика добити путем неформалних анкета, квизова, испуњалки или задавањем проблем ситуација.

Успех ученика се оцењује бројчано и описно и подразумева заинтересованост, активно учешће у раду, формирање позитивних ставова о свету који нас окружује, усвајање и практичну примену стеченог знања током школске године.

- у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду);
- кроз индивидуални рад;
- кроз групни рад и комуникацију;
- кроз контролне задатке- вежбе;
- кроз примену стечених знања у остваривању садржаја наставних предмета и активности које их допуњују.

САДРЖАЈ	ЦИЉЕВИ	АКТИВНОСТИ	ТЕХНИКЕ	ИНСТРУМЕНТИ	НОСИОЦИ АКТИВН.
- наставни план и програм - напредовање ученика -успешност и брзина савладавања наставних садржаја -примереност програма потребама ученика -адекватност наставних средстава -мотивисаност и укљученост ученика у рад	-анализирање и процењивање квалитета програма -унапређивање квалитета рада школе	-посматрање -запажање -испитивање -проверавање -дискусија -анализирање -презентовање резултата стручним активима -огледни часови -предавања -месечне консултације са надзорницима за осигурање квалитета -посете суседним школама и разменом искустава са њима -реорганизацију планова циљева, задатака, садржаја, активности и метода -израду тестова	-посматрање, анкетирање, интервјуисање, тестирање -анализирање документације - усмено (разговором, усменим излагањем ученика на задате теме, ученичким објашњавањем појава, процеса и појмова, јавним презентовањем самосталног или групног рада, дискусијама, расправама, усменим испитивањем групе или одељења у форми кратких питања и одговора) - писмено (диктати, краће писмено одговарање, писмени тематски радови, контролни задаци, пригодни неформални тестови) - ученички радови и продукти ученичких активности везано за разна истраживања проблема - домаћи радови - разговор са ученицима у сегментима процеса учења и наставе - задовољство ученика на часу	- анегдотске белешке -чек листе -анкете -разговори -тестови -дневник рада -извештаји -ученички радови	наставници, ученици, родитељи, педагошко-психолошка служба школе, стручне институције, директор, просветне власти...

8. Начин остваривања других области Развојног плана школе

који утичу на образовно-васпитни рад

Општи циљ: Обезбедити квалитет наставе свих наставних предмета и услове за њихово извођење, као би у складу са својим могућностима сваки ученик могао достићи прописане исходе и стандарде;					
Специфични циљеви	Планирана активност	Начин реализације	Носиоци активности	Време	Очекивани исходи
1. Унапређивањем квалитета наставе створити услове да сваки ученик постигне очекивани успех 2. Подизање квалитета школске климе успостављањем добрих међуљудских односа, кроз промоцију резултата и развијање иновативности	1.1. Континуирани рад на развоју могућности за укључивање ученика у разноврсне активности	- Обогаћити понуду ваннаставних активности, тако да сви ученици могу да се искажу на креативан и својствен начин - Сагледавање свих могућих фактора који утичу на успех: (психофизичке карактеристике ученика; активности и понашање ученика у образовном процесу; факторе школске средине; факторе природне средине) - Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у културне и спортске активности школе - Упознавање ученика са светом занимања кроз амбијенталну наставу	наставници психолог педагог дефектолози директор ученици родитељи	Током године	- Квалитетнија настава - боља мотивација ученика за школско учење - бољи успех ученика у појединачним предметима - бољи односи ученика са својим вршњацима; - бољи односи свих интересних група (ученика, наставника, родитеља)
	1.2. Унапређивање наставног процеса	- употреба различитих, расположивих наставних средстава; - часове реализовати тако да ангажују више чула (визуелна, аудитивна, кинестетичка...) - у току часа смењивати методе и технике рада; - развијање сарадње између ученика и наставника;			
	2.1. Јачање васпитног рада са ученицима	- Сагледавање свих фактора који утичу на понашање ученика; - Истицање правила понашања у школи на креативан начин (укључити ученике у ту активност); - Повећати број друштвено корисних, хуманитарних, спортских и културних активности у којима учествују ученици, родитељи и наставници; - Организовати такмичења и промовисање одељењских заједница (успех и владање);			

	2.2.Континуирана промоција резултата рада наставника и ученика	-Промоција нових видова подршке ученицима из осетљивих група (музикотерапија, хипотерапија, библиотекотерапија); -Награђивање ученика и наставника који се истичу у раду и постигнутим резултатима;			
3.Развијање предузетничких компетенција ученика и наставника кроз пројекте	3.1.Формирање тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва	-Упознавање ученика и наставника са предузетништвом; -Реализација часова (угледних, са интердисциплинарним садржајем) који подразумевају имплементацију предузетништва; -Ширење сарадње са школама моделима предузетништва; -Студијска путовања;	Наставници Ученици родитељи Представници локалне заједнице, директор, стручни сарадници	Током године	-примена функционалних знања; -повезивање садржаја различитих наставних предмета; -рад на конкретним предузетничким пројектима и активностима.
	3.2.Конципирање и проширивање делатности Ђачке задруге	-Реализација законске процедуре око регистрације Ђачке задруге и проширивања њене делатности; -Повезати и ускладити рад Ђачке задруге, пројектну наставу и предузетништво у школи.	Директор, секретар, руководиоца БЗ Наставници ученици	Током године	